NICULESCU

Cristian Ciocaniu (coordonator)
Alina Ene (coordonator)
Rodica Bogdan • Iuliana Crînguş • Ionela Hristescu
Andra Despina Mociorniţa • Adina Papazi • Adnana Mihaela Pătrăşcoiu
Mihaela Mirela Vîlcan

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

EVALUAREA NAȚIONALĂ

clasa 8

50 de teste rezolvate după modelul MEN

Scanned with OKEN Scanner

Contribuția autorilor:

Alina Ene, testele 1–5, 41, 42
Ionela Hristescu, testele 6–10
Adina Papazi, testele 11–15
Iuliana Crînguș, testele 16–20
Andra Despina Mociornița, testele 21–25
Mihaela Mirela Vîlcan, testele 26–30
Adnana Mihaela Pătrășcoiu, testele 31–35, 44, 45
Cristian Ciocaniu, testele 36–40, 43
Rodica Bogdan, testele 46–50

Scanned with OKEN Scanner

Cristian Ciocaniu
(coordonator)

Alina Ene
(coordonator)

Rodica Bogdan • Iuliana Crînguș • Ionela Hristescu
Andra Despina Mociornița • Adina Papazi
Adnana Mihaela Pătrășcoiu • Mihaela Mirela Vîlcan

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

EVALUAREA NAȚIONALĂ

Clasa a VIII-a

50 de variante de subiecte și rezolvări complete realizate în conformitate cu modelul elaborat de MEN

NICULESCU

Scanned with OKEN Scanner

Scanned with OKEN Scanner

Evaluatori:

prof. Viorica Avram, Colegiul Național „Grigore Moisil", București
prof. Dorica Boltașu Nicolae, Colegiul Național „Iulia Hasdeu", București
prof. Alina Budică, Școala Gimnazială nr. 14, Brașov, jud. Brașov
prof. Ionica Chele, Școala Gimnazială „Ion Creangă", Tălpigi, jud. Galați
prof. Daniela Maria Ciucan, Școala Gimnazială „Aurel Mosora", Sighișoara, jud. Mureș
prof. Mioara Colțea, Colegiul Național „I.L. Caragiale", București
prof. Bianca Daian, Școala Gimnazială „Aurel Mosora", Sighișoara, jud. Mureș
prof. Carmen Dușmănescu, Școala Gimnazială „Aurel Mosora", Sighișoara, jud. Mureș
prof. Elena Huian, Liceul Tehnologic „Ovid Caledoniu", Tecuci, jud. Galați
prof. Cristina Lorincz, Liceul de Arte Plastice „Hans Mattis-Teutsch", Brașov, jud. Brașov
prof. Alina Lupșa, Școala Gimnazială „Ion Agârbiceanu", Alba Iulia, jud. Alba
prof. Marga Magdalena Mara, Liceul Teoretic Bulgar „Hristo Botev", București
prof. Anca Mogoș, Colegiul Național „Radu Negru", Făgăraș, jud. Brașov
prof. Maria Nanu, Liceul Tehnologic „Ovid Caledoniu", Tecuci, jud. Galați
prof. Cristina Sebe, Școala Gimnazială nr. 117, București

Descrierea CIP este disponibilă
la Biblioteca Națională a României

© Editura NICULESCU, 2017
Bd. Regiei 6D, 060204 – București, România
Telefon: 021 312 97 82; Fax: 021 312 97 83
E-mail: editura@niculescu.ro
Internet: www.niculescu.ro

Comenzi online: www.niculescu.ro
Comenzi e-mail: comenzi.scoala@niculescu.ro
Comenzi telefonice: 0371 020 276, 0371 343 580, 0371 460 442, 012 312 97 82

Redactor: Renata Roșu
Coperta: Carmen Lucaci

Tipărit în România

ISBN 978-606-38-0152-5

Toate drepturile rezervate. Nicio parte a acestei cărți nu poate fi reprodusă sau transmisă sub nicio formă și prin niciun mijloc, electronic sau mecanic, inclusiv prin fotocopiere, înregistrare sau prin orice sistem de stocare și accesare a datelor, fără permisiunea Editurii NICULESCU. Orice nerespectare a acestor prevederi conduce în mod automat la răspunderea penală față de legile naționale și internaționale privind proprietatea intelectuală.

Editura NICULESCU este partener și distribuitor oficial **OXFORD UNIVERSITY PRESS** în România.
E-mail: oxford@niculescu.ro; Internet: www.oxford-niculescu.ro

Argument

Lucrarea de față completează seria auxiliarelor şcolare de limba şi literatura română pentru clasele V-VIII apărută la Editura NICULESCU, mizând pe aceeaşi formulă a parteneriatului elev-profesor, condiție a unui demers didactic complet şi eficient.

Cartea cuprinde **50 de teste**, elaborate în concordanță cu programele şcolare asociate claselor V-VIII şi cu programa pentru Evaluarea Națională. Testelor li se asociază **sugestii pentru rezolvări complete,** conținutul şi structurarea itemilor respectând formula subiectelor de examen.

Lucrarea constituie o excelentă modalitate de evaluare/autoevaluare, putând fi utilizată la simulări ale examenului scris, în pregătirea individuală sau de la clasă, dar şi pentru pregătirea concursurilor sau olimpiadelor şcolare.

Textele-suport variate, aparținând unor genuri şi specii literare diverse, sugestiile de rezolvare complete, creative, fixează competențele-cheie în vederea susținerii Evaluării Naționale şi contribuie la „jalonarea" unui parcurs riguros şi totodată flexibil, adaptativ al elevului.

Autorii

Scanned with OKEN Scanner

Testul 1

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

◆ Subiectul I (40 de puncte)

Citeşte următorul text:

Soar'le ce-mi făcea?
De câte vedea
Nu se-ndupleca,
Ci, măre-mi pleca,
Ci, măre-mi zbura...
Tot la soră-sa
Şi iar o-ntreba
Şi iar o ruga
Şi iar o-mbiia
Pe dânsa s-o ia.
Ileana
Simzeana,
Doamna florilor
Ş-a garoafelor.
Sora Soarelui,
Spuma laptelui,
Dacă-l auzea
Şi dacă-mi vedea
Că tot nu scăpa,
Ea tot mai cerea,
Din gură-mi zicea:
— Frate, frăţioare,
Puternice Soare,
Spune-mi mie: Oare
Cine-a cunoscut,
Cine-a mai văzut,
Cine-a auzit
Cine-a pomenit
Să ia sor' pe frate
Şi frate pe sor'?
Dar eu te-oi lua
Viteaz dacă-i fi
Şi te-i bizui
Până-n zori de zi
Mie să-mi croieşti
Şi să-mi isprăveşti
Peste Marea Neagră
Un pod de aramă. [...]
Puternicul Soare
Unde-o auzea,
Bine că-i părea,
N' palme că-mi bătea,
Podu' se-ntindea. [...]
Când le isprăvea,
La ea se ducea,
De mân-o lua,
La pod c-o ducea. [...]
Şi pod când trecea,
Pod că zornăia,
Pod se clătina,

Scanned with OKEN Scanner

Că n-a mai văzut, [...]
Să ia sor' pe frate
Şi frate pe sor'. [...]
Puternicul Soare
Puternic şi mare,
De mân-o lăsa,
Nainte-i trecea,
Iar ea, vai de ea,
Aşa de-mi vedea,
Cruce că-şi făcea,
În mare sărea
Şi mi se-neca.
Domnul se-ndura,
Mreană c-o făcea.
Soarele-mi vedea
Şi înmărmurea
Şi se văieta,
Năvodari chema
Năvod aducea
Şi-n mare-l băga; [...]
Lupta ce-mi lupta
În deşert era,
Că ei n-o găsea
Şi n-o mai prindea;
Făr' de... ce-mi scotea
Şi-n năvod trăgea?
O mreană de mare
Cu solzii de zare.
Pe mal d-o scotea,
Pe mal d-o zvârlea,
Sfinți din cer vedea,
Jos se scobora,
N' palme c-o lua
Şi mi-o curăța
Şi mi-o tot freca,
Solzii de-i cădea,
Şi-n cer mi-o zvârlea. [...]
Nume că-i dădea,
Lună mi-o chema.

(***, *Soarele şi Luna*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Transcrie, din text, doi termeni a căror formă nu mai corespunde normelor actuale şi indică forma literară. **4 puncte**

2. Numeşte modurile de expunere prezente în text. **4 puncte**

3. Explică modul de formare a unui cuvânt obținut prin derivare şi a unui cuvânt obținut prin compunere din textul dat. **4 puncte**

4. Precizează cuvintele care conțin diftong din versul: *Solzii de-i cădea.* **4 puncte**

5. Explică, în 30-50 de cuvinte, semnificația fragmentului: *Ileana/Simzeana,/ Doamna florilor/Ş-a garoafelor./Sora Soarelui,/Spuma laptelui...* **4 puncte**

6. Transcrie două figuri de stil din primele cinci versuri ale textului-suport, precizând felul lor. **4 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

B. Redactează o compunere de minumum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenența la specia baladă a textului *Soarele şi Luna*. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să prezinți două trăsături ale speciei;

– să ilustrezi cele două trăsături cu exemple adecvate, selectate din fragmentul citat;

– să respecți structura specifică tipului de compunere cerut;

– să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

◆ Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Citeşte următorul text:

Ansamblul de la Stonehenge, Marea Britanie

Acest monument a fost construit între anii 2000 şi 1500 î.Hr., aşadar la sfârşitul neoliticului. Pietrele implântate în sol alcătuiesc două cercuri concentrice, cel mai mare având un diametru de 32 de metri. În interior, două şiruri de pietre, în formă de potcoavă, înconjoară o piatră mare, care era şi ea, fără îndoială, ridicată. Această piatră indică punctul de orizont unde răsare soarele în timpul solstițiului de vară; două pietre mai mici, la sud-est şi la nord-est, marchează răsăritul soarelui în timpul solstițiului de iarnă. Istoricii presupun, aşadar, că Stonehenge a slujit, până în anul 800 î.Hr, cultului unui zeu al soarelui.

(*Religiile lumii*, Enciclopedia pentru tineri)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele informații, folosind date extrase din textul dat: **4 puncte**

– în ce epocă a fost construit Stonehenge;

– care dintre pietre marchează răsăritul soarelui la solstițiul de vară.

2. Scrie un enunț în care să precizezi titlul lucrării din care a fost extras fragmentul şi denumirea publicației în care a apărut aceasta. **4 puncte**

3. Menționează ce parte de vorbire este fiecare dintre cuvintele subliniate în fragmentul următor: *Această piatră indică punctul de orizont unde răsare soarele în timpul solstițiului de vară.* **4 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

4. Precizează funcția sintactică a structurilor subliniate în secvența: *Pietrele implântate în sol alcătuiesc două cercuri.* **4 puncte**

5. Transcrie propozițiile din fraza următoare, precizând felul acestora: *Istoricii presupun, așadar, că Stonehenge a slujit, până în anul 800 î.Hr., cultului unui zeu al soarelui.* **4 puncte**

6. Construiește o frază în care să existe o propoziție subordonată subiectivă cerută de verbul personal *a citi*. **4 puncte**

B. Redactează o compunere, de 150-300 de cuvinte, în care, folosind narațiunea și descrierea, să prezinți participarea ta, în anul 900 î.Hr., la una dintre sărbătorile solstițiale de la Stonehenge. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să descrii participanții la sărbătoare cu detalii referitoare la vestimentație, aspect fizic, rolul lor în desfășurarea ceremoniei;
– să prezinți sentimentele pe care le încerci;
– să ai un conținut adecvat cerinței;
– să respecți precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

NOTĂ! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziției* – 2 puncte; *coerența textului* – 2 puncte; *registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului* – 2 puncte; *ortografia* – 3 puncte; *punctuația* – 3 puncte; *așezarea corectă a textului în pagină* – 1 punct; *lizibilitatea* – 1 punct).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 2

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

◆ Subiectul I (40 de puncte)

Citeşte următorul text:

— Tu te-ai dus şi m-ai lăsat,
Cine, bade, ţi-a dat sfat?
— Sfat mi-a dat frunza de fag:
Să iubesc cine mi-i drag;
Sfat mi-a dat frunza de prun:
Să iubesc şi să nu spun;
Sfat mi-a dat frunza de nuc:
Să iubesc şi să mă duc!
Şi de jalea mea cea seacă
Toate tufele s-apleacă
Cu vârfurile la pământ
Şi mă-ntreabă de ce plâng;
De ce plâng, de ce jelesc,
D-al cui dor mă prăpădesc...
— Taci, mândruţo, nu mai plânge,
Că mai sunt voinici ca mine!
— Fie voinicii ca norul,
Dacă nu e puişorul;
Fie voinicii ca iarba,
Dacă nu e neica, geaba;
Fie voinicii ca brazii,
Treacă şi de brazi în sus,
Dacă nu e cin' s-a dus,
Dacă nu e cin' să fie,
Puişor să mă mângâie,
Căci cine m-a mângâiat
Şi-a luat trenu' ş-a plecat!
Şi s-a dus, puiu', s-a dus
Trei zile cu trenu-n sus,
N-a lăsat niciun răspuns,
Nici guriţă de ajuns;
Şi s-a dus puiu' departe,
Două dealuri ne desparte,
Două dealuri şi-o pădure
Şi-o grădiniţă cu mure.

(*Doine, cântece, strigături*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Transcrie, din textul dat, două formule de adresare specifice mediului popular. **4 puncte**

2. Transcrie un enunţ în care apare dezacordul dintre subiect şi predicat. **4 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

3. Explică modul de formare a unui cuvânt obținut prin derivare și a unui cuvânt obținut prin conversiune din versurile: *Două dealuri și-o pădure/ Și-o grădiniță cu mure.* **4 puncte**

4. Precizează un cuvânt cu hiat și un cuvânt cu diftong din versul: *Puișor să mă mângâie...* **4 puncte**

5. Numește tipul de rimă și măsura primelor două versuri din text. **4 puncte**

6. Transcrie două figuri de stil diferite din primele opt versuri ale textului-suport, precizând felul lor. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi apartenența la specia doină populară a textului-suport. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să prezinți două trăsături ale speciei;

– să ilustrezi cele două trăsături cu exemple adecvate, selectate din fragmentul citat;

– să respecți structura specifică tipului de compunere cerut;

– să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

◆ Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Citește următorul text:

„Am onoarea să raportez că «La Boussole» și «L'Astrolabe» au plecat în dimineața aceasta la ora patru, mânate de vântul de nord-vest. Două goelete au primit ordin să însoțească corăbiile până în larg. Astfel, în această zi, La Pérouse și-a început călătoria în jurul lumii." Cu acest mesaj transmis pe 1 august 1785, amiralul Jean-François de Galaup, conte de La Pérouse, îl informa pe regele Ludovic al XVI-lea că părăsea portul francez Brest pentru a traversa Oceanul Atlantic și mai apoi Marea Mare a Sudului, numele sub care era cunoscut la acea vreme Oceanul Pacific. [...]

La 10 martie (1788) cele două corăbii au părăsit Australia în direcția nord-est. Nu au mai fost văzute vreodată.

(*Mari enigme ale trecutului*, Editura Reader's Digest)

Scanned with OKEN Scanner

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele informații, folosind date extrase din textul dat: **4 puncte**

– precizează cum se numeşte personajul care pleacă în călătoria în jurul lumii, gradul şi titlul pe care le are;

– indică pe cine informează navigatorul că a părăsit portul Brest.

2. Scrie un enunț în care să precizezi titlul lucrării din care a fost extras fragmentul şi denumirea editurii unde a apărut aceasta. **4 puncte**

3. Menționează ce părți de vorbire conține fragmentul următor: *Astfel, în această zi.* **4 puncte**

4. Precizează funcția sintactică a structurilor subliniate în secvența: *„Am onoarea să raportez că «La Boussole» şi «L'Astrolabe» au plecat în dimineața aceasta la ora patru, mânate de vântul de nord-vest."* **4 puncte**

5. Transcrie propozițiile subordonate din fraza următoare, precizând felul lor: *„Am onoarea să raportez că «La Boussole» şi «L'Astrolabe» au plecat în dimineața aceasta la ora patru, mânate de vântul de nord-vest."* **4 puncte**

6. Construieşte o frază în care să existe o propoziție subordonată predicativă cerută de verbul *a rămâne*. **4 puncte**

B. Redactează o compunere, de 150-300 de cuvinte, în care, folosind narațiunea şi descrierea, să oferi o explicație pentru dispariția misterioasă a celor două corăbii despre care este vorba în textul-suport. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să prezinți impresiile echipajelor celor două corăbii;

– să valorifici două informații din textul-suport;

– să ai un conținut adecvat cerinței;

– să respecți precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

NOTĂ! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziției* – 2 puncte; *coerența textului* – 2 puncte; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conținutului* – 2 puncte; *ortografia* – 3 puncte; *punctuația* – 3 puncte; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1 punct; *lizibilitatea* – 1 punct).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 3

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

◆ Subiectul I (40 de puncte)

Citeşte următorul text:

E secetă, şi de căldură
Pe câmp porumbul se usucă,
Mor vitele în bătătură,
Şi norii vin... ca să se ducă...

Ţăranii-n cârciumă s-adună;
Pe câmp abia se mişc-o turmă,
Tânguitor talanga sună –
Ciobanul a rămas în urmă.

Prin sat aleargă paparude,
Ţăranca apă le azvârle:
Îşi scutur pletele lor ude
Şi-s goale ca nişte şopârle...

Cu cotul rezemat în bâtă,
El cată sus în depărtare,
Dar seceta posomorâtă
Se-ntinde fără de hotare...

(Ştefan Octavian Iosif, *Pasteluri, I*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *căldură, aleargă.* **4 puncte**

2. Precizează câte litere şi câte sunete conţin următoarele cuvinte: *cârciumă, ciobanul.* **4 puncte**

3. Explică rolul cratimei în structura *s-adună.* **4 puncte**

4. Demonstrează, alcătuind enunţuri adecvate, caracterul polisemantic a doi termeni din text. **4 puncte**

5. Menţionează tipul stofelor şi al rimei din versurile date. **4 puncte**

6. Transcrie două figuri de stil diferite din primele două stofe ale textului-suport, precizând felul lor. **4 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să-ți exprimi opinia în legătură cu mesajul pe care îl transmit versurile din textul lui Ştefan Octavian Iosif. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să formulezi o opinie despre mesajul textului dat;

– să susții opinia formulată prin două argumente potrivite, valorificând textul dat;

– să respecți structura specifică tipului de compunere cerut;

– să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

◆ Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Citeşte următorul text:

Pas uriaş pentru omenire

Apropiindu-se de Lună, pe 20 iulie 1969 după-amiaza, astronauții americani Neil Armstrong şi Edwin „Buzz" Aldrin erau aproape de un dezastru. Pe când modulul lor lunar greoi, asemănător unei insecte, cu numele de cod „Eagle" părăsea orbita din jurul Lunii, ei trebuiau să găsească un loc pentru a aseleniza. [...]

La şase ore după aselenizare, Armstrong a coborât în strălucitorul său costum lunar. Păşind pe suprafața prăfuită, săltând din cauza forței de gravitație scăzute, a rostit cuvintele celebre ce reflectau idealurile misiunii: „Un pas mic pentru om, un pas uriaş pentru omenire."

(*Când, unde şi cum s-a întâmplat*, Editura Reader's Digest)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele informații, folosind date din textul dat: **4 puncte**
   – data la care cei doi astronauți americani au coborât pe Lună;
   – numele care a fost dat modulului lunar.
2. Scrie un enunț în care să precizezi titlul lucrării din care a fost extras fragmentul, precum şi denumirea editurii unde a apărut aceasta. **4 puncte**
3. Menționează ce parte de vorbire este fiecare dintre cuvintele subliniate în fragmentul următor: *Apropiindu-se de Lună, pe 20 iulie 1969 după-*

Scanned with OKEN Scanner

amiaza, astronauții americani Neil Armstrong și Edwin „Buzz" Aldrin erau aproape de un dezastru. **4 puncte**

4. Precizează funcția sintactică a structurilor subliniate în secvența: *La șase ore după aselenizare, Armstrong a coborât în strălucitorul său costum lunar.* **4 puncte**

5. Transcrie propozițiile subordonate din fraza următoare, precizând felul lor: *Pe când modulul lor lunar greoi, asemănător unei insecte, cu numele de cod „Eagle" părăsea orbita din jurul Lunii, ei trebuiau să găsească un loc pentru a aseleniza. [...]* **4 puncte**

6. Alcătuiește două fraze în care adverbul relativ *când* să introducă două tipuri diferite de propoziții subordonate. **4 puncte**

B. Redactează o compunere, de 150-300 de cuvinte, în care, intrând „în pielea" personajului Neil Armstrong, să prezinți sentimentele pe care le-a trăit primul om care a ajuns pe Lună. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să descrii cu ajutorul imaginației peisajul lunar;

– să utilizezi două informații din textul-suport;

– să ai un conținut adecvat cerinței;

– să respecți precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

NOTĂ! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziției* – 2 puncte; *coerența textului* – 2 puncte; *registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului* – 2 puncte; *ortografia* – 3 puncte; *punctuația* – 3 puncte; *așezarea corectă a textului în pagină* – 1 punct; *lizibilitatea* – 1 punct).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 4

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

◆ Subiectul I (40 de puncte)

Citeşte următorul text:

Mijeşte orizontul cu raze depărtate,
Iar marea-n mii de valuri a ei singurătate
Spre zarea-i luminoasă porneşte să-şi unească
Eterna-i neodihnă cu liniştea cerească.
Natura doarme dusă, tăriile în pace.

Din limpedea nălțime pe-alocuri se disface
O stea, apoi iar una; pe ape diafane
Îşi limpezesc în tremur pe rând a lor icoane.
Tot mai adânc domneşte tăcerea înțeleaptă –
Se pare cum că noaptea minunea şi-o aşteaptă.

Deodată luna-ncepe din ape să răsaie
Şi pân' la mal durează o cale de văpaie.
Pe-o repede-nmiire de unde o aşterne
Ea, fiica cea de aur a negurei eterne.

(Mihai Eminescu, *Sarmis* – fragment)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *orizontul, se disface.* **4 puncte**
2. Menționează rolul cratimei în secvența *luna-ncepe.* **4 puncte**
3. Extrage din text două cuvinte care pot avea omonime şi alcătuieşte enunțuri cu câte două sensuri ale acestora. **4 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

4. Explică modul de formare a unui cuvânt obținut prin conversiune și a unui cuvânt obținut prin derivare din versul: *Pe-o repede-nmiire de unde o așterne.* **4 puncte**

5. Indică o structură metaforică antonimă cu sintagma: *negură eternă.* **4 puncte**

6. Transcrie două figuri de stil diferite din prima strofă a textului dat, precizând felul lor. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să-ți exprimi opinia în legătură cu mesajul pe care îl transmit versurile din textul lui Mihai Eminescu. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să formulezi o opinie despre mesajul textului dat;

– să susții opinia formulată prin două argumente potrivite, valorificând textul dat;

– să respecți structura specifică tipului de compunere cerut;

– să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

◆ Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Citeşte următorul text:

Cine o vede alergând la televizor are în primele secunde un sentiment de compasiune jenată, pe care glumeții îl numesc „sindromul Crevedia". De departe, Gabi Szabo seamănă cu un pui de găină fugind speriat din fața primejdiei. Însă, dacă stai să te uiți în continuare, descoperi un monument de tenacitate şi voință. Ceea ce pentru ignoranți aduce a slăbiciune este doar o formă camuflată de putere. Forța ei este deopotrivă fizică şi psihică.

Gabi Szabo pregăteşte atentă anul olimpic 2000. Românca ştie că edificiul succesului se clădeşte pas cu pas, cărămidă cu cărămidă. Ea are un an 1999 impresionant, când îşi reconfirmă anvergura mondială şi câştigă aproape tot ce prinde. Visele ei înfloresc mai departe în umbra celor cinci cercuri de pe steagul alb. Titlurile continentale şi planetare sunt onorante, de acord, însă tot Olimpiada e ambiția supremă.

(*Jocurile Olimpice, De la Atena la Atena: 1896-2004*,
Editura Curtea Veche şi Gazeta Sporturilor)

Scanned with OKEN Scanner

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele informații, folosind date extrase din textul-suport: **4 puncte**
   – de ce este impresionant anul 1999 pentru atletă;
   – pentru ce eveniment sportiv se pregătea Gabi Szabo.
2. Scrie titlul lucrării din care a fost extras fragmentul, precum și editura la care a apărut. **4 puncte**
3. Menționează ce parte de vorbire este fiecare dintre cuvintele subliniate în fragmentul următor: *Însă, dacă stai să te uiți în continuare, descoperi un monument de tenacitate și voință.* **4 puncte**
4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate în secvența: *tot Olimpiada e ambiția supremă.* **4 puncte**
5. Indică prin rescriere felul propozițiilor subordonate din fraza: *Cine o vede alergând la televizor are în primele secunde un sentiment de compasiune jenată, pe care glumeții îl numesc „sindromul Crevedia”.* **4 puncte**
6. Construiește o frază în care să existe o propoziție subordonată atributivă introdusă prin adverbul relativ *unde*. **4 puncte**

B. Redactează o compunere, de 150-300 de cuvinte, în care să descrii sportul preferat. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să prezinți cel puțin patru trăsături definitorii ale sportului ales;
– să utilizezi cel puțin două figuri de stil diferite;
– să ai un conținut adecvat cerinței;
– să respecți precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

NOTĂ! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.
Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziției* – 2 puncte; *coerența textului* – 2 puncte; *registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului* – 2 puncte; *ortografia* – 3 puncte; *punctuația* – 3 puncte; *așezarea corectă a textului în pagină* – 1 punct; *lizibilitatea* – 1 punct).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 5

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

◆ Subiectul I (40 de puncte)

Citeşte următorul text:

Dar ce făcuse în vremea aceea Ileana împărăteasa?

Ea, cum plecase Făt-Frumos, s-a închis într-o grădină cu nalte ziduri de fier, şi acolo, culcându-se pe pietre reci, cu capul pe un bolovan de cremene, plânse într-o scaldă de aur, aşezată lângă ea, lacrimi curate ca diamantul.

În grădina cu multe straturi, neudată şi necăutată de nimeni, născură din pietriş sterp, din arşiţa zilei şi din secăciunea nopţii flori cu frunze galbene şi c-o culoare stinsă şi tulbure... – florile durerii.

Ochii împărătesei, orbiţi de plâns, nu mai vedeau nimica, decât i se părea numai că-n luciul băii, plină de lacrimile ei, vedea ca-n vis chipul mirelui iubit [...]. Cine o vedea cu părul ei galben şi lung, despletit şi împrăştiat ca creţii unei mantii de aur pe sânul ei rece, cine ar fi văzut faţa ei de-o durere mută... ar fi gândit că-i o înmărmurită zână a undelor, culcată pe un mormânt de plumb.

Dar cum auzi vuietul venirii lui, faţa ei se înseninã; ea luă o mână de lacrimi din baie şi stropi grădina. Ca prin farmec, florile galbene ale aleilor de arbori şi ale straturilor se-nverziră ca smaraldul. Florile triste şi tulburi se-nălbiră ca mărgăritarul cel strălucit, şi din botezul de lacrimi luară numele de lăcrămioare.

(Mihai Eminescu, *Făt-Frumos din lacrimă*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Precizează câte un sinonim pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *s-a închis, sterp.* **4 puncte**

2. Menţionează rolul virgulei în secvenţa: *Cine o vedea cu părul ei galben şi lung, despletit şi împrăştiat ca creţii unei mantii de aur pe sânul ei rece...* **4 puncte**

3. Explică modul de formare a unui cuvânt obţinut prin conversiune şi a unui cuvânt obţinut prin derivare din secvenţa: *Dar ce făcuse în vremea aceea Ileana împărăteasa?* **4 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

4. Precizează un cuvânt cu hiat şi un cuvânt cu diftong din secvența: *Dar cum auzi vuietul venirii lui...* **4 puncte**

5. Justifică, folosind două argumente din text, că fragmentul dat aparține unui basm. **4 puncte**

6. Transcrie două figuri de stil diferite din ultimul alineat al textului dat, precizând felul lor. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să-ți exprimi opinia în legătură cu mesajul pe care îl transmite fragmentul din textul lui Mihai Eminescu. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să formulezi o opinie despre mesajul textului dat;

– să susții opinia formulată prin două argumente potrivite, valorificând textul dat;

– să respecți structura specifică tipului de compunere cerut;

– să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

◆ Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Citeşte următorul text:

Iată cum se cred nemuritori geții: ei cred că nu mor şi că acel care dispare din lumea noastră se duce la zeul Zalmoxis. [...] Tot la al cincilea an ei trimit la Zalmoxis un sol, tras la sorți, cu poruncă să-i facă cunoscute lucrurile de care de fiecare dată au nevoie. Iată cum îl trimit pe sol. Unii din ei primesc poruncă să țină trei sulițe cu vârful în sus, iar alții, apucând de mâini şi picioare pe cel ce urmează să fie trimis la Zalmoxis şi ridicându-l în sus, îl azvârl în sulițe. Dacă – străpuns de sulițe – acesta moare, geții socot că zeul lor este binevoitor. Iar dacă nu moare, aduc învinuiri solului, zicând că e un om ticălos şi, după învinuirile aduse, trimit altul, căruia îi dau însărcinări încă fiind în viață.

(G.D. Iscru, *Geto-dacii*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele informații, folosind date extrase din textul-suport: **4 puncte**

– în ce mod alegeau geții solul pentru zei;

Scanned with OKEN Scanner

– care era modalitatea în care se făcea jertfa rituală.

2. Scrie numele autorului şi titlul lucrării din care a fost extras fragmentul. **4 puncte**

3. Menționează ce parte de vorbire este fiecare dintre cuvintele subliniate în fragmentul următor: *...după învinuirile aduse, trimit altul, căruia îi dau însărcinări încă fiind în viață.* **4 puncte**

4. Precizează funcția sintactică a structurilor subliniate în secvența: *Iată cum se cred nemuritori geții.* **4 puncte**

5. Indică prin transcriere felul a două propoziții subordonate din fraza: *Iată cum se cred nemuritori geții: ei cred că nu mor şi că acel care dispare din lumea noastră se duce la zeul Zalmoxis.* **4 puncte**

6. Construieşte o frază în care să existe o propoziție subordonată predicativă introdusă prin pronumele relativ *care*. **4 puncte**

B. Redactează o compunere, de 150-300 de cuvinte, în care, asistând la desemnarea solului pentru Zalmoxis, să susții, ca apărător, cauza celui care va fi sacrificat. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să aduci două argumente în sprijinul cauzei pe care o reprezinți;

– să valorifici două informații din textul-suport;

– să ai un conținut adecvat cerinței;

– să respecți precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

NOTĂ! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziției* – 2 puncte; *coerența textului* – 2 puncte; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conținutului* – 2 puncte; *ortografia* – 3 puncte; *punctuația* – 3 puncte; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1 punct; *lizibilitatea* – 1 punct).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 6

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

◆ Subiectul I (40 de puncte)

Citeşte următorul text:

În păduri trosnesc stejarii! E un ger amar, cumplit!
Stelele par înghețate, cerul pare oțelit,
Iar zăpada cristalină pe câmpii strălucitoare
Pare-un lan de diamanturi ce scârțâie sub picioare.

Fumuri albe se ridică în văzduhul scânteios
Ca înaltele coloane unui templu maiestuos,
Şi pe ele se aşază bolta cerului senină,
Unde luna îşi aprinde farul tainic de lumină.

O! tablou măreț, fantastic!... Mii de stele argintii
În nemărginitul templu ard ca vecinice făclii.
Munții sunt a lui altare, codrii – organe sonoare
Unde crivățul pătrunde, scoțând note-ngrozitoare.

Totul e în neclintire, fără viață, fără glas;
Niciun zbor în atmosferă, pe zăpadă – niciun pas;
Dar ce văd?... în raza lunii o fantasmă se arată...
E un lup ce se avântă după prada-i spăimântată.

(Vasile Alecsandri, *Mezul iernei*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Identifică în text două cuvinte din câmpul lexical al iernii. **4 puncte**

2. Notează varianta corectă de despărțire în silabe a următoarelor cuvinte: *trosnesc, scânteios.* **4 puncte**

3. Selectează două epitete din text. **4 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

4. Transcrie din textul dat două structuri specifice descrierii, care să conțină perechea *substantiv-adjectiv*. **4 puncte**
5. Numeşte tipul de rimă din ultima strofă a poeziei şi măsura ultimului vers. **4 puncte**
6. Explică, în maximum 5 rânduri, semnificația versurilor: *O! tablou măreț, fantastic!... Mii de stele argintii/În nemărginitul templu ard ca vecinice făclii.* **4 puncte**

B. Redactează o compunere de mininum 150 de cuvinte, în care să prezinți semnificația titlului poeziei, prin raportare la conținutul fragmentului citat. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:
- să ilustrezi relația dintre titlul şi fragmentul de text liric;
- să evidențiezi două mijloace artistice prin care este susținută ideea sugerată de titlu;
- să ai o structură adecvată tipului de text şi cerinței;
- să te înscrii în limitele de spațiu indicate.

◆ Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Citeşte următorul text:

Munții Apuseni sunt un lanț muntos din Transilvania, parte a Carpaților Occidentali. Cel mai înalt vârf este Curcubăta Mare (cunoscut şi ca Vârful Bihor) care are o altitudine de 1849 de metri. Sunt delimitați la nord de Râul Barcău, la sud de Râul Mureş, la vest de Dealurile şi Câmpia de Vest, iar la est de Depresiunea Colinară a Transilvaniei. În Munții Apuseni se află peste 400 de peşteri.

Munții Apuseni sunt munți tineri, de încrețire, formați în orogeneza alpino-carpato-himalayană. Sunt compuşi în general dintr-un mozaic de roci, predominant calcare, ceea ce explică numărul foarte mare de peşteri existente în zonă.

Relieful este unul carstic, bine dezvoltat, alcătuit din peşteri (Peştera Urşilor, Peştera Meziad), chei (Cheile Turzii), defilee (Defileul Mureşului). Altitudinile nu depăşesc 2000 m, cu maxime de 1849 m, la Vârful Curcubăta Mare, 1836 m Vârful Vlădeasa, respectiv 1826 Muntele Mare. În medie, altitudinile oscilează în jurul a 1000 de metri. Masivele muntoase pornesc radiar, din centru, şi intră în contact direct cu Câmpia de Vest, prin depresiunile „golf": Zarand, Beiuş, Vad Borod, bine populate, aşezările

Scanned with OKEN Scanner

urcând până la 1600 m. Principalele căi de traversare a Apusenilor sunt Pasul Vălişoara Vântului, Pasul Vârtop şi Pasul Vârfurile.

(www.wikipedia.org)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Formulează câte un enunţ în care să numeşti următoarele elemente care privesc articolul citat: **4 puncte**

- care este cel mai înalt vârf din Munţii Apuseni;
- care sunt elementele care delimitează Munţii Apuseni.

2. Numeşte principalele căi de traversare a Apusenilor. **4 puncte**

3. Menţionează genul şi cazul substantivelor subliniate în secvenţa: *Munţii Apuseni sunt munţi tineri, de încreţire, formaţi în orogeneza alpino-carpato-himalayană.* **4 puncte**

4. Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate în text, menţionând partea de vorbire prin care se exprimă: *sunt (un lanţ), existente.* **4 puncte**

5. Transcrie fiecare propoziţie din fraza următoare, precizând felul subordonatei: *Cel mai înalt vârf este Curcubăta Mare (cunoscut şi ca Vârful Bihor) care are o altitudine de 1849 de metri.* **4 puncte**

6. Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii, în care să existe o propoziţie subordonată predicativă introdusă prin pronumele relativ *care*. **4 puncte**

B. Redactează o compunere, de 150-300 de cuvinte, în care să-ţi exprimi opinia despre necesitatea cunoaşterii frumuseţilor naturii propriei ţări, pe baza fragmentului dat. **12 puncte**

În compunere ta, trebuie:

- să-ţi exprimi opinia despre necesitatea cunoaşterii frumuseţilor naturii propriei ţări;
- să valorifici secvenţele din text care se referă la elementele ce definesc Munţii Apuseni;
- să ai un conţinut adecvat cerinţei;
- să respecţi precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

NOTĂ! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerinţelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziţiei* – 2 puncte; *coerenţa textului* – 2 puncte; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului* – 2 puncte; *ortografia* – 3 puncte; *punctuaţia* – 3 puncte; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1 punct; *lizibilitatea* – 1 punct).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 7

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

◆ Subiectul I (40 de puncte)

Citeşte următorul text:

Stelele-n cer
Deasupra mărilor
Ard depărtărilor
Până ce pier.

Floare de crâng,
Astfel viețile
Şi tinerețile
Trec şi se sting.

Stol de cocori
Apucă-ntinsele
Şi necuprinsele
Drumuri de nori.

Orice noroc
Şi-ntinde-aripile,
Gonit de clipele
Stării pe loc.

Nu e păcat
Ca să se lepede
Clipa cea repede
Ce ni s-a dat?

(Mihai Eminescu, *Stelele-n cer*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Stabileşte câte un sinonim potrivit pentru următoarele cuvinte din text: *pier, necuprinsele.* **4 puncte**

2. Precizează modul de formare a următoarelor cuvinte din text: *deasupra, tinerețile.* **4 puncte**

3. Transcrie două cuvinte/grupuri de cuvinte cu sens figurat. **4 puncte**

4. Menționează tipul de rimă care apare în prima strofă a poeziei şi măsura primului vers al poeziei. **4 puncte**

5. Extrage din text două figuri de stil diferite. **4 puncte**

6. Explică semnificația din context a versurilor strofei a patra. **4 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să prezinți semnificația titlului poeziei, prin raportare la conținutul fragmentului citat. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să ilustrezi relația dintre titlu şi fragmentul de text liric;

– să evidențiezi două mijloace artistice prin care este susținută ideea sugerată de titlu;

– să ai o structură adecvată tipului de text şi cerinței;

– să te înscrii în limitele de spațiu indicate.

◆ Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Citeşte următorul text:

Educația diferă de la o etapă istorică la alta, în funcție de condițiile materiale şi spirituale ale societății. Educația este un fenomen social, specific uman, care apare odată cu societatea, dintr-o anumită necesitate proprie acesteia – aceea a dezvoltării omului ca om, ca forță de muncă şi ființă socială.

Educația are următoarele caracteristici: pune accent pe oameni, urmăreşte dezvoltarea unor calități umane şi explorarea orizonturilor, este orientată predominant spre pregătirea pentru viață, are în vedere, cu precădere, întrebări asupra existenței, vizează cu precădere dezvoltarea unei stări sau a unei structuri atinse, finalitatea în educație îmbină viziunea pe termen scurt cu cea pe termen lung. Activitatea educațională este dinamică şi flexibilă în acelaşi timp, iar educația stimulează idealul ființei umane exprimat prin „a fi şi a deveni".

(www.wikipedia.ro)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să numeşti următoarele elemente care privesc articolul citat: **4 puncte**

– sursa textului;

– tema fragmentului.

2. Menționează care sunt caracteristicile educației. **4 puncte**

3. Menționează genul şi cazul adjectivelor subliniate în text. **4 puncte**

4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *Educația este un fenomen social, specific uman, care apare odată cu societatea.* **4 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

5. Transcrie fiecare propoziție din fraza următoare, precizând felul subordonatei: *Educația este un fenomen social, specific uman, care apare odată cu societatea, dintr-o anumită necesitate proprie acesteia – aceea a dezvoltării omului ca om, ca forță de muncă și ființă socială.* **4 puncte**

6. Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată subiectivă, introdusă prin pronumele relativ *cine*. **4 puncte**

B. Redactează o compunere, de 150-300 de cuvinte, în care să-ți exprimi opinia despre necesitatea educației în societatea contemporană, pe baza fragmentului dat. **12 puncte**

În compunere ta, trebuie:

– să-ți exprimi opinia despre importanța educației;

– să valorifici secvențele din text care se referă la elementele ce definesc educația;

– să ai o structură adecvată tipului de text și cerinței;

– să te înscrii în limitele de spațiu indicate.

NOTĂ! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziției* – 2 puncte; *coerența textului* – 2 puncte; *registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului* – 2 puncte; *ortografia* – 3 puncte; *punctuația* – 3 puncte; *așezarea corectă a textului în pagină* – 1 punct; *lizibilitatea* – 1 punct).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 8

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

◆ Subiectul I (40 de puncte)

Citeşte următorul text:

— „Ai poate prin lume vro ţintă
De-alergi, călătorule vânt?"
— „Prin largile lumi ale zării,
Prin taina cea sfânt-a cântării
Şi, singur, pe vremea-nnoptării

M-opresc pe-o colină şi cânt.
Şi-n urmă-mi pădurile cântă
Cu freamăt de doină, cu şoapte,
Iar uneori până-n pământ
Cu şuier de crivăţ – prin noapte."

(George Coşbuc, *Povestea cântării*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Precizează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *zării, taina.* **4 puncte**

2. Identifică în text două cuvinte din câmpul lexical al naturii. **4 puncte**

3. Precizează rolul liniei de pauză din ultimul vers. **4 puncte**

4. Extrage din text două cuvinte care conţin diftongi. **4 puncte**

5. Selectează o metaforă şi un epitet din text. **4 puncte**

6. Explică, în 5-7 rânduri, semnificaţia ultimelor patru versuri. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să prezinţi semnificaţia titlului poeziei, prin raportare la conţinutul fragmentului citat. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să ilustrezi relaţia dintre titlul şi fragmentul de text liric;

Scanned with OKEN Scanner

– să evidențiezi două mijloace artistice prin care este susținută ideea sugerată de titlu;
– să ai o structură adecvată tipului de text și cerinței;
– să te înscrii în limitele de spațiu indicate.

◆ Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Citeşte următorul text:

Deşi Internetul a devenit una dintre cele mai importante resurse de informații, utilizarea necontrolată, patologică a Internetului – adică, dependența de Internet – poate avea un impact negativ asupra performanțelor școlare, a relațiilor de familie și asupra stării emoționale a adolescenților, fiind un comportament cu semne și simptome similare cu cele ale oricărei alte dependențe. Dependența de Internet este definită ca o pierdere compulsivă a controlului impulsurilor legate de utilizarea Internetului (jocuri online, rețele sociale, sesiuni-maraton de navigare pe Internet) care implică în principal dependența psihologică de Internet, iar simptomele sunt comparabile cu ale altor comportamente adictive, cel mai apropiat fiind jocul de noroc patologic. Aproape fiecare studiu efectuat pe această temă a identificat nu numai o corelație directă între vârsta și dependența de Internet, ci și, de asemenea, o corelație între vârsta și neglijarea responsabilităților legate de muncă sau școală. Prin urmare, adolescenții și adulții tineri sunt mai susceptibili de a fi dependenți de Internet decât orice altă grupă de vârstă și, în rândul tuturor persoanelor care suferă de această dependență, adolescenții și adulții tineri sunt mai susceptibili de a-și neglija munca și școala decât adulții mai mari cu același tip de comportament dependent.

(www.sigur.info.ro)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să numeşti următoarele elemente care privesc artícolul citat: **4 puncte**
– sursa fragmentului;
– definiția dependenței de internet.

2. Menționează care sunt dezavantajele utilizării excesive a internetului. **4 puncte**

3. Menționează conjugarea și modul verbelor subliniate în text. **4 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *Dependența de Internet este definită ca o pierdere compulsivă a controlului impulsurilor legate de utilizarea Internetului.*

4 puncte

5. Transcrie fiecare propoziție din fraza următoare, precizând felul subordonatei: *În rândul tuturor persoanelor care suferă de această dependență, adolescenții și adulții tineri sunt mai susceptibili de a-și neglija munca și școala decât adulții mai mari cu același tip de comportament dependent.* **4 puncte**

6. Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată completivă indirectă, introdusă prin conjuncția subordonatoare *că*. **4 puncte**

B. Redactează o compunere, de 150-300 de cuvinte, în care să-ți exprimi opinia despre rolul internetului în societatea contemporană, pe baza fragmentului dat. **12 puncte**

În compunere ta, trebuie:

- să-ți exprimi opinia despre importanța internetului în societatea contemporană;
- să valorifici secvențele din text care se referă la elementele ce definesc internetul;
- să ai o structură adecvată tipului de text și cerinței;
- să te înscrii în limitele de spațiu indicate.

NOTĂ! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziției* – 2 puncte; *coerența textului* – 2 puncte; *registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului* – 2 puncte; *ortografia* – 3 puncte; *punctuația* – 3 puncte; *așezarea corectă a textului în pagină* – 1 punct; *lizibilitatea* – 1 punct).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 9

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

◆ Subiectul I (40 de puncte)

Citeşte următorul text:

Miresme dulci de flori mă-mbată şi mă alintă gânduri blânde...
Ce iertător şi bun ți-e gândul, în preajma florilor plăpânde!
Râd în grămadă: flori de nalbă şi albe flori de mărgărit,
De parcă-ar fi căzut pe straturi un stol de fluturi de argint.

Sfioase-s bolțile spre seară şi mai sfioasă-i iasomia:
Pe fața ei neprihănită se-ngână-n veci melancolia
Seninului de zare stinsă, şi-n trandafiri cu foi de ceară
Trăiesc mâhnirile şi plânge norocul zilelor de vară.

(Dimitrie Anghel, *În grădină*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Identifică în text două cuvinte din câmpul lexical al florilor. **4 puncte**

2. Notează varianta corectă de despărțire în silabe a următoarelor cuvinte: *iertător, sfioase.* **4 puncte**

3. Selectează două figuri de stil diferite din text. **4 puncte**

4. Menționează tipul de rimă care apare în prima strofă a poeziei şi măsura primului vers: **4 puncte**

5. Transcrie din textul dat două structuri specifice descrierii, care să conțină perechea *substantiv-adjectiv*. **4 puncte**

6. Explică în maximum 5 rânduri semnificația versurilor: *Miresme dulci de flori mă-mbată şi mă alintă gânduri blânde.../Ce iertător şi bun ți-e gândul, în preajma florilor plăpânde!* **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să prezinți semnificația titlului poeziei, prin raportare la conținutul fragmentului citat. **16 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

În compunerea ta, trebuie:
- să ilustrezi relația dintre titlu și fragmentul de text liric;
- să evidențiezi două mijloace artistice prin care este susținută ideea sugerată de titlu;
- să ai o structură adecvată tipului de text și cerinței;
- să te înscrii în limitele de spațiu indicate.

◆ Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Citește următorul text:

Pentru a înțelege actele de violență în școli este mai mult decât important să cunoaștem motivele care duc la declanșarea acestora. De multe ori copilărești pentru un adult, motivele violenței fizice sau verbale în mintea unor adolescenți sunt grave, ceea ce îi face să reacționeze în funcție de felul în care concep o anumită situație sau în funcție de nivelul de educație primit. În urma unor studii realizate de specialiștii în domeniu și în urma declarațiilor elevilor din diferite școli, elevii-problemă sunt aceia care au dificultăți în comunicarea cu părinții sau aceia care provin din familiile în care predomină climatul conflictual. Anturajul este, de asemenea, unul dintre motivele conflictelor școlare. Marea majoritate a elevilor se afiliază unor „găști" și copiază comportamentul și felul de a acționa al „partenerilor". Chiar dacă există anumite acțiuni pe care nu le consideră adecvate, elevii acționează în funcție de comportamentul întregului grup de teama de a nu fi dați la o parte. Dorința de a ieși în evidență, teribilismul vârstei, nevoia de a se face cunoscuți sunt alți factori de violență în rândul elevilor. Toate aceste acte agresive influențează negativ sistemul educațional, dar și siguranța celor care învață în școlile în care incidentele violente „fac parte" din programa școlară.

(*Violența în școli*, www.info-ghid.com)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să numești următoarele elemente care privesc articolul citat: **4 puncte**
- autorul textului;
- ideea centrală a textului.

2. Menționează care sunt trăsăturile caracteristice ale elevilor-problemă, așa cum se desprind din text. **4 puncte**

3. Menționează genul și cazul substantivelor subliniate în text. **4 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *motivele violenței fizice sau verbale în mintea unor adolescenți sunt grave*. **4 puncte**

5. Transcrie fiecare propoziție din fraza următoare, precizând felul subordonatei: *Toate aceste acte agresive influențează negativ sistemul educațional, dar și siguranța celor care învață în școlile...* **4 puncte**

6. Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată atributivă, introdusă prin adverbul relativ *când*. **4 puncte**

B. Redactează o compunere, de 150-300 de cuvinte, în care să-ți exprimi opinia despre violența în școală, pe baza fragmentului dat. **12 puncte**

În compunere ta, trebuie:

– să-ți exprimi opinia despre formele violenței în școală;

– să valorifici secvențele din text care se referă la motivele violenței în școală;

– să ai o structură adecvată tipului de text și cerinței;

– să te înscrii în limitele de spațiu indicate.

NOTĂ! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziției* – 2 puncte; *coerența textului* – 2 puncte; *registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului* – 2 puncte; *ortografia* – 3 puncte; *punctuația* – 3 puncte; *așezarea corectă a textului în pagină* – 1 punct; *lizibilitatea* – 1 punct).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 10

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

◆ Subiectul I (40 de puncte)

Citeşte următorul text:

Greierul în desfătare,
Trecând vara cu cântare,
Deodată se trezeşte
Că afară viscoleşte,
Iar el de mâncat nu are.
La vecina sa furnică
Alergând, cu lacrimi pică
Şi se roagă să-i ajute,
Cu hrană să-l împrumute,
Ca de foame să nu moară,
Numai pân' la primăvară.
Furnica l-a ascultat,
Dar aşa l-a întrebat:
— Vara, când eu adunam,
Tu ce făceai?
— Eu cântam
În petrecere cu toţi.
— Ai cântat? Îmi pare bine.
Acum joacă, dacă poţi,
Iar la vară fă ca mine.

(Alecu Donici, *Greierele şi furnica*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Identifică în text două cuvinte care să conţină diftong. **4 puncte**

2. Precizează rolul virgulei în versurile: *Furnica l-a ascultat,/Dar aşa l-a întrebat.* **4 puncte**

3. Explică modul de formare a unui cuvânt compus şi a unui cuvânt format prin conversiune din text. **4 puncte**

4. Precizează sinonime pentru următoarele cuvinte din text: *desfătare, adunam.* **4 puncte**

5. Explică în 5-7 rânduri semnificaţia titlului. **4 puncte**

6. Precizează câte o trăsătură a furnicii, respectiv a greierului, aşa cum se desprind din text şi argumentează. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să-ţi exprimi opinia despre mesajul textului, prin raportare la conţinutul fragmentului citat. **16 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

În compunerea ta, trebuie:
– să prezinți mesajul textului;
– să ilustrezi opinia ta cu exemple adecvate din text;
– să ai o structură adecvată tipului de text şi cerinței;
– să te înscrii în limitele de spațiu indicate.

◆ Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Citeşte următorul text:

Încă din copilărie, descoperim că părinții, colegii, prietenii pot fi manipulați dacă apelăm la mici minciuni care țin de comportamentul sau de atitudinea noastră. Conform unor cercetări recente, se pare că minciuna este un mecanism care ține de supraviețuire şi că s-au evidențiat chiar anumite zone ale creierului care se activează atunci când spunem o minciună sau când avem un comportament înşelător. Disimularea face parte din condiția umană.

Învățăm foarte devreme să apelăm la minciună. Chiar de când suntem mici. Mai mult, concluziile a două studii recent publicate de Psychological Science sunt că, la sugestiile părinților, copiii de numai trei ani sunt deja în măsură să îşi ascundă dezamăgirea în fața unui cadou urât şi să mulțumească politicos cu surâsul pe buze. Evident, aici nu este vina copiilor, ci a părinților, care în loc să susțină copiii în a fi sinceri, susțin perpetuarea minciunilor şi dezvoltarea unei personalități artificiale – până la urmă aşa este asigurat succesul în societate, prin mici sau mari păcăleli. Şi exact aceşti „mincinoşi în miniatură" îşi vor croi un drum mai bun în viață, susțin autorii cercetării de la Universitatea din Oregon.

Înțelegem de mici că a spune minciuni este un comportament util din punct de vedere social, ne permite să avem relații bune cu toată lumea şi, ulterior, vedem cum societatea chiar încurajează comportamentele mincinoase – prin minciună poți uneori să obții posturile cele mai bune pe scara socială. Nu întâmplător copiii cei mai abili în a-şi masca emoțiile s-au dovedit a fi copiii unor părinți cu tot atâta putere „de control", diplomați şi de succes. A minți înseamnă, prin definiție, a înşela, a amăgi, dar nu toate formele de înşelare înseamnă minciună. Limbajul minciunii este de cele mai multe ori complex şi creează confuzii, în funcție de însăşi natura subiectului.

(Mona Georgescu, *Să vorbim cinstit despre minciună*, www.damaideparte.ro)

Scanned with OKEN Scanner

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să numeşti următoarele elemente care privesc articolul citat: **4 puncte**

– autorul textului;

– definiția minciunii, aşa cum se desprinde din text.

2. Extrage din text pasajele referitoare la avantajele minciunii în societate. **4 puncte**

3. Menționează felul şi cazul pronumelor subliniate în text. **4 puncte**

4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *copiii de numai trei ani sunt deja în măsură să îşi ascundă dezamăgirea în fața unui cadou urât şi să mulțumească politicos.* **4 puncte**

5. Transcrie fiecare propoziție din fraza următoare, precizând felul subordonatei: *Învățăm foarte devreme să apelăm la minciună.* **4 puncte**

6. Construieşte o frază alcătuită din două propoziții, în care să existe o propoziție subordonată subiectivă, introdusă prin adverbul relativ *când*. **4 puncte**

B. Redactează o compunere, de 150-300 de cuvinte, în care, pornind de la aspectele evidențiate în textul dat, să prezinți o întâmplare imaginară, care are ca protagonist un mincinos. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să prezinți pe scurt o întâmplare imaginară;

– să introduci în text un personaj care să ilustreze tipul mincinosului;

– să ai o structură adecvată tipului de text şi cerinței;

– să te înscrii în limitele de spațiu indicate.

NOTĂ! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziției* – 2 puncte; *coerența textului* – 2 puncte; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conținutului* – 2 puncte; *ortografia* – 3 puncte; *punctuația* – 3 puncte; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1 punct; *lizibilitatea* – 1 punct).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 11

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

◆ Subiectul I (40 de puncte)

Citeşte următorul text:

Ştefan, domnul țării, pe cei mai mari uneşte
La Suceava veche şi-astfel le vorbeste:
— „Fiul meu cel june! Voi, români doriți!
Moartea mă culege dintr-ai mei iubiți.
Dorul pentru viață nu mă-ntrista foarte;
Omul chiar când naşte face-un pas spre moarte.
Viața-i ca fantasma cu chipul plăpând
Ce prin nopți s-arată şi se stinge blând.
Omu-i ca un vierme ce-n țărână pare
Un minut vederii şi, lucind, dispare.
Dar mă-ntristă foarte norul furtunos
Ce pe cerul țării trece neguros;
Soliman ce mâine poate se prepară
A lovi cu moarte draga noastră țară."

(Dimitrie Bolintineanu, *Ştefan la moarte*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Identifică în text două cuvinte care să conțină diftong. **4 puncte**

2. Extrage din text un cuvânt derivat şi un cuvânt compus. **4 puncte**

3. Precizează antonime pentru următoarele cuvinte din text: *veche*, *moarte*. **4 puncte**

4. Explică în 5-7 rânduri semnificația titlului. **4 puncte**

5. Transcrie din textul dat două figuri de stil diferite. **4 puncte**

6. Explică rolul virgulei din primul vers. **4 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să-ți exprimi opinia despre apartenența textului la unul dintre genurile literare studiate.

16 puncte

În compunerea ta, trebuie:

– să precizezi două trăsături ale genului literar căruia îi aparține textul;

– să prezinți detaliat două trăsături ale genului respectiv, valorificând textul dat;

– să ai o structură adecvată tipului de text şi cerinței;

– să te înscrii în limitele de spațiu indicate.

◆ Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Citeşte următorul text:

Toți pentru unul, unul pentru toți. O deviză care a guvernat familia secole la rând. Dar iată că familia contemporană mai are nevoie de ceva alături de solidaritate. Mai are nevoie de autonomie. Fie că-i copil, părinte sau bunic, fiecare are dreptul la independență, într-o familie unită.

Fiecare dintre noi caută în familie locul în care găseşte iubire, înțelegere, liniște, comunicare şi respect. Dar pentru a avea toate aceste lucruri, trebuie să ținem cont întotdeauna că fiecare membru al familiei are propria-i personalitate şi, oricât de contradictoriu ar părea, tocmai autonomia lui constituie cheia unei familii unite. Cu cât adulții din familie sunt mai capabili să stea pe picioarele lor, cu atât ei vor fi mai deschişi cu partenerul. Numai în acest mod vor putea să îşi exprime propriile sentimente şi trăiri. Numai în acest mod vor putea fi un sprijin pentru un membru al familiei aflat în dificultate şi vor găsi mai uşor soluții pentru problemele cu care se confruntă.

(Oana Antonescu, *Familia ideală*,
în *Jurnalul Național*, 18 noiembrie 2010)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să numeşti următoarele elemente care privesc articolul citat:

4 puncte

– deviza familiei, aşa cum se desprinde din text;

– valorile pe care le căutăm în sânul familiei.

2. Extrage din text pasajul referitor la ceea ce, în opinia autoarei, constituie cheia unei familii unite.

4 puncte

Scanned with OKEN Scanner

3. Menționează funcția sintactică și partea de vorbire prin care sunt exprimate cuvintele subliniate în secvența: *Dar pentru a avea toate aceste lucruri, trebuie să ținem cont întotdeauna că fiecare membru al familiei are propria-i personalitate și, oricât de contradictoriu ar părea, tocmai autonomia lui constituie cheia unei familii unite.* **4 puncte**

4. Transcrie un pronume reflexiv în dativ și un pronume personal în genitiv, menționând și funcțiile lor sintactice. **4 puncte**

5. Notează litera corespunzătoare răspunsului corect:

   În fraza: *Dar iată că familia contemporană mai are nevoie de ceva alături de solidaritate.*, există:

   a. o subordonată subiectivă;

   b. o subordonată completivă directă;

   c. o subordonată atributivă. **4 puncte**

6. Construiește o frază în care subordonata să fie o predicativă introdusă printr-un pronume relativ, care, la rândul ei, să fie regentă pentru o atributivă. **4 puncte**

B. Redactează o compunere, de 150-300 de cuvinte, în care, pornind de la aspectele evidențiate în textul dat, să prezinți rolul familiei în formarea personalității. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să-ți exprimi opinia despre importanța familei în formarea personalității;

– să valorifici secvențele din text care se referă la elementele ce definesc familia;

– să ai o structură adecvată tipului de text și cerinței;

– să te înscrii în limitele de spațiu indicate.

NOTĂ! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziției* – 2 puncte; *coerența textului* – 2 puncte; *registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului* – 2 puncte; *ortografia* – 3 puncte; *punctuația* – 3 puncte; *așezarea corectă a textului în pagină* – 1 punct; *lizibilitatea* – 1 punct).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 12

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

◆ Subiectul I (40 de puncte)

Citeşte următorul text:

Doină, doină, greu îmi cazi
Din pădurea cea de brazi,
Şi cu jale îmi răsuni
Din huceagul de aluni,
Şi m-adormi, m-adormi cu drag
Pin frunzişul cel de fag.

Cine sună-n cetine,
Doinițe prietene,
Diu, diu, diu, de-a codrului
Că doina-i care-o cântai –
Tragănă-se tragănă
Frunza-n codru leagănă.

(*Doină, doină greu îmi cazi*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Identifică în text două cuvinte care să conțină diftong. **4 puncte**

2. Extrage din text două cuvinte din câmpul lexical al naturii. **4 puncte**

3. Numeşte modalitatea de îmbogățire a vocabularului în cazul cuvintelor următoare, precizând şi elementele din care sunt constituite: *frunziş, doinițe.* **4 puncte**

4. Precizează măsura primului vers din text. **4 puncte**

5. Explică rolul virgulelor din primul vers. **4 puncte**

6. Transcrie din textul dat două figuri de stil diferite. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să-ți exprimi opinia despre semnificația titlului. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să prezinți semnificația titlului;

– să ilustrezi opinia ta cu exemple adecvate din text;

– să ai o structură adecvată tipului de text şi cerinței;

– să te înscrii în limitele de spațiu indicate.

Scanned with OKEN Scanner

◆ Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Citeşte următorul text:

Datinile şi obiceiurile populare reprezintă o componentă importantă a resurselor turistice, etnografice de care dispune România, constituindu-se şi păstrându-se cu predilecţie în zonele rurale ale ţării. Ele se integrează elementelor deosebit de valoroase ale culturii spirituale populare, fiind cele ce definesc, alături de multe altele, particularităţile etnice ale unui popor. De asemenea, ele imprimă colectivităţii norme de conduită în viaţa socială şi în familie, ilustrează profunzimea filozofiei populare şi reflectă concepţia de viaţă din toate perioadele istorice.

Tradiţiile şi obiceiurile populare au o importanţă deosebită pentru cunoaşterea particularităţilor istorice ale etnogenezei poporului nostru, a istoriei filozofiei, esteticii şi eticii populare româneşti.

Se grupează în patru cicluri care concordă celor patru anotimpuri: obiceiuri de primăvară, de vară, de toamnă şi de iarnă, acestea din urmă fiind însă cele mai bine conservate şi cele mai spectaculoase.

(*Tradiţii şi obiceiuri de iarnă în Bucovina*, www.romaniaturistica.ro)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Formulează câte un enunţ în care să numeşti următoarele elemente care privesc articolul citat: **4 puncte**

– o definiţie a obiceiurilor, aşa cum se desprinde din text;

– o explicaţie a importanţei deosebite pe care o au obiceiurile folclorice.

2. Extrage din text pasajul referitor la cele patru tipuri de obiceiuri. **4 puncte**

3. Explică acordul cuvintelor *cel/cele* din secvenţa: *acestea din urmă fiind însă **cel** mai bine conservate şi **cele** mai spectaculoase.* **4 puncte**

4. Precizează funcţia sintactică şi valoarea morfologică a următoarelor cuvinte din text: *elementelor, filozofiei, toate, conservate.* **4 puncte**

5. Notează litera corespunzătoare răspunsului corect:

În fraza: *Se grupează în patru cicluri care concordă celor patru anotimpuri,* există:

a. o subordonată completivă indirectă;

b. o subordonată completivă directă;

c. o subordonată atributivă. **4 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

6. Construieşte o frază în care să existe o subordonată completivă indirectă, introdusă printr-un pronume relativ compus. **4 puncte**

B. Redactează o compunere, de 150-300 de cuvinte, în care, pornind de la aspectele evidențiate în textul dat, să îți prezinți opinia despre importanța cunoaşterii folclorului național. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să-ți exprimi opinia despre importanța cunoaşterii folclorului;

– să valorifici secvențele din text care se referă la elementele ce definesc obiceiurile;

– să ai o structură adecvată tipului de text şi cerinței;

– să te înscrii în limitele de spațiu indicate.

NOTĂ! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziției* – 2 puncte; *coerența textului* – 2 puncte; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conținutului* – 2 puncte; *ortografia* – 3 puncte; *punctuația* – 3 puncte; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1 punct; *lizibilitatea* – 1 punct).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 13

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

◆ Subiectul I (40 de puncte)

Citeşte următorul text:

Şi întâi, ca o steluță, ca făclie depărtată,
Ce drumețul o aprinde în pustiuri rătăcind,
În a brazilor desime, în pădurea-ntunecată,
Pântre frunzele clătite, am zărit-o licurind.

Apoi tainecile-i raze dând pieziş pe o zidire,
Ce pe muche se râdică, locaş trist, nelocuit.
Mângâie a ei ruină cu o palidă zâmbire,
Ca un vis ce se strecoară într-un suflet pustiit.

Apoi, glob rubinos, nopței dând mişcare şi viață,
Se-nălță şi, dimprejuru-i dese umbre depărtând,
P-ale stejarilor vârfuri, piramide de verdeață,
Se opri; apoi privirea-i peste lume aruncând,

Lumină adânci prăpăstii…

(Grigore Alexandrescu, *Răsăritul lunei. La Tismana*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Identifică în text un cuvânt derivat cu prefix şi unul derivat cu sufix. **4 puncte**

2. Extrage din text două cuvinte din câmpul lexical al naturii. **4 puncte**

3. Explică rolul cratimei din secvența: *în pădurea-ntunecată*. **4 puncte**

4. În sintagma *glob rubinos* din text, cuvântul *glob* este:

a. epitet;
b. metaforă;
c. personificare. **4 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

5. Precizează tipul de rimă din primul catren. **4 puncte**

6. Transcrie din textul dat două figuri de stil diferite şi explică rolul lor. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să-ţi exprimi opinia despre semnificaţia titlului. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să prezinţi semnificaţia titlului;

– să ilustrezi opinia ta cu exemple adecvate din text;

– să ai o structură adecvată tipului de text şi cerinţei;

– să te înscrii în limitele de spaţiu indicate.

◆ Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Citeşte următorul text:

În 1393, oştile otomane conduse de sultanul Bayezid I Ildîrîm (1389-1402) cuceresc ţaratul bulgar de Târnovo, ţarul Ivan Šišman (1371-1395) şi renumitul patriarh Eftimie fiind capturaţi. Ca urmare, otomanii ajung în vecinătatea directă a Ţării Româneşti, pe toată linia Dunării, între Nicopole şi Silistra, şi în Dobrogea, acolo unde unele posesiuni ale domnului Mircea cel Bătrân (1386-1418), cum ar fi Silistra, ajunseseră în mâinile turcilor cu prilejul expediţiei îndreptate împotriva lui Šišman.

Campania otomană în Ţara Românească, soldată cu înfruntarea de la Rovine, a avut probabil un caracter de pedepsire, atât din cauza sprijinirii de către Mircea a rezistenţei sârbilor, la Kosovopolje (1389), cât şi a alungării garnizoanei otomane din Karinovasî (azi Karnobat, la sud de Munţii Balcani), în primăvara anului 1394, când domnul român a fost încurajat în acţiunea sa de conflictul existent între Bayezid şi unii emiri seldjukizi din Asia Mică. Ca răspuns, Bayezid întreprinde o amplă campanie la nordul Dunării, cu efective militare de peste 40 000 de oameni, cărora li s-au adăugat detaşamentele vasalilor sârbi Ştefan Lazarević (1402-1427), Konstantin Dragas (1355-1394/95) şi Marko Kraljević (1371-1394/95) (totalizând c. 8000 de oameni). Mircea dispunea de o oaste mult inferioară ca număr, estimată la c. 10 000 de ostaşi.

(www.enciclopediaromaniei.ro)

Scanned with OKEN Scanner

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să numeşti următoarele elemente care privesc textul citat: **4 puncte**

– evenimentul istoric discutat;

– numele sultanului care inițiază campania otomană în Țara Românească.

2. Extrage din text pasajul referitor la efectivele militare ale lui Baiazid. **4 puncte**

3. Transcrie din text un verb la diateza activă şi unul la diateza pasivă. **4 puncte**

4. Precizează funcția sintactică şi cazul cuvintelor subliniate în text: *un caracter, sa, existent, cărora.* **4 puncte**

5. Transcrie fiecare propoziție din fraza următoare, precizând felul subordonatei: *Ca răspuns, Bayezid întreprinde o amplă campanie la nordul Dunării, cu efective militare de peste 40 000 de oameni, cărora li s-au adăugat detaşamentele vasalilor sârbi.* **4 puncte**

6. Construieşte o frază în care să existe o subordonată subiectivă, introdusă prin conjuncția subordonatoare *că*. **4 puncte**

B. Redactează o compunere, de 150-300 de cuvinte, în care, pornind de la aspectele evidențiate în textul dat, să îți prezinți opinia despre importanța cunoaşterii trecutului național. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să-ți exprimi opinia despre importanța cunoaşterii trecutului național;

– să valorifici secvențele din text care se referă la elementele ce definesc trecutul național;

– să ai o structură adecvată tipului de text şi cerinței;

– să te înscrii în limitele de spațiu indicate.

NOTĂ! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziției* – 2 puncte; *coerența textului* – 2 puncte; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conținutului* – 2 puncte; *ortografia* – 3 puncte; *punctuația* – 3 puncte; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1 punct; *lizibilitatea* – 1 punct).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 14

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

◆ Subiectul I (40 de puncte)

Citeşte următorul text:

Drept în mijlocul ogrăzii, d-a stânga bisericii lui Mircea, se aflau casele domneşti, clădire pătrată, mare, aridicată, cu ziduri late în poale şi fără tencuială, purtând pe d-asupra lor un coviltir cu ceardac înalt şi întins, un adevărat munte de şindrilă. Catul de jos al caselor abia avea pe ici, pe colea câte o crestătură pe unde să intre aerul în beciurile-i boltite; de o parte numai, în fundul unei tinde întunecoase, se vedea gârliciul povârnit al pivniţei, cu porţile-i de zăbrele; cu toate acestea, ferestrele catului de sus, mititele, lunguiețe şi întărite cu vergele de fier şi cu obloane ce se trăgeau în chepeng, erau cu mult înălţate de la pământ, astfel încât peretele rămânea gol şi neted mai până sub streaşină. În dreptul porţii şi d-asupra câtorva trepte de piatră, se afla uşa cu două canaturi de stejar, căptuşite cu tinichele şi legate cu druguri de fier; acea uşă se deschidea pe o scară de piatră, închisă între doi pereţi şi dreaptă, care ducea într-un pridvor, al cărui acoperiş sta rezemat pe stâlpi ciopliţi din bardă, şi d-a lungul căruia se întindea o laviţă învelită cu rogojini şi cu zăblaie. Pe urmă venea o tindă întunecoasă în care da, de toate părţile, uşile deosebitelor încăperi, din care unele, lungi şi înguste, cu o mică ferestruie în fund, lăcaş de odihnă pentru noapte, purtau numele de chilii, altele, mai întinse şi mai luminate, erau sălile de adunare, cămările feluritelor dregătorii şi odăile locuite de cămăraşi şi de obştea curtenilor. Apoi, dincolo de tindă, se deschidea o largă sală, al cărei tavan de grinzi înnegrite se sprijinea pe două şiruri de stâlpi scobiţi cu glafuri şi cu flori, ş-al cărei fund, ieşit mai afară din peretele casei, ca un pridvor rotund cu parmaclâc, era cu totul deschis; această sală, pardosită cu lespezi, loc de ospeţe şi de danţ în zilele călduroase ale verii, se numea horă şi slujea întotdeauna ca loc de adăstare pentru cei ce voiau să intre la chiliile neamului domnesc, sau în sala spătăriei, unde era scaunul lui Vodă, sau în sacnasiul cu geamlâc înaintat pe grinzi, care era obicinuita şedere a Doamnei şi a femeilor sale. Toate aceste încăperi, precum şi deosebitele băşci sau cămări boltite, purtând o culă rotunjită pe d-asupra, în care se

Scanned with OKEN Scanner

aflau, d-a rândul, paraclisul, haznaua sau comoara şi patul domnesc, răspundeau toate în horă prin nişte uşi cu tocuri de piatră nalte şi înguste, aduse sus în îndoit perghel, şi d-asupra cărora se vedea săpat, într-o firidă, vulturul ţării. Printr-acea sală se făcea toată slujba dinlăuntru a familiei domneşti; p-acolo putea cineva întâlni, trecând dintr-o odaie într-alta, pe Domn sau pe oricare altul dintr-ai săi.

(Al. Odobescu, *Doamna Chiajna*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Identifică în text două cuvinte formate prin mijloace diferite de îmbogăţire a vocabularului şi explică modul lor de formare. **4 puncte**

2. Extrage din text patru cuvinte din câmpul lexical al arhitecturii. **4 puncte**

3. Alcătuieşte un enunţ cu omonimul cuvântului *drept* din primul enunţ. **4 puncte**

4. Explică rolul cratimei din structura: *porţile-i*. **4 puncte**

5. Transcrie din text o secvenţă care să conţină o imagine vizuală. **4 puncte**

6. Justifică, oferind două argumente, că fragmentul dat este o descriere. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să-ţi exprimi opinia despre rolul descrierii într-un text narativ. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să prezinţi trăsăturile descrierii;

– să evidenţiezi două roluri ale descrierii în textul narativ, cu exemple din text;

– să ai o structură adecvată tipului de text şi cerinţei;

– să te înscrii în limitele de spaţiu indicate.

◆ Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Citeşte următorul text:

Cercetătorii japonezi au strâns date noi şi interesante despre fibrele musculare ale animalului cunoscut pentru tehnica impresionantă cu care se deplasează şi pentru viteza sa. Prin compararea muşchilor ghepardului cu cei ai unei pisici domestice şi ai unui câine, s-a identificat o putere specială de propulsie a muşchilor membrelor posterioare.

Scanned with OKEN Scanner

Conform studiului, muşchii membrelor superioare, la ghepard, deţin cel mai consistent tip I de fibre musculare din toate cele trei specii de animale studiate. Ele produc o forţă mică, dar sunt rezistente la oboseală, fiind potrivite pentru mersul lent. În schimb, muşchii membrelor posterioare au mai multe fibre de tip II – care sunt folosite mai mult pentru mersul rapid, având o forţă mai rapidă de reacţie, dar au o rezistenţă mai scăzută.

Cu membrele sale lungi şi flexibile, în sprintul său, ghepardul petrece mai mult de jumătate din timp în aer. Cu scopul de a maximiza acest efect, coloana vertebrală se arcuieşte şi se contractă, având un procent ridicat de fibre care funcţionează de-a lungul spatelui şi al mijlocului, producând o extensie rapidă şi puternică a corpului.

(*Ghepardul îşi arată muşchii*, www.terramagazin.ro)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Formulează câte un enunţ în care să numeşti următoarele elemente care privesc textul citat: **4 puncte**
- ţara în care s-a desfăşurat cercetarea;
- cele trei specii de animale comparate.

2. Extrage din text pasajul referitor la tipurile de muşchi antrenate în deplasarea ghepardului. **4 puncte**

3. Transcrie din text un atribut verbal şi un substantiv în cazul dativ, cu prepoziţie. **4 puncte**

4. Precizează funcţia sintactică şi valoarea morfologică pentru cuvintele subliniate în text: *ale animalului, studiate, rezistente, său.* **4 puncte**

5. Transcrie fiecare propoziţie din fraza următoare, precizând felul subordonatei: *Cercetătorii japonezi au strâns date noi şi interesante despre fibrele musculare ale animalului cunoscut pentru tehnica impresionantă cu care se deplasează.* **4 puncte**

6. Construieşte o frază în care verbul *a rămâne* să fie regent pentru o subiectivă şi o predicativă. **4 puncte**

B. Redactează o compunere, de 150-300 de cuvinte, în care, pornind de la aspectele evidenţiate în textul dat, să îţi prezinţi opinia despre importanţa cunoaşterii vieţii animalelor sălbatice. **12 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

În compunerea ta, trebuie:

– să-ți exprimi opinia despre importanța cunoaşterii vieții animalelor sălbatice;
– să valorifici secvențele din text care se referă la descrierea ghepardului;
– să ai o structură adecvată tipului de text şi cerinței;
– să te înscrii în limitele de spațiu indicate.

NOTĂ! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziției* – 2 puncte; *coerența textului* – 2 puncte; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conținutului* – 2 puncte; *ortografia* – 3 puncte; *punctuația* – 3 puncte; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1 punct; *lizibilitatea* – 1 punct).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 15

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

◆ Subiectul I (40 de puncte)

Citeşte următorul text:

Directorul îşi introduce pe peron familia şi strigă sever către macagiul care stă drept, cu mâna gata pe cureaua clopotului:

— Să nu tragi!... Nu e voie să suni! Măriile-Lor n-au isprăvit încă; mai au treabă aici!

Apoi către suverani:

— Măriile-Voastre, am onoarea pentru ca să vă recomand familia mea: consoarta mea, copiii mei, amicul meu!

Şi pe urmă către copii: Sărutaţi mâna!

Copiii se aruncă şi execută ordinul. Măriile-Lor sunt din ce în ce mai veseli.

— Am auzit, dragă, zice Doamnei nevasta directorului, că aţi fostă cam bolnăvioară! Mi-a părut grozav de rău... Încă-i ziceam lui dom' profesor, amicul nostru, zic: vezi dumneata, dacă o prinţesă şi tot nu se poate pune cu voia lui Dumnezeu; dar noi ăştia!... Dar acu te-ai făcut bine... Se vede... Fie că frumoasă eşti! să nu-ţi fie de deochi! să trăieşti!...

Totdeodată unul dintre copiii domnului director, care privesc foarte curioşi pe suverani, îşi scobeşte o nară cu degetul. Mama îi dă o palmă peste mână.

— Nu ţi-e ruşine să bagi mâna-n nas! Şezi frumos! Te vede madam Carol!

(I.L. Caragiale, *25 de minute...*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Găseşte antonime pentru sensurile din text ale cuvintelor: *sever, drept.* **4 puncte**

2. Explică utilizarea virgulei în enunţul: *Măriile-Voastre, am onoarea pentru ca să vă recomand familia mea: consoarta mea, copiii mei, amicul meu!* **4 puncte**

3. Transformă în vorbire indirectă ultima replică din textul dat. **4 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

4. Explică, în 3-5 rânduri, o trăsătură de caracter a directorului, aşa cum se desprinde din fragment. **4 puncte**

5. Transcrie din textul dat un indice spațial şi unul temporal. **4 puncte**

6. Comentează felul în care soția directorului i se adresează soției regelui Carol. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi apartenența textului dat la unul dintre genurile literare studiate.

16 puncte

În compunerea ta, trebuie:
– să identifici genul literar în care se încadrează fragmentul;
– să ilustrezi opinia ta cu exemple adecvate din text;
– să ai o structură adecvată tipului de text şi cerinței;
– să te înscrii în limitele de spațiu indicate.

◆ Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Citeşte următorul text:

Pe timpul când trăia Eminescu, ziaristul şi scriitorul în genere erau un fel de oameni fără de rost, care nu ştiau să se folosească de darurile fireşti cu care au fost înzestrați. Mai era apoi şi că Eminescu încă din timpul copilăriei se-ndrumase a-şi petrece zilele în singurătate. Îi plăcea fără-ndoială să steie de vorbă cu cei ce îi căutau societatea, fie chiar şi dacă aceştia nu îi erau simpatici, dar cele mai frumoase clipe ale vieții sale tot numai singur le-a petrecut.

În timpul anilor petrecuți la Bucureşti, nu avem deci să-l căutăm prin saloane, prin cluburi, pe la serate, nici chiar prin cafenele. Dacă se-ntâmpla câteodată să se rătăcească unde era lume multă, el era tot mai mult singur, un fel de om rătăcit printre ceilalți. [...]

O singură femeie a fost pentru Eminescu nu numai om. Am spus că-n timpul când locuia pe la biserica Sf. Constantin, Eminescu era hotărât s-o ieie în căsătorie pe Veronica Micle, care rămăsese văduvă. Şi-a schimbat însă, aşa se vede, gândul, căci după un timp oarecare a părăsit locuința aceea şi s-a mutat la mine, în Podul Mogoşoaiei.

(Ioan Slavici, *Amintiri*)

Scanned with OKEN Scanner

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să numeşti următoarele elemente care privesc textul citat: **4 puncte**

– numele scriitorului pe care îl evocă autorul;

– numele a două locuri în care a locuit Eminescu.

2. Extrage din text pasajul referitor la intenția lui Eminescu de a se căsători cu Veronica Micle. **4 puncte**

3. Transcrie din text numele predicativ al primului verb copulativ din fragmentul dat şi primul predicat la diateza pasivă. **4 puncte**

4. Precizează funcția sintactică cuvintelor subliniate în text: *şi (petrece), simpatici, clipe, Sf. Constantin.* **4 puncte**

5. Transcrie fiecare propoziție din fraza următoare, precizând felul subordonatei: *Pe timpul când trăia Eminescu, ziaristul şi scriitorul în genere erau un fel de oameni fără de rost.* **4 puncte**

6. Construieşte o frază în care să faci expansiunea părților de propoziție subliniate în subordonate corespunzătoare: *O pânză mişcătoare pare marea.* **4 puncte**

B. Redactează o compunere, de 150-300 de cuvinte, în care, pornind de la aspectele evidențiate în textul dat, să îți prezinți opinia despre necesitatea cunoaşterii vieții sociale şi familiale a scriitorilor. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să-ți exprimi opinia despre importanța cunoaşterii vieții sociale şi familiale a scriitorilor;

– să valorifici secvențele din text care se referă la viețile scriitorilor;

– să ai o structură adecvată tipului de text şi cerinței;

– să te înscrii în limitele de spațiu indicate.

NOTĂ! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziției* – 2 puncte; *coerența textului* – 2 puncte; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conținutului* – 2 puncte; *ortografia* – 3 puncte; *punctuația* – 3 puncte; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1 punct; *lizibilitatea* – 1 punct).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 16

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

◆ Subiectul I (40 de puncte)

Citeşte următorul text:

Zi cu soare, ger cu stele!... Hai, iubită, la primblare.
Caii muşcă-a lor zăbale, surugiul[1] e călare;
Săniuța, cuib de iarnă, e cam strimtă pentru doi...
Tu zâmbeşti?... Zâmbirea-ți zice că e bună pentru noi.

Caii scutură prin aer sunătoarele lor salbe,
Răpind sania uşoară care lasă urme albe.
Surugiul chiuieşte; caii zboară ca doi zmei
Prin o pulbere de raze, prin un nour de scântei.

Pe câmpia înălbită, netedă, strălucitoare
Se văd insule de codri, s-aud câni la vânătoare,
Iar în lunca pudruită[2] cu mărunt mărgăritar
Saltă-o veveriță mică pe o creangă de stejar.

Acum trecem prin poiene, acum trecem prin zăvoaie;
Crengile-aninate-n cale ning steluțe şi se-ndoaie.
Iată-o gingaşă mlădiță cu şirag de mărțişori...[*]
Tu o rupi?... Ea te stropeşte cu fulgi albi răcoritori.

(Vasile Alecsandri, *Sania*)

[1] *surugiu* (s.m.) = vizitiu
[2] *pudruit* (adj., înv.) = pudrat

[*]**Nota autorului**

Numele de *mărțişori* este dat crengilor de lozie îmbobocită cu muguri argintii. Românii le culeg şi le anină în casele lor, ca un semn iubit de primăvară, în ziua de Florii.

Scanned with OKEN Scanner

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Selectează din text două cuvinte cu forme diferite față de cele din limba literară actuală. **4 puncte**

2. Argumentează folosirea virgulei în structura: *hai, iubită...* (găseşte două argumente). **4 puncte**

3. Alege din text doi termeni derivați şi explică modul în care s-au format. **4 puncte**

4. Extrage din prima strofă două cuvinte care conțin hiat. Subliniază vocalele în hiat. **4 puncte**

5. Selectează, din textul dat, o imagine vizuală şi una auditivă. **4 puncte**

6. Identifică rima şi măsura versurilor date. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 cuvinte, în care să argumentezi încadrarea textului dat în specia literară pastel. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să prezinți patru trăsături ale pastelului;

– să ilustrezi două trăsături dinte acestea cu exemple adecvate din text;

– să redactezi un conținut adecvat cerinței;

– să respecți limita de spațiu indicată.

◆ Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Citeşte următorul text:

Adaptarea climatică se face cel mai simplu şi eficient ieşind, pur şi simplu, din casă, dar nu grăbiți, zgribuliți de frig şi doar până la autobuz sau la magazin, ci bine îmbrăcați, relaxați şi pregătiți de un efort considerabil. Alergarea sau, atunci când sănătatea sau temperatura nu ne permit, mersul rapid pe jos, pe distanțe de măcar 1,5 kilometri, are darul de a ne crește tonusul[1] fizic şi psihic, de a ne adapta la frig şi la variațiile climatice, în general. Această sui-generis[2] „cură de teren" se face, fie zăpadă, fie ploaie sau vânt, de măcar trei ori pe săptămână, pentru a fi eficientă. Întotdeauna vom face plimbarea sau alergarea îmbrăcați adecvat, aşa încât să nu ne fie frig şi să nu ne udăm, şi într-un ritm care să nu ne suprasolicite.

(Ilie Tudor, *Frigul şi tratamentele naturale*,
în revista *Asul verde*, nr. 92/2012)

Scanned with OKEN Scanner

[1] *tonus* (s.n.) = *fig.* energie, vigoare

[2] *sui-generis* (adj., limba latină) = special, original, particular; unic în felul său

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să numeşti următoarele elemente care privesc articolul citat: **4 puncte**

– frecvența cu care trebuie practicată „cura de teren", pentru a fi eficientă;

– beneficiile acestei „cure de teren".

2. Scrie autorul articolului, precum şi revista de unde a fost extras fragmentul. **4 puncte**

3. Precizează diateza şi modul verbelor subliniate în text. **4 puncte**

4. Scrie valoarea morfologică şi sintactică a cuvintelor subliniate în secvența: *Întotdeauna vom face plimbarea sau alergarea îmbrăcați adecvat.* **4 puncte**

5. Transcrie propoziția subordonată din al doilea enunț al textului şi precizează felul acesteia. **4 puncte**

6. Alcătuieşte o frază în care verbul *(se) face* să fie element regent pentru o propoziție subordonată predicativă. **4 puncte**

B. Redactează o compunere, de 150-300 de cuvinte, în care, folosind narațiunea şi descrierea, să povesteşti, din imaginație, o plimbare făcută iarna alături de o persoană dragă. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să foloseşti adecvat cele două moduri de expunere indicate;

– să ai un limbaj expresiv în descrierea unor tablouri din natură specifice anotimpului indicat;

– să redactezi un conținut adecvat cerinței;

– să respecți limita de spațiu indicată.

NOTĂ! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziției* – 2 puncte; *coerența textului* – 2 puncte; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conținutului* – 2 puncte; *ortografia* – 3 puncte; *punctuația* – 3 puncte; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1 punct; *lizibilitatea* – 1 punct).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 17

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

◆ Subiectul I (40 de puncte)

Citeşte următorul text:

Odată, vara, pe-aproape de Moşi, mă furişez din casă şi mă duc, ziua mia-za-mare, la moş Vasile, fratele tatei cel mai mare, să fur nişte cireşe; căci numai la dânsul şi încă la vro două locuri din sat era câte-un cireş văratec, care se cocea-pălea de Duminica Mare. Şi mă chitesc[1] eu în mine, cum s-o dau, ca să nu mă prindă. Intru mai întâi în casa omului şi mă fac a cere pe Ion, să ne ducem la scăldat.

— Nu-i acasă Ion, zise mătuşa Mărioara; s-a dus cu moşu-tău Vasile sub Cetate, la o chiuă din Condreni, s-aducă nişte sumani[2]. [...]

— Apoi dar, mai rămâi sănătoasă, mătuşă Mărioară! vorba de dinioară; şi-mi pare rău că nu-i vărul Ion acasă, că tare-aş fi avut plăcere să ne scăldăm împreună... Dar în gândul meu: „Ştii c-am nimerit-o? bine că nu-s acasă; şi, de n-ar veni degrabă, şi mai bine-ar fi!..."

Şi, scurt şi cuprinzător, sărut mâna mătuşei, luându-mi ziua bună, ca un băiet de treabă; ies din casă cu chip că mă duc la scăldat, mă şupuresc[3] pe unde pot şi, când colo, mă trezesc în cireşul femeii şi încep a cărăbăni[4] la cireşe în sân, crude, coapte, cum se găseau. Şi cum eram îngrijit şi mă sileam să fac ce-oi face mai degrabă, iaca mătuşa Mărioara, c-o jordie[5] în mână, la tulpina cireşului!...

— Dar bine, ghiavole, aici ți-i scăldatul? zise ea, cu ochii holbați la mine; scoboară-te jos, tâlharule, că te-oi învăța eu!

Dar cum să te cobori, căci jos era prăpădenie! Dacă vede ea şi vede că nu mă dau, zvârr! de vro două-trei ori cu bulgări în mine, dar nu mă chiteşte. Apoi începe a se aburca[6] pe cireş în sus, zicând:

— Stai, măi porcane, că te căptuşeşte[7] ea, Mărioara, acuş!

Atunci eu mă dau iute pe-o creangă, mai spre poale, şi odată fac zup! în nişte cânepă, care se întindea de la cireş înainte, şi era crudă şi până la brâu de naltă. Şi nebuna de mătuşa Mărioara, după mine, şi eu fuga iepureşte prin cânepă, şi ea pe

Scanned with OKEN Scanner

urma mea, până la gardul din fundul grădinii, pe care neavând vreme să-l sar, o cotigeam[8] *înapoi, iar prin cânepă, fugind tot iepureşte, şi ea după mine până-n dreptul ocolului pe unde-mi era iar greu de sărit; pe de laturi iar gard, şi hârsita*[9] *de mătuşa nu mă slăbea din fugă nici în ruptul capului! Cât pe ce să puie mâna pe mine! Şi eu fuga şi ea fuga, şi eu fuga şi ea fuga, până ce dăm cânepa toată palancă*[10] *la pământ; căci, să nu spun minciuni, erau vro zece-douăsprezece prăjini de cânepă frumoasă şi deasă cum îi peria, de care nu s-a ales nimica. Şi după ce facem noi trebuşoara asta, mătuşa, nu ştiu cum, se încâlceşte prin cânepă, ori se împiedică de ceva şi cade jos. Eu, atunci, iute mă răsucesc într-un picior, fac vro două sărituri mai potrivite, mă azvârl peste gard, de parcă nici nu l-am atins, şi-mi pierd urma, ducându-mă acasă şi fiind foarte cuminte în ziua aceea...*

(Ion Creangă, *Amintiri din copilărie*)

[1] *a (se) chiti* = a (se) gândi, a plănui, a socoti

[2] *suman* (s.n.) = țesătură groasă de lână lucrată în casă; haină țărănească lungă făcută dintr-un astfel de material

[3] *a se şupuri* (reg.) = a se strecura, a se furişa

[4] *a cărăbăni* (reg.) = a căra

[5] *jordie* (s.f.) = joardă, nuia, vargă

[6] *a se aburca* (reg.) = a se sui

[7] *a căptuşi* (fam.) = a pune mâna pe, a înşfăca; a bate (zdravăn)

[8] *a cotigi* (reg.) = a coti

[9] *hârsit* (reg.) = lacom, cărpănos; rău, lipsit de înțelegere

[10] *a da palancă la pământ* (reg.) = a culca la pământ, a distruge

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Extrage două regionalisme fonetice din cea de a doua replică a mătuşii Mărioara (subliniată în textul dat). **4 puncte**

2. Argumentează folosirea virgulei în structura: — *Nu-i acasă Ion, zise mătuşa Mărioara.* **4 puncte**

3. Scrie doi termeni din familia lexicală a substantivului *grădina.* **4 puncte**

4. Transcrie din primul rând al textului dat două cuvinte care conțin diftong. **4 puncte**

5. Extrage din text două structuri care exprimă timpul de desfăşurare a acțiunii. **4 puncte**

6. Precizează modurile de expunere predominante în textul dat. **4 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

B. Redactează, în minimum 150 de cuvinte, rezumatul textului citat, respectând regulile de alcătuire a unui asemenea tip de compunere. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să prezinți succesiunea întâmplărilor la care participă personajele;

– să dovedeşti fidelitate față de textul dat;

– să respecți convențiile specifice rezumatului;

– să respecți limita de spațiu indicată.

◆ Subiectul II (36 de puncte)

Citeşte următorul text:

Până la finalul secolului XX, cercetătorii sufletului omenesc au fost preocupați exclusiv de emoțiile negative, de abisurile suferinței şi de tămăduirea ei. Primul care s-a interesat de latura însorită a lumii noastre sentimentale a fost psihologul american Martin Seligman, de la Universitatea din Pensylvania. El a fost primul care a studiat sistematic cum poate un om să ajungă la deplina sa mulțumire sufletească. [...]

Lui Seligman îi datorăm ideea fundamentală că un om sănătos din punct de vedere psihic îşi poate determina singur viața sentimentală. Un adevăr bazat pe studii de ultimă oră din domeniul cercetării creierului, care dovedeşte că firea, caracterul omului, pot fi şcolite.

(Dina Bran, *Secretele unei vieți împlinite*,
în revista *Asul verde*, nr. 92/2012)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț, în care să numeşti următoarele elemente care privesc articolul citat: **4 puncte**

– domeniul ştiințific în care activa cercetătorul american Martin Seligman;

– concluziile cercetărilor recente asupra creierului.

2. Scrie numele autoarei şi sursa de unde a fost selectat fragmentul. **4 puncte**

3. Menționează genul şi cazul substantivelor subliniate în text. **4 puncte**

4. Precizează valoarea morfologică şi sintactică a cuvintelor subliniate în secvența: *Primul care s-a interesat de latura însorită a lumii noastre sentimentale a fost psihologul american Martin Seligman, de la Universitatea din Pensylvania.* **4 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

5. Transcrie două propoziții subordonate diferite din fraza următoare, precizând felul fiecăreia: *El a fost primul care a studiat sistematic cum poate un om să ajungă la deplina sa mulțumire sufletească.* **4 puncte**

6. Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o subordonată circumstanțială de mod, introdusă prin adverbul relativ *cum*. **4 puncte**

B. Redactează o compunere narativă, de 150-300 de cuvinte, în care să prezinți un moment de fericire intensă din viața ta, o emoție pozitivă, din *latura însorită a lumii tale sentimentale*. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să relatezi o întâmplare potrivită, respectând succesiunea logică a faptelor;

– să ai un limbaj expresiv în redarea emoțiilor pozitive pe care le alegi;

– să redactezi un conținut adecvat cerinței;

– să respecți limita de spațiu indicată.

NOTĂ! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziției* – 2 puncte; *coerența textului* – 2 puncte; *registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului* – 2 puncte; *ortografia* – 3 puncte; *punctuația* – 3 puncte; *așezarea corectă a textului în pagină* – 1 punct; *lizibilitatea* – 1 punct).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 18

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

◆ Subiectul I (40 de puncte)

Citeşte următorul text:

E lung pământul, ba e lat,
Dar ca Săgeată de bogat
Nici astăzi domn pe lume nu-i,
Şi-avea o fată, – fata lui –
Icoană-ntr-un altar s-o pui
La închinat.

Şi dac-a fost peţită des,
E lucru tare cu-nţeles,
Dar dintr-al prinţilor şirag,
Câţi au trecut al casei prag,
De bună seamă cel mai drag
A fost ales.

El, cel mai drag! El a venit
Dintr-un afund de Răsărit,
Un prinţ frumos şi tinerel,
Şi fata s-a-ndrăgit de el.
Că doară tocmai Viorel
I-a fost menit. [...]

Şi ca la mândre nunţi de crai
Ieşit-a-n cale-ales alai
De sfetnici mulţi şi mult popor,
Cu muzici multe-n fruntea lor;
Şi drumul tot era covor
De flori de mai. [...]

Şi-atunci de peste larg pridvor,
Din dalb iatac de foişor
Ieşi Zamfira-n mers isteţ,
Frumoasă ca un gând răzleţ,
Cu trupul nalt, cu părul creţ,
Cu pas uşor.

Un trandafir în văi părea;
Mlădiul trup i-l încingea
Un brâu de-argint, dar toată-n tot
Frumoasă cât eu nici nu pot
O mai frumoasă să-mi socot
Cu mintea mea.

(George Coşbuc, *Nunta Zamfirei*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Scrie un enunţ cu omonimul cuvântului subliniat din versul: *De flori de <u>mai</u>.* **4 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

2. Argumentează folosirea cratimei în structura: *Ieşi Zamfira-n mers isteț.* **4 puncte**

3. Selectează din text două cuvinte obținute prin conversiune şi explică pentru fiecare modul de formare. **4 puncte**

4. Transcrie din următoarele versuri un cuvânt care conține hiat şi unul cu diftong : *Un trandafir în văi părea;/Mlădiul trup i-l încingea...* **4 puncte**

5. Identifică, în text, numele mirelui şi structura ce exprimă proveniența lui (locul de origine). **4 puncte**

6. Precizează măsura versurilor din prima strofă. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să demonstrezi încadrarea textului dat în genul epic. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să prezinți patru trăsături ale genului epic;

– să ilustrezi detaliat două trăsături, valorificând textul dat;

– să redactezi un conținut adecvat cerinței;

– să respecți limita de spațiu indicată.

◆ Subiectul II (36 de puncte)

Citeşte următorul text:

La oamenii din epoca primitivă, care au trăit acum circa 100.000 de ani, în grupuri restrânse şi închise (triburi), datorită contactelor directe rare cu alte triburi, transmiterea bolilor infecțioase era rară. Atunci, oamenii se îmbolnăveau mai ales din cauza subalimentației, a foametei, a rănilor provocate de luptele intertribale sau de luptele cu animalele sălbatice ori de unele boli parazitare.

Acum circa 100.000 de ani, odată cu trecerea omului primitiv de la starea de vânător şi culegător de alimente din flora spontană la practicarea agriculturii, s-a modificat şi aspectul bolilor. Astfel, pe lângă vânat, peşte, fructe, alimentația s-a îmbunătățit cu cereale, iar, prin creşterea vitelor, s-au adăugat la hrană laptele şi un surplus de carne. Acest fapt a crescut rezistența omului la boli şi a permis creşterea numerică a populațiilor.

(Dr. Ioan Năstoiu, *Bolile şi analizele medicale pe înțelesul tuturor*)

Scanned with OKEN Scanner

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să numeşti următoarele elemente care privesc articolul citat: **4 puncte**

– componența alimentației omului primitiv (înainte de practicarea agriculturii);

– consecințele benefice ale diversificării tipurilor de hrană acum circa 100.000 de ani.

2. Scrie titlul lucrării din care a fost selectat fragmentul şi numele autorului. **4 puncte**

3. Precizează timpul şi diateza verbelor subliniate în text. **4 puncte**

4. Precizează valoarea morfologică şi sintactică a cuvintelor subliniate în secvența: *La oamenii din epoca primitivă, [...], datorită contactelor directe rare cu alte triburi, transmiterea bolilor infecțioase era rară.* **4 puncte**

5. Scrie câte propoziții conține ultima frază a textului dat, felul acestora şi relația sintactică dintre ele. **4 puncte**

6. Scrie o frază formată din două propoziții, dintre care una să fie circumstanțială de timp, având ca element regent verbul *a trăi*. **4 puncte**

B. Redactează o compunere, de 150-300 de cuvinte, în care să-ți exprimi opinia despre legătura dintre alimentație şi starea de sănătate, pornind de la informațiile oferite de textul citat. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să prezinți pe scurt informațiile textului referitoare la relația dintre hrană şi sănătate;

– să-ți ilustrezi propria opinie cu exemple adecvate;

– să redactezi un conținut adecvat cerinței;

– să respecți limita de spațiu indicată.

NOTĂ! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziției* – 2 puncte; *coerența textului* – 2 puncte; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conținutului* – 2 puncte; *ortografia* – 3 puncte; *punctuația* – 3 puncte; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1 punct; *lizibilitatea* – 1 punct).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 19

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

◆ Subiectul I (40 de puncte)

Citeşte următorul text:

...Lângă lac, pe care norii
Au urzit o umbră fină,
Ruptă de mişcări de valuri
Ca de bulgări de lumină,
Dându-şi trestia-ntr-o parte,
Stă copila lin plecată,
Trandafiri aruncă roşii
Peste unda fermecată. [...]

Ea se uită... Păru-i galben,
Faţa ei lucesc în lună
Iar în ochii ei albaştri
Toate basmele s-adună.

(Mihai Eminescu, *Crăiasa din poveşti*))

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Demonstrează, prin două enunţuri, polisemia (caracterul polisemantic al) cuvântului *ochi*. **4 puncte**

2. Argumentează folosirea cratimei în structura: *s-adună* (găseşte două argumente). **4 puncte**

3. Selectează din versurile date două cuvinte obţinute prin conversiune, explicând modul de formare a fiecăruia. **4 puncte**

4. Desparte în silabe următoarele cuvinte din text: *bulgări, trestia, trandafiri, albaştri*. **4 puncte**

5. Selectează din textul dat un element cosmic şi unul acvatic. **4 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

6. Identifică, în text, un epitet şi o comparaţie. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să demonstrezi încadrarea textului dat în genul liric. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să prezinţi patru trăsături ale genului liric;

– să ilustrezi două trăsături cu exemple adecvate din text;

– să redactezi un conţinut adecvat cerinţei;

– să respecţi limita de spaţiu indicată.

◆ Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Citeşte următorul text:

Istoricul Dio Cassius, în scrierile sale, ne informează că în iarna dintre anii 85-86, regele dacilor Duras Diurpaneus a întreprins un atac la sudul Dunării, în Moesia, cu intenţia de a alunga legiunile romane din acest teritoriu, în luptă pierzându-şi viaţa şi guvernatorul Moesiei, Oppius Sabinus. Acest atac îndrăzneţ l-a surprins pe Domiţian, împăratul Imperiului Roman (81-96), care a reacţionat prompt, conducând personal contraatacul din Moesia, reuşind să-i respingă pe daci, care s-au retras înapoi peste Dunăre şi ameninţând cu represalii de pedepsire.

Dându-şi seama de gravitatea situaţiei, regele Duras Diurpaneus, în anul 87, a abdicat în favoarea nepotului său Decebal, „care era mai curajos şi mai priceput în ale războiului".

Chiar de la început, noul rege al geto-dacilor, Decebal, a trebuit să facă faţă mai întâi atacurilor legiunilor romane trimise de Domiţian ca represalii pentru atacul întreprins de Duras Diurpaneus în Moesia şi apoi celor două războaie întreprinse de împăratul Traian. După cum se ştie, în urma celui de-al doilea război din anii 105-106, care de fapt a constituit continuarea primului război din anii 101-102, dacii au fost învinşi, iar regele Decebal, pentru a nu cădea viu în mâna romanilor, şi-a pus capăt zilelor.

(Marin Mihail Giurescu, *De la Decebal la Ingennus şi Regalian – de la lupta de apărare la lupta de eliberare* –, în revista *Dacia Magazin*, nr. 53/2008)

Scanned with OKEN Scanner

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să numeşti următoarele elemente care privesc articolul citat: **4 puncte**

– numele celor doi regi ai dacilor amintiți în acest fragment;

– anii de desfăşurare a celor două războaie ce au condus la ocuparea Daciei de către romanii conduşi de împăratul Traian.

2. Selectează din text structurile care exprimă dificultățile cu care s-a confruntat Decebal în timpul domniei sale. **4 puncte**

3. Scrie modul şi conjugarea celor două verbe subliniate în text. **4 puncte**

4. Precizează funcția sintactică şi valoarea morfologică a cuvintelor subliniate în secvența: *Chiar de la început, noul rege al geto-dacilor, Decebal, a trebuit să facă față mai întâi atacurilor legiunilor romane.* **4 puncte**

5. Precizează câte propoziții conține prima frază şi ce fel de raport (relație sintactică) există între ele. **4 puncte**

6. Alcătuieşte o frază care să conțină o subordonată atributivă, având ca element regent substantivul *război*. **4 puncte**

B. Redactează o compunere, de 150-300 de cuvinte, în care, folosind narațiunea şi monologul (adresat şi/sau interior), să povesteşti, pornind de la textul dat, modul în care îți închipui că s-au desfăşurat ultimele zile din viața regelui Decebal. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să foloseşti adecvat cele două moduri de expunere indicate;

– să prezinți din imaginație ultimele fapte şi gânduri ale regelui înainte de a se sinucide;

– să redactezi un conținut adecvat cerinței;

– să respecți limita de spațiu indicată.

NOTĂ! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziției* – 2 puncte; *coerența textului* – 2 puncte; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conținutului* – 2 puncte; *ortografia* – 3 puncte; *punctuația* – 3 puncte; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1 punct; *lizibilitatea* – 1 punct).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 20

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

◆ Subiectul I (40 de puncte)

Citeşte următorul text:

A fost odată o babă, bătrână, bătrână. Abia zărea de bătrână ce era. Şi mâinile îi umblau la ciorap, iar în gândul ei se ruga la Dumnezeu s-o dăruiască cu un copil, că n-avea decât pe unchiaşul ei. Şi unchiaşul, ba la pădure, ba la arie, ba la târg, iar baba sta singură cuc, că toată ziulica i-ar fi ţiuit tăcerea în fundul urechilor dacă n-ar fi strănutat şi n-ar fi tuşit câteodată. Ba uneori, ca să-şi mai ţie de urât, tot ea vorbea şi tot ea răspundea. Şi râdea ea de ea, ca şi cum ar fi râs ea de altcineva, înşirând ochiurile pe cârlige.

— Ei, ei, ce n-ar plăti un flăcău la bătrâneţile noastre!

— Cât, de? Cât?

— Ihi, ihi, mult de tot!

— Adică ce, nu te-ai mulţumi şi c-o fată mare? [...] Ba te-ai mulţumi şi pe-o codană[1]. Tu să-nşiri, şi ea să deşire, tu să cerni, şi ea să risipească, tu să pui de mămăligă, şi ea să răstoarne căldarea pe foc.

— Dacă e p-aşa, m-aş mulţumi şi p-un copil cât ghemul, numai s-auz în casă „mamă", că mult e pustiu când uşa se închide peste doi bătrâni.

— Da' dacă ar fi mai mic?

— Fie şi mai mic.

Şi bătrâna începu să râză.

— Ce neroadă!

— Ba neroadă, nu glumă!

— Dar dacă ar fi cât un bob de mazăre?

Şi tocmai când da bătrâna capul peste cap de râs, odată tresări că, de după uşă, se-auzi un glas ascuţit şi înţepat:

— Dar dacă ar fi cât o neghiniţă[2]?

Bătrâna se uită, se uită şi începu să se închine.

Scanned with OKEN Scanner

— Bine, bine, zise acelaşi glas, văd eu că nu-ţi trebuie copii...

Baba îşi luă inima în dinţi şi zise:

— Ba-mi trebuie... da' unde eşti... cine eşti?

— Cine sunt? Neghiniţă, gândul lumii. De mic ce sunt, pătrund în urechile oamenilor şi-i ascult cum gândesc. Adineauri eram în urechea ta a dreaptă, apoi am trecut în a stângă, ş-am râs de m-am prăpădit când am văzut ce-ţi trec prin minte...

(Barbu Ştefănescu Delavrancea, *Neghiniţă*)

[1] *codană* (s.f.) = fată tânără

[2] *neghiniţă* (s.f., diminutiv de la *neghină*) = sămânţa măruntă a unei plante dăunătoare răspândite mai ales în culturile de grâu

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Selectează din text două perechi de antonime. **4 puncte**

2. Argumentează folosirea virgulei în structura: *Neghiniţă, gândul lumii.* **4 puncte**

3. Scrie patru cuvinte din familia lexicală a cuvântului *gândul.* **4 puncte**

4. Extrage din ultimul paragraf al textului două cuvinte cu diftong. **4 puncte**

5. Extrage din text structura care exprimă motivul ce o determină pe bătrână să vorbească singură uneori. **4 puncte**

6. Precizează modul de expunere predominant în textul dat. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi faptul că fragmentul dat se încadrează în specia basmului. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să precizezi patru trăsături ale basmului;

– să ilustrezi detaliat două trăsături cu exemple din text;

– să respecţi structura şi mărcile specifice unui text argumentativ;

– să respecţi limita de spaţiu indicată.

◆ Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Citeşte următorul text:

La peste jumătate de secol de la primele discuţii, după trei ani de la reluarea lucrărilor la noua clădire (începute încă din 1986) şi la patru luni de la inaugurarea

Scanned with OKEN Scanner

oficială, noul sediu al Bibliotecii Naționale, situat în bulevardul Unirii, își va deschide luni porțile pentru publicul larg.

Într-o primă fază, vor fi disponibile șapte din cele 14 săli de lectură și spațiile multifuncționale, unde vor fi organizate diverse activități, precum expoziții, conferințe sau ateliere demonstrative, și unde, în zonele special amenajate, va putea veni oricine are nevoie de un loc propice studiului, inclusiv grupuri de elevi și studenți care lucrează la proiecte comune. [...]

Una dintre cele șapte săli de lectură este destinată special elevilor din ciclul primar și gimnazial, care vor avea astfel acces la titlurile din bibliografia școlară, diverse culegeri, numeroase atlase și hărți. Spațiul a fost conceput pentru a putea funcționa ca un after-school, un loc unde elevii își pot face teme, dar și un loc unde părinții îi pot lăsa când merg să studieze în celelalte săli de lectură, sau unde și învățătorii sau profesorii pot veni împreună cu elevii pentru diverse activități didactice.

(Ramona Loznianu pentru site-ul *gândul.info*, 22.04.2012)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să numești următoarele elemente care privesc articolul citat: **4 puncte**
- locul unde este situat noul sediu al Bibliotecii Naționale;
- numărul de săli de lectură date în folosință într-o primă fază.

2. Enumeră tipurile de activități pe care le poate găzdui noul sediu al Bibliotecii Naționale pentru diverse categorii de public. **4 puncte**

3. Precizează genul și numărul adjectivelor subliniate în text. **4 puncte**

4. Scrie valoarea morfologică și funcția sintactică a cuvintelor subliniate în secvența următoare: *Una dintre cele șapte săli de lectură este destinată special elevilor din ciclul primar și gimnazial...* **4 puncte**

5. Alcătuiește o frază în care să existe două propoziții aflate în raport de coordonare disjunctivă. **4 puncte**

6. Precizează câte propoziții conține primul paragraf al textului citat. **4 puncte**

B. Redactează o compunere, de 150-300 de cuvinte, în care să-ți imaginezi dialogul purtat de câteva cărți recent „mutate" în noul sediu al Bibliotecii Naționale. **12 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

În compunerea ta, trebuie:

– să foloseşti adecvat modul de expunere indicat;

– să dovedeşti imaginație, pornind de la contextul dat în fragmentul de text dat;

– să redactezi un conținut adecvat cerinței;

– să respecți limita de spațiu indicată.

NOTĂ! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziției* – 2 puncte; *coerența textului* – 2 puncte; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conținutului* – 2 puncte; *ortografia* – 3 puncte; *punctuația* – 3 puncte; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1 punct; *lizibilitatea* – 1 punct).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 21

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

◆ Subiectul I (40 de puncte)

Citeşte următorul text:

Două muşte sprintenele
În ţări străine porneau
Şi pe albină cu ele
Cam astfel o îmbiau:
— Hai să mergem, surioară!
Papagalii toţi ne-au spus
Că pe-acolo-i numai vară,
Soarele n-are apus.
Libertatea predomneşte
În tot ce-i vieţuitori
Şi dreptatea nu scuteşte
Nici de muşti-ucigători[1].
Iar aice[2]*... oh! ce soartă!*
Să trăieşti în ţara ta,
Aci vie, aci moartă,
Fără a te desfăta.
Păiajenii pe la ţară
În mreajă[3] *ne potopesc*[4]*;*
Iar prin târguri, peste vară,
Ca pe duşmani ne gonesc. [...]

— Cale bună, muşti, de-aice!
Le zise albina lor.
Eu rămân, căci sunt ferice[5]
Şi în ţară-mi voi să mor.
Pământenii, mic şi mare,
Ai mei faguri toţi iubesc;
Şi pentru-a mea bunăstare,
Vara, iarna, îngrijesc.
Iar voi, oriunde vă-ţi duce[6]*,*
Dacă şi-n acele ţări
Vreun bine nu-ţi aduce,
Nu veţi afla desfătări.

Acel ce pentru-a lui ţară
În faptă face folos,
Orice rău îl împresoară,
Nu o lasă bucuros;
Iar acel ce nu lucrează
La edificiul comun
Singur se expatriază[7]*,*
Căci nimic nu face bun.

(Alecu Donici, *Muştele şi albina*)

[1] *muşti ucigători* = ucigaşi de muşte
[2] *aice* = aici
[3] *mreajă* (s.f.) = plasă; cursă; laţ
[4] *(ne) potopesc* = (ne) nimicesc, (ne) distrug

Scanned with OKEN Scanner

[5] *ferice* (adj.) = fericit
[6] *vă-ți duce* = vă veți duce
[7] *se expatriază* = se îndepărtează, emigrează

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Notează câte un antonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *porneau, libertatea.* **4 puncte**

2. Menționează rolul virgulei din secvența: — *Hai să mergem, surioară!* **4 puncte**

3. Explică modul de formare a unui cuvânt obținut prin compunere și a unuia obținut prin conversiune din secvența: *Papagalii toți ne-au spus/Că pe-acolo-i numai vară,/Soarele n-are apus.* **4 puncte**

4. Precizează un cuvânt care conține diftong și unul care conține triftong din primele două versuri ale textului. **4 puncte**

5. Menționează o trăsătură a muștelor identificabilă în text. **4 puncte**

6. Transcrie două figuri de stil diferite și precizează felul lor. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenența la specia fabulei a textului literar *Muștele și albina* de Alecu Donici. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:
– să precizezi două trăsături ale fabulei;
– să ilustrezi detaliat două trăsături ale fabulei, valorificând textul dat;
– să respecți structura specifică tipului de compunere cerut;
– să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

◆ Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Citește următorul text:

Desenele animate sau filmele de animație reprezintă unul dintre cele mai îndrăgite paliere ale industriei cinematografice. Originea lor trebuie căutată în cărțile comice de benzi desenate ale anilor 1890. Primul film animat (scurtmetraj) a fost ***Humorous Phases of Funny Faces****, din 1906, și i-a aparținut lui J. Stuart Blackton. Dar, pentru majoritatea iubitorilor, desenele animate încep cu Walt Disney. Însă, după cum cunoaștem, mileniul al treilea a debutat, în acest domeniu, cu o spectaculoasă diversificare a genului, filmele de animație depășind cu mult, ca țintă, copiii. Palierul comediilor*

Scanned with OKEN Scanner

animate a fost în ultima vreme destul de exploatat devenind, practic, o categorie pentru copiii... de toate vârstele.

(Ioana Floria, *Piraţii – animaţie pentru toate vârstele*, www.revistamagazin.ro)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Formulează câte un enunţ în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat: **4 puncte**
– unde trebuie căutată originea desenelor animate;
– cum s-a numit primul desen animat.

2. Transcrie un enunţ care conţine o constatare privind destinatarul desenelor animate în prezent. **4 puncte**

3. Menţionează genul şi cazul substantivelor subliniate în textul dat. **4 puncte**

4. Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate, menţionând partea de vorbire prin care se exprimă: *Palierul comediilor animate a fost în ultima vreme destul de exploatat devenind, practic, o categorie pentru copiii... de toate vârstele.* **4 puncte**

5. Transcrie propoziţia principală şi propoziţia subordonată din fraza următoare, precizând felul subordonatei: *Însă, după cum cunoaştem, mileniul al treilea a debutat, în acest domeniu, cu o spectaculoasă diversificare a genului, filmele de animaţie depăşind cu mult, ca ţintă, copiii.* **4 puncte**

6. Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie subordonată subiectivă, introdusă prin adverbul relativ *cum*. **4 puncte**

B. Redactează o compunere, de 150-300 de cuvinte, în care să-ţi prezinţi opinia despre desenul animat preferat. **12 puncte**

În compunerea ta trebuie:
– să prezinţi pe scurt subiectul desenului animat preferat;
– să-ţi exprimi impresiile/opinia despre acesta;
– să redactezi un conţinut adecvat cerinţei formulate;
– să respecţi precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

NOTĂ! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerinţelor nu este obligatorie.
Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziţiei* – 2 puncte; *coerenţa textului* – 2 puncte; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului* – 2 puncte; *ortografia* – 3 puncte; *punctuaţia* – 3 puncte; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1 punct; *lizibilitatea* – 1 punct).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 22

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

◆ Subiectul I (40 de puncte)

Citeşte următorul text:

Când fură aproape de lup de o bătaie de săgeată, puse Făt-Frumos arcul la ochi. Văzând lupul una ca aceasta, strigă:

— Stăi, Făt-Frumos, nu mă săgeta, că mult bine ţi-oi prinde vreodată.

Făt-Frumos îl ascultă şi lăsă arcul în jos. Apropiindu-se lupul şi întrebându-l unde merge şi ce caută prin astfel de păduri nestrăbătute de picior de om, Făt-Frumos îi spuse toată întâmplarea cu merele din grădina tatălui său şi că acum merge să caute pe hoţ.

Lupul îi spuse că hoţul era împăratul păsărilor. Că el când venea a fura merele, aduna pasările cele mai agere la zbor şi cu ele în stol venea de le culegea. Că acea pasăre se află la împărăţia de la marginea acestei păduri. Îi mai spuse că toată megieşia[1] se vaietă de furturile ce face ea poamelor de prin grădini, şi îi arătă drumul cel mai apropiat şi mai lesnicios. Apoi, dându-i un merişor frumos la vedere, îi mai zise:

— Ţine, Făt-Frumos, acest merişor. Când vei avea trebuinţă de mine vreo-dată, să te uiţi la el, să gândeşti la mine şi eu îndată voi fi acolo.

Făt-Frumos primi merişorul şi-l băgă în sân, apoi, luându-şi rămas bun, porni cu credinciosul său şi, străbătând desişurile pădurei, ajunse la cetatea în care se afla acea pasăre.

Cercetă prin cetate şi se spuse că împăratul locului aceluia o ţine într-o colivie de aur în grădina sa.

Aceasta îi fu de ajuns a şti.

*(***, Lupul cel năzdrăvan şi Făt-Frumos)*

[1] *megieşie* (s.f., înv. şi pop.) = vecinătate

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *nestrăbătute, poamelor.* **4 puncte**

2. Explică rolul utilizării liniei de dialog în textul dat. **4 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

3. Notează un cuvânt derivat şi un cuvânt compus din secvenţa: — *Ţine, Făt-Frumos, acest merişor. Când vei avea trebuinţă de mine vreodată, să te uiţi la el, să gândeşti la mine şi eu îndată voi fi acolo.* **4 puncte**

4. Transcrie diftongii din cuvintele: *venea, bătaie.* **4 puncte**

5. Scrie două idei principale/secundare din text. **4 puncte**

6. Precizează, într-un enunţ, motivul pentru care Făt-Frumos nu îl săgetează pe lup. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenenţa la specie a basmului popular *Lupul cel năzdrăvan şi Făt-Frumos* pe baza fragmentului citat. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să prezinţi două trăsături ale basmului popular;
- să prezinţi detaliat două trăsături ale basmului popular, valorificând fragmentul citat;
- să respecţi structura specifică tipului de compunere cerut;
- să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

◆ Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Citeşte următorul text:

Ar putea părea o idee ce ţine de imaginaţia scriitorului de literatură science-fiction, cea pe care doi astrofizicieni din Chicago o avansează, afirmând că este perfect posibil ca viaţa să se dezvolte pe o planetă, vreme de miliarde de ani, fără ca respectivul corp ceresc să beneficieze de un „Soare". Dorian Abbot şi Eric Switzer de la Universitatea Illinois au ajuns la concluzia că fisiunea elementelor radioactive din interiorul miezului unei planete ar putea asigura îndeajuns de multă căldură pentru ca oceanele aflate acolo să fie menţinute lichide.

Aceste oceane ar putea fi acoperite la suprafaţă cu un strat gros de gheaţă, care să dea impresia că avem de-a face cu o lume congelată, dar n-ar fi exclus ca în apele lor să existe de fapt o varietate de forme biologice, capabile să se dezvolte şi să evolueze în decursul a sute de milioane de ani. Cei doi oameni de ştiinţă au numit descoperirea lor „planeta lupului de stepă", fiindcă, afirmă ei metaforic, „orice formă de viaţă aflată aici ar exista ca un lup singuratic hoinărind prin stepa galactică". Deşi au refuzat să

Scanned with OKEN Scanner

speculeze ce forme de viață ar putea fi descoperite într-un asemenea loc, savanții americani au acceptat ideea că este vorba, cel mai probabil, de un organism primitiv.

(Gabriel Tudor, *Un lup singuratic, hoinărind prin stepa galactică*, în www.revistamagazin.ro)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să indici următoarele elemente referitoare la textul dat: **4 puncte**

– numele astrofizicienilor din Chicago;

– denumirea dată descoperirii lor.

2. Scrie numele autorului şi titlul articolului. **4 puncte**

3. Menționează modul şi timpul verbelor subliniate în textul dat. **4 puncte**

4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *Ar putea părea o idee <u>ce</u> ține de imaginația scriitorului de literatură science-fiction, cea pe care <u>doi</u> astrofizicieni din Chicago o avansează.* **4 puncte**

5. Transcrie propoziția principală şi propoziția subordonată din fraza următoare, precizând felul subordonatei: *Savanții americani au acceptat ideea că este vorba, cel mai probabil, de un organism primitiv.* **4 puncte**

6. Construieşte o frază alcătuită din două propoziții, în care să existe o subordonată completivă indirectă, introdusă prin adverbul relativ *unde*. **4 puncte**

B. Redactează o compunere, de 150-300 de cuvinte, în care să relatezi o vizită întreprinsă de tine pe *planeta lupului de stepă*. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;

– să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;

– să redactezi un conținut adecvat cerinței formulate;

– să respecți precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

NOTĂ! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziției* – 2 puncte; *coerența textului* – 2 puncte; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conținutului* – 2 puncte; *ortografia* – 3 puncte; *punctuația* – 3 puncte; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1 punct; *lizibilitatea* – 1 punct).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 23

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

◆ Subiectul I (40 de puncte)

Citeşte următorul text:

Cititorul trebuie să ştie că madam Caliopi Georgescu are trei copii – Virgiliu, Horaţiu şi Ovidiu Georgescu. Virgiliu este în anul al treilea la Facultatea de drept, Horaţiu în al doilea, şi Ovidiu vrea să intre în anul întâi, la aceeaşi facultate. Ovidiu trece acuma examenul sumar de şapte clase liceale, şi, cu toată bravura lui, pe cât spune cocoana Caliopi, după ce a biruit toate obiectele, s-a-nţepenit la Morală.

— Închipuieşte-ţi, zice mama emoţionată. Să-l persecute pe băiat! să-i zdrobească băiatului cariera!... Cum este el simţitor, e în stare să se prăpădească... Ştii ce mi-a zis? „Mămiţo, dacă pierz un an, mă omor!..." E în stare, cum e el ambiţios... închipuieşte-ţi, să-i dea nota 3, şi lui îi trebuie 6... Şi la ce? tocmai la Morală... Acu, dumneata îl cunoşti pe Ovidiu de când era mic... Ştii ce creştere i-am dat!...

— Ei! bravo!

— Auzi, tocmai la Morală... Suie-te, te rog.

Şi, zicând acestea, cucoana îmi face loc lângă dumneaei în trăsură.

— N-ar fi fost mai bine, madam Georgescu – zic eu – să fi mers d. Georgescu în persoană la profesor?... Ştiţi..., d. Georgescu, om cu greutate... ca tată, altfel... Eu... de... străin...

— Aş! Ţi-ai găsit! Georgescu! Nu-l ştii pe Georgescu ce indiferent e cu copiii? Dacă ar fi fost după Georgescu, nici Virgiliu, nici Horaţiu n-ar fi fost în facultate... Despre partea lui Georgescu, rămâneau băieţii fără bacaloriat!...

(I.L. Caragiale, *Bacalaureat*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *a biruit, să-i zdrobească.* **4 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

2. Explică rolul utilizării liniei de pauză din enunțul: *N-ar fi fost mai bine, madam Georgescu – zic eu – să fi mers d. Georgescu în persoană la profesor?...*
4 puncte

3. Explică modul de formare a unui cuvânt obținut prin derivare și a cuvântului obținut prin conversiune din secvența: *după ce a biruit toate obiectele s-a-nțepenit la Morală.* **4 puncte**

4. Transcrie două cuvinte care conțin hiat din secvența: *d. Georgescu, om cu greutate... ca tată, altfel... Eu... de... străin...* **4 puncte**

5. Formulează două idei principale/secundare din textul dat. **4 puncte**

6. Menționează care sunt trăsăturile morale ale lui Ovidiu, în opinia mamei sale. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi apartenența la genul epic a fragmentului citat. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:
– să precizezi două trăsături ale genului epic;
– să prezinți detaliat cele două trăsături ale genului epic, valorificând textul citat;
– să ai un conținut adecvat cerinței;
– să respecți precizarea privind numărul de cuvinte.

◆ Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Citeşte următorul text:

Muzeul „I.L. Caragiale" din Ploieşti a luat fiinţă din pasiunea pentru istorie şi cultură a distinsului prof. Nicolae Simache, în anul 1962. Muzeul este găzduit în „Casa Dobrescu", monument de arhitectură de la sfârşitul secolului al XVIII-lea. [...]

În prima sală sunt expuse documente şi fotografii originale ce lămuresc în mare parte problema claselor absolvite de I.L. Caragiale la Ploieşti. Ambianța locuințelor scriitorului şi a camerei sale de lucru este reconstituită în sala a II-a, prin expunerea pieselor muzeale care au aparţinut scriitorului şi familiei sale: oglinda de cristal, masa din lemn cu decor realizat prin sculptare, o canapea şi două scaune etc. Pe măsuța de lucru, alături de toc şi călimară, se află manuscrisul parodiei „Dă dămult.... mai dă

Scanned with OKEN Scanner

dămult..."; în rame de argint sunt expuse fotografii originale ale membrilor familiei şi prietenilor apropiaţi ai dramaturgului.

Pe hol un loc important îl ocupă bustul scriitorului, realizat de sculptorul Ion Jalea, şi fotografiile unor mari actori care au dat viaţă eroilor lui Caragiale.

În ultima sală este prezentată în mod cronologic activitatea creatoare a marelui scriitor; marile creaţii dramatice: „O noapte furtunoasă", „O scrisoare pierdută", „D'ale carnavalului", „Conu Leonida faţă cu reacţiunea", „Năpasta". Perioada marilor nuvele şi schiţe caragialiene ocupă de asemenea un rol distinct în expoziţie. Ediţiile princeps, cu autograful scriitorului, ale volumelor „Teatru", „Momente", „Schiţe noue", sunt expuse alături de fotografii, care pun într-o lumină nouă legăturile de prietenie ale scriitorului. Sunt expuse traduceri ale operei scriitorului în diferite limbi, afişe de interpretare ale comediilor lui Caragiale în lume: Franţa, Japonia, Spania, Italia, Belgia.

Expoziţia se încheie cu lucrările fiilor scriitorului: Mateiu Caragiale („Crai de curte veche") şi Luca I. Caragiale („Jocul Oglinzilor").

(www.hartaploiestiului.ro)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Formulează câte un enunţ în care să indici următoarele aspecte referitoare la textul dat: **4 puncte**
- numele profesorului care a organizat muzeul;
- titlurile marilor creaţii dramatice ale scriitorului.

2. Transcrie enunţul care conţine informaţii despre traducerile operei scriitorului. **4 puncte**

3. Menţionează felul şi cazul adjectivelor subliniate în textul dat. **4 puncte**

4. Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate, menţionând partea de vorbire prin care se exprimă: *Muzeul este găzduit în „Casa Dobrescu", monument de arhitectură de la sfârşitul secolului al XVIII-lea.* **4 puncte**

5. Transcrie fiecare propoziţie din fraza următoare, precizând felul subordonatei: *Pe hol un loc important îl ocupă bustul scriitorului, realizat de sculptorul Ion Jalea, şi fotografiile unor mari actori care au dat viaţă eroilor lui Caragiale.* **4 puncte**

6. Construieşte o frază, alcătuită din două propoziţii, în care să existe o propoziţie subordonată completivă directă, introdusă prin conjuncţia subordonatoare *să*. **4 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

B. Redactează o compunere, de 150-300 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare, reală sau imaginară, petrecută în timpul vizitării unei case memoriale. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;

– să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;

– să ai un conținut adecvat cerinței;

– să respecți precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

NOTĂ! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziției* – 2 puncte; *coerența textului* – 2 puncte; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conținutului* – 2 puncte; *ortografia* – 3 puncte; *punctuația* – 3 puncte; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1 punct; *lizibilitatea* – 1 punct).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 24

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

◆ Subiectul I (40 de puncte)

Citeşte următorul text:

Mi-a trebuit un timp îndelungat până să pot pricepe dincotro venea. Micul Prinț, care îmi punea o mulțime de întrebări, părea că niciodată nu le aude pe-ale mele. Nu m-am lămurit deplin decât încetul cu încetul şi asta datorită doar unor cuvinte pe care le rostea întâmplător. Aşa, de pildă, când a dat cu ochii de avionul meu (avionul nu vi-l desenez, e un desen mult prea greu pentru mine), m-a întrebat:

— Ce bazaconie mai e şi asta?

— Nicio bazaconie. Asta zboară. E un avion. Avionul meu.

Şi i-am adus la cunoştință, cu mândrie, că eu zbor. Atunci el a strigat:

— Cum! Ai căzut din cer?

— Da! – făcui eu, cu modestie.

— O! asta-i bună!...

Şi Micul Prinț izbucni într-un drăgălaş hohot de râs, care pe mine mă supără destul de mult. Mie nu-mi place să râdă nimeni de nenorocirile mele. Apoi, adăugă:

— Atunci şi tu vii tot din cer! De pe ce planetă eşti?

Întrezărind pe loc o licărire în taina care îl învăluia, l-am întrebat numaidecât:

— Va să zică, tu vii de pe o planetă?

El însă nu mi-a dat niciun răspuns. A clătinat încet din cap, uitându-se la avionul meu:

— Ce e drept, cu asta nici nu poți să vii prea de departe...

(Antoine de Saint-Exupéry , *Micul prinț*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *pricepe*, *deplin*. **4 puncte**

2. Menționează rolul cratimei din secvența: *O! asta-i bună!...* **4 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

3. Explică modul de formare a unui cuvânt obținut prin compunere și a unuia obținut prin conversiune din secvența: *Nu m-am lămurit deplin decât încetul cu încetul și asta datorită doar unor cuvinte pe care le rostea întâmplător.* **4 puncte**

4. Transcrie două cuvinte care conțin diftong din secvența: *Întrezărind pe loc o licărire în taina care îl învăluia, l-am întrebat numaidecât.* **4 puncte**

5. Formulează două idei principale/secundare din textul dat. **4 puncte**

6. Precizează, într-un enunț, motivul pentru care personajul-narator se supără. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să caracterizezi un personaj din fragmentul citat. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să prezinți două trăsături ale personajului ales, prin valorificarea fragmentului dat;

– să evidențiezi două modalități de caracterizare a personajului ales, prin câte o secvență comentată;

– să ai un conținut adecvat cerinței;

– să respecți precizarea privind numărul de cuvinte.

◆ Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Citeşte următorul text:

Chipuri de porțelan, veşminte colorate, costume prețioase și dantelate, participanți și simpli spectatori, toate acestea sunt elementele-cheie care formează un imens ansamblu plin de culoare pe străzile oraşului, în fiecare an, cu ocazia Carnavalului de la Veneția.

De aproape 1000 de ani, evenimentul fastuos îi atrage pe turişti şi îi încântă pe localnici, pur şi simplu depăşiți numeric de mulțimea de vizitatori.

Anonimatul atrage, seduce şi oferă iluzia unei egalități absolute între clasele sociale. Poate din această cauză venețienii aşteptau cu nerăbdare începerea Carnavalului de la Veneția, organizat în fiecare an timp de 12 zile, până la Lăsata Secului catolic.

Cel mai des întâlnite măşti sunt „bauta" şi „moretta". Prima este o mască albă, cu un nas încovoiat, care nu acoperă gura şi care se asortează de obicei cu o pălărie tricorn, în trei colțuri şi cu o mantie lungă şi neagră. Dacă „bauta" poate fi utilizată atât de femei,

Scanned with OKEN Scanner

cât şi de bărbaţi, „moretta" este croită dintr-o bucată ovală de catifea, special pentru femei.

Carnavalul debutează cu „Zborul Îngerului", moment în care o tânără frumoasă zboară „la propriu" de pe Turnul Campanile, turnul clopotniţei din Piaţa San Marco, şi se opreşte în centrul pieţei, într-o grădină de vis special amenajată pentru acest scop.

Un alt moment-cheie al evenimentului păstrat până azi a rămas parada de început, deschisă de „doge" şi de soţia acestuia, urmaţi de personaje istorice. Pe tot parcusul evenimentului au loc spectacole în aer liber, piese de teatru şi parade, organizate pe toate străduţele boeme ale Veneţiei. Centrul distracţiei rămâne însă Piaţa San Marco, centrul istoric al oraşului, care palpită alături de mulţimea de turişti şi de localnici.

În timpul Carnavalului au loc 24 de baluri oficiale, cele mai căutate fiind cele organizate în palatele Zanardi şi Pisani Moretta.

(http://www.infoturism.ro/atractii-turistice/carnavalul-din-venetia-o-explozie-de-culoare)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Formulează câte un enunţ în care să numeşti următoarele aspecte din textul dat: **4 puncte**
– vechimea Carnavalului de la Veneţia;
– cel mai des întâlnite măşti.

2. Transcrie, din textul citat, un enunţ care prezintă un moment-cheie al Carnavalului. **4 puncte**

3. Menţionează diateza şi modul verbelor subliniate în textul dat. **4 puncte**

4. Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate, menţionând şi partea de vorbire prin care se exprimă: *În timpul Carnavalului au loc 24 baluri oficiale, cele mai cautate fiind cele organizate în palatele Zanardi şi Pisani Moretta.* **4 puncte**

5. Transcrie fiecare propoziţie din fraza următoare, precizând felul subordonatei: *Centrul distracţiei rămâne însă Piaţa San Marco, centrul istoric al oraşului, care palpită alături de mulţimea de turişti şi de localnici.* **4 puncte**

6. Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii, în care să existe o subordonată circumstanţială de scop, introdusă prin conjuncţia subordonatoare *ca să*. **4 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

B. Redactează o compunere, 150-300 de cuvinte, în care să relatezi un episod trăit de tine în timpul Carnavalului de la Veneția, la care ai participat.

12 puncte

În compunerea ta, trebuie:

– să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;

– să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;

– să ai un conținut adecvat cerinței;

– să respecți precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

NOTĂ! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziției* – 2 puncte; *coerența textului* – 2 puncte; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conținutului* – 2 puncte; *ortografia* – 3 puncte; *punctuația* – 3 puncte; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1 punct; *lizibilitatea* – 1 punct).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 25

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

◆ Subiectul I (40 de puncte)

Citeşte următorul text:

Fiind băiet păduri cutreieram
Şi mă culcam ades[1] *lângă izvor,*
Iar brațul drept sub cap eu mi-l puneam
S-aud cum apa sună-ncetişor:
Un freamăt lin trecea din ram în ram
Şi un miros venea adormitor.
Astfel ades eu nopți întregi am mas[2]*,*
Blând îngânat de-al valurilor glas.

Răsare luna,-mi bate drept în față:
Un rai din basme văd printre pleoape,
Pe câmpi un val de argintie ceață,
Sclipiri pe cer, văpaie peste ape,
Un bucium cântă tainic cu dulceață,
Sunând din ce în ce tot mai aproape...
Pe frunze-uscate sau prin naltul ierbii,
Părea c-aud venind în cete cerbii.

(Mihai Eminescu, *Fiind băiet păduri cutreieram)*

[1] *ades* = adesea, deseori
[2] *am mas* = am rămas, am stat

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *blând, răsare.* **4 puncte**

2. Menționează rolul cratimei în structura: *-mi bate.* **4 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

3. Explică modul de formare a unui cuvânt obținut prin conversiune și a unui cuvânt obținut prin derivare din ultimele patru versuri. **4 puncte**

4. Precizează două cuvinte din primul vers al poeziei care conțin diftong. **4 puncte**

5. Numește ritmul poeziei și măsura ultimului vers. **4 puncte**

6. Transcrie două figuri de stil diferite din poezie, precizând felul lor. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să-ți prezinți opinia despre mesajul fragmentului extras din poezia *Fiind băiet păduri cutreieram* de Mihai Eminescu. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să formulezi o opinie despre mesajul fragmentului dat;

– să susții opinia formulată prin două argumente potrivite, valorificând textul dat;

– să respecți structura specifică tipului de compunere cerut;

– să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

◆ Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Citește următorul text:

Amenajarea unei grădini japoneze se face în funcție de cele patru elemente (pământ, apă, aer, foc) și de principiile Zen menite să creeze o adevărată armonie. Cheia amenajării unei grădini constă în echilibrul și senzația de spațialitate pe care aceasta le oferă.

Primul pas pentru amenajare constă în construirea unui plan. Dar e bine de știut că realizarea unei astfel de grădini necesită 4-5 ani până să ajungă la forma plănuită. Alegerea pomilor și a plantelor este importantă, mai ales că un pom are nevoie de cca 2-3 ani să crească. Distribuirea speciilor de plante nu se face la întâmplare. Arbuștii specifici sunt pinul, bambusul, cireșul, arțarul, iar una dintre florile preferate de japonezi este azaleea.

Iată câteva dintre elementele indispensabile amenajării unei grădini japoneze: apa sub formă de iaz sau fântână (izvor), pietrele decorative care în genere au o formă

Scanned with OKEN Scanner

triunghiulară, felinarele din piatră, gardul natural, podul arcuit care să ducă spre insulă, pavilionul sau terasa pentru servirea ceaiului.

O tehnică tradițională folosită în grădinile japoneze este cea de combinare a pietrelor, astfel încât să creeze o insulă macara şi o insulă broască-țestoasă, care dau un sens religios grădinii. De asemenea, din grădină nu lipsesc muşchii şi ferigile. [...]

Există mai multe tipuri de grădini japoneze, dar alegerea felului de grădină se face de multe ori în funcție de suprafața de teren disponibilă şi de climatul specific.

Se spune că idealul de amenajare a unei grădini japoneze este natura. Orice grădină japoneză este destinată relaxării şi meditației, motiv pentru care este văzută ca un spațiu intim şi protector.

(Adela Moldovan, *Amenajarea grădinii japoneze* – www.gradinarit.pasiunea.eu)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat: **4 puncte**
– elementele indispensabile amenajării grădinii japoneze;
– o tehnică tradițională folosită în grădina japoneză.

2. Scrie titlul articolului din care a fost extras fragmentul şi denumirea publicației în care a apărut. **4 puncte**

3. Menționează genul şi cazul substantivelor subliniate în textul dat. **4 puncte**

4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *Primul pas pentru amenajare constă în construirea unui plan.* **4 puncte**

5. Transcrie propoziția principală şi propoziția subordonată din fraza următoare, precizând felul subordonatei: *Se spune că idealul de amenajare a unei grădini japoneze este natura.* **4 puncte**

6. Construieşte o frază alcătuită din două propoziții, în care să existe o propoziție subordonată atributivă, introdusă prin adverbul relativ *când*. **4 puncte**

B. Redactează o compunere, de 150-300 de cuvinte, în care să descrii o grădină japoneză pe care ai vizitat-o/despre care ai citit. **12 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

În compunerea ta, trebuie:

– să prezinți două caracteristici ale grădinii vizitate/despre care ai citit;
– să folosești un limbaj expresiv în descrierea grădinii;
– să redactezi un conținut adecvat cerinței formulate;
– să respecți precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

NOTĂ! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziției* – 2 puncte; *coerența textului* – 2 puncte; *registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului* – 2 puncte; *ortografia* – 3 puncte; *punctuația* – 3 puncte; *așezarea corectă a textului în pagină* – 1 punct; *lizibilitatea* – 1 punct).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 26

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

◆ Subiectul I (40 de puncte)

Citeşte următorul text:

Era odată la Bagdad [...] un negustător bogat, care avea o nevastă bătrână şi un fecior, Abu-Hasan, crescut până la vreo treizeci de ani strâns de aproape în toate privinţele. Negustătorul a murit, şi Abu-Hasan a intrat în stăpânirea avuţiei pe care o grămădise tată-său o viaţă întreagă. Fiul a făcut altfel de cum făcuse tatăl. În tinereţe nu căpătase niciodată o para mai mult decât îi trebuia ca să-şi ducă viaţa; acum a pus de gând să cheltuiască potrivit cu mijloacele pe care i le adusese soarta [...]. În acest scop, Abu-Hasan a strâns împrejuru-i o ceată de tineri de vârsta şi de teapa lui, şi de acolea s-a gândit numa cum să-i facă a-şi petrece vremea în chipul cel mai plăcut. Aşadar nu s-a mărginit la prânzuri şi ziafeturi cu mâncări şi băuturi care de care mai rare şi mai scumpe; a mai adus şi tarafuri de lăutari şi cântăreţii cei mai vestiţi; şi pe urmă, dănţuitoarele şi dănţuitorii cei mai aleşi din oraşul Bagdad.

Toate chefurile astea, din zi în zi mai costisitoare, l-au aruncat pe Abu-Hasan în cheltuieli atât de nemăsurate, încât n-a putut-o duce aşa mai mult de un an. Cum n-a mai întins masă mare, prietenii s-au făcut nevăzuţi; ba nici nu-i mai întâlnea oriunde i-ar fi căutat, fiindcă fugeau de el îndată ce-l zăreau, şi dacă din întâmplare da piept în piept cu vreunul şi vrea să-l oprească să spună ceva, acela îşi cerea iertăciune, că-i e degrabă şi n-are vreme de vorbă, şi pleca repede p-aci încolo.

Pe Abu-Hasan mai mult l-a mâhnit părăsirea din partea prietenilor decât îl încântase mai înainte semnele lor de dragoste. Odată, mâhnit, dus pe gânduri, cu capul plecat a intrat în odaia mă-sii şi s-a aşezat pe marginea divanului departe de ea.

— Ce ai, fiule? a-ntrebat bătrâna. [...] Ştiu că, după câte cheltuieli nebuneşti ce ai făcut, nu-ţi mai rămân mulţi bani sunători. Erai stăpân pe avutul tău, şi eu n-am vrut să mă-mpotrivesc purtărilor tale nesocotite, mai ales ştiind că ţi-ai păstrat cuminte jumătate din avere... Şi d-aia nu văd ce te poate adânci acuma în aşa hal de neagră mâhnire.

Scanned with OKEN Scanner

Pe Abu-Hasan, la vorbele bătrânei, l-au podidit lacrimile, şi-a zis:

— Mamă, ştii în ce chip m-am purtat un an de zile. [...] Vreau numai să încerc până unde pot merge prietenii mei cu nerecunoştinţa. O să mă rog de ei să pună fiecare de la mână la mână, să m-ajute a mă sălta din starea nenorocită în care am căzut. Dar asta, precum ţi-am spus, o fac numai ca să văz dacă voi găsi la dânşii vreo recunoştinţă.

— Băiete, i-a răspuns mama, nu vreau să te opresc de la ce ai pus de gând; dar îţi pot mai dinainte spune că degeaba tragi nădejde. Tu încă nu cunoşti ce va să zică prietenii de petrecere; dar o să-i cunoşti...

— Mamă, a zis Abu-Hasan, eu înţeleg şi cred ce-mi spui; dar tot vreau să mă luminez singur despre mişelia şi neomenia lor.

Abu-Hasan a şi plecat; a făcut ce-a făcut şi a găsit pe toţi prietenii. Le-a arătat în ce mare strâmtoare se află şi i-a rugat să-şi dezlege pungile ca să-l ajute. N-a uitat chiar să le spună că în mare parte a scăpătat din pricina cheltuielilor nemăsurate cu atâtea petreceri şi ziafeturi, că doar i-o atinge la omenie. Niciunul dintre prieteni nu s-a lăsat înduioşat de vorbele lui frumoase, ba unii chiar l-au dat afară. S-a întors acasă, amărât până în fundul sufletului şi i-a zis bătrânei:

— A, mamă, bine mi-ai spus tu: în loc de prieteni am găsit nişte ticăloşi nerecunoscători. S-a isprăvit; să nu-i mai văz în ochi!

(I.L. Caragiale, *Abu-Hasan*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Transcrie, din fragmentul dat, un cuvânt derivat şi unul obţinut prin conversiune. **4 puncte**
2. Explică rolul virgulei din structura: — *Mamă, ştii în ce chip m-am purtat un an de zile.* **4 puncte**
3. Transcrie din secvenţa următoare primele două cuvinte care conţin diftongi: *Dar asta, precum ţi-am spus, o fac numai ca să văz dacă voi găsi la dânşii vreo recunoştinţă.* **4 puncte**
4. Menţionează un epitet şi o metaforă din fragmentul dat. **4 puncte**
5. Precizează două moduri de expunere din fragmentul dat. **4 puncte**
6. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, semnificaţia secvenţei: *Pe Abu-Hasan mai mult l-a mâhnit părăsirea din partea prietenilor decât îl încântase mai înainte semnele lor de dragoste.* **4 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

B. Redactează o compunere, de minimum 150 de cuvinte, în care să caracterizezi un personaj din fragmentul citat. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să prezinți două trăsături ale personajului ales;
- să ilustrezi cele două trăsături cu exemple adecvate, selectate din fragmentul citat;
- să redactezi un conținut adecvat cerinței formulate;
- să respecți limita de spațiu indicată.

◆ Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Citeşte următorul text:

Din punct de vedere turistic, oraşul Buşteni are una dintre cele mai încântătoare poziții, el fiind aşezat pe valea superioară a râului Prahova, în județul Prahova, la o altitudine ce variază între 850 şi 950 metri, chiar la poalele Masivului Caraiman din Munții Bucegi, cu vârfuri dintre cele mai impresionante [...].

Stațiunea Buşteni este frecventată de turişti tot timpul anului, indiferent de anotimp, atât pentru practicarea sporturilor de iarnă şi a drumețiilor montane, cât şi pentru calitățile curative ale zonei, mai ales ale aerului întotdeauna proaspăt şi curat, cu o concentrație mare de ozon. Pe timpul iernii, zăpada persistă din decembrie şi până în martie, chiar aprilie uneori, iar amatorii de schi au la dispoziție numeroase pârtii amenajate atât pentru începători, cât şi pentru avansați [...].

În Buşteni se află telecabina Buşteni-Babele, care facilitează ascensiunea până la cabana Babele. În imediata apropiere a cabanei se află megaliții[1] din Bucegi, considerați de către oamenii de ştiință creații ale unei civilizații străvechi. Aceste locuri sunt încărcate cu o energie deosebită. Nu este exclus ca regele Carol I să fi fost şi el atras de această energie misterioasă atunci când a hotărât înălțarea castelului. Istoria trecută şi prezentă a localității Buşteni se află în strânsă corelație cu istoria tuturor aşezărilor de pe valea superioară a Prahovei.

(Claudia Chelu, *Buşteni, atracție turistică indiferent de anotimp*, în ziarul *Gazeta de Olt*)

[1] *megalit* (s.m.) = nume dat unor monumente funerare sau religioase construite în epoca neolitică şi la începutul epocii bronzului, din blocuri de piatră brută sau cioplite sumar

Scanned with OKEN Scanner

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să indici următoarele aspecte referitoare la textul dat: **4 puncte**

– autorul textului;

– zona în care este situat orașul Bușteni.

2. Precizează titlul articolului din care este extras fragmentul și titlul publicației în care a apărut acesta. **4 puncte**

3. Menționează valoarea morfologică și cazul fiecăruia dintre cuvintele subliniate în secvența: *Aceste locuri sunt încărcate cu o energie deosebită.* **4 puncte**

4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate în secvența: *[...] care facilitează ascensiunea până la cabana Babele.* **4 puncte**

5. Transcrie fiecare propoziție din fraza următoare, precizând felul subordonatei: *Nu este exclus ca regele Carol I să fi fost și el atras de această energie misterioasă* [...]. **4 puncte**

6. Construiește o frază alcătuită din două propoziții, în care să existe o subordonată predicativă, introdusă prin conjuncția subordonatoare *să*. **4 puncte**

B. Redactează o compunere, de 150-300 de cuvinte, în care să descrii un oraș pe care l-ai vizitat/despre care ai citit. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să prezinți două caracteristici ale orașului vizitat/despre care ai citit;

– să folosești un limbaj expresiv în descrierea orașului;

– să redactezi un conținut adecvat cerinței formulate;

– să respecți limita de spațiu indicată.

NOTĂ! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziției* – 2 puncte; *coerența textului* – 2 puncte; *registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului* – 2 puncte; *ortografia* – 3 puncte; *punctuația* – 3 puncte; *așezarea corectă a textului în pagină* – 1 punct; *lizibilitatea* – 1 punct).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 27

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

◆ Subiectul I (40 de puncte)

Citeşte următorul text:

Într-o joi de dimineață,
Zi scurtării lui din viață,
Brâncoveanu se scula,
Fața blândă el spăla,
Barba albă-şi pieptăna,
La icoane se-nchina;
Pe fereastră el căta
Şi amar se spăimânta!

— Dragii mei, coconi iubiți!
Lăsați somnul, vă treziți,
Armele vi le gătiți,
Că pe noi ne-a-nconjurat
Paşa cel neîmpăcat,
Ieniceri cu tunuri mari
Ce sparg ziduri cât de tari! [...]

Sultanul se minuna
Şi cu milă îi grăia:
— Brâncovene Constantin,
Boier vechi şi domn creştin!
Patru fii tu ai avut,
Din ei, trei ți i-ai pierdut,
Numai unul ți-a rămas!
Cu zile de vrei să-l las,
Lasă legea creştinească
Şi te dă-n legea turcească!

— Mare-i Domnul Dumnezeu!
Creştin bun m-am născut eu,
Creştin bun a muri vreu...
Taci, drăguță, nu mai plânge
Că-n piept inima-mi se frânge,
Taci şi mori în legea ta,
Că tu ceru-i căpăta!

Imbrohorul[1] *se-ncrunta,*
Gealații[2] *înainta,*
Şi pe blândul copilaş,
Dragul tatii fecioraş,
La pământ îl arunca
Şi zilele-i ridica
Brâncoveanu greu ofta
Şi din suflet cuvânta:
„Doamne, fie-n voia Ta!"[...]

(***, *Constantin Brâncoveanul*)

[1] *imbrohor* (s.m., înv.) = persoană trimisă de sultan în țările noastre cu înalte misiuni politice
[2] *gealat* (s.m., înv.) = persoană care execută condamnații la moarte; călău; gâde

Scanned with OKEN Scanner

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Desparte în silabe următoarele cuvinte: *neîmpăcat, suflet.* **4 puncte**

2. Explică rolul virgulei în structura: *Taci, drăguță, nu mai plânge.* **4 puncte**

3. Transcrie, din secvența următoare, două cuvinte care conțin diftongi: *Doamne, fie-n voia Ta!* **4 puncte**

4. Menționează două figuri de stil diferite, prezente în fragmentul citat. **4 puncte**

5. Precizează două moduri de expunere din fragmentul dat. **4 puncte**

6. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, semnificația secvenței: *Doamne, fie-n voia Ta!* **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să caracterizezi un personaj din fragmentul citat. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să prezinți două trăsături ale personajului ales;
- să ilustrezi cele două trăsături cu exemple adecvate, selectate din fragmentul citat;
- să redactezi un conținut adecvat cerinței formulate;
- să respecți limita de spațiu indicată.

◆ Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Citeşte următorul text:

Astăzi, la ora 15, a avut loc vernisajul expoziției personale a pictorului băcăuan Doina Munteanu, în prezența conducerii Muzeului de Artă din Bacău, dar şi a iubitorilor de pictură. „Vreau să o felicit pe Doina Munteanu pentru sensibilitatea cu care pictează şi reuşeşte să transmită asta publicului. Expoziția este actuală, peisajele sunt de toamnă, culorile sunt profunde", a spus Carmen Istrate Murariu, directorul Muzeului de Artă din Bacău.

Anul viitor, în luna septembrie, artistul plastic băcăuan vrea să organizeze o expoziție de mari dimensiuni, la Galeriile de Artă Frunzetti.

(Mircea Merticariu, *Peisaje şi culori de toamnă în noua expoziție semnată Doina Munteanu*, în *Ziarul de Gardă*)

Scanned with OKEN Scanner

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să indici următoarele elemente referitoare la textul dat: **4 puncte**

– mesajul textului;

– anotimpul expus în tablouri.

2. Scrie titlul articolului din care este extras fragmentul şi titlul publicației în care a apărut acesta. **4 puncte**

3. Menționează modurile şi timpurile verbelor aflate în secvența: *[...] artistul plastic băcăuan vrea să organizeze o expoziție [...].* **4 puncte**

4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate în secvența: *[...] a avut loc <u>vernisajul</u> expoziției personale <u>a pictorului</u> băcăuan.* **4 puncte**

5. Transcrie fiecare propoziție din fraza următoare, precizând felul subordonatelor: *Vreau să o felicit pe Doina Munteanu pentru sensibilitatea cu care pictează.* **4 puncte**

6. Construieşte o frază alcătuită din două propoziții, în care să existe o subordonată subiectivă, introdusă printr-un pronume relativ. **4 puncte**

B. Redactează o compunere, de 150-300 de cuvinte, în care să descrii un tablou de toamnă, pe care l-ai văzut/îți imaginezi că l-ai văzut la o expoziție de pictură. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să prezinți două caracteristici specifice descrierii unui tablou;

– să foloseşti un limbaj expresiv în prezentarea particularităților;

– să redactezi un conținut adecvat cerinței formulate;

– să respecți limita de spațiu indicată.

NOTĂ! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziției* – 2 puncte; *coerența textului* – 2 puncte; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conținutului* – 2 puncte; *ortografia* – 3 puncte; *punctuația* – 3 puncte; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1 punct; *lizibilitatea* – 1 punct).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 28

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

◆ Subiectul I (40 de puncte)

Citeşte următorul text:

Priveghiuri lungi de toamnă. În sfeşnic lumânarea
Se luptă-n întuneric, tot scăpătându-şi zarea,
Precum se luptă somnul cu jalea ce te-apasă
În liniştea ploioasă…

Deodată triste glasuri sporesc mocnita jale,
Bat fâlfâiri greoaie deasupra casei tale…
Se face iar tăcere… – şi te străbat fiorii:
Ne lasă şi cocorii!

„Fugiți, fugiți departe, întârziate stoluri,
Să nu v-apuce-n câmpuri înghețul de la poluri!"
Suspină trist în urmă, foşnindu-şi frunza moartă,
Salcâmul de la poartă…

(Ştefan Octavian Iosif, *Salcâmul*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Transcrie, din textul dat, două cuvinte care să conțină, pe rând, un diftong şi un triftong. **4 puncte**

2. Explică rolul semnului exclamării în structura: *Fugiți, fugiți departe, întârziate stoluri,/Să nu v-apuce-n câmpuri înghețul de la poluri!* **4 puncte**

3. Descoperă măsura şi rima primelor două versuri ale poeziei. **4 puncte**

4. Menționează un epitet şi o personificare din textul dat. **4 puncte**

5. Indică un mod de expunere prezent în textul citat. **4 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

6. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, semnificația secvenței: *Suspină trist în urmă, foşnindu-şi frunza moartă,/Salcâmul de la poartă…* **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi că textul citat se încadrează în genul liric. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să prezinți trăsăturile genului liric (minimum două trăsături);

– să ilustrezi cele două trăsături cu exemple adecvate, selectate din fragmentul citat;

– să redactezi un conținut adecvat cerinței formulate;

– să respecți limita de spațiu indicată.

◆ Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Citeşte următorul text:

O ofertă de peste 15.000 de titluri şi reduceri substanțiale îi aşteaptă pe vizitatorii Salonului de Carte Bookfest Timişoara. De asemenea, nume precum Horia Roman Patapievici sau Varujan Vosganian vor lua parte la eveniment.

În perioada 15-17 martie, între orele 10-20, se va desfăşura, la Centrul Regional de Afaceri din Timişoara, prima ediție a Salonului internațional al cărții, Bookfest. Evenimentul este organizat de Asociația Editorilor din România (AER), în cooperare cu Camera de Comerț, Industrie şi Agricultură Timiş.

În cadrul Salonului vor avea loc lansări de carte în prezența autorilor. [...]

Şi copiii se află în atenția organizatorilor Bookfest Timişoara; în ultima zi a târgului, timp de două ore, actrița Ramona Olosz îi va ajuta pe cei mici să descopere personaje memorabile din cărți recent publicate în cadrul MINI-BOOKFEST. Lecturi, face painting, concursuri de desen, urmate de expoziții, jocuri şi premii în cărți, toate vor avea loc în spațiul de evenimente al Salonului de carte.

(Liliana Iedu, *Bookfest, salonul internațional al cărții, la prima ediție în Timişoara,* în ziarul *Opinia Timişoarei*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să indici următoarele elemente referitoare la textul dat: **4 puncte**

– locul în care se desfăşoară evenimentul;

– perioada desfăşurării evenimentului.

Scanned with OKEN Scanner

2. Scrie titlul articolului din care este extras fragmentul şi denumirea publicaţiei în care a apărut acesta. **4 puncte**

3. Menţionează valoarea morfologică şi cazul fiecăruia dintre cuvintele subliniate în secvenţa: *[...] prima ediţie a Salonului internaţional al cărţii, Bookfest.* **4 puncte**

4. Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate în secvenţa: *În cadrul Salonului vor avea loc lansări de carte în prezenţa autorilor [...].* **4 puncte**

5. Transcrie fiecare propoziţie din fraza următoare, precizând felul subordonatei: *Actriţa Ramona Olosz îi va ajuta pe cei mici să descopere personaje memorabile din cărţi recent publicate în cadrul MINI-BOOKFEST [...].* **4 puncte**

6. Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o subordonată atributivă, introdusă prin conjuncţia subordonatoare *că*. **4 puncte**

B. Redactează o compunere, de 150-300 de cuvinte, în care să-ţi exprimi opinia despre importanţa lecturii în perioada adolescenţei. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să prezinţi importanţa lecturii (minimum două argumente);

– să foloseşti un limbaj adecvat;

– să redactezi un conţinut adecvat cerinţei formulate;

– să respecţi limita de spaţiu indicată.

NOTĂ! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerinţelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziţiei* – 2 puncte; *coerenţa textului* – 2 puncte; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului* – 2 puncte; *ortografia* – 3 puncte; *punctuaţia* – 3 puncte; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1 punct; *lizibilitatea* – 1 punct).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 29

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

◆ Subiectul I (40 de puncte)

Citeşte următorul text:

Ce schimbătoare e la munte
Lumina; cât ai scăpăra,
Un curcubeu a-ntins o punte
Din casa mea pân'la a ta.

Şi-un gând, un gând nebun îmi vine!
– Aşa-s poeţii uneori –
Să mă avânt până la tine
Pe puntea asta de culori.

Cu fruntea de lumini brăzdată
Să urc tăriile cereşti
Şi, când nici nu te-aştepţi, deodată
Să-ţi bat cu degetu-n fereşti...

Dar când să urc, frumoasa punte
S-a dărâmat, – ş-acuma norii
Au tras perdeaua către munte:
Nebuni sunt, Doamne, visătorii!

(Dimitrie Anghel, *Curcubeul*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Transcrie, din fragmentul dat, un cuvânt derivat şi unul compus. **4 puncte**

2. Explică rolul punctelor de suspensie din finalul strofei a treia. **4 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

3. Descoperă măsura şi rima primelor două versuri ale poeziei. **4 puncte**

4. Identifică, în textul dat, un epitet şi o personificare. **4 puncte**

5. Indică un mod de expunere prezent în textul dat. **4 puncte**

6. Prezintă, în maximum 50 de cuvinte, semnificaţia secvenţei: *Şi-un gând, un gând nebun îmi vine!* **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să prezinţi semnificaţia titlului. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să prezinţi legătura dintre titlu şi textul poetic;

– să ilustrezi cel puţin două procedee de expresivitate, selectate din fragmentul citat;

– să redactezi un conţinut adecvat cerinţei formulate;

– să respecţi limita de spaţiu indicată.

◆ Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Citeşte următorul text:

Bucureştenii se pot distra pe patinoarul din Parcul Cişmigiu. Duminică seara la ora 19.00 are loc deschiderea oficială a patinoarului. Pentru biletul de intrare pe patinoar, preţul va fi de 10 lei, de luni până joi, iar în zilele de vineri, sâmbătă şi duminică vizitatorii vor achita 15 lei. Toţi cei care vor dori să închirieze patine vor plăti 10 lei pentru un program de două ore.

Vizitatorii vor putea să se relaxeze patinând de luni până joi şi duminică, începând cu ora 10.00 până la orele 21.00, pentru un program de două ore cu pauză de o oră, iar vineri şi sâmbătă de la ora 10.00 la 24.00. În timpul săptămânii, de luni până vineri, primele două ore de program, de la 10.00 la 12.00, intrarea va fi gratuită pentru toate categoriile de public.

„Îi aşteptăm cu drag, în Parcul Cişmigiu, pe toţi cei care sunt pasionaţi de acest sport, urmând ca peste o săptămână, să deschidem patinoarele din parcurile Tineretului, Unirii şi Herăstrău", a declarat Radu Popa, director general A.L.P.A.B.

(Vali Deaconescu, *Se deschide patinoarul din Parcul Cişmigiu*, în ziarul *România Liberă*)

Scanned with OKEN Scanner

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele elemente referitoare la textul dat: **4 puncte**

– momentul deschiderii oficiale a patinoarului;

– numele directorului general A.L.P.A.B.

2. Scrie titlul articolului din care este extras fragmentul şi publicația în care a apărut acesta. **4 puncte**

3. Menționează modurile şi timpurile verbelor subliniate în secvența: *Toți cei care vor dori să închirieze patine vor plăti 10 lei pentru un program de două ore.* **4 puncte**

4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate în secvența: *Duminică seara la ora 19.00 are loc deschiderea oficială a patinoarului.* **4 puncte**

5. Transcrie fiecare propoziție din fraza următoare, precizând felul subordonatei: *Îi aşteptăm cu drag, în Parcul Cişmigiu, pe toți cei care sunt pasionați de acest sport [...].* **4 puncte**

6. Construieşte o frază alcătuită din două propoziții, în care să existe o subordonată completivă indirectă, introdusă prin adverbul relativ *cum*. **4 puncte**

B. Redactează o compunere, de 150-300 de cuvinte, în care să descrii un parc în amurg, pe fundalul primelor zile de iarnă. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să prezinți minimum două caracteristici ale parcului acoperit de zăpadă;

– să foloseşti un limbaj expresiv în descrierea parcului;

– să redactezi un conținut adecvat cerinței formulate;

– să respecți limita de spațiu indicată.

NOTĂ! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziției* – 2 puncte; *coerența textului* – 2 puncte; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conținutului* – 2 puncte; *ortografia* – 3 puncte; *punctuația* – 3 puncte; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1 punct; *lizibilitatea* – 1 punct).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 30

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

◆ Subiectul I (40 de puncte)

Citeşte următorul text:

Peste puțin sosi şi sămădăul[1], vestitul Lică Sămădăul, la Moara cu noroc.

Lică, un om de treizeci şi şase de ani, înalt, uscățiv şi supt la față, cu mustața lungă, cu ochii mici şi verzi şi cu sprâncenele dese şi împreunate la mijloc. Lică era porcar, însă dintre cei ce poartă cămaşă subțire şi albă cu floricele, pieptar cu bumbi de argint şi bici de carmajin[2], cu codorieştea[3] de os împodobit cu flori tăiate şi cu ghintulețe[4] de aur.

El îşi opri calul înaintea cârciumii, aruncă o privire la Ana, apoi alta la bătrână, care şedeau pe laița de lângă masa cea mare din umbra cerdacului, trase cu ochii o raită primprejur, apoi întrebă unde-i cârciumarul.

— Noi suntem, răspunse bătrâna ridicându-se. [...]

— Bătrâna ar putea să-şi ție gura, grăi Lică după ce se văzu singur cu Ghiță. Mă cunoşti?

— Nu! răspunse Ghiță, răcit în tot trupul.

— Atunci mă ştii de nume. Eu sunt Lică, sămădăul... Multe se zic despre mine şi dintre multe, multe vor fi adevărate şi multe scornite. Tu vezi un lucru: că umblu ziua-n amiază mare pe drumul de țară şi nimeni nu mă opreşte în cale, că mă duc în oraş şi stau de vorbă cu domnii. Voi fi făcut ce voi fi făcut, nu-i vorbă, dar am făcut aşa, că orişicine poate să creadă ce-i place, însă nimeni nu ştie nimic. [...] Eu voiesc să ştiu totdeauna cine umblă pe drum, cine trece pe aici, cine ce zice şi cine ce face, şi voiesc ca nimeni afară de mine să nu ştie. Cred că ne-am înțeles!?

(Ioan Slavici, *Moara cu noroc*)

[1] *sămădău* (s.m., reg.) = supraveghetor peste porcari; contabil

[2] *carmajin* (s.n., reg.) = piele vopsită în roşu-închis

[3] *codorişte, codirişte* (s.f., pop.) = coadă de bici

[4] *ghintuleț* (s.n., diminutiv al lui *ghint*) = cui cu capătul lat şi proeminent

Scanned with OKEN Scanner

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Transcrie, din fragmentul dat, un cuvânt derivat şi unul obținut prin conversiune. **4 puncte**
2. Explică rolul punctelor de suspensie în structura: *Eu sunt Lică, sămădăul...* **4 puncte**
3. Notează numărul de litere, respectiv de sunete pentru cuvintele: *cârciumarul, orişicine.* **4 puncte**
4. Menționează un epitet şi o enumerație din fragmentul dat. **4 puncte**
5. Precizează două moduri de expunere din fragmentul dat. **4 puncte**
6. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, semnificația secvenței: *Eu voiesc să ştiu totdeauna cine umblă pe drum, cine trece pe aici, cine ce zice şi cine ce face, şi voiesc ca nimeni afară de mine să nu ştie. Cred că ne-am înțeles!?* **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să caracterizezi un personaj din fragmentul citat. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să prezinți două trăsături ale personajului ales;
– să ilustrezi cele două trăsături cu exemple adecvate, selectate din fragmentul citat;
– să redactezi un conținut adecvat cerinței formulate;
– să respecți limita de spațiu indicată.

◆ Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Citeşte următorul text:

Consiliul Județean Timiş a depus un proiect inedit, spre finanțare, pentru amenajarea unui muzeu viu al satului bănățean. Potrivit reprezentanților CJT, în acest moment se aşteaptă finanțarea pentru ca proiectul să poată fi pus în practică.

Proiectul [...] are un buget total de 1.939.887 de euro, din care părții române îi revine 1.255.683,00 euro. Cu aceşti bani se vor amenaja patru case la Muzeul Satului din Timişoara, fiecare casă va fi reprezentativă pentru comunitățile română, maghiară, sârbă şi germană.

Odată amenajate casele, aici vor locui familii ale comunităților respective, iar vizitatorii vor putea urmări felul în care aceştia muncesc, trăiesc şi care le sunt tradițiile.

Scanned with OKEN Scanner

Ineditul acestui proiect prevede ca cele patru familii să nu beneficieze de dotările epocii moderne, ci să trăiască precum în Evul Mediu.

Astfel se va putea respecta tradiția lucrului și a meșteșugului pe care satul bănățean le-a avut odată. La nivelul Consiliului Județean Timiș a fost formată deja o comisie de specialiști care va identifica ce are mai reprezentativ fiecare etnie în parte. Mai mult decât atât, comisia respectivă va populariza proiectul în rândul etniilor reprezentative astfel că acestea vor identifica familiile care vor locui în aceste case recondiționate. [...]

(Liliana Iedu, *Muzeul Satului Bănățean, un muzeu viu. Proiect inedit prin care mai multe familii vor trăi ca în Evul Mediu*, în ziarul *Opinia Timișoarei*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să indici următoarele elemente referitoare la textul dat: **4 puncte**

– elementul inedit al proiectului;

– comunitățile care vor participa la acest proiect.

2. Scrie titlul articolului din care este extras fragmentul și numele publicației în care a apărut acesta. **4 puncte**

3. Menționează valoarea morfologică și cazul fiecăruia dintre cuvintele subliniate în secvența: *[...] pe care satul bănățean le-a avut odată.* **4 puncte**

4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate în secvența: *[...] cele patru familii să nu beneficieze de dotările epocii moderne, ci să trăiască precum în Evul Mediu.* **4 puncte**

5. Realizează dezvoltarea/expansiunea părții de propoziție subliniate, precizând tipul de propoziție corespunzătoare: *vor identifica familiile care vor locui în aceste case recondiționate. [...]* **4 puncte**

6. Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o subordonată subiectivă, introdusă prin conjuncția subordonatoare *că*, având ca regent verbul *a spune*. **4 puncte**

B. Redactează o compunere, de 150-300 de cuvinte, în care să prezinți imaginea unui peisaj de câmpie în anotimpul vara. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să prezinți două caracteristici ale peisajului de câmpie;

Scanned with OKEN Scanner

– să utilizezi două imagini artistice diferite în evidențierea caracteristicilor câmpiei;
– să ai un conținut adecvat cerinței;
– să respecți limitele de spațiu indicate.

NOTĂ! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.
Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziției* – 2 puncte; *coerența textului* – 2 puncte; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conținutului* – 2 puncte; *ortografia* – 3 puncte; *punctuația* – 3 puncte; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1 punct; *lizibilitatea* – 1 punct).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 31

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

◆ Subiectul I (40 de puncte)

Citeşte următorul text:

A fost odată un împărat, şi avea un fecior; acesta, şezând la fereastră, vede o babă bătrână, care venea cu tivga[1] să ia apă de la fântână. Ce-i vine lui, ia o piatră şi aruncând-o către fântână, nemereşte drept în tivgă, şi aceasta se sparge; baba, care simţise de unde venise piatra, îşi aruncă ochii la fereastra împăratului şi vede pe fiul de împărat făcând haz; atunci baba zise:

— Până nu vei găsi cele trei rodii aurite, să nu te însori, dragul mamii; şi se întoarse acasă tristă şi fără tivgă, şi fără apă.

Fiul de împărat, auzind acest blestem, stătu, şi după ce se gândi mult timp la rodiile aurite, se aprinse dorinţa în el de a le vedea şi de a le avea; deci se duse la tată-său şi-i zise:

— Tată, să-mi faci trei rânduri de haine de fier, căci am să fac o călătorie mare. Şi toată silinţa ce puse împăratul a opri pe fiul său de la aceasta fu în zadar.

Dacă văzu şi văzu că nu-l poate opri, porunci şi numaidecât i se şi făcu hainele; după ce le luă, fiul împăratului încălecă şi plecă.

Un an de zile trecuse de când călătorea; ajunsese prin pustietăţi nelocuite de oameni, şi tot rătăcind în sus şi în jos, două rânduri de haine se rupseră şi le lepădase. Neştiind ce să facă, hotărî a mai merge câtva, şi dacă nu va putea descoperi nimic, să se întoarcă.

Abia mai făcu câţiva paşi şi iată că zări o colibă. Se repezi într-acolo iute ca săgeata şi îndată şi ajunse. Când o mătuşă sihastră, cum îl văzu, îi şi zise:

— Da' bine, flăcăule, cum ai ajuns p-aici pe unde nu se vede pasăre cu aripioare, dar încămite om cu picioare?

— Mamă, zise fiul de împărat, caut cele trei rodii aurite, nu ştii dumneata încotro se pot afla?

— Nu ştiu, dragul mamii, nici n-am auzit până acum de aşa minune, dară poate soru-mea să ştie, care şade puţin mai departe de aici; de ai curaj să mai mergi, poţi să o întrebi pe dânsa. N-aşteptă să-i zică de două ori, şi o tuli într-acolo repede şi merse, şi

Scanned with OKEN Scanner

merse, cale lungă neumblată, până ce dete de o altă colibă, de unde asemenea ieşi o mătuşă sihastră, şi mai bătrână, şi mai scofâlcită, care şi ea îi zise:

— Cum ai ajuns p-aici, om cu picioare, pe unde nu vine nici pasări cu aripioare?

— Mamă, zise fiul împăratului, caut cele trei rodii aurite, şi dorinţa de a le avea m-a adus p-aici, nu ştii d-ta încotro se află? La auzirea acestor vorbe, bătrâna începu să plângă, apoi îi răspunse:

— Am avut şi eu un fecior, care auzise despre acele blestemate rodii şi care, tot umblând după ele, într-una din zile se întoarse şchiop şi în cele din urmă îşi rupse şi capul pentru ele; daca aş fi ştiut atunci, dragul mamii, cum să le găsească cineva fără primejdie, nu-mi pierdeam copilaşul.

(Petre Ispirescu, *Cele trei rodii aurite*)

[1] *tivgă, tigvă* (s.f., pop.) = vas făcut din fructul uscat de tigvă

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *fecior, numaidecât.* **4 puncte**

2. Menţionează rolul virgulei din secvenţa: — *Cum ai ajuns p-aici, om cu picioare, pe unde nu vine nici pasări cu aripioare?* **4 puncte**

3. Transcrie două cuvinte care conţin diftongi din primul alineat al textului dat. **4 puncte**

4. Menţionează patru termeni din familia lexicală a cuvântului *copilaş* din secvenţa: *nu-mi pierdeam copilaşul.* **4 puncte**

5. Transcrie două figuri de stil din fragmentul dat. **4 puncte**

6. Precizează două moduri de expunere din fragmentul citat. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenenţa la specie a basmului *Cele trei rodii aurite* de Petre Ispirescu.

16 puncte

În compunerea ta, trebuie:

– să precizezi două trăsături ale basmului;

– să prezinţi detaliat două trăsături ale basmului, valorificând fragmentul dat;

– să respecţi structura specifică tipului de compunere cerut;

– să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

Scanned with OKEN Scanner

◆ Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Citeşte următorul text:

Elefanţii şi, poate, rinocerii, ar putea fi aduşi permanent în Australia cu scopul de a salva fragilul ecosistem al ţării-continent, ecosistem aflat în pericol după ce a fost invadat de o bizară plantă de origine africană.

Iarba gamba (Andropogon gayanus), o plantă originară din savanele subtropicale africane, poate atinge până la 4 metri înălţime, şi asta în timp ce tufişurile extrem de dese ating şi 70 de centimetri lăţime. Nimeni nu ştie cum a ajuns iarba gamba în Australia, dar este cert că ea nu poate fi consumată nici de marsupiale şi nici de vitele fermierilor. În plus, ea constituie o sursă importantă pentru uriaşele incendii necontrolate care au loc din ce în ce mai des în savanele australiene. Astfel, consideră David Bowman, profesor de biologie la Universitatea din Tasmania, singura soluţie este relocarea unui număr important de elefanţi şi rinoceri din Africa în Australia, cu atât mai mult cu cât iarba gamba este un aliment preferat de uriaşele pachiderme, singurele în măsură să îl consume.

Chiar dacă profesorul Bowman admite că ideea sa poate părea absurdă la o primă vedere, el îşi justifică afirmaţiile publicate în prestigioasa revistă de specialitate „Nature" şi prin protecţia de care s-ar bucura uriaşele erbivore în Australia. Pe de altă parte, adaugă profesorul australian, singurele metode prin care iarba africană invazivă poate fi eliminată implică atât costuri uriaşe, cât şi măsuri care pot duce la distrugerea totală a mediului.

Dacă ideea sa va fi acceptată de autorităţile australiene, ţara de la antipozi ar putea însă căpăta un nou animal emblematic, alături de canguri şi ornitorinci..., elefantul.

(Adrian Nicolae, *Elefanţii... singura salvare a ecosistemului australian?*, 2 februarie 2012, www.stiintasitehnica.com)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Formulează câte un enunţ în care să indici următoarele elemente referitoare la textul dat: **4 puncte**

– animalele emblematice ale Australiei;

– consecinţele introducerii plantei africane invazive în Australia.

2. Scrie titlul articolului din care este extras fragmentul şi unde a apărut acesta. **4 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

3. Menționează conjugarea și modul pentru fiecare dintre verbele subliniate în textul dat. **4 puncte**

4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *[...] singura soluție este relocarea unui număr important de elefanți și rinoceri din Africa în Australia.* **4 puncte**

5. Transcrie două propoziții subordonate diferite din fraza următoare, precizând felul acestora: *...singurele metode prin care iarba africană invazivă poate fi eliminată implică atât costuri uriașe, cât și măsuri care pot duce la distrugerea totală a mediului.* **4 puncte**

6. Construiește o frază în care să existe o propoziție subordonată predicativă, introdusă prin adjectivul pronominal relativ *care*. **4 puncte**

B. Redactează o compunere, de 150-300 de cuvinte, în care, pornind de la informațiile din textul dat, să prezinți o întâmplare imaginară din savana australiană. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să prezinți, respectând succesiunea logică a evenimentelor, o întâmplare imaginară din savana australiană, la care tu să fii martor;
- să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;
- să respecți structura specifică tipului de compunere cerut;
- să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

NOTĂ! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziției* – 2 puncte; *coerența textului* – 2 puncte; *registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului* – 2 puncte; *ortografia* – 3 puncte; *punctuația* – 3 puncte; *așezarea corectă a textului în pagină* – 1 punct; *lizibilitatea* – 1 punct).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 32

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

◆ Subiectul I (40 de puncte)

Citeşte următorul text:

Aburii <u>uşori</u> ai nopţii ca fantasme se ridică
Şi, plutind deasupra luncii, printre ramuri se despică.
Râul luciu se-ncovoaie sub copaci ca un balaur
Ce în raza dimineţii mişcă solzii lui de aur.

Eu mă duc în faptul zilei, <u>mă aşez</u> pe malu-i verde
Şi privesc cum apa curge şi la cotiri ea se perde,
Cum se schimbă-n vălurele pe prundişul lunecos,
Cum adoarme la bulboace[1], săpând malul năsipos.

Când o salcie pletoasă lin pe baltă se coboară,
Când o mreană saltă-n aer după-o viespe sprintioară,
Când sălbaticele raţe se abat din zborul lor,
Bătând apa-ntunecată de un nour trecător.

Şi gândirea mea furată se tot duce-<u>ncet</u> la vale
Cu cel râu care-n veci curge, iar-a se opri din cale.
Lunca-n giuru-mi clocoteşte; o şopârlă de smarald
Cată ţintă, lung la mine, părăsind nisipul cald.

(Vasile Alecsandri, *Malul Siretului*)

[1] *bulboacă* (s.f., reg.) = vâltoare; vârtej

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Notează câte un antonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *uşori, mă aşez.* **4 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

2. Menționează rolul virgulei din secvența: *o șopârlă de smarald/Cată țintă, lung la mine, părăsind nisipul cald.* **4 puncte**

3. Explică modul de formare a unui cuvânt obținut prin conversiune și a unui cuvânt obținut prin derivare din a treia strofă. **4 puncte**

4. Desparte în silabe următoarele cuvintele: *prundiș, înconvoaie, nour, pletoasă.* **4 puncte**

5. Transcrie două figuri de stil diferite din textul dat, precizând felul lor. **4 puncte**

6. Numește rima poeziei și măsura ultimului vers al textului dat. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să prezinți semnificația titlului poeziei *Malul Siretului* prin raportare la conținutul fragmentului dat. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să ilustrezi relația dintre titlu și conținutul fragmentului de text liric;

– să prezinți detaliat două mijloace artistice prin care este susținută ideea sugerată de titlu;

– să respecți structura specifică tipului de compunere cerut;

– să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

◆ Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Citește următorul text:

Astrofizicianul britanic Stephen Hawking, considerat mintea cea mai strălucită după Isaac Newton și căruia medicii i-au spus că nu va avea prea mult de trăit după ce, la 21 de ani, a fost diagnosticat cu o maladie neuronală degenerativă, a împlinit recent vârsta de 70 de ani. A încercat o viață întreagă să descifreze misterele Universului. A reușit câte ceva, dar știe că e puțin.

Să vă amintim că lumea a descoperit „cazul" Stephen Hawking în 1980, după ce revista „Time" a publicat un articol despre cartea unui strălucit fizician teoretician care urma să apară. Cartea se numea „A brief history of time (O scurtă istorie a Timpului)" și în vara aceluiași an un exemplar a ajuns și la București, la Biblioteca Americană. Tot atunci, în revista „Magazin", a apărut primul articol despre Stephen Hawking, referitor la boala care îi atacase în întregime organismul (cunoscută sub denumirea de

Scanned with OKEN Scanner

maladia Lou Gehrig) cu excepția unui centimetru cub din creier, suficient pentru a-i permite să raționeze și să-și expună considerațiile și cercetările despre Univers.

După ceva timp, în revista „Magazin" au apărut și alte câteva articole pe marginea unuia dintre capitolele celebrei, azi, cărți. În ciuda prognozelor pesimiste ale specialiștilor, Stephen Hawking a continuat să trăiască, să-și scrie cărțile (cu ajutorul nemijlocit al colaboratorilor săi și prin intermediul unor sofisticate aparaturi informatice) și să rețină atenția lumii în continuare.

Astrofizicianul a publicat între timp lucrări științifice despre expansiunea Universului, găurile negre și teoria relativității. Reușind să-și transforme handicapul în atu, Stephen Hawking s-a dovedit nu numai un astrofizician de excepție, ci și un extraordinar popularizator al științei, argumentul fiind marele succes al cărții sale „O scurtă istorie a Timpului", în care, deși vorbește despre formarea Universului și Timp, el reușește să evite folosirea vreunei formule fizice, cu excepția celebrei E mc².

Și își exprimă speranța, în prefață, că acest fapt nu-i va alunga jumătate din cititori. „Oamenii sunt fascinați de contrastul dintre capacitățile mele fizice foarte limitate și natura extrem de vastă a universului pe care îl studiez", a adăugat astrofizicianul britanic, imobilizat într-un scaun cu rotile și care poate să se exprime doar cu ajutorul unui computer și al unui sintetizator vocal. Această fascinație se traduce în interesul cititorilor față de opera acestei minți strălucite închise într-un continent de neputință. Dar nu toți fizicienii sunt de acord cu teoriile lui Stephen Hawking. Mitra, un fizician de la Bhabha Atomic Research Centre din Mumbai, consideră că fizicianul teoretician Hawking s-a înșelat în privința teoriei despre existența găurilor negre.

(George Cușnarencu, *La 70 de ani, Stephen Hawking coboară din Univers*, în *Revista Magazin*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să indici următoarele elemente referitoare la textul dat: **4 puncte**

– când a apărut primul articol despre astrofizicianul britanic Stephen Hawking;

– subiectul cărții astrofizicianului britanic Stephen Hawking.

2. Scrie titlul articolului din care este extras fragmentul. **4 puncte**

3. Menționează genul și cazul pentru fiecare dintre cuvintele subliniate în textul dat. **4 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *Reușind să-și transforme handicapul în atu, Stephen Hawking s-a dovedit nu numai un astrofizician de excepție, ci și un extraordinar popularizator al științei [...].* **4 puncte**

5. Transcrie două propoziții subordonate diferite din fraza următoare, precizând felul acestora: *Să vă amintim că lumea a descoperit „cazul" Stephen Hawking în 1980, după ce revista „Time" a publicat un articol despre cartea unui strălucit fizician teoretician care urma să apară.* **4 puncte**

6. Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată subiectivă, introdusă prin conjuncția subordonatoare *ca să*. **4 puncte**

B. Redactează o compunere, de 150-300 de cuvinte, în care să descrii o persoană publică foarte cunoscută. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să prezinți două trăsături fizice și două trăsături morale ale persoanei pe care o descrii;
- să folosești un limbaj expresiv în descrierea persoanei alese;
- să redactezi un conținut adecvat cerinței formulate;
- să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

NOTĂ! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziției* – 2 puncte; *coerența textului* – 2 puncte; *registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului* – 2 puncte; *ortografia* – 3 puncte; *punctuația* – 3 puncte; *așezarea corectă a textului în pagină* – 1 punct; *lizibilitatea* – 1 punct).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 33

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

◆ Subiectul I (40 de puncte)

Citeşte următorul text:

„Ca să poată-mpăratu lesne să biruiască,
Trebuie să jertfească
Pe acel ce în oaste e decât toţi mai tare,
Mai vestit în războaie, mai vrednic şi mai mare."
Auzind astea leul strânse a sa oştire:
„Lighioanelor! zise, viu să vă dau de ştire
Că astăzi din noi unul trebuie să murim:
Aşa va proorocul. Rămâne-acum să ştim
Cine este mai tare.
Cât pentru mine unul, cum vreţi... dar mi se pare
Că nu prea sunt puternic, căci pătimesc de tuse."
Vulpea era aproape: „Ce-are a face! răspunse,
Înălţimea ta eşti
Oricât de slab pofteşti."
— „Dar şi puterea noastră
E îndestul de proastă",
Strigară tigrii, urşii, şi cu un cuvânt toate
Lighioanele-acelea ce erau mai colţate.
„Nu rămâne-ndoială", le răspunse-mpăratul.
Iepurile, sărmanu – crez că-l trăgea păcatul,
Sau păcate mai multe
De moşii lui făcute –
Veni să-şi dea părerea. Dar toţi, cât îl zăriră,
Asupră-i năvăliră.
„Ia vedeţi-l! strigară. Cu bună-ncredinţare

Scanned with OKEN Scanner

El este cel mai tare!
S-ascundea urecheatul, şi nu-i plăcea să moară
Ca să ne facă nouă biruinţa uşoară!
Pe el, copii! Luaţi-l: el are să-mplinească
Ce ne-a zis proorocul din porunca cerească!"
Câinii atunci săriră
Şi-n grab ţi-l jupuiră.
Se află vreo ţară, unde l-aşa-ntâmplare
Să se jertfească leul? Nici una, mi se pare.
Nu ştiu cum se urmează, nu pricep cum se poate,
Dar văz că cei puternici oriunde au dreptate.

(Grigore Alexandrescu, *Dreptatea leului*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Notează câte un antonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *să biruiască, viu.* **4 puncte**

2. Menţionează rolul semnului exclamării în secvenţa: *Ia vedeţi-l! strigară.* **4 puncte**

3. Explică modul de formare a unui cuvânt obţinut prin conversiune şi a unui cuvânt obţinut prin derivare din versurile: *S-ascundea urecheatul, şi nu-i plăcea să moară/Ca să ne facă nouă biruinţa uşoară!* **4 puncte**

4. Transcrie diftongii din cuvintele: *războaie, câinii.* **4 puncte**

5. Transcrie două personificări diferite din textul dat. **4 puncte**

6. Identifică, printr-un adjectiv calificativ diferit, tipurile de caracter reprezentate de personajele fabulei: leul, vulpea, câinii, iepurele, urşii şi tigrii. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să-ţi exprimi opinia privind mesajul pe care îl transmite morala fabulei *Dreptatea leului.* **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:
– să prezinţi mesajul fabulei date;
– să-ţi motivezi punctul de vedere cu două exemple, valorificând textul dat;
– să respecţi structura specifică tipului de compunere cerut;
– să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

Scanned with OKEN Scanner

◆ Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Citeşte următorul text:

Lacul Vostok, o mare provocare

În 1993, specialişti britanici de la University College din Londra au reuşit să-l cartografieze, beneficiind de datele furnizate de radare. Are 250 kilometri lungime şi 50 lățime şi e împărțit în două bazine cu adâncimi diferite (400 metri în partea de nord, 800 în cea de sud) separate de un dig. (În mai 2005 a fost identificată în mijlocul lacului şi o insulă.) O suprafață totală de 15 690 km² şi un volum de apă de 5400 km³, de o extremă puritate. Acest lac ar fi existat din perioada în care Antarctica a început să înghețe, în urmă cu 30 de milioane de ani, timp în care în apele sale s-ar fi putut dezvolta forme de viață, probabil nemaiîntâlnite.

Explorarea apelor a ridicat o problemă de o importanță capitală: evitarea contaminării acestora. Încă din anul 2000, ruşii au recurs la o strategie de protecție sofisticată prin foraje electromagnetice, folosind ca antigel tone de freon şi kerosen. Acum sonda se află la aproximativ 100 de metri deasupra suprafeței lacului. Când se va ajunge la o distanță de 20-30 de metri, va fi utilizată o sondă termică şi un fluid de foraj pe bază de silicon, mai puțin agresiv decât kerosenul.

Sistemul va fi îmbunătățit cu o mică inovație ce constă în diminuarea presiunii din tubul ataşat instalației de foraj la o mică distanță de suprafața apei, pentru a-i permite să înghețe şi să fie extrasă sub formă de carotă. Aşadar, mai sunt de forat 100 de metri. Când se va atinge suprafața lacului? Probabil peste 2 sau 3 ani. După ce gheața va fi perforată, un robot submarin va fi introdus prin orificiul cu un diametru de 36 de centimetri, în apă, pentru a preleva diverse eşantioane de pe fundul lacului, adânc de 150 de metri, eşantioane al căror studiu ar putea reface istoria geologică a acestei regiuni.

(Dorin Maran, *Lacurile secrete ale Antarcticii*, în *Revista Magazin*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să indici următoarele elemente referitoare la textul dat: **4 puncte**

- unde se află lacul cartografiat în 1993 de specialiştii britanici de la University College din Londra;
- de ce trebuie evitată contaminarea apelor lacului.

Scanned with OKEN Scanner

2. Scrie titlul articolului din care este extras fragmentul şi unde a apărut acesta. **4 puncte**

3. Menţionează genul şi cazul pentru fiecare dintre cuvintele subliniate din textul dat. **4 puncte**

4. Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate, menţionând partea de vorbire prin care se exprimă: *Are 250 kilometri lungime şi 50 lăţime şi e împărţit în două bazine cu adâncimi diferite (400 metri în partea de nord, 800 în cea de sud) separate de un dig.* **4 puncte**

5. Transcrie două propoziţii subordonate diferite din fraza următoare, precizând felul acestora: *Sistemul va fi îmbunătăţit cu o mică inovaţie ce constă în diminuarea presiunii din tubul ataşat instalaţiei de foraj la o mică distanţă de suprafaţa apei, pentru a-i permite să îngheţe şi să fie extrasă sub formă de carotă.* **4 puncte**

6. Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o subordonată atributivă, introdusă prin adverbul relativ *cât*. **4 puncte**

B. Redactează o compunere, de 150-300 de cuvinte, în care să descrii un tablou din natură (real sau imaginar). **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să prezinţi două caracteristici ale tabloului din natură (real sau imaginar);
– să foloseşti un limbaj expresiv în descrierea tabloului din natură;
– să respecţi structura specifică tipului de compunere cerut;
– să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

NOTĂ! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerinţelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziţiei* – 2 puncte; *coerenţa textului* – 2 puncte; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului* – 2 puncte; *ortografia* – 3 puncte; *punctuaţia* – 3 puncte; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1 punct; *lizibilitatea* – 1 punct).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 34

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

◆ Subiectul I (40 de puncte)

Citeşte următorul text:

Noaptea-i dulce-n primăvară, liniştită, răcoroasă,
Ca-ntr-un suflet cu durere o gândire mângâioasă,
Ici, colo, cerul dispare sub mari insule de nori,
Scuturând din a lui poale lungi şi repezi meteori.

Pe un deal în depărtare un foc tainic străluceşte
Ca un ochi roş de balaur care-adoarme şi clipeşte.
Sunt păstori în şezătoare sau vro ceată de voinici?
E vro tabără de care sau un rond de tricolici?

Către munţi prin întuneric un lung bucium se aude.
El aminte suvenirul celor timpuri negre, crude,
Când din culme-n culme noaptea buciumele răsunau
Şi la lupte sângeroase pe români îi deşteptau.

(Vasile Alecsandri, *Noaptea*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Notează câte un antonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *dispare, depărtare*. **4 puncte**

2. Explică rolul semnelor de punctuaţie în secvenţa: *Acum însă viaţa-i lină; ţara doarme-n nepăsare!* **4 puncte**

3. Explică modul de formare a unui cuvânt obţinut prin conversiune şi a unui cuvânt obţinut prin derivare din prima strofă. **4 puncte**

4. Transcrie două cuvinte care conţin diftongi din versurile: *Când din culme-n culme noaptea buciumele răsunau/Şi la lupte sângeroase pe români îi deşteptau.* **4 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

5. Menționează două figuri de stil din fragmentul dat. **4 puncte**

6. Numeşte rima poeziei şi măsura ultimului vers al textului dat. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenența la specie a pastelului *Noaptea* de Vasile Alecsandri.

16 puncte

În compunerea ta, trebuie:

– să precizezi două trăsături ale genului liric;

– să prezinți detaliat două trăsături ale genului liric, valorificând textul dat;

– să respecți structura specifică tipului de compunere cerut;

– să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

◆ Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Citeşte următorul text:

Populația mondială foloseşte Internetul de ani buni, dar nu putem spune că ştie cu exactitate de unde vine şi cum funcționează, sau că îi pasă măcar de acest lucru. Şi totuşi, asemenea aspecte sunt vitale şi cineva trebuie să vegheze la căpătâiul lor.

În zilele noastre, 95% din traficul comunicațiilor internaționale circulă prin cabluri submarine întinse pe fundurile oceanelor şi totuşi mulți oameni încă mai cred că Internetul ne vine de la sateliți, sub formă de unde sau de raze laser.

Un cablu submarin prin care este furnizat accesul la Internet nu arată deloc impresionant, găzduind doar opt linii de fibră optică, fiecare la fel de îngust precum un fir de păr uman, dar prin intermediul său se asigură transferul de date şi comunicațiile pentru 20 de milioane de oameni.

În fiecare secundă, 3,2 terabiți de date pot circula printr-un astfel de cablu, fiecare porțiune din acest transfer necesitând numai 0,00072 secunde pentru a completa traseul dus-întors de 12.200 de kilometri pe ruta SUA-Marea Britanie. Astfel, www-ul depinde integral de o rețea destul de fragilă de cabluri submarine, care nu sunt indestructibile şi care au nevoie de mentenanță. Cineva trebuie să vegheze asupra acestui lucru.

Un exemplu pentru acest „cineva" este compania britanică Global Marine Systems (GMS), cel mai mare instalator mondial de cabluri submarine. GMS se ocupă cu instalarea şi repararea rețelei subacvatice care reprezintă coloana vertebrală a comunicațiilor

Scanned with OKEN Scanner

moderne, necunoscută de mulți utilizatori finali, dar de care Internetul este dependent. Firma a instalat, până acum, peste o treime din cablurile de telecomunicații submarine la nivel mondial în cei 160 de ani de activitate.

(Alexandru Safta, *Cine și cum are grijă de „Internetul nostru cel de toate zilele"?*, www.stiintasitehnica.com)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să indici următoarele elemente referitoare la textul dat: **4 puncte**

– modul în care este furnizat accesul la internet;

– ce reprezintă compania GMS.

2. Scrie titlul articolului din care este extras fragmentul și titlul publicației în care a apărut acesta. **4 puncte**

3. Menționează genul și numărul pentru fiecare dintre cuvintele subliniate în textul dat. **4 puncte**

4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *Un cablu submarin prin care este furnizat accesul la Internet nu arată deloc impresionant, găzduind doar opt linii de fibră optică, fiecare la fel de îngust precum un fir de păr uman.* **4 puncte**

5. Transcrie două propoziții subordonate diferite din fraza următoare, precizând felul acestora: *Astfel, www-ul depinde integral de o rețea destul de fragilă de cabluri submarine, care nu sunt indestructibile și care au nevoie de mentenanță.* **4 puncte**

6. Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o subordonată completivă indirectă introdusă printr-un pronume nehotărât în acuzativ cu prepoziție. **4 puncte**

B. Redactează o compunere, de 150-300 de cuvinte, în care să-ți exprimi opinia cu privire la utilizarea internetului ca mijloc de informare și documentare. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să menționezi două motive pentru care alegi să folosești internetul ca mijloc de informare și documentare;

– să ilustrezi un avantaj și un dezavantaj al utilizării internetului ca mijloc de informare și documentare;

Scanned with OKEN Scanner

– să respecți structura specifică tipului de compunere cerut;
– să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

NOTĂ! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.
Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziției* – 2 puncte; *coerența textului* – 2 puncte; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conținutului* – 2 puncte; *ortografia* – 3 puncte; *punctuația* – 3 puncte; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1 punct; *lizibilitatea* – 1 punct).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 35

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

◆ Subiectul I (40 de puncte)

Citeşte următorul text:

Racul, broasca şi o ştiucă
Într-o zi s-au apucat,
De pe mal în iaz s-aducă
Un sac cu grâu încărcat.
Şi la el toți se înhamă:
Trag, întind, dar ieu de samă
Că sacul sta neclintit,
Căci se trăgea neunit.
Racul înapoi se da,
Broasca tot în sus sălta,
Ştiuca foarte se izbea
Şi nimic nu <u>isprăvea</u>.
Nu ştiu cine-i vinovat;
Însă, pe cât am aflat,
Sacul în iaz nu s-a tras,
Ce tot pe loc a rămas.

Aşa-i şi la omenire,
Când în obştii nu-i unire;
Nicio treabă nu se face
Cu <u>izbândă</u> şi cu pace.

(Alecu Donici, *Racul, broasca şi ştiuca*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *isprăvea, izbândă.* **4 puncte**

2. Menționează rolul virgulei din secvența: *Racul înapoi se da,/Broasca tot în sus sălta,/Ştiuca foarte se izbea.* **4 puncte**

3. Explică modul de formare a unui cuvânt obținut prin derivare cu sufix şi a unui cuvânt obținut prin derivare cu prefix din textul dat. **4 puncte**

4. Notează varianta corectă de despărțire în silabe a următoarelor cuvinte: *ştiu-că/şti-u-că; nec-lin-tit/ne-clin-tit; broas-ca/bro-as-ca; ob-ştii/obşti-i.* **4 puncte**

5. Numeşte rima moralei fabulei şi măsura ultimului vers al textului dat. **4 puncte**

6. Precizează, într-un enunț, semnificația titlului fabulei. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenența la specie a fabulei *Racul, broasca şi ştiuca* de Alecu Donici. **16 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

În compunerea ta, trebuie:

– să precizezi două trăsături ale speciei literare fabulă;

– să prezinți detaliat două trăsături ale fabulei, valorificând textul dat;

– să respecți structura specifică tipului de compunere cerut;

– să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

◆ Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Citeşte următorul text:

Până în 2014, toate autovehiculele Europei vor avea în dotare sistemul de frânare autonomă

Comisia Europeană plănuieşte să introducă norma sistemelor de Frânare de Urgență Autonomă (AEBs) pentru toate vehiculele noi produse de companiile bătrânului continent, începând cu 2014.

Astfel de sisteme întrebuințează o combinație de tehnologii radar, sonar şi/sau recunoaştere video pentru a măsura distanțele dintre vehicule, a-i avertiza pe şoferi dacă se apropie prea mult şi pentru a declanşa frânarea în caz că utilizatorul uman nu acționează nicicum în situațiile de urgență.

Cercetările coordonate de Comisie au ajuns la concluzia că sistemele de acest fel ar putea reduce accidentele în trafic cu 27%, salvând circa 8000 de vieți în fiecare an. Michiel van Ratingen, secretarul general al New Car Assessment Programme (Euro NCAP), susține că nu se încearcă forțarea imediată a producătorilor în sensul implementării sistemului AEB, dar face limpede faptul că cel mai bun mod de a asigura o evaluare pentru siguranță, de cinci stele a autoturismelor începând cu 2014, este ca acestea să includă tehnologia frânării de urgență autonome.

Se estimează că sistemele ar putea scuti anual de la economia UE costuri cuprinse între 5 şi 8 miliarde de euro, pe care accidentele rutiere le presupun. Vehiculele comerciale vor necesita montarea sistemelor până în noiembrie 2013, iar vehiculele de pasageri le vor urma, probabil, în 2014.

Potrivit NCAP, 79% din vehiculele disponibile spre achiziționare astăzi în Europa vin neechipate cu AEB.

(Alexandru Safta, *Până în 2014, toate autovehiculele Europei vor avea în dotare sistemul de frânare autonomă*, www.stiintasitehnica.com)

Scanned with OKEN Scanner

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să indici următoarele elemente referitoare la textul dat: **4 puncte**

– în câte etape se va implementa sistemul AEB;

– care sunt avantajele dotării vehiculelor cu sistemul AEB.

2. Scrie titlul articolului din care este extras fragmentul şi unde a apărut acesta. **4 puncte**

3. Menționează conjugarea şi diateza verbelor subliniate în textul dat. **4 puncte**

4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *Astfel de sisteme întrebuințează o combinație de tehnologii radar, sonar şi/sau recunoaştere video pentru a măsura distanțele dintre vehicule.* **4 puncte**

5. Transcrie două propoziții subordonate diferite din fraza următoare, precizând felul acestora: *Secretarul general al New Car Assessment Programme (Euro NCAP) susține că nu se încearcă forțarea imediată a producătorilor în sensul implementării sistemului AEB, dar face limpede faptul că cel mai bun mod de a asigura o evaluare pentru siguranță de cinci stele a autoturismelor începând cu 2014 este ca acestea să includă tehnologia frânării de urgență autonome.* **4 puncte**

6. Construieşte o frază alcătuită din propoziții în care să existe o subordonată circumstanțială de loc, introdusă printr-un pronume nehotărât. **4 puncte**

B. Redactează o compunere, de 150-300 de cuvinte, în care să-ți exprimi opinia despre dotarea vehiculelor cu sistemul AEB. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să îți prezinți opinia despre dotarea vehiculelor cu sistemul AEB;

– să prezinți două avantaje ale dotării vehiculelor cu sistemul AEB;

– să respecți structura specifică tipului de compunere cerut;

– să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

NOTĂ! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziției* – 2 puncte; *coerența textului* – 2 puncte; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conținutului* – 2 puncte; *ortografia* – 3 puncte; *punctuația* – 3 puncte; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1 punct; *lizibilitatea* – 1 punct).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 36

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

◆ Subiectul I (40 de puncte)

Citeşte următorul text:

Nici prea înalt, nici prea mărunt, oacheş de tot şi cam buzat, el nu era nici urât, nici frumos. Purta şi el, ca şi alţi lăutari ai vremei, o venghiercă[1] roşie fără mâneci, ce s-ar fi asemănat cu a ceauşilor[2], dacă ar fi fost cusută cu fir şi nu găitănată[3] cu arnici[4] albastru. De sub ea, o cămaşă de pânză ţărănească i se cobora în cute până ceva mai sus de glezne, înflorită pe poale cu trandafiri lucraţi cu mâna, din linuri ca focul, între frunze aci verzi cât mai mult nu se poate, aci mai şterse şi, uneori, mâncate de rugină.

Că aşa îi plăceau lui Verigă cămăşile, şi se găseau şi destule fete să-şi strice ochii să i le coase până şi în mătăsuri.

El mai purta, în urechea stângă, un cercel de argint, cu o floare de pirozele[5] pe dânsul, şi de care nu se despărţea, pesemne unde se topea de dragul ochilor albaştri.

.....

În ochii lui se aprindea un soare puternic, pe când, pe sub arcuş îi curgea Jiul cu luncile şi poienile lui, cu Ilene-Cosânzene aşteptându-şi feţii-logofeţii în razele de argint ale dimineţii, ori învârtind hore în asfinţitul soarelui...

Să se fi uitat vreo fată la Verigă, în acea clipă n-ar mai fi văzut pe ţigan. În locul lui se afla un Făt-Frumos al visului cu ochii negri, ochi înecaţi de soare. Fruntea îi era bătută de aripile de purpură ale înfriguratei simţiri.

(Alexandru Macedonski, *Verigă Ţiganul*)

[1] *venghiercă* (s.f., înv., reg.), *venghercă* = haină scurtă de postav îmblănită

[2] *ceauş* (s.m., înv.) = funcţionar inferior din Ţările Române; curier, uşier, aprod; căpetenie, vătaf al slugilor

[3] *găitănat* (adj., înv.) = împodobit cu găitane (fir de metal sau şiret de lână, mătase etc.)

[4] *arnici* (s.n.) = aţă de bumbac răsucită, vopsită în diferite culori şi folosită la brodat

[5] *pirozea, peruzea* (s.f.) = piatră semipreţioasă opacă, de culoare albastră sau verzuie; turcoază

Scanned with OKEN Scanner

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *mărunt*, *asfințitul*. **4 puncte**

2. Argumentează (cu două argumente) folosirea cratimei în structura: *să-şi strice ochii*. **4 puncte**

3. Transcrie diftongii din cuvintele: *oacheş* şi *poienile*. **4 puncte**

4. Menționează o metaforă şi o comparație din fragmentul dat. **4 puncte**

5. Formulează două idei principale/secundare din textul dat. **4 puncte**

6. Menționează două elemente vestimentare identificabile în text. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să demonstrezi încadrarea textului dat în categoria descrierilor literare. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să prezinți două trăsături ale descrierii;

– să ilustrezi cele două trăsături cu exemple adecvate din text;

– să redactezi un conținut adecvat cerinței;

– să respecți limita de spațiu indicată.

◆ Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Citeşte următorul text:

Uleiul din sâmburi de piersici

Denumirea latină: *Prunus persica*

Familie: *Rosaceae*

Piersicul este originar din China. Romanii sunt cei care l-au adus în Europa. În America a fost cultivat începând cu secolul al XVII-lea, iar California şi Texas sunt acum cei mai mari producători de piersici din lume.

Acest ulei este asemănător cu cel din sâmburi de caise şi cu cel de migdale dulci. Dacă este un ulei de calitate superioară, este extras prin presarea la rece a sâmburilor şi conține acizi graşi nesaturați, incluzând acidul linoleic. Este de culoare galben pal şi nu are miros, cu o textură uşoară, ce îl face un ulei excelent pentru aromaterapie.

Întrebuințări:

– *eficient pentru pielea uscată, deshidratată*

– *potrivit pentru părul uscat, deteriorat sau vopsit.*

(Denise Whichello Brown, *Aromaterapia – terapie prin uleiuri esențiale*)

Scanned with OKEN Scanner

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să indici următoarele elemente referitoare la textul dat: **4 puncte**

– cartea din care a fost selectat fragmentul;

– numele celor două state americane amintite în acest fragment.

2. Selectează din text structura care descrie procesul de obținere a uleiului. **4 puncte**

3. Menționează numărul şi cazul fiecăruia dintre substantivele subliniate în secvența: *Acest ulei este asemănător cu cel din sâmburi de caise şi cu cel de migdale dulci.* **4 puncte**

4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *Acest ulei este asemănător cu cel din sâmburi de caise şi cu cel de migdale dulci.* **4 puncte**

5. Transcrie, din text, două propoziții aflate în raport de coordonare copulativă. **4 puncte**

6. Construieşte o frază în care să existe o subordonată predicativă având ca termen regent verbul copulativ *a rămâne*. **4 puncte**

B. Redactează o compunere, de 150-300 de cuvinte, în care, folosind narațiunea şi dialogul, să înfățişezi o zi din viața unui sâmbure de piersică. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să foloseşti adecvat cele două moduri de expunere indicate;

– să prezinți din imaginație etapele vieții sâmburelui, gândurile şi sentimentele acestuia;

– să redactezi un conținut adecvat cerinței;

– să respecți limita de spațiu indicată.

NOTĂ! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziției* – 2 puncte; *coerența textului* – 2 puncte; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conținutului* – 2 puncte; *ortografia* – 3 puncte; *punctuația* – 3 puncte; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1 punct; *lizibilitatea* – 1 punct).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 37

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

◆ Subiectul I (40 de puncte)

Citeşte următorul text:

Dar pe vremea aceea Domnul umbla încă pe pământ. Într-o zi se vedeau doi oameni călătorind prin pustiu. Hainele şi faţa unuia străluceau ca alba lumină a soarelui; celălalt, mai umilit, nu părea decât umbra celui luminat. Era Domnul şi sf. Petrea. Picioarele lor înfierbântate de nisipul pustiului călcară atuncea în răcoarele limpedele pârău ce curgea din izvor. Prin cursul apei cu gleznele lor sfâşiau valurile până la umbritul lor izvor. Acolo Domnul bău din apă şi-şi spălă faţa sa cea sfântă şi luminată şi mâinile sale făcătoare de minuni. Apoi şezură amândoi în umbră, Domnul cugetând la tatăl său din cer, şi sfântul Petrea ascultând pe cugete doina izvorului plângător. Când se sculară spre a merge mai departe, zise sf. Petrea: „Doamne, fă ca acest izvor să fie ce-a fost mai înainte." „Amin!" zise Domnul ridicând mâna sa cea sfântă, după care apoi se depărtară înspre mare, fără a mai privi înapoi.

(Mihai Eminescu, *Făt-Frumos din lacrimă*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Transcrie din fragmentul citat un cuvânt obţinut prin compunere şi unul prin conversiune. **4 puncte**

2. Explică rolul virgulei în structura: *Doamne, fă ca acest izvor să fie ce-a fost mai înainte.* **4 puncte**

3. Notează numărul de litere, respectiv de sunete pentru cuvintele *Picioarele* şi *cugetând*. **4 puncte**

4. Menţionează un epitet şi o comparaţie din fragmentul dat. **4 puncte**

5. Precizează două moduri de expunere din text. **4 puncte**

6. Menţionează două elemente specifice *genului epic*. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să prezinţi trăsăturile personajului *Sf. Petrea*, pe baza fragmentului dat. **16 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

În compunerea ta, trebuie:
- să prezinți două trăsături ale personajului;
- să ilustrezi cele două trăsături cu exemple adecvate, selectate din fragmentul citat;
- să redactezi un conținut adecvat cerinței formulate;
- să respecți limita de spațiu indicată.

◆ Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Citeşte următorul text:

Mănăstirea Cocoş

Mănăstirea Cocoş este situată în județul Tulcea, la o distanță de aproximativ 6 km de comuna Niculițel.

Aşezământul de rugăciune este întemeiat în anul 1833 de către trei călugări români, Visarion, Gherontie şi Isaia, veniți de la Mănăstirea Neamț, călugări ce cumpără pământul de lângă Dealul Cocoşului şi încep să construiască, cu încuviințarea organelor administrative locale musulmane, locul de rugăciune şi adăposturile.

Alegerea locului de ridicare a mănăstirii nu s-a făcut la întâmplare, căci în Evul Mediu zona înaltă şi împădurită din nordul Dobrogei a adăpostit o viață monahală destul de intensă.

(www.info-delta.ro)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să indici următoarele elemente referitoare la textul dat: **4 puncte**
- numele celor două mănăstiri amintite în text;
- titlul articolului.

2. Rescrie enunțul în care este menționat locul în care este situată Mănăstirea Cocoş. **4 puncte**

3. Menționează modurile şi timpurile verbelor subliniate în fragmentul: *Aşezământul de rugăciune este întemeiat în anul 1833 de către trei călugări români, Visarion, Gherontie şi Isaia, veniți de la Mănăstirea Neamț, călugări ce cumpără pământul de lângă Dealul Cocoşului şi <u>încep</u> <u>să construiască</u>, cu*

Scanned with OKEN Scanner

încuviințarea organelor administrative locale musulmane, locul de rugăciune și adăposturile. **4 puncte**

4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *Așezământul de rugăciune este întemeiat în anul 1833 de către trei călugări <u>români</u>, Visarion, Gherontie și Isaia, veniți de la Mănăstirea Neamț, călugări ce cumpără <u>pământul</u> de lângă dealul Cocoșului.* **4 puncte**

5. Transcrie, din fraza următoare, o propoziție aflată în raport de subordonare și precizează felul acesteia: *Așezământul de rugăciune este întemeiat în anul 1833 de către trei călugări români, Visarion, Gherontie și Isaia, veniți de la Mănăstirea Neamț, călugări ce cumpără pământul de lângă dealul Cocoșului și încep să construiască, cu încuviințarea organelor administrative locale musulmane, locul de rugăciune și adăposturile.* **4 puncte**

6. Construiește o frază în care să existe o subordonată subiectivă având ca regent o expresie verbală impersonală. **4 puncte**

B. Redactează o compunere, de 150-300 de cuvinte, în care să imaginezi sosirea celor trei călugări și alegerea locului de ridicare a mănăstirii, folosind două moduri de expunere diferite. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să prezinți două caracteristici ale zonei și două trăsături ale personajelor;

– să folosești două moduri de expunere diferite;

– să redactezi un conținut adecvat cerinței formulate;

– să respecți limita de spațiu indicată.

NOTĂ! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziției* – 2 puncte; *coerența textului* – 2 puncte; *registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului* – 2 puncte; *ortografia* – 3 puncte; *punctuația* – 3 puncte; *așezarea corectă a textului în pagină* – 1 punct; *lizibilitatea* – 1 punct).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 38

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

◆ Subiectul I (40 de puncte)

Citeşte următorul text:

Moşneag senin, eu tâmpla ta curată
O cer pe veci nădejdii mele pază.
Din soarele copilăriei mele
Pe fruntea ta mai licăreşte-o rază.
În suflet simt cum negura se sfarmă
Şi se-mpleteşte albă dimineaţă
Când ochiul tău în inimă-mi coboară,
Topind încet cetatea ei de gheaţă.

Azi, ca un sfânt dintr-o icoană veche,
Blând îmi răsai cu faţa ta blajină,
Cu zâmbet bun, cu ochi cuminţi şi limpezi,
Strălucitori de lacrimi şi lumină.
Cu tine-aduci atâtea nestemate
Din îngropatul vremilor tezaur,
Şi amintirea-n ţara ei mă poartă
Cu pas încet, în carul ei de aur…

(Octavian Goga, *Dascălul*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *nădejdii*, *tezaur*. **4 puncte**
2. Explică modul de formare a unui cuvânt obţinut prin conversiune şi a unui cuvânt obţinut prin derivare din cea de-a doua strofă. **4 puncte**
3. Transcrie diftongii din cuvintele: *soarele*, *copilăriei*. **4 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

4. Menționează rolul cratimei din următoarea secvență: *Și se-mpletește albă dimineață.* **4 puncte**

5. Indică un mod de expunere prezent în textul dat. **4 puncte**

6. Identifică rima și ritmul primelor două versuri. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi caracterul descriptiv al fragmentului citat. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să prezinți două trăsături ale descrierii și să le ilustrezi cu exemple adecvate din text;

– să evidențiezi cel puțin câte un element de portret fizic și moral;

– să redactezi un conținut adecvat cerinței;

– să respecți limita de spațiu indicată.

◆ Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Citește următorul text:

10 creaturi BIZARE din pădurea amazoniană

de Petra Dinescu

Amazonul găzduiește câteva dintre cele mai bizare creaturi ale planetei, potrivit site-ului ***listeverse.com****. Printre acestea se numără broasca otrăvitoare, țiparul electric și liliacul pescar.*

Acestea sunt doar zece dintre cele mai ciudate și necunoscute animale care trăiesc în jungla Amazonului.

Kinkajou

Denumit și „ursul de miere", această rudă a ratonului are părul auriu și o coadă care se agață ușor de crengi. Trăiește în copaci și mănâncă fructe. Are o limbă lungă de 12,5 cm, care îl ajută să apuce fructele atârnate în copaci și să mănânce nectarul din flori.

Țiparul electric

Acest locuitor al râurilor ascunse poate genera sute de volți, care paralizează o ființă umană. Creatura își folosește „puterea" pentru a-și omorî prada și pentru a se deplasa în condiții de vizibilitate redusă. În ciuda numelui, acesta nu este înrudit cu țiparul, ci face parte din grupa peștilor cuțit.

(www.romanialibera.ro)

Scanned with OKEN Scanner

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să indici următoarele elemente referitoare la textul dat: **4 puncte**

– un alt nume pentru *kinkajou*;

– scopul în care țiparul electric își folosește *puterea*.

2. Scrie numele autorului și titlul articolului din care este extras fragmentul de text. **4 puncte**

3. Menționează genul și cazul fiecăruia dintre substantivele subliniate în secvența: *Acest locuitor al râurilor ascunse poate genera sute de volți, care paralizează o ființă umană.* **4 puncte**

4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *Acestea sunt doar zece dintre cele mai ciudate și necunoscute animale care trăiesc în jungla Amazonului.* **4 puncte**

5. Transcrie, din textul dat, două propoziții aflate în raport de coordonare copulativă. **4 puncte**

6. Construiește o frază în care să existe o propoziție subordonată atributivă, având ca termen regent un numeral cu valoare substantivală. **4 puncte**

B. Redactează o compunere, de 150-300 de cuvinte, în care să-ți exprimi opinia despre legătura dintre mediu și trăsăturile unui animal, pornind de la informațiile oferite de textul citat. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să prezinți pe scurt informațiile din text referitoare la relația dintre mediul de viață și caracteristicile animalelor;

– să ilustrezi propria opinie cu exemple adecvate;

– să redactezi un conținut adecvat cerinței;

– să respecți limita de spațiu indicată.

NOTĂ! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziției* – 2 puncte; *coerența textului* – 2 puncte; *registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului* – 2 puncte; *ortografia* – 3 puncte; *punctuația* – 3 puncte; *așezarea corectă a textului în pagină* – 1 punct; *lizibilitatea* – 1 punct).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 39

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

◆ Subiectul I (40 de puncte)

Citeşte următorul text:

Când ies de dimineață din casă, o trăsură din trap mare intră pe strada mea; în trăsură, madam Caliopi Georgescu, o bună prietină. O salut respectos. Cum mă vede, opreşte trăsura, înfigând cu putere vârful umbreluței în spinarea birjarului.

— Sărut mâna, madam Georgescu, zic eu, apropiindu-mă.

— La dumneata veneam! răspunde cucoana emoționată.

— La mine?

— Da... Te rog să nu mă laşi!

— ?!

— Să nu mă laşi! Trebuie să-mi faci un mare serviciu amical... La nevoie se arată amiciția: să vedem cât ne eşti de prietin!

— Cu cea mai mare plăcere, madam Georgescu, dacă pot...

— Poți!... să nu zici că nu poți!... ştiu că poți!... trebuie să poți!

— În sfârşit, ce e? de ce e vorba?

— Dumneata cunoşti pe... Ştiu că-l cunoşti!

— Pe cine?

— Ți-este prietin... ştiu că ți-e prietin! să nu zici că nu ți-e prietin!...

— Cine?

— Popescu, profesorul de filosofie.

— Suntem cunoscuți, ce e drept; dar chiar aşa buni prietini, nu pot să zic.

— Las' că ştiu eu...

— Ei?

— Ei! trebuie numaidecât să te sui în birje cu mine, să mergem la el, să-i vorbeşti pentru Ovidiu.

(I.L. Caragiale, *Bacalaureat*)

Scanned with OKEN Scanner

A. Scrie răspunsul pentru fiecare din cerințele de mai jos:

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *emoționată, serviciu.* **4 puncte**

2. Explică modul de formare a unui cuvânt obținut prin conversiune și a unui cuvânt obținut prin derivare din primul alineat al textului dat. **4 puncte**

3. Transcrie diftongii din cuvintele: *nevoie, numaidecât.* **4 puncte**

4. Menționează rolul virgulelor din următoarea secvență: — *Sărut mâna, madam Georgescu, zic eu.* **4 puncte**

5. Formulează două idei principale/secundare din textul dat. **4 puncte**

6. Precizează, într-un enunț, motivul pentru care madam Georgescu înfige cu putere vârful umbrelușei în spinarea birjarului. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să alcătuiești caracterizarea personajului feminin, așa cum reiese din fragmentul citat. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să numești minimum două trăsături ale personajului, prezentate în textul citat;

– să ilustrezi cele două trăsături cu exemple adecvate din text;

– să redactezi un conținut adecvat cerinței formulate;

– să respecți limita de spațiu indicată.

◆ Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Citește următorul text:

Museo de Reina Sofia este un muzeu de artă vestit, care găzduiește opere de Pablo Picasso și Salvador Dali. Deși muzeele și galeriile de artă se vizitează în special în prima parte a zilei, pentru Museo de Reina Sofia îți poți face o planificare seara. De luni până vineri, între orele 19:00 și 21:00, muzeul poate fi vizitat gratuit. Sâmbata și duminica intrarea este liberă în alt interval orar.

(*www. timp-liber.acasa.ro*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să indici următoarele elemente referitoare la textul dat: **4 puncte**

– locul apariției articolului;

– subiectul articolului.

Scanned with OKEN Scanner

2. Rescrie, din textul dat, enunțul în care sunt menționate numele unor pictori celebri. **4 puncte**

3. Menționează genul şi cazul fiecăruia dintre substantivele subliniate în secvența următoare: *Museo de Reina Sofia este un muzeu de artă vestit, care găzduieşte opere de Pablo Picasso şi Salvador Dali.* **4 puncte**

4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *Sâmbata şi duminica intrarea este liberă în alt interval orar.* **4 puncte**

5. Transcrie propoziția subordonată din fraza subliniată în text şi precizează felul ei. **4 puncte**

6. Construieşte o frază alcătuită din două propoziții coordonate disjunctiv. **4 puncte**

B. Redactează o compunere, de 150-300 de cuvinte, în care, pornind de la informațiile din textul dat, să descrii un obiectiv turistic vizitat de tine. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să prezinți, pe scurt, obiectivul turistic vizitat (cu referire la spațiu, timp, caracteristici);
- să-ți exprimi opinia despre cele văzute;
- să redactezi un conținut adecvat cerinței formulate;
- să respecți limita de spațiu indicată.

NOTĂ! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziției* – 2 puncte; *coerența textului* – 2 puncte; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conținutului* – 2 puncte; *ortografia* – 3 puncte; *punctuația* – 3 puncte; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1 punct; *lizibilitatea* – 1 punct).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 40

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

◆ Subiectul I (40 de puncte)

Citeşte următorul text:

Din văzduh cumplita iarnă cerne norii de zăpadă,
Lungi troiene călătoare adunate-n cer grămadă;
Fulgii zbor, plutesc în aer ca un roi de fluturi albi,
Răspândind fiori de gheață pe ai țării umeri dalbi.

Ziua ninge, noaptea ninge, dimineața ninge iară!
Cu o zale argintie se îmbracă mândra țară;
Soarele rotund şi palid se prevede pintre nori
Ca un vis de tinerețe pintre anii trecători.

Tot e alb pe câmp, pe dealuri, împregiur, în depărtare,
Ca fantasme albe plopii înşirați se perd în zare,
Şi pe-ntinderea pustie, fără urme, fără drum,
Se văd satele perdute sub clăbuci albii de fum.

Dar ninsoarea încetează, norii fug, doritul soare
Străluceşte şi dismiardă oceanul de ninsoare.
Iată-o sanie uşoară care trece peste văi...
În văzduh voios răsună clinchete de zurgălăi.

(Vasile Alecsandri, *Iarna*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Selectează din text două cuvinte cu forme diferite față de cele din limba literară actuală. **4 puncte**
2. Explică rolul utilizării cratimei în versul: *Şi pe-ntinderea pustie, fără urme, fără drum.* **4 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

3. Explică modul de formare a unui cuvânt obținut prin derivare și a unui cuvânt obținut prin conversiune din poezie. **4 puncte**

4. Precizează cuvintele care conțin diftong din versul: *Lungi troiene călătoare adunate-n cer grămadă.* **4 puncte**

5. Numește tipul de rimă și măsura primelor patru versuri din text. **4 puncte**

6. Transcrie două figuri de stil diferite din textul dat, precizând felul lor. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să-ți exprimi opinia în legătură cu mesajul pe care îl transmit versurile din textul lui Vasile Alecsandri. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să formulezi o opinie despre mesajul textului dat;

– să susții opinia formulată prin două argumente potrivite, valorificând textul dat;

– să respecți structura specifică tipului de compunere cerut;

– să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

◆ Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Citește următorul text:

Dolina este o formă de relief exocarstic elementar, cu aspect de depresiune în formă de pâlnie, mai mult sau mai puțin rotundă, rezultată din dizolvarea rocilor solubile de la suprafață, în special calcar.

Dolinele au diametre de la câțiva metri la peste 1 km, adâncimi până la 100 m și suprafețe de la 0,17 la 150.000 m². Ele se grupează formând mari câmpuri în care densitatea este de 200-400 pe km², putând să acopere 300.000 m² pe km².

(www.wikipedia.ro)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să indici următoarele elemente referitoare la textul dat: **4 puncte**
   – aspectul dolinelor;
   – cauzele formei de pâlnie a acestora.

2. Scrie numele site-ului de unde a fost extras articolul. **4 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

3. Scrie modul şi conjugarea celor două verbe subliniate în secvența următoare: *Ele se grupează formând mari câmpuri în care densitatea este de 200-400 pe km², putând să acopere 300.000 m² pe km².* **4 puncte**

4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *Dolina este o formă de relief exocarstic elementar, cu aspect de depresiune în formă de pâlnie.* **4 puncte**

5. Transcrie propozițiile subordonate din fraza următoare şi stabileşte felul lor: *Ele se grupează formând mari câmpuri în care densitatea este de 200-400 pe km², putând să acopere 300.000 m² pe km².* **4 puncte**

6. Construieşte o frază alcătuită din două propoziții, în care să existe o subordonată circumstanțială de scop, având ca termen regent verbul *a pleca.* **4 puncte**

B. Redactează o compunere, de 150-300 de cuvinte, în care să-ți motivezi poetic preferința pentru o formă de relief. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să prezinți două caracteristici ale unei forme de relief care te interesează;

– să precizezi două motive poetice/subiective pentru care te atrage respectiva formă de relief;

– să redactezi un conținut adecvat cerinței formulate;

– să alegi un titlu sugestiv.

NOTĂ! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziției* – 2 puncte; *coerența textului* – 2 puncte; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conținutului* – 2 puncte; *ortografia* – 3 puncte; *punctuația* – 3 puncte; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1 punct; *lizibilitatea* – 1 punct).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 41

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

◆ Subiectul I (40 de puncte)

Citeşte următorul text:

LEONIL: Ba nu, Aglaițo... Nu te-i duce pără nu mi-i spune pricina mâniei ce ai asupra mea... Dacă-s vinovat în ceva, spune-mi care mi-i vina. [...]

AGLAIȚA: Ei bine, ascultă... Te plângi de manierile mele, îmi zici că sunt mânioasă. Da oare n-am dreptate? După ce din pricina d-tale oi să mă mărit cu un om care nici nu l-am văzut. Apoi pune-ți în gând de-l iubesc.

LEONIL: Cum se poate?

AGLAIȚA: Dar, dar... fă-te acu că nu şti nemică.

LEONIL: Să mă trăsnească fulgeru de ştiu ceva... Da omul acela cine-i?

AGLAIȚA: Ştiu eu? Da măcar orişicine să fie, îl urăsc de pe acu.

GAROAFA: Îl urâm din fundul inimei, şi pun rămăşag dinainte că-i... deşi nu dobitoc de tot, da cel puțin prost. [...]

LEONIL: Nu mai rămâne îndoială, slugeriu vre să te mărite. Da n-ai frică, nu l-oi lăsa.

AGLAIȚA: Şi ce-i să faci? De ce ai aşteptat par-acu şi nu m-ai cerut?

LEONIL: Ah! Pentru numele lui Dumnezeu! Nu mă mustra! Nu ştiu ce-oi să fac, ce-oi să zic, dar îți jur că niciodată nu-i fi soția altuia.

GAROAFA: Ha! Bravo, aşa îmi placi! Vra să zică v-ați împăcat. De-acum ne putem duce! Aud?

AGLAIȚA: Nu ne alungă turcii... Putem şede.

LEONIL: Slugeriul trebuie să vie acum. Lăsați-mă singur cu dânsul, vă rog; am să-i vorbesc numaidecât. [...]

AGLAIȚA: Leonil, nădăjduiesc că ți-i ține parola.

LEONIL: Te poți îndoi, iubită Aglaiță... când norocirea me îi în primejdie? (sărută mâna Aglaiței, care iese pe uşa din față)

Scanned with OKEN Scanner

GAROAFA: Da să nu te dai, cuconaşule... Vorbeşte-i ţapăn moşneagului. (Închinându-se:) *Sărut mânele...*

(Vasile Alecsandri, *Farmazonul din Hârlău*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Extrage din text o pereche de antonime şi una de sinonime. **4 puncte**

2. Găseşte în text doi termeni care nu mai corespund normelor limbii actuale. **4 puncte**

3. Indică din text un cuvânt care conţine diftong şi un cuvânt care conţine vocale în hiat. **4 puncte**

4. Extrage din text două fragmente care să conţină două modalităţi de caracterizare diferite ale personajului Aglaiţa. **4 puncte**

5. Precizează, în 30-50 de cuvinte, două modalităţi de realizare a comicului din textul-suport. **4 puncte**

6. Transcrie două figuri de stil diferite din ultimele două replici ale textului, precizând felul lor. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi apartenenţa textului-suport la specia comediei. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să prezinţi două trăsături ale speciei;

– să ilustrezi cele două trăsături cu exemple adecvate, selectate din textul citat;

– să respecţi structura specifică tipului de compunere cerut;

– să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

◆ Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Citeşte următorul text:

Sublimul, caracteristici obiective

Deşi este sigur că Frumuseţea şi Urâţenia, în mai mare măsură decât dulcele şi amarul, nu sunt calităţi ale obiectului, ci aparţin în întregime sentimentelor legate de interior sau exterior, trebuie să recunoaştem totuşi că există obiecte ale căror calităţi reuşesc prin natura lor să trezească astfel de sentimente. Dar, dat fiind că aceste calităţi se pot manifesta în mică măsură sau pot fi amestecate unele cu altele, se întâmplă adesea ca gustul să nu reacţioneze în faţa unor calităţi atât de mărunte [...]. Când organele de

Scanned with OKEN Scanner

simț sunt atât de fine încât nimic nu le poate scăpa și în același timp atât de precise încât pot percepe fiecare element al compoziției, avem de-a face cu ceea ce numim delicatețea gustului, atât în sens literal, cât și în sens metaforic.

(David Hume, *Eseuri morale, politice și literare, 1745*, în *Istoria frumuseții*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să indici următoarele elemente referitoare la textul dat: **4 puncte**
– cui aparțin, în opinia autorului, Frumusețea și Urâțenia;
– ce definiție dă autorul delicateții gustului.

2. Scrie un enunț în care să precizezi titlul lucrării din care a fost extras fragmentul și numele autorului. **4 puncte**

3. Menționează ce parte de vorbire este fiecare dintre cuvintele subliniate în fragmentul următor: *...trebuie să recunoaștem totuși că există obiecte ale căror calități reușesc prin natura lor să trezească astfel de sentimente.* **4 puncte**

4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate din secvența: *...dat fiind că aceste calități se pot manifesta în mică măsură...* **4 puncte**

5. Transcrie propozițiile subordonate din fraza următoare, precizând felul acestora: *Când organele de simț sunt atât de fine încât nimic nu le poate scăpa [...], avem de-a face...* **4 puncte**

6. Construiește o frază în care să existe o propoziție circumstanțială condițională introdusă prin conjuncția *să*. **4 puncte**

B. Redactează o compunere, de 150-300 de cuvinte, în care să descrii sentimentele pe care ți le poate trezi lectura unei cărți. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:
– să prezinți două sentimente pe care ți le trezește lectura cărții;
– să folosești un limbaj expresiv în descrierea sentimentelor;
– să ai un conținut adecvat cerinței;
– să respecți precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

NOTĂ! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.
Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziției* – 2 puncte; *coerența textului* – 2 puncte; *registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului* – 2 puncte; *ortografia* – 3 puncte; *punctuația* – 3 puncte; *așezarea corectă a textului în pagină* – 1 punct; *lizibilitatea* – 1 punct).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 42

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

◆ Subiectul I (40 de puncte)

Citeşte următorul text:

ACTUL I

Scena V

DOAMNA MARIA: *Stăpânul meu, toamna a sosit, soarele apune trist şi, în urma lui, o baltă de sânge. Vremea o să se strice... Ploi subțiri cari pătrund... frig... viscol. Rămâi, sfântul meu stăpân...*

ŞTEFAN (trăgându-se pe un jeț): *Te rogi ca un copil... întâiaşi dată...*

DOAMNA MARIA: *Întâiaşi dată...* (Îi ia mâinile amândouă) *Ah! Moldovo, căci nu ți-e milă...*

ŞTEFAN: *Milă?*

DOAMNA MARIA: *De mine...*

ŞTEFAN: *De tine şi de Moldova. De una fără alta, nu... nu-mi stă-n putință. Domnul care dăsparte ce e al lui de ce e al țării...*

DOAMNA MARIA: *Dar nu vezi măria-ta...*

ŞTEFAN: *Că sunt bătrân...*

DOAMNA MARIA: *Nu...*

ŞTEFAN: *Că sunt bolnav...*

DOAMNA MARIA: *Nu... nu... adică...*

ŞTEFAN: *Adică, da...*

DOAMNA MARIA: *Abia te văzui mai bine...*

ŞTEFAN: *Mario, Mario, ce bolnav? Ce picior? Uită-te la mine... Aşa priveşte un om bolnav? Şi nu merg bine?* (Face câțiva paşi, apăsând ceva mai adânc pe piciorul drept.) *Ieri nu-mi zâmbişi când încălecai pe Voitiş?*

DOAMNA MARIA: *Da... Păreai un arhanghel!*

ŞTEFAN: *Ei...*

Scanned with OKEN Scanner

DOAMNA MARIA: *Rămâi, stăpâne! Îngrijeşti de Moldova îngrijind de sănătatea ta...*

ŞTEFAN: *Pocuţia...*

(Barbu Ştefănescu Delavrancea, *Apus de soare*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *trist*, *o să se strice*. **4 puncte**

2. Scrie care este rolul punctelor de suspensie din fragmentul: DOAMNA MARIA: *Nu... nu... adică...* **4 puncte**

3. Explică modul de formare a unui cuvânt obţinut prin derivare şi a unui cuvânt obţinut prin conversiune din secvenţa: *Îngrijeşti de Moldova îngrijind de sănătatea ta...* **4 puncte**

4. Precizează numărul de litere şi numărul de sunete din cuvintele: *căci*, *picior*. **4 puncte**

5. Explică rolul indicaţiilor de regie din text. **4 puncte**

6. Transcrie două figuri de stil diferite din prima replică a textului, precizând felul lor. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi apartenenţa textului-suport la genul dramatic. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să prezinţi două trăsături ale genului dramatic;

– să ilustrezi cele două trăsături cu exemple adecvate, selectate din textul citat;

– să respecţi structura specifică tipului de compunere cerut;

– să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

◆ Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Citeşte următorul text:

Aşadar, un mit este adevărat pentru că este eficient, nu pentru că ne dă informaţii reale. Dacă, totuşi, nu ne oferă o cunoaştere mai bună a înţelesurilor adânci ale vieţii înseamnă că nu şi-a atins scopul. Dacă are efect, adică ne forţează să ne schimbăm felul

Scanned with OKEN Scanner

de a gândi şi simţi, dacă ne dă o nouă speranţă şi ne determină să trăim mai deplin înseamnă că este un mit acceptat. Mitologia ne va transforma doar dacă îi urmărim directivele. Un mit este în primul rând un ghid; ne spune ce trebuie să facem ca să avem o viaţă mai bogată. Dacă nu îl aplicăm la propria noastră situaţie şi dacă nu îl facem o realitate în propria noastră viaţă, el va rămâne la fel de neînţeles şi de străin pentru noi ca şi regulile unui joc de masă, care adeseori par neclare şi plictisitoare până ce începem să jucăm.

(Karen Armstrong, *O scurtă istorie a mitului*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Formulează câte un enunţ în care să indici următoarele elemente referitoare la textul dat: **4 puncte**
– când poate fi considerat un mit ca adevărat;
– de ce este considerat mitul un ghid.

2. Scrie un enunţ în care să precizezi titlul lucrării din care a fost extras fragmentul şi numele autorului. **4 puncte**

3. Menţionează ce parte de vorbire este fiecare dintre cuvintele subliniate din fragmentul următor: *...dacă ne dă o nouă speranţă şi ne determină să trăim mai deplin înseamnă că este un mit acceptat.* **4 puncte**

4. Precizează funcţia sintactică a structurilor subliniate în secvenţa: *Un mit este în primul rând un ghid.* **4 puncte**

5. Transcrie propoziţiile subordonate din fraza următoare, precizând felul acestora: *Dacă nu îl aplicăm la propria noastră situaţie şi dacă nu îl facem o realitate în propria noastră viaţă, el va rămâne la fel de neînţeles şi de străin pentru noi ca şi regulile unui joc de masă.* **4 puncte**

6. Construieşte o frază în care să existe o propoziţie circumstanţială concesivă, cerută de verbul regent *a scrie*. **4 puncte**

B. Redactează o compunere, de 150-300 de cuvinte, în care, utilizând naraţiunea şi descrierea, să inventezi un mit al naşterii uscatului din mare.

12 puncte

În compunerea ta, trebuie:
– să prezinţi pe scurt o întâmplare care să justifice naşterea uscatului din mare;
– să foloseşti naraţiunea şi descrierea;

Scanned with OKEN Scanner

– să ai un conținut adecvat cerinței;

– să respecți precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

NOTĂ! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziției* – 2 puncte; *coerența textului* – 2 puncte; *registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului* – 2 puncte; *ortografia* – 3 puncte; *punctuația* – 3 puncte; *așezarea corectă a textului în pagină* – 1 punct; *lizibilitatea* – 1 punct).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 43

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

◆ Subiectul I (40 de puncte)

Citeşte următorul text:

SCENA III

LULUȚA, GULIȚĂ

LULUȚA (se apropie de Guliță): *Monsieur Guliță?... Mai sunt mulți ca d-ta în provinție?... Ha, ha, ha!*

GULIȚĂ (în parte): *Râde de mine?* (Tare şi mânios.) *Ba nici unul... auzi-tu-m-ai?*

LULUȚA: *Parcă te-ai mâniet?*

GULIȚĂ: *Să ştii că m-am mâniet. Ce ai să râzi de mine?*

LULUȚA: *Apoi dacă nu mă pot stăpâni... ce să fac?... ha, ha, ha!*

GULIȚĂ: *Ian ascultă... pre legea mea.*

LULUȚA: *Ce?*

GULIȚĂ: *Acuşi... mă duc acasă.*

LULUȚA: *Călătorie sprâncenată.*

GULIȚĂ: *Cum ai zis... struncinată?*

LULUȚA: *Ei! nu te mai răţoi aşa, că nu-ţi şade bine. Hai mai bine să ne jucăm împreună.*

GULIȚĂ (îmblânzindu-se): *De-a puia-gaia?... Ori de-a baba oarba?*

LULUȚA: *Ha, ha, ha!... Parcă-i la şcoală...*

GULIȚĂ: *Iar râzi de mine?... Mă duc acasă...* (Vrea să iasă.)

LULUȚA (oprindu-l): *Şezi, că-ţi făgăduiesc să-ţi dau pace de-acum. Numai să nu te uiţi drept la mine, că iar mă umflă râsul.*

GULIȚĂ: *Foarte bine... M-oi uita de-a curmezişul... cu coada ochiului, dacă vrei.*

LULUȚA: *Ian spune-mi: ştii să gioci?*

GULIȚĂ: *Hai, hai!... M-o învăţat un franţuz să gioc carcanu... Ia aşa, şi cu mâinile, şi cu picioarele.*

Scanned with OKEN Scanner

LULUȚA: *Şi să cânți?*

GUGULIȚĂ: *Hai, hai!*

LULUȚA: *Apoi să giucăm împreună tot balul...*

GULIȚĂ: *Da mata ştii să împleteşti din picioare?*

LULUȚA: *Auzi întrebare... parcă n-aş fi din Iaşi!*

GULIȚĂ: *Nu te supăra... credeam că fiind mititică... poate că...*

LULUȚA: *Mititică?...* (Se înalță pe vârful picioarelor.) *Te poftesc...*

GULIȚĂ: *Măcar... că şi bunica-i mititică, şi-i de vro şaptezeci de ani. Aşa-i tot tremură capul... Mata de câți ani eşti?*

LULUȚA: *De cincisprezece...*

GULIȚĂ: *Treisprezece?*

LULUȚA: *Cincisprezece... quinze...* (Îi dă trei tifle.) *Cinq... dix... quinze...*

GULIȚĂ (furios): *Îmi dai tifla!... Ian ascultă, mamzelă... pre legea mea...*

LULUȚA (apropiindu-se de Guliță): *Ce? Mă rog, ce?...*

GULIȚĂ (domolindu-se): *Nimic...*

LULUȚA: *Ha, ha, ha!... Iar te-ai uitat drept la mine.*

GULIȚĂ (în parte): *Eu, zău, mă duc acuşi acasă...*

LULUȚA: *Iar te-ai supărat?... da iute eşti...*

GULIȚĂ: *Să ştii că-s iute... ca hreanu...*

LULUȚA: *Hai să ne împăcăm... vrei?... dă-mi mâna-ncoace.*

(Vasile Alecsandri, *Chiriţa în Iaşi*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Numeşte câte un sinonim pentru cuvintele subliniate în text: *făgăduiesc*, *iute*. **4 puncte**

2. Explică folosirea semnului exclamării în secvența: *Călătorie sprâncenată!* **4 puncte**

3. Precizează două cuvinte în care apar un diftong, respectiv un hiat, din secvența următoare: *nu te mai răţoi aşa, că nu-ţi şade bine.* **4 puncte**

4. Formulează două idei principale/secundare din fragmentul dat. **4 puncte**

5. Precizează modul de expunere dominant în fragmentul dat. **4 puncte**

6. Precizează, într-un enunț, motivul pentru care Guliță este mânios. **4 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să îți exprimi opinia despre apartenența textului la unul dintre genurile literare studiate. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să identifici genul literar în care se încadrează fragmentul;

– să ilustrezi opinia ta cu exemple adecvate din text;

– să ai o structură adecvată tipului de text şi cerinței;

– să te înscrii în limitele de spațiu indicate.

◆ Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Citeşte următorul text:

Pierderea eficienței antibioticelor se manifestă prin faptul că, pe măsură ce trece timpul, dozajul trebuie mărit pentru a ajunge la un rezultat similar. În cartea sa Aromatherapie (Aromaterapia), *dr. Jean Valnèt relatează că, la mijlocul secolului al XX-lea, doza necesară de penicilină necesară unui tratament standard complet se situa între 100.000 şi 200.000 de unități. 30 de ani mai târziu, ea era de câteva milioane de unități şi, mai mult, se administra în fiecare zi! [...]*

În absența unei vindecări clare, tratamentul va fi reînnoit, doza va fi mărită, dacă un nou produs nu-l va putea înlocui pe cel precedent. Deşi pare greu de crezut, nu rareori bolnavii înghit mai multe antibiotice diferite în cursul aceluiaşi an şi fac acest lucru în cazul unor infecții banale.

(Christopher Vasey, *Alternative naturale la antibiotice*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să numeşti următoarele elemente care privesc articolul citat: **4 puncte**

– în ce condiții tratamentul este reînnoit;

– ce anume pare greu de crezut.

2. Scrie numele autorului şi titlul lucrării din care a fost extras fragmentul. **4 puncte**

3. Menționează genul şi cazul substantivelor subliniate în fragmentul următor: *În absența unei <u>vindecări</u> clare, tratamentul va fi reînnoit, <u>doza</u> va fi mărită, dacă un nou produs nu-l va putea înlocui pe cel precedent.* **4 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *Deşi pare greu de crezut, nu rareori bolnavii înghit mai multe antibiotice diferite în cursul aceluiaşi an şi fac acest lucru în cazul unor infecții banale.* **4 puncte**

5. Transcrie, din textul citat, o propoziție subordonată circumstanțială concesivă. **4 puncte**

6. Construieşte o frază în care să existe o subordonată circumstanțială consecutivă, având ca termen regent verbul *a rămâne*. **4 puncte**

B. Redactează o compunere, de 150-300 de cuvinte, în care, folosind narațiunea şi dialogul, „să refaci" un moment fericit din cariera unui medic. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:
– să foloseşti adecvat cele două moduri de expunere indicate;
– să prezinți din imaginație momentul, gândurile, sentimentele personajului;
– să redactezi un conținut adecvat cerinței;
– să respecți limita de spațiu indicată.

NOTĂ! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.
Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziției* – 2 puncte; *coerența textului* – 2 puncte; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conținutului* – 2 puncte; *ortografia* – 3 puncte; *punctuația* – 3 puncte; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1 punct; *lizibilitatea* – 1 punct).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 44

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

◆ Subiectul I (40 de puncte)

Citeşte următorul text:

Scena III

ZAHARIA TRAHANACHE, GHIȚĂ PRISTANDA, apoi TIPĂTESCU şi ZOE

TRAHANACHE (intră prin fund, fără să ia seama la Ghiță, care se ridică repede de la intrare. Trahanache e mişcat): *A! ce coruptă soțietate!... Nu mai e moral, nu mai sunt prințipuri, nu mai e nimic: enteresul şi iar enteresul ... Bine zice fiu-meu de la facultate alaltăieri în scrisoare: vezi, tânăr tânăr, dar copt, serios băiat! zice: „Tatițo, unde nu e moral, acolo e corupție, şi o soțietate fără prințipuri, va să zică că nu le are!...". Auzi d-ta mişelie, infamie.* (vede pe Ghiță) *Aici erai Ghiță?* (se stăpâneşte)

PRISTANDA: *Aici, sărut mâna, coane Zahario.*

TRAHANACHE: *Fănică a ieşit?*

PRISTANDA: *Ba nu, coane Zahario, vine numaidecât momental, e dincolo... A! iată conul Fănică...*

TIPĂTESCU (cu pălăria şi haina de oraş vine din stânga, e surprins la vederea lui Zaharia): *Neica Zaharia! Cum se poate? Ai ieşit înainte de dejun? Ce e?*

TRAHANACHE: *E comèdie, mare comèdie, Fănică, stăi să-ți spui.* (îi face semn să expedieze pe Pristanda)

PRISTANDA (răpede): *Mai aveți ceva să-mi ordonați, coane Fănică?*

TIPĂTESCU: *Nu... Nu uiți de ce-am vorbit. Trebuie să avem dezlegarea istoriei cât mai degrabă.*

PRISTANDA: *Ascult.*

TIPĂTESCU: *Nene Zahario, e lung ce ai să-mi spui? Nu mi-o poți spune la dejun?*

TRAHANACHE: *Ai puțintică răbdare... Nu trebuie să ştie Joițica... E comèdie mare, Fănică.* (şade pe canapea, cu spatele spre fund)

Scanned with OKEN Scanner

TIPĂTESCU (uitându-se la ceas): *Atuncea treci, Ghiță, pe la nenea Zaharia p-acasă şi lasă-i vorbă coanei Joițichii – nu-i aşa, nene Zahario? – să fie aşa de bună să nu se supere dacă om întârzia de la dejun... avem ceva politică de vorbit între bărbați.*

PRISTANDA: *Ascult, coane Fănică.* (Pristanda pleacă spre fund. Tipătescu se întoarce spre Trahanache şi coboară. Când Pristanda vrea să iasă prin fund, uşa din dreapta se deschide puțin, Zoe scoate capul, cheamă pe Pristanda: „Pst! Pst!" şi închide repede uşa. Tipătescu se întoarce şi îl vede pe Pristanda lângă uşa din dreapta.)

TIPĂTESCU: *'Ai? Un' te duci?*

PRISTANDA (făcându-i semn să tacă şi arătându-i pe Trahanache): *Unde mi-ați ordonat.*

TIPĂTESCU (fără a înțelege): *De ce nu ieşi prin față?*

PRISTANDA (urmându-şi jocul): *Da, prin față...* (se-ntoarce spre uşa din fund. Tipătescu se-ntoarce iar spre Trahanache. Jocul Zoii se repetă. Fănică se-ntoarce iar. Ghiță care este iar lângă uşa din dreapta, iese năvală pe acolo. Tipătescu, dând din umeri, fără să-nțeleagă, se coboară să şază pe fotoliu, lângă Trahanache.)

(I.L. Caragiale, *O scrisoare pierdută*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Notează două cuvinte polisemantice din replicile lui Tipătescu. **4 puncte**

2. Menționează rolul ghilimelelor din următoarea secvență: *„Tatițo, unde nu e moral, acolo e corupție, şi o soțietate fără prințipuri, va să zică că nu le are!..."* **4 puncte**

3. Explică modul de formare a unui cuvânt obținut prin conversiune şi a unui cuvânt obținut prin derivare din replicile lui Trahanache. **4 puncte**

4. Transcrie diftongii din cuvintele: *coane, dezlegarea.* **4 puncte**

5. Precizează două moduri de expunere din fragmentul dat. **4 puncte**

6. Menționează patru modalități de realizare a comicului de limbaj prezente în textul dat. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să realizezi caracterizarea personajului dramatic prin referire la fragmentul dat. **16 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

În compunerea ta, trebuie:

– să prezinți două trăsături ale personajului ales, prin valorificarea fragmentului dat;

– să evidențiezi două modalități de caracterizare a personajului ales, prin câte o secvență comentată;

– să ai un conținut adecvat cerinței;

– să respecți precizat privind numărul de cuvinte.

◆ Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Citeşte următorul text:

Festivalul uleiului de măsline

Cultivarea măslinului pe versanții relativ abrupți cu expunere sudică şi sud-estică are vechi tradiții la poalele Alpilor Maritimi, ca în toată regiunea mediteraneană. Şi astăzi sunt utilizate terenuri, terasate încă din Antichitate, pe care au fost plantate noi generații de arbori de măslin, ale căror fructe, prin presare, dau uleiul de măsline, nelipsit în bucătăria mediteraneană.

Consumat rece, în salate (cunoscută şi la noi este Salata Nicoise), uleiul de măsline este benefic pentru sănătate, în special pentru aparatul cardiovascular, căci îşi păstrează conținutul ridicat de vitamine A şi E (care prin gătit la peste 400şC dispar), cu efecte benefice asupra colesterolului. Ca şi în cazul trufelor, la Nisa are loc, în fiecare an, în ultimul weekend din noiembrie, presarea măslinelor recoltate, eveniment marcat de organizarea renumitului „Festival al uleiului de măsline".

(prof. univ. dr. Mihaela Dinu, *Cum se construieşte Paradisul*, în revista *Terra Magazin*, aprilie 2011)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să indici următoarele elemente referitoare la textul dat: **4 puncte**

– vechimea cultivării arborilor de măslin în regiunea mediteraneană;

– două festivaluri care au loc la Nisa.

2. Scrie titlul articolului din care este extras fragmentul şi unde a apărut acesta. **4 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

3. Menționează genul și cazul pentru fiecare dintre cuvintele subliniate din textul dat. **4 puncte**

4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *Cultivarea măslinului pe versanții relativ abrupți cu expunere sudică și sud-estică are vechi tradiții la poalele Alpilor Maritimi, ca în toată regiunea mediteraneană.* **4 puncte**

5. Transcrie două propoziții subordonate din fraza următoare, precizând felul acestora: *...Și astăzi sunt utilizate terenuri, terasate încă din Antichitate, pe care au fost plantate noi generații de arbori de măslin, ale căror fructe, prin presare, dau uleiul de măsline, nelipsit în bucătăria mediteraneană.* **4 puncte**

6. Construiește două fraze în care să fie introduse, pe rând, o subordonată concesivă și o subordonată consecutivă, prin conjuncția subordonatoare *să*. **4 puncte**

B. Redactează o compunere, de 150-300 de cuvinte, în care, pornind de la informațiile din textul dat, să îți exprimi opinia despre folosirea uleiului de măsline în alimentație. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să prezinți, pe scurt, istoricul cultivării măslinilor;
– să-ți exprimi opinia despre folosirea uleiului de măsline în alimentație;
– să respecți structura specifică tipului de compunere cerut;
– să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

NOTĂ! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.
Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziției* – 2 puncte; *coerența textului* – 2 puncte; *registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului* – 2 puncte; *ortografia* – 3 puncte; *punctuația* – 3 puncte; *așezarea corectă a textului în pagină* – 1 punct; *lizibilitatea* – 1 punct).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 45

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

◆ Subiectul I (40 de puncte)

Citeşte următorul text:

— Gheorghiță – vorbi cu mirare femeia – mi se pare că pe baltag e scris sânge şi acesta-i omul care a lovit pe tatu-tău.

Calistrat se smulse din locul lui, repezindu-se spre flăcău, ca să-şi ia arma. Cuțui i se puse în față, poprindu-l cu brațele încordate, ca pe un mal. Dar în gospodarul cel mare izbucnise crâncenă mânie. Păli cu pumnul pe Cuțui în frunte şi-l lepădă la pământ. Bătu cu coatele pe cei de aproape şi-i dărâmă şi pe ei. Se zvârli cu capul pe uşa deschisă, mugind. Vitoria fâlfâi cu brațele ca din aripi după el. Într-o clipă fu şi ea în prag, țipând:

— Gheorghiță! dă drumul cânelui!

Flăcăul avea de mai-nainte hotărât cum să facă. Se încurcă însă în lănțug, în cotlonul şurii. Prin lucirea amurgului, Bogza îl văzu şi se prăvăli pe-o coastă asupra lui. Atunci cânele dădu un urlet fioros. Izbindu-se înainte, chelălăi sugrumat. Izbindu-se a doua oară, rupse lănțugul. Bogza îl ocoli, cercând să apuce, dintr-un salt, brațul feciorului cu baltagul.

Împuns de alt țipăt al femeii, feciorul mortului simți în el crescând o putere mai mare şi mai dreaptă decât a ucigaşului. Primi pe Bogza în umăr. Îl dădu îndărăt. Apoi îl lovi scurt cu muchea baltagului, în frunte. Calistrat Bogza şovăi. Cânele se năpusti la beregată, mestecând mormăiri sălbatice cu sânge.

Oamenii fură îndată asupra lor. Subprefectul porunci cuiva, răcnind, să cheme pe loc jandarmii de la masă cea mică din căsuța din fundul ogrăzii. Veniră şi jandarmii în fugă. Ilie Cuțui se supuse numaidecât. Cele două femei boceau, blăstemând răutatea acelei muieri străine. Oamenii despărțiră pe câne, bătându-l cu despicături de lemn, vărsând asupra lui apă, învelindu-l într-un țol şi trăgându-l. Duseră pe Bogza pe brațe şi-l întinseră pe prispă.

Se făcuse întuneric. Cineva aşeză pe prichiciul ferestrei, înlăuntru geamului, o lumina. Nevasta lui domnu Iorgu Vasiliu ceru numaidecât apă. Îi aduse Vitoria cofa din casa cea mică. Amândouă stropiră pe rănit.

Scanned with OKEN Scanner

Bogza gâfâia şi pufnea, încet-încet se linişti şi-şi întoarse privirile obosite într-o parte, înspre oamenii adunaţi.

Munteanca întrebă cu voce dură:

— Mai vrei ceva, omule ?

Omul făcu semn cu pleoapele. Mai voia ceva.

— Ce vrei ?

— Vreau să mă mărturisesc.

Se făcu tăcere. Preotul cel bătrân şi burduhos îşi făcu loc, gâfâind. Bărbaţii se descoperiră.

Jandarmii vorbeau tare în preajma şurii, punând felurite întrebări lui Cuţui. Cei de lângă rănit îi ţistuiră. Ei tăcură şi veniră în vârful degetelor spre adunare, aducând şi pe prizonier.

Cuţui mormăia:

— N-aveţi să mă asupriţi: n-aveţi să mă ucideţi. Eu spun de bunăvoie. Şi să se ştie că a fost întocmai cum a arătat femeia mortului.

— Părinte – zise Bogza, gâfâind iar – eu văd că se poate întâmpla să pier. Pentru asta, fac mărturisire aicea, să se ştie că eu am pălit într-adevăr pe Nechifor Lipan şi l-am prăvălit în râpă, după cum a dovedit nevasta lui. N-am înţeles de unde ştie, dar întocmai aşa este.

— Părinte, şopti munteanca, să spuie şi de ce. Rănitul pricepu.

— Am făcut fapta asta, ca să-i luăm oile. Am socotit că nu s-a mai afla nimic. Acuma turma oierului să se întoarcă înapoi, după dreptate.

— Bine, grăi către sine Vitoria.

Bogza îşi aţinti ochii asupra ei. Erau ochi umezi în care pâlpâiau luminiţe. Ruptura buzei de sus părea un râs straniu.

(Mihail Sadoveanu, *Baltagul*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *amurg, prizonier.* **4 puncte**

2. Menţionează rolul cratimei de pauză din secvenţa: *N-aveţi să mă asupriţi: n-aveţi să mă ucideţi.* **4 puncte**

3. Precizează patru cuvinte din familia de cuvinte a substantivului *pământ.* **4 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

4. Transcrie un cuvânt care conține diftong și un cuvânt care conține un cuvânt care conține hiat din secvența: *Unii cred că asemenea fapte se petrec noaptea. Eu am știința că fapta asta s-a petrecut ziua, la asfințitul soarelui.* **4 puncte**

5. Transcrie două figuri de stil diferite din textul dat, precizând felul lor. **4 puncte**

6. Precizează, într-un enunț, punctul culminant al romanului *Baltagul* de Mihail Sadoveanu. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenența la genul epic a fragmentului dat. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să precizezi două trăsături ale genului epic;

– să prezinți detaliat două trăsături ale genului epic, valorificând fragmentul dat;

– să respecți structura specifică tipului de compunere cerut;

– să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

◆ Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Citeşte următorul text:

Ce înseamnă un aliment cu adevărat bun pentru om?
Ce condiții trebuie să întrunească?

De prea multe ori atunci când vorbim despre calitatea unui aliment înțelegem exclusiv atributele senzoriale: gust, aromă, culoare, textură. Nu conştientizăm faptul că, pe lângă calitatea de a fi gustos, există şi o altă categorie de atribute care definesc şi mai puternic calitatea unui aliment, cât de mult ne hrăneşte acesta. Corpul nostru se află într-un echilibru dinamic, în permanență ceva se distruge, milioane de celule mor în fiecare secundă şi altele se nasc, luându-le locul. Ca acest proces să se desfăşoare corect, sunt necesare alimente de foarte bună calitate. Toate cărămizile construcției celulelor se iau din proteine provenite din hrana sănătoasă. Energia de care avem nevoie să funcționăm este dată de glucidele de bună calitate. Necesare sunt şi lipidele provenite din acei acizi graşi esențiali, fără de care nu putem rămâne sănătoşi, ei funcționează ca un fel de lubrifianți într-un sistem me-canic. Eliminarea totală a grăsimilor din alimentație este o mare greşeală. A treia categorie care defineşte calitatea alimentelor este cea referitoare la inocuitate, ceea ce înseamnă că nu trebuie să ne îmbolnăvească.

(Cătălina George, *Scapă cine... ştie*, în revista *Terra Magazin*, aprilie 2011)

Scanned with OKEN Scanner

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să indici următoarele elemente referitoare la textul dat: **4 puncte**

– componentele esențiale ale unei alimentații sănătoase;

– care sunt condițiile pentru care un aliment este cu adevărat bun pentru om.

2. Scrie titlul articolului din care este extras fragmentul şi unde a apărut acesta. **4 puncte**

3. Menționează genul şi cazul pentru fiecare dintre cuvintele subliniate din textul dat. **4 puncte**

4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: [...] *Necesare sunt şi <u>lipidele</u> provenite din acei acizi graşi esențiali, fără de care nu putem rămâne <u>sănătoşi</u>.* **4 puncte**

5. Precizează felul propozițiilor din secvența următoare: *Ca acest proces să se desfăşoare corect, sunt necesare alimente de foarte bună calitate.* **4 puncte**

6. Construieşte câte o frază în care conjuncția subordonatoare *de* să introducă, pe rând, o subordonată condițională şi o subordonată concesivă. **4 puncte**

B. Redactează o compunere, de 150-300 de cuvinte, în care, pornind de la informațiile din textul dat, să prezinți opinia ta despre mâncarea de tip fast-food. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să prezinți, pe scurt, importanța unei alimentații sănătoase;

– să prezinți un avantaj şi un dezavantaj al mâncării de tip fast-food;

– să redactezi un conținut adecvat cerinței formulate;

– să respecți limita de spațiu indicată.

NOTĂ! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziției* – 2 puncte; *coerența textului* – 2 puncte; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conținutului* – 2 puncte; *ortografia* – 3 puncte; *punctuația* – 3 puncte; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1 punct; *lizibilitatea* – 1 punct).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 46

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

◆ Subiectul I (40 de puncte)

Citeşte următorul text:

ACTUL II
SCENA VIII

RICĂ VENTURIANO, apoi SPIRIDON

RICĂ: (Coboară încet pe fereastră pe unde a ieşit; este prăfuit de var, ciment şi cărămidă; părul îi este în neorânduială; pălăria ruptă; e galben şi tras la faţă; tremură şi i se încurcă limba la vorbă; i se năluceşte a spaimă din când în când şi îl apucă slăbiciune la încheieturi.) *Am scăpat până acum! Sfinte Andrei, scapă-mă şi de acu încolo: sunt încă june! Geniu bun al venitorului României, protege-mă; şi eu sunt român!* (răsuflă din greu şi îşi apasă palpitaţiile.) *O ce noapte furtunoasă! Oribilă tragedie!* (i se pare că aude ceva şi tresare.) *Ce de peripeţiuni!... Ies pe fereastră şi pornesc pe dibuite pe schele! Mă ţiu binişor de zid şi ajung în capătul binalii... Destinul mă persecută implacabil... Schelele se-nfundă; nicio scară... Cocoana perfidă mă indusese în eroare... Vreau să mă-ntorc şi d-odată auz pe inimici venind în faţa mea pe schele. O iau înapoi fără să ştiu unde merg; mă împiedic de un butoi cu ţiment... O inspiraţiune,... – eu ca poet am totdeauna inspiraţiuni! – m-ascunz în butoi! Paşii inimicilor s-apropie în fuga mare, mulţi inşi trec iute pe lângă butoiul meu înjurându-mă; eu, ca june cu educaţiune, mă fac că n-auz... Toţi se depărtează... Auz un zgomot, strigăte, ţipete de femei, în fine o împuşcătură. Zgomotul apoi cu încetul se stinge, totul rămâne într-un silenţiu lugubru, numai din depărtare se aude orologiul de la Stabiliment bătând unsprezece şi douăzeci... oră fatală pentru mine! – Ies binişor din butoiul meu, mă târăsc de-a buşele pe schele şi mă pomenesc înapoi aci... Ce să fac? Pe unde să ies? Îmi trebuie o inspiraţiune ingenioasă...* (pune mâna la frunte şi caută în gând.) *Da, am găsit-o! Să ies pe uşe.* (merge repede în vârful degetelor la uşa din fund, o deschide;

Scanned with OKEN Scanner

afară, în sală, e beznă.) *Obscuritate absolută!* (merge la fereastră.) *A! Auz paşi; vine cineva pe schele.* (se repede la uşa din dreapta, a odăii lui Spiridon.) *P-aici!* (Spiridon intră în acelaşi moment repede, şi se lovesc amândoi în piept.) *Ah! Cum m-ai speriat!* (îi vine rău.)

SPIRIDON: *Domnule, musiu, tot aici eşti? E foc mare, trebuie să fugi! Dacă o pune mâna pe dumneata, te omoară...*

RICĂ: *Mă omoară?... Scapă-mă, băiete, scoate-mă de aici... Pe unde să ies?* (pornind spre uşa din dreapta, pe unde a intrat Spiridon.) *Pe aici...*

(I.L. Caragiale, *O noapte furtunoasă*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *galben, mă pomenesc.* **4 puncte**

2. Menţionează rolul cratimei din secvenţa *scapă-mă.* **4 puncte**

3. Explică modul de formare a cuvintelor: *ruptă, unsprezece.* **4 puncte**

4. Precizează două cuvinte care conţin diftong din secvenţa: *Coboară încet pe fereastră pe unde a ieşit.* **4 puncte**

5. Precizează rolul dialogului în fragmentul de text dramatic. **4 puncte**

6. Precizează tema discuţiei dintre personaje. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenenţa la genul dramatic al textului dat. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să precizezi două trăsături ale genului dramatic;

– să prezinţi detaliat două trăsături ale genului dramatic, valorificând textul dat;

– să respecţi structura specifică tipului de compunere cerut;

– să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

◆ Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Citeşte următorul text:

Ediţia din 2016 a Festivalului Internaţional de Teatru de la Sibiu (FITS) va avea loc între 10 şi 19 iunie, informează organizatorii evenimentului.

Timp de zece zile, oraşul Sibiu s-a transformat într-o scenă uriaşă pentru 2.673 de artişti şi invitaţi, din 70 de ţări, care au prezentat 427 de evenimente în 67 de spaţii de

Scanned with OKEN Scanner

joc, reunind, în medie, 65.000 de spectatori în fiecare zi, informează un comunicat remis Mediafax.

Constantin Chiriac, preşedintele FITS, a susţinut o declaraţie de presă la finalul festivalului: „Am promis la începutul acestui festival o ediţie de colecţie. A fost o ediţie de colecţie. Vreau să mulţumesc în primul rând echipei, pentru că sunt atâţia oameni care nu se văd şi care sunt atât de importanţi, fără ei nu ar fi fost posibil miracolul care a avut loc. Mulţumesc tuturor celor care sprijină acest festival [...]. Închei cu acest gând: prin excelenţă se poate crea o stare de normalitate. Noi nu dorim să fim premiaţi, ci muncim ca să arătăm că în România se poate face un lucru extraordinar, cu voinţă, credinţă şi putinţă."

De buna desfăşurare a evenimentelor s-a îngrijit o echipă formată din aproximativ 200 de persoane, care a fost completată de echipa artistică şi tehnică a Teatrului Naţional „Radu Stanca", de studenţi şi profesori ai Universităţii „Lucian Blaga" Sibiu şi de un grup de voluntari din România, o comunitate ce a reunit 300 de tineri. În afară de voluntarii români, la succesul festivalului a contribuit un grup internaţional format din 27 de tineri din Japonia, Ungaria, Bulgaria, Coreea de Sud, Canada, Georgia, Germania şi Republica Moldova.

(Florin Ghioca, *A fost stabilită data pentru ediţia din 2016 a Festivalului Internaţional de Teatru de la Sibiu*, în *adevărul.ro*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Formulează câte un enunţ în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat: **4 puncte**
– organizatorii festivalului;
– ţările de origine ale voluntarilor festivalului.

2. Scrie titlul articolului şi sursa de unde a fost preluat acesta. **4 puncte**

3. Menţionează diateza şi modul verbelor subliniate în textul dat. **4 puncte**

4. Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate, menţionând partea de vorbire prin care se exprimă: ...*care a fost completată de echipa artistică şi tehnică a Teatrului Naţional...* **4 puncte**

5. Transcrie două propoziţii subordonate diferite, din fraza următoare, precizând felul lor: *Vreau să mulţumesc în primul rând echipei, pentru că sunt atâţia oameni care nu se văd şi care sunt atât de importanţi, fără ei nu ar fi fost posibil miracolul care a avut loc.* **4 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

6. Construiește o frază alcătuită din două propoziții subordonate completive directe, aflate în raport de coordonare adversativă. **4 puncte**

B. Redactează o compunere, de 150-300 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare petrecută în timpul unui festival de teatru. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;

– să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;

– să ai un conținut adecvat cerinței;

– să respecți precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

NOTĂ! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziției* – 2 puncte; *coerența textului* – 2 puncte; *registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului* – 2 puncte; *ortografia* – 3 puncte; *punctuația* – 3 puncte; *așezarea corectă a textului în pagină* – 1 punct; *lizibilitatea* – 1 punct).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 47

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

◆ Subiectul I (40 de puncte)

Citeşte următorul text:

Actul II
SCENA VIII

IORGU, ZOIȚA

IORGU: *Slavă Domnului că mă găsesc, în sfârşit, singur cu d-ta, cucoană Zoiță...*
ZOIȚA (voind să iasă, în parte): *Degrabă ți-a fi?*
IORGU: *Nu fugi, îngeraşule!... nu mă lipsi de fericirea ce simt a te vedea şi a-ți spune cât te iubesc.*
ZOIȚA: *Domnule...*
IORGU: *Ah!... când ai şti câte pătimesc în sufletul meu din ceasul cum te-am zărit! Zi şi noapte te visez cu ochii deschişi şi nu pot nici să mănânc, nici să beau, nici să trag ciubuc*[1].
ZOIȚA: *Vai de mine!... vorbeşte mai încet, că te-aude bărbatu-meu.*
IORGU: *Te iubesc mai presus decât cum iubeşte un judecător aurul!... Pune-ți dar în gând cât te iubesc!...*
ZOIȚA: *Adevărat grăieşti?...*
IORGU: *Să n-am parte de bărbatu-tău, dacă-ți spun minciuni... Zoițo... Zoițo!*
KIULAFOGLU (strigând din culise): *Zoița... Zoița!*
ZOIȚA (lui Iorgu): *Fugi că vine.*
IORGU (voind să fugă): *M-am dus.*
ZOIȚA (în parte): *Îmi vine-o idee.* (lui Iorgu, oprindu-l.) *Nu pe acolo.*
IORGU: *Da pe unde?*
ZOIȚA: *Ascunde-te aici în ceasornic, păn' ce-oi depărta pe bărbatu-meu.*
IORGU: *Cum dracu? în ceasornic?*

Scanned with OKEN Scanner

ZOIȚA: *Dacă mă iubeşti!*

IORGU: *Te iubesc; dar ce are-a face dragostea mea cu ceasornicul?*

KIULAFOGLU (asemene): *Zoița... Zoița!*

ZOIȚA: *Intră degrabă că ți-oi tălmăci*[2] *eu mai pe urmă...*

IORGU: *Da nu se poate, soro...*

ZOIȚA: *Ți-i frică poate?*

IORGU: *Frică?... ha, ha, ha! Nu cunoşti pe Iorgu.*

ZOIȚA: *Ei, apoi ce te mai opreşte?*

IORGU: *Zi dintâi că mă iubeşti ş-apoi intru şi în tartar*[3].

ZOIȚA (deschizând ornicul[4]): *Te iubesc.*

IORGU: *Încă o dată...* (Intră în ornic.)

ZOIȚA: *Te iubesc.* (În parte.) *Am câştigat rămăşagul*[5].

(Vasile Alecsandri, *Iorgu de la Sadagura sau Nepotu şi salba dracului*)

[1] *ciubuc* (s.n.) = lulea

[2] *tălmăci* (vb.) = **1.** a traduce; **2.** a explica

[3] *tartar* (s.n.) = infern

[4] *ornic* (s.n.) = ceas, orologiu

[5] *rămăşag* (s.n.) = pariu

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *depărta, dintâi.* **4 puncte**

2. Menționează rolul semnului exclamării din secvența: *Ah!... când ai şti câte pătimesc.* **4 puncte**

3. Precizează două cuvinte în care să apară un diftong şi un hiat din secvența următoare: ZOIȚA (voind să iasă, în parte): *Degrabă ți-a fi?* **4 puncte**

4. Formulează două idei principale/secundare din fragmentul dat. **4 puncte**

5. Selectează din text doi indici spațio-temporali. **4 puncte**

6. Precizează, într-un enunț, motivul pentru care Iorgu este ascuns în ornic. **4 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenența la genul dramatic a fragmentului din textul dat. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să precizezi două trăsături ale genului dramatic;

– să prezinți detaliat două trăsături ale genului dramatic, valorificând textul dat;

– să respecți structura specifică tipului de compunere cerut;

– să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

◆ Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Citeşte următorul text:

Venerat pentru forța şi îndrăzneala sa, dar şi temut, tigrul a fost prezent în toate civilizațiile asiatice vechi de peste 4.500 de ani, din Valea Indusului până în China, imaginile sale ornând nenumărate obiecte. Grecii şi romanii l-au cunoscut de asemenea. Dacă marele Aristotel l-a menționat în scrierile sale fără să-l fi văzut, atenienii au avut această şansă în secolul al III-lea î.Hr., când primul exemplar a fost adus în Europa de către un general de-al lui Alexandru Macedon. Ceva mai târziu l-au văzut şi romanii, împăratul Augustus primind un un exemplar de la ambasadorul Indiei. Apoi, numărul animalelor aduse la Roma a crescut simțitor, locuitorii Cetății Eterne admirându-l în circuri sau în arene. [...]

În perioada anilor 1920-1940, când India era încă o colonie britanică, vânătorile de tigri, care erau de fapt masacre organizate în toată regula, nu au avut consecințe foarte grave asupra animalelor. Vânarea tigrului era permisă doar unei clase privilegiate şi avea reguli stricte deoarece armele erau puține şi permisul de port-armă nu era eliberat oricui. Situația s-a schimbat radical după cel de-al Doilea Război Mondial şi mai ales după ce India a obținut independența.

Privilegiile feudale au fost abolite, vânătoarea a fost permisă tuturor, numărul posesorilor de puşti a crescut spectaculos, mari porțiuni din junglă au fost defrişate, devenind terenuri agricole care trebuia să hrănească o populație din ce în ce mai numeroasă. Având în vedere că o piele de tigru se vindea cu un preț foarte mare, braconierii s-au înmulțit, folosind curse, plase şi otrăvuri pentru uciderea tigrilor. În această frenezie a exterminării marelui carnivor, regulamentele minuțioase stabilite de englezi şi respectate cu strictețe au fost abrogate fiindcă aminteau de perioada colonialistă.

Scanned with OKEN Scanner

Consecința a fost că tigrul a dispărut curând din numeroase regiuni, iar în anul 1970, când guvernul indian a interzis comercializarea pieilor şi a propus unele măsuri de protecție, situația era deja aproape catastrofală.

(Alexandru Marinescu, *Maiestatea sa, tigrul*, în revista *Terra Magazin*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat: **4 puncte**

– anul interzicerii comercializării pieilor de tigru;

– cauza înmulțirii braconierilor.

2. Scrie titlul articolului şi publicația în care a apărut acesta. **4 puncte**

3. Menționează genul şi cazul substantivelor subliniate în textul dat. **4 puncte**

4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *a propus unele măsuri de protecție, situația era deja aproape catastrofală.* **4 puncte**

5. Transcrie propozițiile din fraza următoare, precizând felul subordonatelor: *În perioada anilor 1920-1940, când India era încă o colonie britanică, vânătorile de tigri, care erau de fapt masacre organizate în toată regula, nu au avut consecințe foarte grave asupra animalelor.* **4 puncte**

6. Construieşte o frază în care o subordonată condițională să fie introdusă prin conjuncția subordonatoare *de*. **4 puncte**

B. Redactează o compunere, de 150-300 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare petrecută în timpul unei vizite la grădina zoologică. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;

– să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;

– să ai un conținut adecvat cerinței;

– să respecți precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

NOTĂ! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziției* – 2 puncte; *coerența textului* – 2 puncte; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conținutului* – 2 puncte; *ortografia* – 3 puncte; *punctuația* – 3 puncte; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1 punct; *lizibilitatea* – 1 punct).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 48

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

◆ Subiectul I (40 de puncte)

Citeşte următorul text:

SCENA 5

ACEIAŞI, GEORGICĂ

GEORGICĂ: *Completează, te rog, femeie: orice tată este ideal prin definiţie, afară de tatăl ceresc.*

PĂRINTELE ILIE: *Şi el de ce nu e ideal?*

GEORGICĂ: *Fiindcă el ar trebui să ne facă după chipul şi asemănarea sa şi nu ne face. E drept că pe mine m-a făcut după chipul şi asemănarea tatii, dar dacă te uiţi bine la tata, vezi că nu seamănă decât foarte puţin cu Dumnezeu. Du-te, femeie, la plăcinte şi lasă bărbaţii să discute chestiuni mai adânci şi mai aprinse decât oala bucătăriei.*

OLGUŢA: *Georgică, nu abuza de gentileţea unei surori mai mari decât tine şi...*

GEORGICĂ: *Olguţo, nu abuza de cavalerismul unui sportmen mai tare decât tine şi... să ne întoarcem la oile noastre, cum zice franţuzul: tu întoarce-te la mama, că te-a chemat, şi eu rămân cu tata, că m-a chemat.*

CONU GRIGORE: *Respectă-ţi părinţii, domnule!*

GEORGICĂ: *Nu pot. Cum să-i respect, dacă au avut o idee aşa de proastă, să facă un sportmen ca mine.*

OLGUŢO: *Bravo!*

GEORGICĂ: *...după ce făcuseră o gâscă romantică, ca tine!*

CONU GRIGORE: *Ce romantică, domnule? Olguţa de acum e emancipată.*

GEORGICĂ: *Cum emancipată?*

CONU GRIGORE: *Azi împlineşte optsprezece ani şi după lege e emancipată!*

GEORGICĂ: *Ce emancipare?... Mata n-o vezi? în veacul al XX-lea numai două persoane mai păstrează asemenea codiţe romantice: Olguţa şi părintele. Deosebire e că*

Scanned with OKEN Scanner

Olguța e o fată mică, dar cu coadă mare, şi părintele un om mare cu coadă mică. Apropo, părinte, o idee: Vă propun la amândoi să vă tundeți a' la garçon!

CONU GRIGORE: *Măi domnule, nimica nu respecți pe lume!*

GEORGICĂ: *Aşa-s eu. Nu pot să respect nici pe Dumnezeu, dacă nu l-oi trage puțin de barbă.*

OLGUȚA: *Georgică!*

(Victor Ion Popa, *Muşcata din fereastră*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *adânci, deosebire*. **4 puncte**

2. Menționează rolul virgulei din secvența: *Deosebire e că Olguța e o fată mică, dar cu coadă mare*. **4 puncte**

3. Explică modul de formare a unui cuvânt obținut prin conversiune şi a unui cuvânt obținut prin derivare din secvența: *nu abuza de cavalerismul unui sportmen mai tare decât tine şi... să ne întoarcem la oile noastre, cum zice franțuzul*. **4 puncte**

4. Precizează două cuvinte care conțin diftong din secvența: *Aşa-s eu. Nu pot să respect nici pe Dumnezeu, dacă nu l-oi trage puțin de barbă*. **4 puncte**

5. Numeşte modul de expunere dominant în fragmentul dat. **4 puncte**

6. Precizează personajele care iau parte la acțiune în secvența dată. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenența la genul dramatic a fragmentului din *Muşcata din fereastră*. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să precizezi două trăsături ale genului dramatic;

– să prezinți detaliat două trăsături ale genului dramatic, valorificând textul dat;

– să respecți structura specifică tipului de compunere cerut;

– să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

Scanned with OKEN Scanner

◆ Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Citeşte următorul text:

Numărul de turişti care vizitează Cetatea Râşnov a crescut de la an la an. Dacă în 2012 a fost vizitată de 78.000 de turişti, acum numărul este şi mai mare. În 2013, până în 22 iulie a avut 91.537 de vizitatori, iar în 2014, până la aceeaşi dată a avut 106.733 de turişti.

Deşi vremea nu a fost de partea Braşovului în acest an, turiştii nu au ţinut cont de ploi şi de vânt şi au venit în număr mare la Râşnov. Investiţiile făcute de primărie şi promovarea cetăţii s-au dovedit a fi câştigătoare în materie de turism. [...]

Prima menţiune documentară despre cetatea Râşnov datează din anul 1335 când, cu ocazia unei noi năvăliri a tătarilor în Ţara Bârsei a fost pustiit întregul ţinut, în afară de cetate, care fiind puternic fortificată a rezistat atacurilor, salvând viaţa locuitorilor refugiaţi între zidurile ei. Cetatea Râşnov este unul din cele mai bine păstrate ansambluri fortificate din Transilvania. Cele mai vechi structuri păstrate până în prezent datează din secolul al XIV-lea, probabil pe locul fortificaţiei din lemn ridicate de Cavalerii Teutoni la începutul secolului al XIII-lea.

Cetatea Râşnov controla prin poziţia sa strategică accesul în Transilvania dinspre Valea Râşnoavei. Dată fiind importanţa trecătorilor montane spre teritoriile sud-carpatice, drumul Branului a fost supravegheat militar şi după alungarea cavalerilor teutoni, regalitatea maghiară încredinţând fortificaţia de la Râşnov cavalerilor ordinului Sfintei Cruci. În anul 1427, împăratul Sigismund de Luxemburg a vizitat cetatea Râşnov, pe care a trecut-o în administrarea comunităţii locale, căreia i-a acordat rangul de târg.

Programul de vizitare al Cetăţii este în fiecare zi între orele 9.00 şi 19.00, până la finele lui octombrie, pe timp de iarnă programul de vizitare fiind între 9.00 şi 17.00. Tarifele de vizitare au rămas aceleaşi: 5 lei pentru copii, elevi şi studenţi, 10 lei pentru adulţi, iar pentru copiii în vârstă de până la 3 ani, accesul este gratuit.

(Simona Suciu, *Cetatea Râşnov, magnet pentru turişti*, revista *Historia*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Formulează câte un enunţ în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat: **4 puncte**

– poziţia strategică a cetăţii Râşnov;

– programul de vizitate pe timp de iarnă.

Scanned with OKEN Scanner

2. Scrie titlul articolului şi sursa de unde a fost preluat acesta. **4 puncte**

3. Menţionează diateza şi modul verbelor subliniate în textul dat: *au venit, a fost supravegheat.* **4 puncte**

4. Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate, menţionând partea de vorbire prin care se exprimă: *împăratul Sigismund de Luxemburg a vizitat cetatea Râşnov, pe care a trecut-o în administrarea comunităţii locale.* **4 puncte**

5. Transcrie propoziţiile din fraza următoare, precizând felul lor: *Prima menţiune documentară despre cetatea Râşnov datează din anul 1335 când, cu ocazia unei noi năvăliri a tătarilor în Ţara Bârsei a fost pustiit întregul ţinut, în afară de cetate, care fiind puternic fortificată a rezistat atacurilor, salvând viaţa locuitorilor refugiaţi între zidurile ei.* **4 puncte**

6. Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie subordonată atributivă, introdusă prin conjuncţia subordonatoare *dacă*. **4 puncte**

B. Redactează o compunere, de 150-300 de cuvinte, în care să prezinţi o întâmplare petrecută în timpul vizitării unui obiectiv cultural. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;

– să precizezi două elemente ale contextului spaţio-temporal;

– să ai un conţinut adecvat cerinţei;

– să respecţi precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

NOTĂ! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerinţelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziţiei* – 2 puncte; *coerenţa textului* – 2 puncte; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului* – 2 puncte; *ortografia* – 3 puncte; *punctuaţia* – 3 puncte; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1 punct; *lizibilitatea* – 1 punct).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 49

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

◆ Subiectul I (40 de puncte)

Citeşte următorul text:

„Ce bine au să meargă trebile în pădure
Pe împăratul tigru când îl vom răsturna
Şi noi vom guverna,
Zicea unei vulpi ursul, c-oricine o să jure
Că nu s-a pomenit
Un timp mai fericit."
— „Şi-n ce o să stea oare
Binele acest mare?"
Îl întrebă.
— „În toate,
Mai ales în dreptate:
Abuzul, tâlhăria avem să le stârpim,
Şi legea criminală s-o îmbunătăţim;
Căci pe vinovaţi tigrul întâi îi judeca
Ş-apoi îl sugruma."
— „Dar voi ce-o să le faceţi?"
— „Noi o să-i sugrumăm
Ş-apoi să-i judecăm."
Cutare sau cutare,
Care se cred în stare
Lumea a guverna,
Dacă din întâmplare
Ar face încercare,
Tot astfel ar urma.

(Grigore Alexandrescu, *Ursul şi vulpea*)

Scanned with OKEN Scanner

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *stârpim, a guverna.* **4 puncte**

2. Menționează rolul cratimei din secvența: *ce-o să le faceți.* **4 puncte**

3. Explică modul de formare a cuvintelor: *dreptate, încercare.* **4 puncte**

4. Precizează numărul de sunete și de litere din cuvintele: *zicea, încercare.* **4 puncte**

5. Numește tipul de rimă pentru primele patru versuri din text. **4 puncte**

6. Precizează două moduri de expunere evidente în text. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenența textului dat la specia fabulei. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să precizezi două trăsături ale fabulei;

– să prezinți detaliat două trăsături ale fabulei, valorificând textul dat;

– să respecți structura specifică tipului de compunere cerut;

– să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

◆ Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Citește următorul text:

Defileul Oltului se află între Munții Lotrului și Căpățânii, la vest, respectiv Munții Făgărașului și Munții Cozia, la est. Defileul are o lungime de 47 de kilometri, fiind astfel cel mai lung defileu din România, întinzându-se de la Turnu Roșu la Cozia.

Aici se găsește cetatea romană de la Arutela. Oltul însuși, în aval de defileu constituia o cale de comunicație navigabilă, dublând astfel drumul terestru. Toate acestea au determinat o puternică dezvoltare economică, reflex al unei vieți active în domeniul schimbului comercial și al producției de marfă. Valea Oltului există de 2.000 de ani. A fost construită de romani pe timpul cuceririi Daciei. De altfel, pe malul opus șoselei ce străbate Valea, încă existau, până în anii '90, butași de viță-de-vie de pe vremea Sarmizegetusei. Au rămas ruinele Castrului Roman, unde, la sărbători, vâlcenii se adună ca la o serbare câmpenească fără să-i cheme nimeni, ci doar pentru că vor să fie în mijlocul naturii și istoriei. Potrivit documentelor zonei, prin pacea de la Passarowitz, în

Scanned with OKEN Scanner

anul 1718, Imperiul Habsburgic preia în stăpânire Oltenia. Din 1717, austriecii au deschis pe Valea Oltului „un drum de 11 ore pentru trăsuri, stâncile fiind sfărâmate, rostogolite şi nivelate". Este pentru prima dată când Valea Oltului devine drum de legătură între Oltenia şi Ardeal, până atunci existând doar drumul vechi al Loviştei spre Curtea de Argeş. Tot atunci apare la noi şi poştalionul. Inscripţia pe două plăci de marmură albă de 2,30/1,20 metri, aflate în prezent pe stâncile de deasupra şoselei pe partea stângă pe direcţia de mers spre Sibiu, începe astfel: „Stai, călătorule! Unde natura porunceşte să te opreşti şi vitejia lui Traian s-a oprit."

(Mugurel Manea, *Cum arăta Valea Oltului acum un secol. Priveliştea care taie respiraţia îi atrăgea pe turişti şi în urmă cu 100 de ani*, adevărul.ro)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Formulează câte un enunţ în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat: **4 puncte**

– numele cetăţii romane amintite în fragment;

– data la care au deschis austriecii un drum pe Valea Oltului.

2. Scrie titlul articolului şi numele autorului. **4 puncte**

3. Menţionează diateza şi modul verbelor subliniate în textul dat. **4 puncte**

4. Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate, menţionând partea de vorbire prin care se exprimă: *vâlcenii se adună ca la o serbare câmpenească fără să-i cheme nimeni, ci doar pentru că vor să fie în mijlocul naturii şi istoriei.* **4 puncte**

5. Transcrie două propoziţiile subordonate diferite din fraza următoare, precizând felul lor: *Au rămas ruinele Castrului Roman, unde, la sărbători, vâlcenii se adună ca la o serbare câmpenească fără să-i cheme nimeni, ci doar pentru că vor să fie în mijlocul naturii şi istoriei.* **4 puncte**

6. Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie subordonată subiectivă, cerută de verbul predicativ *a cânta*. **4 puncte**

B. Redactează o compunere, de 150-300 de cuvinte, în care să prezinţi o întâmplare petrecută în timpul unei călătorii. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;

– să precizezi două elemente ale contextului spaţio-temporal;

Scanned with OKEN Scanner

– să ai un conținut adecvat cerinței;

– să respecți precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

NOTĂ! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziției* – 2 puncte; *coerența textului* – 2 puncte; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conținutului* – 2 puncte; *ortografia* – 3 puncte; *punctuația* – 3 puncte; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1 punct; *lizibilitatea* – 1 punct).

Scanned with OKEN Scanner

Testul 50

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

◆ Subiectul I (40 de puncte)

Citeşte următorul text:

Ce zarvă e în lumea porumbilor în zori,
Şi câtă bucurie în jurul casei voastre:
Priveşte, vin păunii cu crestele albastre
Şi cozile învoalte ca un ghiveci de flori.

Şi-n urma lor, curate şi lucii ca zăpada,
Păşind pe cărăruia cu albe romăniţe,
Coboar-acum alaiul de mândre păuniţe,
Că de-atât alb, deodată s-a-nveselit ograda.

Şi s-a trezit măgarul zbierând duios la soare,
Vroind să spună parcă ce vede şi-nţelege;
Dar trist îşi pleacă fruntea ca Midas, vechiul rege,
Văzând albastra-i umbră culcată la picioare.

(Dimitrie Anghel, *Pastel*)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Notează câte un antonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *păşind, duios.* **4 puncte**

2. Menţionează rolul cratimei din secvenţa: *şi-nţelege.* **4 puncte**

3. Explică modul de formare a unui cuvânt obţinut prin conversiune şi a unui cuvânt obţinut prin compunere din versul: *Că de-atât alb, deodată s-a-nveselit ograda.* **4 puncte**

4. Precizează cuvintele care conţin diftong din versul: *Coboar-acum alaiul de mândre păuniţe.* **4 puncte**

5. Numeşte tipul de rimă şi măsura primelor patru versuri din text. **4 puncte**

Scanned with OKEN Scanner

6. Transcrie două figuri de stil diferite din prima strofă a textului dat, precizând felul lor. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenența la specia pastelului a poeziei date. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să precizezi două trăsături ale pastelului;

– să prezinți detaliat două trăsături ale pastelului, valorificând textul dat;

– să respecți structura specifică tipului de compunere cerut;

– să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

◆ Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Citeşte următorul text:

„Dineu cu proşti" este un model de comedie bulevardieră fără nicio pretenție artistică, dar scrisă cu nerv, cu știința replicii și a situației, ofertantă pentru toate personajele (cu excepția soției: rol atât de insipid, încât nici cea mai bună actriță n-ar avea ce scoate din el). Aparent, e vorba despre prostie și despre cinism, despre aroganța intelectualului rafinat care își bate joc de cei mai puțin dotați, călcând cu bocancii peste sensibilitățile și naivitățile lor.

Ideea sadică a lui Pierre de a-și râde, împreună cu amicii lui, în timpul unei cine aranjate, de François, un amărât de conțopist pasionat de machete din chibrituri, i se întoarce împotrivă: într-o singură seară face o criză de sciatică, soția îl părăsește și face un accident de mașină, apoi îl lasă și amanta, ba îi cade și fiscul pe cap. Viața, așadar, îl lovește și-l face să înțeleagă... etc. Plus că nătângul mai zice și lucruri de bun-simț, e prost cu măsură și sensibil pe alocuri, bine intenționat în felul lui. Și așa, o suită de situații amuzante, care se înlănțuie cam ca în filmul în care Stan și Bran distrug o casă pornind de la nimic. Dar nu e nicio adâncime psihologică aici, e doar o înșiruire de momente vesele, foarte bine jucate.

Piesa a avut atâta succes, că Veber a făcut și film din ea – ceea ce ușurează, evident, sarcina oricărui regizor. Iar Ion Caramitru oricum nu avea mare lucru de făcut cu actori ca cei pe care i-a distribuit cu mână sigură. E suficient să-i arăți, de preferință din față, într-un decor cuminte, clasic, de mult bun-gust – și sala e în delir. Horațiu Mălăele, starul indiscutabil al spectacolului, e exact ca întotdeauna: impecabil, perfect, chiar și atunci când improvizează. Personajul lui e o combinație de prostie strălucitoare,

Scanned with OKEN Scanner

venită din străfunduri şi din monomania machetelor din chibrituri, şi vulnerabilitate de om simplu, lovit de soartă, care alternează momentele de exaltare neghioabă cu cele de tandreţe amărâtă.

(Liviu Ornea, *Am întâlnit şi români fericiţi. La Dineu cu proşti,* LiterNet.ro)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Formulează câte un enunţ în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat: **4 puncte**

– numele personajelor principale ale piesei de teatru;

– numele regizorului care a ecranizat piesa de teatru.

2. Scrie titlul articolului şi numele autorului. **4 puncte**

3. Menţionează genul şi cazul substantivelor subliniate în textul dat. **4 puncte**

4. Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate, menţionând partea de vorbire prin care se exprimă: *împreună cu amicii lui, în timpul unei cine aranjate*. **4 puncte**

5. Transcrie propoziţiile din fraza următoare, precizând felul subordonatei: *E suficient să-i arăţi, de preferinţă din faţă, într-un decor cuminte, clasic, de mult bun-gust – şi sala e în delir.* **4 puncte**

6. Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie subordonată subiectivă, cerută de un adverb predicativ. **4 puncte**

B. Redactează o compunere, de 150-300 de cuvinte, în care să prezinţi o întâmplare petrecută în timpul practicării unui joc. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

– să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;

– să precizezi două elemente ale contextului spaţio-temporal;

– să ai un conţinut adecvat cerinţei;

– să respecţi precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

NOTĂ! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerinţelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziţiei* – 2 puncte; *coerenţa textului* – 2 puncte; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului* – 2 puncte; *ortografia* – 3 puncte; *punctuaţia* – 3 puncte; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1 punct; *lizibilitatea* – 1 punct).

Scanned with OKEN Scanner

SUGESTII DE RĂSPUNS

Scanned with OKEN Scanner

Testul 1

Subiectul I

A.

1. *se văieta* – se văita

zvârlea – azvârlea

2. Modurile de expunere prezente în text sunt narațiunea, dialogul și descrierea.

3. *frățioare (frățior)* – format prin derivare de la cuvântul de bază „frate" cu sufixul diminutival *-ior*

Marea Neagră – format prin compunere, subordonare

4. Cuvinte cu diftong: *solzii, de-i, cădea.*

5. Fragmentul surprinde portretul literar al Ilenei, în care se împletesc trăsături fizice (frumusețea pielii albe) și morale (cea mai gingașă dintre flori; stăpâna cerului, alături de Soare). Dimensiunea literară a portretului este dată de utilizarea figurilor de stil, în speță a metaforelor: *Simzeana* – care face trimitere la atmosfera basmului –, *doamna florilor; spuma laptelui* etc.

6. *Soar'le ce-mi făcea?* – interogație retorică; *Ci, măre-mi pleca, Ci, măre-mi zbura...* – paralelism sintactic.

B.

În opinia mea, opera *Soarele și Luna* este o baladă, specie a genului epic în versuri, în care se împletesc elemente lirice și dramatice și sunt prezentate întâmplări din trecut, cu personaje puține, cu caractere opuse, înzestrate cu însușiri fizice și morale excepționale, cu o acțiune și o intrigă simple.

În primul rând, apar puține personaje: Soarele, Luna, pescarii, sfinții, dintre care se evidențiază protagonistul, Soarele, și antagonistul, Ileana (Luna), sora lui, înzestrate cu însușiri excepționale. Cele două astre sunt prezentate ca oameni: Soarele durează un pod peste Marea Neagră, sfinții o transformă pe Ileana în mreană, apoi o așază pe cer. Acestea sunt antrenate în derularea unei acțiuni simple: Soarele vrea să se căsătorească cu sora lui, Ileana, dar acest lucru este nefiresc, fiind un sacrilegiu în mentalitatea colectivă. Ea încearcă să se împotrivească, cerându-i Soarelui un lucru imposibil: construirea unui pod peste Marea Neagră. El însă este atotputernic, stăpânul cerului și al pământului,

Scanned with OKEN Scanner

şi realizează lucrarea fără efort. Disperată, fata se aruncă în mare şi se transformă într-o mreană. În ciuda eforturilor, pescarii nu mai găsesc decât peştele. Pentru sacrificiul ei, sfinţii o aşază pe Ileana pe cer. Textul are deci o finalitate legendară, prezentând concepţia populară despre apariţia Lunii pe boltă.

În al doilea rând, firul epic se împleteşte cu elemente lirice, reprezentate de figurile de stil: personificarea Soarelui şi a Lunii, paralelismul sintactic: *„Ci, măre-mi pleca,/Ci, măre-mi zbura"*, metaforele: *„Doamna florilor"*, *„Sora Soarelui/ Spuma laptelui"*, epitetele: *„Puternice* (Soare)", *„(cu solzii) de zare"*, dar şi dramatice: prezenţa dialogului şi a tensiunii dramatice date de conflictul care se încheie cu moartea Ilenei. În plus, se remarcă elementele de versificaţie specifice textului popular: structura astrofică, monorima, ritmul trohaic şi măsura scurtă, egală, de 5 silabe.

În concluzie, trăsăturile prezentate justifică încadrarea textului-suport în specia baladei. (295 de cuvinte)

Subiectul al II-lea

A.

1. – Stonehenge a fost construit la sfârşitul neoliticului.

– Piatra care marchează răsăritul soarelui la solstiţiul de vară este cea mare, plasată în interiorul celor două şiruri în formă de potcoavă.

2. Titlul lucrării din care a fost extras fragmentul este *„Religiile lumii"*, iar publicaţia se numeşte *„Enciclopedia pentru tineri"*.

3. *această* – adjectiv pronominal demonstrativ de apropiere

indică – verb predicativ

unde – adverb relativ de loc

solstiţiului – substantiv comun

4. *în sol* – complement circumstanţial de loc

două – atribut adjectival

5. *Istoricii presupun, aşadar* – propoziţie principală

că Stonehenge a slujit, până în anul 800 î.Hr, cultului unui zeu al soarelui – propoziţie subordonată completivă directă

6. Cine este interesat de cunoaştere [1]/ <u>citeşte</u> mult. [2]/

P_1 – propoziţie subordonată subiectivă

P_2 – propoziţie principală

Scanned with OKEN Scanner

B.

Luntrea zeiței nocturne se îndepărtează plutind spre marginea marelui lac de deasupra. Încep să zăresc cele două siluete prelungi şi mlădioase din față. Ținându-se de mână, înaintează într-o tăcere țesută din armonia sferelor, Cea Înțeleaptă şi Cel Viteaz, conducătorii poporului nostru de uriaşi, aşa cum ne numesc tinerele făpturi care îşi zic oameni. În ciuda transei induse de „floarea visului", desluşesc robele lor albe fâlfâind prin iarba încărcată de rouă. Ea, zveltă şi grațioasă, cu părul arămiu, mângâindu-i gleznele goale, El, emanând forță şi încredere, călcând apăsat, cu mâna pe legendara Spadă a Dreptății.

Iată că se zăresc primele coloane ale templului în care azi, odată cu apariția zeului luminii, în cea mai lungă zi din an, voi deveni ucenica femeii a cărei mână delicată se sprijină de Toiagul Minții. Pătrundem în centrul şirurilor de pietre albe pe care Cei Vechi dintre noi le-au ridicat spre uimirea mileniilor ce vor urma. Mă întind pe piatra mare din interiorul potcoavei şi răceala ei mă surprinde doar pentru o clipă, pentru ca, în secunda următoare, raza piezişă a zeului să mă cuprindă întreagă, niciun deget mai mult decât lungimea corpului meu. Cei doi conducători izbucnesc în urale, pentru că zeul a confirmat alegerea lor. Sunt vrednică să le duc mai departe secretele. (210 cuvinte)

Testul 2

Subiectul I

A.

1. Formule de adresare specifice mediului popular: *bade, mândruțo.*

2. Dezacord între subiect şi predicat: *Două dealuri ne desparte.*

3. *grădiniță* – format prin derivare de la cuvântul de bază „grădină" cu sufixul diminutival *-iță*

Două – format prin conversiune de la numeral la adjectiv

4. *puişor* – hiat; *mângâie* – diftong

5. Rimă împerecheată, măsura de 7 silabe.

6. *Cine, bade, ți-a dat sfat?* – interogație retorică

Sfat mi-a dat frunza de prun – personificare.

Scanned with OKEN Scanner

B.

În opinia mea, opera-suport este o doină, specie a genului liric în versuri, aparținând literaturii populare, creație anonimă, orală, colectivă și sincretică, în care sunt exprimate sentimente profunde.

În primul rând, apar mărci lexico-gramaticale ale prezenței eului liric: verbe la persoana I: *„să iubesc"*, *„să mă duc"* și forme pronominale la persoana I: *„m(-ai lăsat)"*, *„(jalea) mea"*, iar poetul creează imagini artistice vizuale: *„Toate frunzele s-apleacă"*, *„două dealuri și-o pădure"* și auditive: *„De ce plâng, de ce jelesc"*, create cu ajutorul figurilor de stil: comparațiile: *„Fie voinicii ca noru'; ... Fie voinicii ca iarba."*, paralelismul sintactic: *„Sfat mi-a dat frunza de fag...; Sfat mi-a dat frunza de prun"*.

În al doilea rând, sentimentul dominant este cel de iubire amestecată cu tristețe, dată de lipsa persoanei iubite, fiind vorba, așadar, despre o doină de dor, așa cum o sugerează și construcțiile: *„Tu te-ai dus și m-ai lăsat"*, *„Să iubesc și să mă duc"*, *„De-al cui dor mă prăpădesc"*. În plus, în text se remarcă elemente specifice operei de factură populară: structura astrofică, rima împerecheată, ritmul trohaic, măsura scurtă, egală, de 8 silabe, elemente de vocabular popular: *„mândruțo"*, *„neica"*, diminutive cu valoare afectivă: *„puișorul"*, *„gurița"* etc.

În concluzie, trăsăturile mai sus prezentate justifică încadrarea textului-suport în specia doinei. (206 cuvinte)

Subiectul al II-lea

A.

1. – Personajul se numește Jean-François de Galaup. Acesta este amiral și conte de La Pérouse.

– Navigatorul îl informează pe regele Ludovic al XVI-lea că a părăsit portul Brest.

2. Titlul lucrării din care a fost extras fragmentul este *„Mari enigme ale trecutului"*, iar editura unde a apărut se numește „Reader's Digest".

3. *astfel* – adverb de mod

în – prepoziție simplă, cere cazul acuzativ

această – adjectiv pronominal demonstrativ de apropiere

zi – substantiv comun

4. *mânate* – complement circumstanțial de mod

de vântul – complement de agent

Scanned with OKEN Scanner

5. *să raportez* – propoziție subordonată atributivă;

că «La Boussole» și «L'Astrolabe» au plecat în dimineața aceasta la ora patru, mânate de vântul de nord-vest. – propoziție subordonată completivă directă.

6. Colegul meu a rămas [1]/ cum a fost mereu. [2]/

P_1 – propoziție principală

P_2 – propoziție subordonată predicativă

B.

JURNAL DE BORD, comandant La Pérouse

20 martie 1788

În această tragică zi, la ora 11, după zece zile de la plecarea din Australia, am zărit coastele Noii Zeelande. După două ore, am aruncat ancora într-un mic golf mărginit de o faleză acoperită cu vegetație luxuriantă. Însoțit de echipajele ambelor corăbii, am acostat, plănuind să rămânem pe uscat o zi-două pentru a face provizii de carne, fructe și apă dulce. După o expediție de vânătoare reușită, ne-am întors pe plajă pentru a pregăti carnea în vederea conservării. Am ridicat un adăpost pentru noapte și ne-am lungit direct pe nisip ca să prindem câteva ore de somn. A doua zi plănuiam să reluăm vânătoarea.

M-am trezit sub teroarea unor urlete ieșite parcă direct din Iad. Buimăcit, am căutat într-un gest reflex pistolul la brâu, dar în secunda următoare m-am simțit înșfăcat de zeci de mâini. În jur, un vacarm de voci care țipau în franceză și într-o limbă șuierătoare și poticnită pe care nu o înțelegeam...

Acum e aproape miezul nopții și noi toți cei 30 de oameni de pe „La Boussole" și „L'Astrolabe" tremurăm însângerați, loviți și înspăimântați, claie peste grămadă, într-un adăpost de nuiele groase, păziți de șase indigeni. În satul canibalilor care ne-au atacat pe plajă dansează, scoțând urlete de izbândă, copii, femei și bărbați, în jurul celor cinci-șase focuri ce ard cu flacără înaltă.

Toți privim terorizați spre scena halucinantă de afară, prin despărțiturile adăpostului, și nu ne așteptăm la nimic bun... (236 de cuvinte)

Scanned with OKEN Scanner

Testul 3

Subiectul I

A.

1. *căldură* = arşiţă, caniculă

aleargă = fuge

2. *cârciumă* – 8 litere, 7 sunete

ciobanul – 8 litere, 7 sunete

3. La nivel morfologic, cratima leagă două părţi de vorbire diferite (un pronume reflexiv şi un verb). La nivel fonetic, înlocuieşte vocala „e" şi ajută la pronunţarea într-o silabă a structurii „s-a", având drept consecinţă reducerea numărului de silabe şi pronunţarea într-un ritm alert. La nivel prozodic, contribuie la menţinerea ritmului şi a măsurii versurilor.

4. Recipientele de apă erau *goale*.

Privirile *goale* ale copiilor m-au înspăimântat.

Pădurea *se întindea* pe multe hectare.

Acest material de rochie *se întinde*, deci te va avantaja.

5. Poezia este alcătuită din patru catrene, cu rimă încrucişată.

6. *Norii vin...ca să se ducă...* – antiteză

Paparude... goale ca nişte şopârle – comparaţie

B.

În opinia mea, versurile textului *Pasteluri* de Ştefan Octavian Iosif reprezintă o descriere a efectelor pe care seceta le are asupra naturii şi asupra oamenilor.

În primul rând, această creaţie poetică este expresia directă a concepţiilor artistului, o confesiune lirică realizată cu ajutorul imaginilor artistice: vizuale: *„Şi norii vin... ca să se ducă"* şi auditive: *„Tânguitor talanga sună"*, create cu ajutorul figurilor de stil: comparaţia: *„goale ca nişte şopârle"*, epitetele: *„(seceta) posomorâtă"*, *„tânguitor (sună)"*. Fenomenul este circumscris unui spaţiu, cel rural, şi unui anotimp, vara, cu accente asupra felului în care lipsa ploii afectează viaţa satului: *„porumbul se usucă"*, *„mor vitele"*, *„abia se mişc-o turmă"*. Starea de spirit a oamenilor se reflectă în sunetul *„tânguitor"* al tălăngilor, care pare să puncteze tragic monotonia clipelor dilatate de căldură, şi în atitudinea

Scanned with OKEN Scanner

ciobanului care pândeşte în zare apariţia unor nori, la fel de *„posomorât”* ca şi seceta a cărei dimensiune copleşitoare este scoasă în evidenţă prin hiperbola *„fără de hotare”*.

În al doilea rând, opera surprinde felul în care mentalitatea tradiţională încearcă să lupte împotriva fenomenului, prin intermediul dansului paparudelor. Acestea sunt fecioare care dansează goale, invocând o zeitate a ploii (*„Paparudă-rudă, vină de ne udă!”*), pe care sătenii le stropesc cu apă, într-un gest ritual care imită efectul scontat.

În concluzie, poetul încearcă să transfigureze artistic imaginea satului într-o zi de vară secetoasă. (222 de cuvinte)

Subiectul al II-lea

A.

1. – Cei doi astronauţi au coborât pe Lună pe 20 iulie 1969.

– Modulul lunar a fost numit „Eagle”.

2. Titlul lucrării din care a fost extras fragmentul este *„Când, unde şi cum s-a întâmplat”*, iar editura unde a apărut se numeşte „Reader's Digest”.

3. *apropiind(u)* – verb la modul gerunziu

după-amiaza – adverb, compus, de timp

americani – adjectiv calificativ

dezastru – substantiv comun

4. *Armstrong* – subiect

său – atribut adjectival

5. *Pe când modulul lor lunar greoi, asemănător unei insecte, cu numele de cod „Eagle” părăsea orbita din jurul Lunii* – propoziţie subordonată circumstanţială de timp

ei... să găsească un loc pentru a aseleniza. – propoziţie subordonată subiectivă

6. Nu se ştie [1]/ când o să plecăm la mare. [2]/

P_1 – propoziţie principală

P_2 – propoziţie subordonată subiectivă

Problema este [1]/ când ne vom revedea. [2]/

P_1 – propoziţie principală

P_2 – propoziţie subordonată predicativă

Scanned with OKEN Scanner

B.

După ce am rostit, dintr-un impuls de moment, acele cuvinte despre care nu ştiam că vor deveni celebre, camerele video pentru publicul larg şi-au încheiat transmisia şi eu am avut, în sfârşit, răgazul să privesc cu atenţie în jur. Mi-a luat ceva timp să-mi potolesc bătăile inimii şi să-mi limpezesc privirea înceţoşată de lacrimile pe care nu mi le putusem stăpâni...

Sunt primul om care calcă (sau mai bine zis pluteşte, din cauza gravitaţiei scăzute) pe suprafaţa astrului care, acolo jos, pe Pământ, ne luminează nopţile şi a fost adorat ca zeitate din cele mai vechi timpuri... Merg oare alături de zei?... Peisajul care se deschide în faţă fascinează prin noutate şi înspăimântă din acelaşi motiv. Culoarea solului, de un brun-roşcat prăfuit, şi colinele aride care se întind vălurind spre orizont îmi amintesc de spectacolul copleşitor din Marele Canion. Lipsa totală a vegetaţiei contrastează cu verdele ierbii din curtea mea... Dar să nu mă gândesc prea mult că acest praf ce se ridică în spirale la fiecare pas este din altă lume, atât de departe de planeta mea albastră pe care o pot zări, ca pe un balon întunecat, în dreapta. Întorc capul în partea cealaltă şi dau cu ochii de armătura strălucitoare a lui „Eagle"... Încep să mă liniştesc... Să nu mai visăm, domnule Armstrong, avem un milion de lucruri de făcut... (223 de cuvinte)

Testul 4

Subiectul I

A.

1. *orizontul* = zarea

se disface = răsare

2. La nivel morfologic, cratima leagă două părţi de vorbire dierite (un substantiv şi un verb). La nivel fonetic, înlocuieşte vocala „î" şi ajută la pronunţarea într-o silabă a structurii „na-n", având drept consecinţă reducerea numărului de silabe şi pronunţarea într-un ritm alert. La nivel prozodic, contribuie la menţinerea ritmului şi a măsurii versurilor.

3. *Marea* era cuprinsă de furtună. Am trăit o *mare* bucurie.

Pe *unde* aluneca o barcă. Nu ştiu *unde* a plecat.

Scanned with OKEN Scanner

4. *Repede* – conversiune de la adverb la adjectiv

Înmiire – derivare de la cuvântul de bază „mie", cu prefixul vechi, negativ „în" şi sufixul noţiunilor abstracte „-re"

5. *negură eternă* ≠ viaţă efemeră

6. *mii de valuri* – hiperbolă

eterna-i neodihnă – metaforă

B.

În opinia mea, versurile textului *Sarmis* de Mihai Eminescu reprezintă un pastel, o descriere a naturii, surprinse în gradaţie, de la crepuscul către noapte, cu deschideri largi către cosmic.

În primul rând, această creaţie poetică este expresia directă a concepţiilor artistului, o confesiune lirică realizată cu ajutorul imaginilor artistice: vizuale: *„orizontul cu raze depărtate"*, *„luna-ncepe din ape să răsaie"* şi auditive: *„tăcerea înţeleaptă"*, create cu ajutorul figurilor de stil: metaforele: *„eterna neodihnă"*, *„liniştea cerească"*, *„cale de văpaie"*, *„fiica cea de aur"* şi epitetele: *„(tăcerea) înţeleaptă"*, *„(ape) diafane"*.

În al doilea rând, prima strofă surprinde imaginea orizontului, spaţiu sacru de întâlnire a mării cu cerul, a terestrului cu Marele Univers. Cele două dimensiuni sunt marcate metaforic prin cuvintele antitetice: *„neodihnă"*, *„linişte"*. A doua secvenţă poetică este dominată de imaginea nopţii, care se insinuează treptat, pe când zgomotele naturii încep să se estompeze: *„tot mai adânc domneşte tăcerea"*. În ultima parte, motivul central este cel al lunii, stăpâna nopţii, a cărei *„icoană"* este conturată prin intermediul metaforei *„minunea"* şi al antitezei *„fiica de aur" – „negură"*.

În concluzie, poetul încearcă să transfigureze artistic contopirea celestului cu terestrul, prin „coborârea" cerului în ape, în momentul magic al nopţii poleite de lună. (197 de cuvinte)

Subiectul al II-lea

A.

1. – Anul 1999 este impresionant pentru atleta Gabi Szabo pentru că aceasta îşi reconfirmă anvergura mondială şi câştigă multe premii.

– Sportiva Gabi Szabo se pregătea pentru anul olimpic 2000.

Scanned with OKEN Scanner

2. Titlul lucrării din care a fost extras fragmentul este *„Jocurile Olimpice, De la Atena la Atena: 1896-2004”* şi a apărut la Editura Curtea Veche, în colaborare cu „Gazeta Sporturilor”.

3. *dacă* – conjuncție simplă, subordonatoare

te – pronume reflexiv

descoperi – verb predicativ

monument – substantiv comun

4. *Olimpiada* – subiect

ambiția – nume predicativ

5. *Cine o vede alergând la televizor* – propoziție subordonată subiectivă

pe care glumeții îl numesc „sindromul Crevedia” – propoziție subordonată atributivă

6. Am ajuns la Sarmizegetusa, cetatea[1]/ unde s-au retras ultimii daci.[2]/

P_1 – propoziție principală

P_2 – propoziție subordonată atributivă

B.

Îmi place enorm echitația (*călăria*).

Să alergi în galop pe o pajişte scăldată în flori de primăvară poate să-ți dea cea mai pură senzație de libertate. Simți că eşti stăpânul lumii, zburând deasupra tuturor frământărilor vieții. Simți că iei în stăpânire spațiul şi că, pentru câteva momente, timpul încetează să-ți mai măsoare destrămarea... Rămâne doar clipa suspendată, culorile anotimpului amestecându-se în viteză într-un vag impresionist, mirosul virginal de iarbă călcată şi cel sălbatic şi primar al animalului... Gustul aerului ale cărui molecule se dilată şi capătă consistență sărată, inima ta cu fâlfâiri de colibri speriat, inima lui mare şi generoasă pompând şuvoaie de energie descătuşată...

Dintr-o astfel de simbioză a trupurilor şi a spiritelor trebuie să se fi născut mitul grecesc al centaurilor, sublimă metaforă a călărețului, a voinței umane ce îmblânzeşte natura sălbatică a calului, dar şi a generozității cu care animalul s-a lăsat îmblânzit.

Străbătând istoria civilizațiilor, motivul călărețului devine epos. De la înaripatul şi înțeleptul sfătuitor al lui Făt-Frumos, la neîmblânzitul Ducipal al cuceritorului Alexandru cel Mare, de la blânda Rocinante a visătorului în

Scanned with OKEN Scanner

luptă cu morile de vânt, la elegantul săritor peste obstacole, caii şi-au făcut stăpânii... nu stăpânii, prietenii, celebri. (195 de cuvinte)

Testul 5

Subiectul I

A.

1. *s-a închis* – s-a claustrat, s-a izolat

sterp – arid

2. În secvența dată, virgula desparte termenii unei enumerații şi marchează raportul de coordonare prin juxtapunere.

3. *aceea* – format prin conversiune de la pronume demostrativ de depărtare, la adjectiv pronominal demostrativ de depărtare

împărătească – format prin derivare de la cuvântul de bază „împărat", cu sufixul moțional *-easă*

4. *auzi* – hiat

lui – diftong

5. Fragmentul citat face parte dintr-un basm, deoarece se remarcă, în primul rând, prezența personajului simbol al acestui tip de creație: Făt-Frumos. În al doilea rând, apare metamorfoza miraculoasă a lacrimilor împărătesei în florile cunoscute sub numele de lăcrămioare.

6. *Florile galbene... se înverziră ca smaraldul* – comparație

(Florile) triste şi tulburi – epitet dublu

B.

În opinia mea, fragmentul din basmul cult *Făt-Frumos din lacrimă* surprinde relația dintre sentimentele împărătesei şi imaginea naturii, care se modelează în funcție de aceste trăiri.

În primul rând, constantele liricii eminesciene se regăsesc şi în acest text epic în care se împletesc accente lirice. În operele poetice, tema iubirii şi cea a naturii se împletesc indisolubil. Natura este altarul iubirii, spațiul sacru în care se păstrează nealterate energiile fundamentale ale universului, templul în care se celebrează erosul. Tabloul naturii se configurează în funcție de sentimentele

Scanned with OKEN Scanner

eului liric: în idile, acele visuri fericite de iubire proiectate în viitor (*Sara pe deal*, *Dorința*), natura este luxuriantă, debordând de arome, culori și sunete, contopite într-o simfonie de nuferi galbeni, plutind pe lacul albastru sub adierea vântului prin trestii. În elegii, acele aduceri-aminte, cu tristețe, de o iubire care a trecut, natura este lipsită de strălucire, desperecheată (vezi *Pe lângă plopii fără soț*), chiar înghețată: *„Oceanul cel de gheață răsare înainte-mi"*.

În al doilea rând, aceeași relație între personaj și natură se observă în basm. Fragmentul descriptiv surprinde imaginea grădinii asupra căreia se proiectează tristețea și dorul sfâșietor al împărătesei. Lipsa lui Făt-Frumos face ca spațiul văzut prin ochii ei îndurerați să se creioneze ca neîngrijit: *„neudată"*, dominat de singurătate: *„necăutată de nimeni"* și de secetă: *„arșița"*, *„secăciunea"*, un loc lipsit de scânteia vieții: *„culoare stinsă și tulbure"*. În antiteză, odată cu apariția lui Făt-Frumos, care îi aduce atâta bucurie Ilenei, *„florile durerii"* se transformă în gingașe lăcrămioare și grădina capătă strălucirea nestematelor: *„ca prin farmec, florile galbene... se-nverziră ca smaraldul. Florile triste și tulburi se-nălbiră ca mărgăritarul"*.

În concluzie, în opera eminesciană iubirea este capabilă să transfigureze universul, să dea sens existenței sau să o golească de conținut. (286 de cuvinte)

Subiectul al II-lea

A.

1. – Solul trimis de geți către zei era ales prin tragere la sorți.
– Cel ales era aruncat în sulițe.

2. Autorul lucrării este G.D. Iscru, iar lucrarea se intitulează „Geto-dacii".

3. *aduse* – adjectiv determinativ (provenit din verb la participiu)
altul – pronume nehotărât
căruia – pronume relativ
îi – pronume personal (formă neaccentuată)

4. *iată* – predicat verbal
cum – complement circumstanțial de mod

5. *cum se cred nemuritori geții* – propoziție subordonată completivă directă
că nu mor – propoziție subordonată completivă directă
și că acel... se duce la zeul Zalmoxis – propoziție subordonată completivă directă
care dispare din lumea noastră – propoziție subordonată atributivă

Scanned with OKEN Scanner

6. Întrebarea tuturor fusese [1]/ care este cel mai bun. [2]/

P_1 – propoziție principală

P_2 – propoziție subordonată predicativă

B.

Privesc, fără să văd ceva, spre soarele care, de câteva clipe, şi-a strunit caii de foc, ca să înceapă cea mai lungă călătorie din an. Ca de fiecare dată la acest moment, din cinci în cinci ani, pe platoul de lângă sfânta noastră cetate Sarmizegetusa, în Cercul Jertfei s-au aşezat căpeteniile, Deceneu şi regele Decebal. Vor trage la sorți numele flăcăului de 20 de ani menit să treacă dincolo, la veşnicul Zalmoxis. De când mă ştiu am aşteptat cu groază strigarea acelui nume, chiar dacă toți îmi spun că plecarea unui cunoscut ar trebui sărbătorită cu hohote de râs...

Cu ochii închişi şi cu inima sărindu-mi din piept aştept sentința... *„Aulu!"* Cred că nu am auzit bine... *„Aulu!"*... Fără să las timp gândului să se înfiripe, sar în picioare strigând: *„Nu!... Nu, Aulu!"* Apoi, trezită parcă din vis, mă reped în Cercul Jertfei: *„Cinstiți tarabostes, magule, regale meu drept, nu se cuvine să ridic glasul eu, o copilă, dar vă conjur în genunchi: nu! Aulu!... Acum cinci veri a fost Sarmis, fratele meu cel mare... Am plâns, i-am blestemat pe zei... (da, am făcut-o, în taină...), am înțeles apoi că e voința celor ce ştiu mai multe decât mine. Dar azi... Aulu?... Îndurați-vă!... Nu pentru că e frățiorul pe care l-am purtat în brațe, eu, biata, Spria, nu pentru că nu mai am alt frate..., ci pentru că e ultimul tău fiu..., Decebal!"* (231 de cuvinte)

Testul 6

Subiectul I

A.

1. Cuvinte din câmpul lexico-semantic al iernii: *ger, oțelit, înghețate, zăpadă, crivăț.*

2. *tros-nesc, scân-te-ios.*

3. *„Ger amar, cumplit", „zăpadă cristalină", „note-ngrozitoare", „templu maiestuos", „farul tainic", „tablou măreț, fantastic", „stele argintii"„văzduhul scânteios".*

Scanned with OKEN Scanner

4. *„Bolta senină", „templu maiestuos", „văzduhul scânteios", „vecinice făclii", „stele argintii", „note-ngrozitoare", „organe sonoare", „Fumuri albe", „ zăpada cristalină".*

5. Rima din ultima strofă a poeziei este împerecheată şi măsura ultimului vers este de 16 silabe.

6. Versurile citate exprimă sentimentele de uimire ale eului liric în faţa grandorii tabloului hibernal. Exclamaţia iniţială conţine un epitet dublu, *„tablou măreţ, fantastic"*, cu rolul de a accentua nota ireală a peisajului. Hiperbola *„mii de stele argintii"* creează o imagine vizuală a imensităţii spaţiului cosmic, desemnat prin metafora *„nemărginitul templu"*. Sacralitatea tabloului este întărită prin comparaţia stelelor cu *„vecinice făclii"*, astfel încât întreaga descriere compune o alegorie a cosmosului văzut ca o catedrală nemărginită.

B.

Titlul unei opere este un element paratextual ce face parte din prelectura textului şi oferă sugestii în legătură cu mesajul acestuia. În opinia mea, titlul textului, alcătuit din două substantive comune, *Mezul iernei*, anticipă tema şi totodată ideea de ansamblu a acestei poezii, anume descrierea subiectivă a unui cadru natural de iarnă, în viziunea subiectivă a eului liric. Titlul reprezintă un indice temporal al imaginarului poetic, iar individualizarea peisajului este anunţată prin preferinţa pentru articularea cu articol hotărât a celor două substantive.

Un prim argument în favoarea relaţiei dintre titlu şi mesajul operei este faptul că în text apar mulţi termeni din acelaşi câmp semantic: *„Ger amar, cumplit", „zăpadă cristalină".*

De asemenea, încă de la început se poate observa imaginea iernii care copleşeşte peisajul sugerată prin figurile de stil care conferă expresivitate limbajului poetic. Astfel, versul al doilea al primului catren conţine două comparaţii, *„Stelele par înghemate, cerul pare oţelit"*, ambele creând imagini vizuale şi accentuând impresia de neclintire, de paralizie a naturii sub impactul gerului. Personificarea crivăţului din versul *„crivăţul pătrunde, scoţând note-ngrozitoare"*, urmată de epitetul din finalul secvenţei, completează tabloul cu o imagine auditivă, menită a spori sentimentul de spaimă în faţa iernii văzute ca un cataclism.

În plus, imaginile artistice folosite, preponderent vizuale: *„Fumuri albe se ridică în văzduhul scânteios /Ca înaltele coloane unui templu maiestuos"*, redau mesajul textului in concordanţă cu ideea anticipată de titlu.

Scanned with OKEN Scanner

Prin urmare, ținând seama de toate aceste elemente, putem considera că mesajul textului este foarte bine reliefat de titlul acestuia, care oferă indicii atât asupra temei naturii, cât şi a speciei pastel în care se încadrează textul. (266 de cuvinte)

Subiectul al II-lea

A.

1. – Cel mai înalt vârf din Munții Apuseni este Curcubăta Mare (cunoscut şi ca Vârful Bihor) care are o altitudine de 1849 de metri.

– Elementele care delimitează Munții Apuseni sunt: la nord Râul Barcău, la sud râul Mureş, la vest Dealurile şi Câmpia de Vest, iar la est Depresiunea Colinară a Transilvaniei.

2. Principalele căi de traversare a Apusenilor sunt Pasul Vălişoara Vântului, Pasul Vârtop şi Pasul Vârfurile.

3. *Munți* – genul masculin, cazul nominativ

de încrețire – genul feminin, cazul acuzativ

4. *sunt* (un lanț) – predicat nominal exprimat prin verb copulativ (cu nume predicativ exprimat prin substantiv comun)

existente – atribut adjectival, exprimat prin adjectiv propriu-zis.

5. *Cel mai înalt vârf este Curcubăta Mare (cunoscut şi ca Vârful Bihor)* – propoziție principală

care are o altitudine de 1849 de metri – propoziție subordonată atributivă

6. Întrebarea este ^{1}/ care va câştiga. ^{2}/

P_2 – propoziție subordonată predicativă

B.

A cunoaşte frumusețile propriei țări reprezintă o formă de a dovedi iubirea față de natură şi dorința de a o proteja. Simpla vizitare a locurilor, admirarea lor lipsită de dorința familiarizării cu numele, particularitățile şi potențialul lor este o dovadă de superficialitate.

În primul rând, a cunoaşte propria țară înseamnă a vrea nu numai bucuria sentimentului de împlinire din momentul admirării unui peisaj, ci şi dorința împărtăşirii cu ceilalți. Nu întâmplător, cele mai frumoase excursii sunt cele în care trăim alături de familie şi de prieteni momentele de contemplare a unor

Scanned with OKEN Scanner

peisaje care ne creează sentimente de liniște, de pace sau emoție, precum un apus în Delta Dunării sau un răsărit pe malul Mării Negre.

În plus, pentru a putea păstra în amintire frumusețile țării, trebuie să căutăm informații despre locurile vizitate sau doar văzute în fotografii. De exemplu, vârful Curcubăta Mare din Munții Apuseni oferă o priveliște de neuitat prin vecinătățile sale, iar relieful carstic, bogat în peșteri, face ca o excursie în zonă să stârnească interesul celor dornici de aventură.

Așadar, cunoașterea și promovarea informațiilor despre frumusețile țării este, nu în ultimul rând, o formă de patriotism. (189 de cuvinte)

Testul 7

Subiectul I

A.

1. *pier* – dispar, mor

necuprinsele – nesfârșitele, infinitele

2. *deasupra* – compunere prin contopire din cuvintele „de" și „asupra"

tinerețile – derivare cu sufixul *-ețe* de la cuvântul de bază „tânăr"

3. *„ard", „Drumuri de nori", „aripile", „Clipa cea repede"*

4. În prima strofă a poeziei apare rimă îmbrățișată, iar măsura primului vers este de 4 silabe.

5. – Epitet: *Clipa cea repede*

– Metaforă: *Orice noroc-și-ntinde aripile*

6. Strofa a patra este un catren ce are ca idee poetică de ansamblu definirea condiției umane prin motivul norocului trecător. Verbul la timpul prezent *„și-ntinde"* întărește caracterul de maximă, de cugetare al versurilor care exprimă un adevăr general valabil. Metafora aripilor, precum și epitetul *„gonit"* întăresc ideea efemerității norocului.

B.

Titlul unei opere este un element paratextual ce face parte din prelectura textului și oferă sugestii în legătură cu mesajul acestuia. În opinia mea, titlul textului, alcătuit din două substantive comune, *Stelele-n cer*, anticipă tema și

Scanned with OKEN Scanner

totodată ideea de ansamblu a acestei poezii, anume descrierea subiectivă a unui cadru natural nocturn, asupra căruia eul liric îşi proiectează sentimentele. Titlul reprezintă un indice spaţial al imaginarului poetic, iar individualizarea peisajului este anunţată prin preferinţa pentru articularea cu articol hotărât a primului substantiv.

Un prim argument în favoarea relaţiei dintre titlu şi mesajul operei este faptul că în text apar mulţi termeni din acelaşi câmp semantic al planului cosmic: *„Drumuri de nori"*.

De asemenea, titlul acestei poezii este reluat în primul vers al primului catren şi conţine un motiv literar specific imaginarului eminescian, nelipsit din descrierea naturii cosmice. Cu toate acestea, poezia nu este un pastel, căci poetul nu se limitează la a descrie un peisaj, ci face, în următoarele strofe, o analogie între dispariţia stelelor, plecarea cocorilor, trecerea vieţii şi efemeritatea norocului. Metafora *„viețile/Şi tinerețile/Trec şi se sting"* exprimă ideea trecerii ireversibile a timpului şi a condiţiei efemere a fiinţei umane, iar interogaţia retorică din ultima strofă creează sugestia regretului eului liric care conştientizează limitele existenţei şi caracterul schimbător al norocului.

Aşadar, tema principală este trecerea ireversibilă a timpului, iar unul dintre motivele literare care o susţine apare chiar din titlu: nu numai cele lumeşti sunt supuse fragilităţii, ci şi elementele planului cosmic. (242 de cuvinte)

Subiectul al II-lea

A.

1. – Sursa textului este www.wikipedia.ro.

– Tema fragmentului se referă la caracteristicile educaţiei.

2. Caracteristicile educaţiei sunt: pune accent pe oameni, urmăreşte dezvoltarea unor calităţi umane şi explorarea orizonturilor, este orientată predominant spre pregătirea pentru viaţă, are în vedere, cu precădere, întrebări asupra existenţei, vizează cu precădere dezvoltarea unei stări sau a unei structuri atinse.

3. *Social* – genul neutru, cazul nominativ

umane – genul feminin, cazul genitiv

4. *un fenomen* – nume predicativ exprimat prin substantiv comun

care – subiect exprimat prin pronume relativ

Scanned with OKEN Scanner

5. *Educația este un fenomen social, specific uman* – propoziție principală

care apare odată cu societatea, dintr-o anumită necesitate proprie acesteia – aceea a dezvoltării omului ca om, ca forță de muncă și ființă socială – propoziție subordonată atributivă

6. Se știe [1]/ cine va primi premiul. [2]/

P_2 – propoziție subordonată subiectivă

B.

În societatea contemporană, educația are un rol important deoarece asigură individului o cultură generală și un set de valori utile în comunicarea și relaționarea cu semenii. Consider că, fără educație, omul nu își poate valorifica potențialul afectiv și intelectual cu care l-a înzestrat natura.

În primul rând, educația este unul dintre elementele care ne diferențiază nu numai de animale, ci și pe unii de ceilalți. Fără educație, nu avem șansa de a ne integra în societate, de a ne câștiga existența și respectul celorlalți. De exemplu, educația primită în familie, în legătură cu regulile de comportament în societate, ne poate crea imaginea unor oameni de caracter, cu bune maniere, ceea ce ne asigură succesul în comunitatea din care facem parte.

În plus, așa cum reiese și din textul dat, educația vizează dobândirea unor calități umane, fiind orientată spre pregătirea pentru viață pentru că stimulează idealul ființei umane atât la un anumit moment dat al existenței, cât și în perspectiva unei vieți de succes.

Așasar, într-o societate bazată pe concurență, pe specializare și pe provocarea continuă la experiențe noi, a fi educat devine un imperativ obligatoriu. (185 de cuvinte)

Testul 8

Subiectul I

A.

1. *zării* – orizontului

taina – misterul

2. *„vânt", „pădure", „pământ"*

3. Linia de pauză din ultimul vers are rolul de a marca elipsa predicatului.

Scanned with OKEN Scanner

4. Cuvinte care conțin diftongi: *zării, taina.*

5. – Metaforă: *„taina cea sfântă"*

– Epitet: *„largile lumi"*

6. Ultimele patru versuri ale poeziei fac parte din discursul simbolic al eului liric care apare în ipostaza unui element al naturii, vântul, exprimând ideea relației dintre om și natură. Cântecul creatorului se identifică cu cel al naturii, așa cum reiese din personificarea *„pădurile cântă"*, iar sentimentele de neliniște sunt amplificate de imaginile auditive *„cu freamăt de doină, cu șoapte"*, *„cu șuier de crivăț"*.

B.

Titlul unei opere este un element paratextual ce face parte din prelectura textului și oferă sugestii în legătură cu mesajul acestuia. În opinia mea, titlul textului, alcătuit din două substantive comune, *Povestea cântării*, anticipă tema și totodată ideea de ansamblu a acestei poezii, anume relația dintre creator și lume. Titlul reprezintă un indice al artei poetice, iar individualizarea ipostazei de creator a eului liric este anunțată prin preferința pentru articularea cu articol hotărât a celor două substantive.

Un prim argument în favoarea relației dintre titlu și mesajul operei este faptul că în text apar mulți termeni din același câmp semantic al creației: *„cântare"*, *„doină."*

De asemenea, titlul conține două motive literare specifice creației, iar descrierea naturii nu este decât un pretext pentru ca eul liric să-și proiecteze asupra acesteia sentimentele. Personificarea *„alergi, călătorule vânt"* exprimă ideea trecerii ireversibile a timpului și a condiției efemere a creatorului, iar metafora *„taina cea sfântă-a cântării"* dezvăluie caracterul sacru al creației. Personificarea *„pădurile cântă"* trimite la armonia edenică a naturii, iar eul liric apare în ipostaza vântului, a cărui singurătate creatoare o împărtășește, sentimentele comunicate în mod direct fiind de melancolie față destinul solitar al acestuia.

În concluzie, ținând seama de aceste aspecte, putem considera că titlul reflectă ideea poetică a textului: inspirația creatoare și muzicalitatea operei poetice. (214 cuvinte)

Subiectul al II-lea

A.

1. – Sursa fragmentului este www.sigur.info.ro.

Scanned with OKEN Scanner

– Dependența de Internet este definită ca o pierdere compulsivă a controlului impulsurilor legate de utilizarea Internetului (jocuri online, rețele sociale, sesiuni-maraton de navigare pe Internet) care implică în principal dependența psihologică de Internet.

2. Dezavantajele utilizării excesive a Internetului sunt: poate avea un impact negativ asupra performanțelor şcolare, a relațiilor de familie şi asupra stării emoționale a adolescenților, fiind un comportament cu semne şi simptome similare cu cele ale oricărei alte dependențe.

3. *a devenit* – conjugarea a IV-a, modul indicativ

avea – conjugarea a II-a, modul infinitiv

4. *de Internet* – atribut substantival prepozițional exprimat prin substantiv propriu

compulsivă – atribut adjectival exprimat prin adjectiv propriu-zis

5. *În rândul tuturor persoanelor (...) adolescenții şi adulții tineri sunt mai susceptibili de a-şi neglija munca şi şcoala decât adulții mai mari cu acelaşi tip de comportament dependent* – propoziție principală

care suferă de această dependență – propoziție subordonată atributivă

6. Mi-am dat seama [1]/ că voi reuşi. [2]/

P_2 – propoziție subordonată completivă indirectă

B.

Nu mai există nicio îndoială că internetul este un ingredient omniprezent în existența cotidiană din ultimii ani. Consider că avantajele pe care le oferă în domeniul accesării informației şi în cel al poştei electronice sunt imense.

În primul rând, internetul facilitează numeroase operațiuni necesare pentru eficientizarea existenței contemporane, în condițiile tehnologizării excesive. De exemplu, tranzacțiile bancare, plățile şi cumpărăturile on-line, consultarea orarelor instituțiilor, aflarea informațiilor legate de birocrație scutesc din timpul atât de prețios în acest secol al vitezei. Circulația informației şi posibilitatea de a o avea în timp scurt l-ar fi făcut invidios chiar şi pe Einstein.

În plus, nu putem ignora nici rolul important al internetului în comunicarea dintre oameni: socializarea pe internet ajută la o comunicare mai rapidă, înlăturând barierele distanței, dar înlocuieşte socializarea directă, ducând la îndepărtarea omului de afectivitate şi împărtăşirea emoțiilor.

Scanned with OKEN Scanner

Aşadar, internetul are un rol covârşitor în existența cotidiană, dar folosirea moderată a internetului şi a calculatorului în general este recomandată de toți specialiştii, având în vedere că dependența de internet este mult mai frecventă în rândul adolescenților şi al adulților tineri. (179 de cuvinte)

Testul 9

Subiectul I

A.

1. *„Miresme", „nalbă", „mărgărit", „iasomia", „trandafiri"*

2. *„ier-tă-tor", „sfi-oa-se"*

3. – Epitete: *„miresme dulci", „gânduri blânde", „flori plăpânde", „sfioasă iasomia", „fața neprihănită".*

– Personificări: *„Miresme dulci de flori mă-mbată şi mă alintă gânduri blânde...", „Râd în grămadă: flori de nalbă şi albe flori de mărgărit", „plânge norocul zilelor de vară".*

– Metafore: *„foi de ceară", „ stol de fluturi de argint".*

4. Rima care apare în prima strofă a poeziei este împrecheată şi măsura primului vers este de 18 silabe.

5. *„Miresme dulci", „gânduri blânde", „florilor plăpânde", „Sfioase-s boltile", „sfioasă-i iasomia", „fața ei neprihănită"*

6. Cele două versuri exprimă starea de pace sufletească resimțită de eul liric în mijlocul naturii. Astfel, este scoasă în evidență strânsa legătură dintre planul exterior şi cel interior prin intermediul celor două personificări din primul vers: *„Miresme dulci de flori mă-mbată şi mă alintă gânduri blânde..."* Epitetul dublu *„iertător şi bun ți-e gândul"* subliniază purificarea spirituală ca efect al cufundării în mireasma florilor.

B.

Titlul unei opere este un element paratextual ce face parte din prelectura textului şi oferă sugestii în legătură cu mesajul acestuia. În opinia mea, titlul textului, reprezentat de substantivul comun, *În grădină*, este un indice spațial şi anticipă tema şi totodată ideea de ansamblu a acestei poezii, anume natura.

Scanned with OKEN Scanner

Un prim argument în favoarea relației dintre titlu și mesajul operei este faptul că în text apar mulți termeni din același câmp semantic al naturii: *„flori de nalbă și albe flori de mărgărit"* .

De asemenea, titlul conține un motiv literar specific, iar descrierea este în același timp și un pretext pentru ca eul liric să-și proiecteze sentimentele asupra peisajului. Epitetele *„flori plăpânde"*, *„albe flori"* sugerează frumusețea, fragilitatea și puritatea florilor, iar metafora *„stol de fluturi de argint"* creează imaginea feerică a naturii. Personificările *„Sfioase-s bolțile spre seară și mai sfioasă-i iasomia"* trimit la armonia edenică a naturii, iar eul liric își exprimă în mod direct sentimentele de melancolie față de trecerea ireversibilă a timpului, marcată prin personificarea *„plânge norocul zilelor de vară"*. Decorul este compus din imagini vizuale (*„trandafiri cu foi de ceară"*) și olfactive (*„Miresme dulci de flori"*), a căror forță este scoasă în evidență în puterea nopții. Sentimentul de liniște interioară exprimat în primele două versuri este dublat de cel de melancolie din finalul poeziei.

Așadar, ținând seama de aceste aspecte, putem considera că titlul reflectă ideea poetică a textului: nostalgia conștientizării trecerii timpului în armonia naturii. (239 de cuvinte)

Subiectul al II-lea

A.

1. – Textul dat este un fragment preluat de pe site-ul www.info-ghid. co", așadar autorul lui este administratorul site-ului.

– Ideea centrală a fragmentului o constituie definirea conceptului de violență în școală, precum și a cauzelor acesteia, dintre care amintim: modelul familial, apartenența la un grup violent, anturajul, teribilimul vârstei, nevoia de celebritate.

2. Caracteristicile elevului-problemă sunt: are dificultăți în comunicarea cu părinții sau provine din familii în care predomină climatul conflictual, are un anturaj în funcție de al cărui comportament acționează de teama de a nu fi dat la o parte, dorește să iasă în evidență. La toate acestea, se adaugă teribilismul vârstei și nevoia de a se face cunoscut.

3. *De violență* – genul feminin, cazul acuzativ
elevilor – genul masculin, cazul genitiv

4. *fizice* – atribut adjectival, exprimat prin adjectiv propriu-zis

Scanned with OKEN Scanner

sunt grave – predicat nominal alcătuit din verbul copulativ *sunt* şi numele predicativ exprimat prin adjectiv propriu-zis *grave*

5. *Toate aceste acte agresive influenţează negativ sistemul educaţional, dar şi siguranţa celor* – propoziţie principală

care învaţă în şcolile – propoziţie subordonată atributivă

6. Nu voi uita niciodată ziua [1]/ când ne-am întâlnit prima dată.[2]/

P_2 – propoziţie subordonată atributivă

B.

Violenţa în şcoli a devenit, din nefericire, o realitate a zilelor noastre care nu mai poate fi ignorată. Consider că efectele acesteia sunt vizibile la nivelul întregii societăţi şi că tinerii ar trebui să fie responsabilizaţi în legătură cu acest tip de comportament.

În primul rând, sub impactul mass-mediei, care difuzează ştiri cu conţinut dramatic şi filme de acţiune cu personaje care îşi rezolvă conflictele recurgând la mijloace violente, tinerii înţeleg că toleranţa, calmul, răbdarea şi încercarea de a-şi înţelege semenii sunt semne ale slăbiciunii. Mai ales elevii care provin din familii în care relaţiile nu se bazează pe afecţiune şi cei care frecventează un anturaj cu antecedente în materie de agresivitate sunt predispuşi la violenţă. Sancţionarea lor prin scăderea notei la purtare şi nu numai reprezintă un prim pas în încercarea de a-i îndrepta.

De asemenea, lor trebuie să li se ofere modele de rezolvare şi depăşire a stărilor de conflict prin apelul la dialog şi la respectarea celuilalt. Lectoratele cu părinţii în cadrul şcolii precum şi orele de consiliere pot fi repere pentru conştientizarea efectelor violenţei în societate.

Aşadar, consider că violenţa în şcoli este un aspect frecvent în epoca contemporană, dar prin mijloace specifice aceasta poate fi combătută. (201 cuvinte)

Testul 10

Subiectul I

A.

1. Cuvinte care conţin diftong: *greierul, se roagă, foame, să nu moară, eu.*

Scanned with OKEN Scanner

2. În versurile date, virgula este un semn de punctuație care marchează o pauză în discursul literar și pune în evidență raportul de coordonare adversativ dintre cele două propoziții.

3. – Cuvinte formate prin conversiune: *sa* – din pronume posesiv, în adjectiv pronominal posesiv; *vara* – din substantiv comun în adverb de timp.

– Cuvinte compuse: *deodată* – compunere prin parataxa din prepoziția „de" și adverbul „odată"; *numai* – compunere prin parataxă din adverbul de negație „nu" și adverbul „mai".

4. *desfătare* – încântare

adunam – strângeam

5. Titlul operei este alcătuit din două substantive comune, care denumesc cele două personaje principale ale textului. Aparținând regnului animal, personajele ascund de fapt defecte umane, textul fiind, prin urmare, o fabulă: greierele reprezintă omul leneș, pasiv, iar furnica omul strângător, prevăzător. Substantivele sunt articulate cu articole hotărâte în scopul individualizării celor două personaje.

6. Cele două personaje sunt caracterizate în text în mod indirect, prin fapte și dialog. Greierele este delăsător și preferă doar să se distreze, negândindu-se că va veni vremea în care va trebui să și muncească, iar furnica dă dovadă de precauție și dragoste de muncă, strângându-și provizii pentru perioade grele.

B.

Mesajul unei opere este semnificația cea mai profundă implicată în înțelegerea textului literar. În opinia mea, mesajul textului *Greierele și furnica* se referă la ironizarea unor defecte umane, cu scopul de a fi îndreptate. Fiind o fabulă, autorul utilizează povestirea alegorică pentru a pune în evidență anumite tipologii umane ascunse sub măști animaliere.

Un prim argument pentru identificarea mesajului este titlul operei, un element paratextual ce face parte din prelectura textului și anticipă mesajul acestuia. Titlul reprezintă numele celor doi protagoniști ai fabulei, iar forma articulată hotărât a substantivelor are rolul de a particulariza cele două vietăți. Dialogul celor doi dezvăluie o situație frecventă în viața contemporană: unii oameni sunt mai harnici și se preocupă din vreme de viitorul lor, în timp ce alții își irosesc timpul distrându-se și așteaptă de la ceilalți ajutor atunci când au dificultăți.

Scanned with OKEN Scanner

În plus, autorul creează, prin intermediul personificării, două personaje în antiteză, tocmai pentru a scoate mai bine în evidență trăsăturile lor. În timp ce furnica este un exemplu demn de urmat prin simțul ei de răspundere și prin perseverența de care dă dovadă, greierele se află la polul opus, al lenei și al comodității.

Astfel, fabula satirizează defecte umane precum lenea, inconștiența sau spiritul răzbunător al furnicii, care nu îl ajută pe greiere la nevoie, oferind în același timp modele pozitive de comportament uman. (222 de cuvinte)

Subiectul al II-lea

A.

1. – Autoarea textului dat este Mona Georgescu.

– O definiție a minciunii formulate de autoare este: *minciuna este un mecanism care ține de supraviețuire.*

2. Avantajele minciunii sunt cuprinse în secvențele: *„a spune minciuni este un comportament util din punct de vedere social, ne permite să avem relații bune cu toată lumea”, „prin minciună poți uneori să obții posturile cele mai bune pe scara socială”.*

3. *care* – pronume relativ, cazul nominativ

și – pronume reflexive, cazul dativ

4. *trei* – atribut adjectival exprimat prin numeral cardinal cu valoare adjectivală

politicos – complement circumstanțial de mod exprimat prin adverb de mod

5. *Învățăm foarte devreme* – propoziție principală

să apelăm la minciună – propoziție subordonată completivă directă

6. Se știe [1]/ când va veni. [2]/

P_2 – propoziție subordonată subiectivă

B.

L-am întâlnit pe stradă, în Centrul Vechi. Mergeam grăbit spre Cișmigiu, unde se deschisese patinoarul și abia așteptam să dau câteva ture.

A apărut din senin, rugându-mă să îl ajut să care niște cutii grele, în care s-ar fi aflat niște conserve cu mâncare pentru bătrânii de la azilul de peste drum. Avea o privire pătrunzătoare și un ton atât de convingător, încât și el ar

Scanned with OKEN Scanner

fi crezut că spune adevărul. Am cedat şi m-am oprit să îi dau o mână de ajutor, era, doar, o cauză nobilă, mi-am zis!

Totuşi ceva din atitudinea lui m-a oprit să reacţionez imediat: era foarte agitat, privea cu mare grijă în stânga şi în dreapta ca şi când i-ar fi fost teamă de ceva. L-am întrebat dacă se simte bine şi atunci mi-a răspuns pe un ton aspru şi grăbit care m-a determinat să nu fac niciun gest pe moment. Imediat, au apărut câţiva poliţişti care s-au oprit lângă noi şi au început să pună rapid întrebări legate de identitatea noastră, de motivul pentru care ne aflam acolo şi de legătura pe care o avem unul cu celălalt. Speriat şi incapabil să înţeleg ce se întâmplă, pentru că totul se petrecuse în decurs de câteva minute, am relatat cum ajunsesem în această situaţie. Noroc că nu am apucat să pun mâna pe cutii: conservele erau, de fapt, telefoane mobile şi laptopuri furate dintr-un supermarket.

Se vede treaba că hoţii nu sunt numai hoţi, ci şi mincinoşi, sau viceversa. (245 de cuvinte)

Testul 11

Subiectul I

A.

1. *„moartea”„ iubiţi”, „viaţa”, „foarte”, „mâine”, „noastră”*

2. – Cuvânt derivat: *„(mă)-ntristă”.*

– Cuvânt compus: *„astfel”.*

3. *veche* ≠ nouă

moarte ≠ viaţă

4. Titlul acestei poezii conţine un substantiv propriu, care reprezintă numele personajului principal şi totodată eponim, urmat de un substantiv comun, care sintetizează situaţia limită în care este plasat protagonistul: apropierea inevitabilă a sfârşitului său. Astfel, titlul anticipă tema poeziei: condiţia umană şi totodată atitudinea demnă şi patriotică a domnitorului în faţa propriei morţi.

5. *Dorul pentru viaţă nu mă-ntristă foarte* – personificare

Omu-i ca un vierme – comparaţie

6. Virgula delimitează apoziţia de restul enunţului.

Scanned with OKEN Scanner

B.

Genul epic cuprinde totalitatea operelor în versuri sau în proză în care autorul îşi exprimă în mod indirect ideile, atitudinile, sentimentele, prin intermediul acţiunii şi al personajelor.

Consider că fragmentul dat aparţine genului epic pentru că întruneşte trăsăturile unui astfel de discurs, precum prezenţa acţiunii, a instanţelor specifice, a indicilor spaţio-temporali şi a modurilor de expunere definitorii.

În primul rând, textul exprimă sentimentele de admiraţie ale autorului faţă de domnitorul Ştefan cel Mare în mod indirect, având acţiune şi personaje. În acest fragment, este cuprinsă, dintre momentele subiectului, expoziţiunea acţiunii, căci remarcăm, încă din primele două versuri, nu numai menţionarea protagonistului şi a unui personaj colectiv, ci şi prezenţa indicilor spaţiali: *„Suceava veche”*.

În al doilea rând, în text apar instanţele specifice genului epic, anume naratorul la persona a treia, omniprezent, omniscient, precum şi personajele: *„domnul ţării”* şi *„cei mari”*.

În plus, modurile de expunere utilizate sunt naraţiunea şi monologul. Replica amplă a lui Ştefan include însă note lirice, grave, subliniind caracterul trecător al condiţiei umane. Preocupat de soarta ţării, voievodul îi previne pe urmaşii săi asupra pericolului otoman, dând astfel dovadă de dragoste de ţară, sentiment pe care nu încetează să îl resimtă nici în pragul sfârşitului. Astfel, monologul are nu numai rolul de a dramatiza acţiunea, ci şi de a caracteriza personajul.

De asemenea, la nivel morfologic, un element specific genului epic îl reprezintă utilizarea modurilor/timpurilor verbale cu roluri bine definite: predomină verbele la prezentul istoric în primele două versuri, pentru a readuce în conştiinţa cititorilor un episod memorabil din trecutul neamului, iar în replica lui Ştefan apare prezentul gnomic, în enunţurile cu valoare de adevăr general valabil: *„Viaţa-i ca fantasmă cu chipul plăpând/Ce prin nopţi s-arată şi se stinge blând./Omu-i ca un vierme ce-n ţărâna pare/Un minut vederii şi, lucind, dispare.”*

Date fiind argumentele de mai sus, textul propus aparţine genului epic. (305 cuvinte)

Scanned with OKEN Scanner

Subiectul al II-lea

A.

1. – O deviză a familiei, aşa cum se desprinde din text, este: *Toţi pentru unul, unul pentru toţi.*

– Valorile pe care le căutăm în sânul familiei sunt: solidaritatea, autonomia, iubirea, înţelegerea, liniştea, comunicarea, respectul, sprijinul şi dreptul la independenţă.

2. *Fiecare membru al familiei are propria-i personalitate şi, oricât de contradictoriu ar părea, tocmai autonomia lui constituie cheia unei familii unite.*

3. *aceste* – adjectiv pronominal demonstrativ de apropiere/ atribut adjectival
trebuie – verb predicativ impersonal/ predicat verbal
întotdeauna – adverb de timp compus/ complement circumstanţial de timp
contradictoriu – adverb de mod/ nume predicativ

4. *îşi (să îşi exprime)* – pronume reflexiv în dativ
(pe picioarele) lor – pronume personal în genitiv

5. b

6. El a ajuns [1]/ ce şi-au dorit profesorii [2]/ care l-au format.[3]/
P_2 - propoziţie subordonată predicativă
P_3 - propoziţie subordonată atributivă

B.

Familia reprezintă primul mediu cu care individul interacţionează ca fiinţă social dotată cu afecţiune.

În ceea ce mă priveşte, consider că, în societatea actuală, familia deţine un rol esenţial în educarea individului şi în formarea personalităţii sale.

În primul rând, familia asigură viitorului tânăr nu numai un trai care presupune ajutor material, ci mai ales sprijin moral, sufletesc, intelectual, totul fiind necondiţionat.

În al doilea rând, dacă până nu de mult timp elementul care definea familia era solidaritatea, în ultimul timp se pune accentul mai ales pe ideea autonomiei fiecărui membru al familiei, pe cultivarea individualităţii. Fără a ne îndepărta de valori precum iubirea sau ajutorul necondiţionat în orice situaţii, familia este cea care trebuie să ne respecte alegerile şi deciziile, forme de manifestare a personalităţii. Grija părinţilor trebuie să fie în primul rând educarea

Scanned with OKEN Scanner

în spiritul unor valori morale care să ne garanteze alegeri oneste, nu lansarea unor interdicții care să inhibe manifestarea propriei conștiințe.

Astfel, toleranța și responsabilitatea pentru deciziile de mai târziu ale copiilor devin componente de neignorat în sânul familiei.

În sinteza celor afirmate mai sus, familia rămâne cadrul în care ne modelăm caracterul și în același timp o sursă inepuizabilă de modele demne de urmat. (200 de cuvinte)

Testul 12

Subiectul I

A.

1. *„doină", „greu", „pădurea", „cântai"*

2. *„Pădure", „brazi", „aluni", „frunziș", „codru"*

3. *Frunziș* – substantiv format prin derivare de la cuvântul de bază „frunză" cu sufixul colectiv *-iș*

doiniță – substantiv format prin derivare de la cuvântul de bază „doină" cu sufixul diminutival *-iță*

4. Măsura primului vers din text este de 6 silabe.

5. Prima virgulă marchează raportul de coordonare dintre două substantive aflate în cazul vocativ, iar a doua virgulă separă aceste substantive în vocativ de restul enunțului.

6. *m-adormi, m-adormi cu drag* – repetiția

Diu, diu, diu, de-a codrului – asonanță

B.

Titlul este, în general, un element de compoziție a unui text, aflându-se în strânsă relație cu conținutul operei, pe care îl anticipă și îl sintetizează.

Consider că titlul textului dat are dublu rol: pe de o parte, desemnează specia în care se încadrează poezia, pe de altă parte sintetizează sentimentul dominant al eului liric, de suferință interioară. Titlul este sugestiv pentru mesajul pe care-l transmite și face trecerea de la universul real la cel fictiv.

Scanned with OKEN Scanner

Specifică poporului român, doina este o operă lirică populară în versuri, care se defineşte prin intensitatea şi varietatea sentimentelor exprimate. În exemplul dat, creatorul anonim îşi expune sentimentele de jale, aşa cum reiese din inversiunea adverbului *„greu"* din titlu, dar şi bucuria alinării acestei dureri prin apelul la doină, idee întărită prin repetiţia *„m-adormi, m-adormi cu drag"*. Utilizarea diminutivului *„doiniţe"* intensifică dragostea eului liric pentru această specie. De asemenea, intensa legătură dintre planul interior, al sentimentelor exprimate, şi cadrul natural, sintetizat de motivul codrului, este un element specific doinei şi în general literaturii populare. Astfel, titlul are rol anticipativ, sintetizând totodată mesajul general al poeziei.

Din punct de vedere morfologic, titlul este analitic, fiind un enunţ amplu, alcătuit din două substantive coordonate în cazul vocativ, un adverb de mod antepus, un pronume personal şi un verb la modul indicativ, timpul prezent, persoana a II-a. Din punct de vedere stilistic, titlul conţine atât repetiţia *„Doină, doină"*, cât şi inversiunea adverbului mai sus menţionat, ambele cu rolul de a sublinia profunda legătură dintre eul liric şi acest cântec popular.

Reluat în primul vers, titlul devine element de recurenţă, accentuând ideile centrale transmise. De asemenea, imaginile artistice auditive precum *„Şi cu jale îmi răsuni/Din huceagul de aluni"* sau *„Cine sună-n cetine/Doiniţe prietine"* aliteraţia şi asonanţa din ultimele două versuri accentuează muzicalitatea versurilor, dar în acelaşi timp subliniază încă o dată ideea că pentru eul liric doina rămâne un element indispensabil.

Prin urmare, ţinând seama de toate aceste elemente, putem considera că titlul textului exprimă şi anticipă complexitatea mesajului întregului text. (338 de cuvinte)

Subiectul al II-lea

A.

1. – O definiţie a obiceiurilor, aşa cum se desprinde din text, este: *„obiceiurile populare reprezintă o componentă importantă a resurselor turistice, etnografice de care dispune România, constituindu-se şi păstrându-se cu predilecţie în zonele rurale ale ţării"*.

– O explicaţie a importanţei deosebite pe care o au obiceiurile populare se referă la cunoaşterea particularităţilor istorice ale etnogenezei poporului nostru, a istoriei filozofiei, esteticii şi eticii populare româneşti.

Scanned with OKEN Scanner

2. Se grupează în patru cicluri care concordă celor patru anotimpuri: obiceiuri de primavară, de vară, de toamnă şi de iarnă, acestea din urmă fiind însă cele mai bine conservate şi cele mai spectaculoase.

3. *Cel* – rămâne invariabiul pentru că face parte din superlativul relativ de superioritate al adverbului „bine"

cele – se acordă în gen şi număr cu adjectivul „spectaculos", aflat la superlativ relativ de superioritate.

4. *elementelor* – complement indirect

filozofiei – atribut substantival genitival

toate – atribut adjectival

conservate – nume predicativ

5. c.

6. Mă gândesc [1]/ la ceea ce mi-ai propus.[2]/

P_2 – propoziție subordonată completivă indirectă

B.

Folclorul cuprinde totalitatea tradițiilor neamului nostru. Alături de limba maternă, istorie şi religie, folclorul reprezintă un element definitoriu al identității noastre naționale. Mă număr printre cei care consideră că a cunoaşte folclorul național reprezintă o formă de a demonstra dragostea de țară şi conştiința identității naționale.

În primul rând, cunoscând tradițiile şi obiceiurile populare, ne putem legitima la nivel mondial prin ceea ce ne individualizează, mai ales că societatea actuală promovează valori precum toleranța, diferența sau unicitatea. Chiar şi deviza Uniunii Europene este, să nu uităm, *„unitate în diversitate"*.

În al doilea rând, cunoscându-ne folclorul, ne înțelegem mai bine profunzimea sufletească, căci doinele şi baladele din bătrâni sunt o sinteză valoroasă a celor mai variate stări sufleteşti. În plus, obiceiurile populare au o mare importanță în virtutea faptului că ajută la cunoaşterea particularităților istorice ale etnogenezei poporului nostru, a istoriei filozofiei, esteticii şi eticii populare româneşti.

Astfel, a cunoaşte folclorul național este un imperativ absolut necesar. (155 de cuvinte)

Scanned with OKEN Scanner

Testul 13

Subiectul I

A.

1. – Cuvânt derivat cu prefix: *„nelocuit”*

– Cuvânt derivat cu sufix: „desime”.

2. *„raze”*, *„muche”*, *„stejari”*, *„verdeață”*

3. Cratima, semn ortografic, marchează rostirea împreună a două părți de vorbire diferite, ține locul vocalei „î” şi contribuie la micşorarea numărului de silabe pentru menținerea măsurii versului.

4. b

5. În primul catren rima este încrucişată.

6. Epitetul antepus *„tainicele-i raze”* are rolul de a contura o imagine vizuală a peisajului nocturn dominat de astrul ceresc, subliniind totodată atmosfera misterioasă.

Metafora *„glob rubinos”* intră în componența unei imagini cromatice, evidențiind atât forma rotundă a lunii, asemănătoare unui glob, cât şi culoarea ei roşiatică, similară rubinului.

B.

Titlul este, în general, un element de compoziție a unui text, aflându-se în strânsă relație cu conținutul operei, pe care îl anticipă şi îl sintetizează.

Consider că titlul acestei poezii anticipă ideea de ansamblu a poeziei, descrierea unui cadru natural dominat de motivul lunii, astru care protejează întreaga natură.

În primul rând, titlul ilustrează tema poeziei, anume natura. Strofele surprind gradația luminării firave a naturii pe măsură ce astrul selenar se înalță pe cer, prin imagini poetice vizuale: *„ca o steluță, ca făclie depărtată”*, *„glob rubinos”*, *„tainecile-i raze”*, *„Lumină adânci prăpăstii...”*. Prin intermediul personificărilor, poetul conferă lunii atribute omeneşti, accentuând rolul ei tutelar: *„Mângâie”*, *„nopței dând mişcare şi viață”*, *„se-nălță”*, *„privirea-i peste lume aruncând”*. Astfel, titlul sintetizează mesajul central al versurilor.

Din punct de vedere morfologic, titlul este analitic, fiind alcătuit din două structuri nominale: prima, alcătuită dintr-un substantiv în cazul nominativ şi

Scanned with OKEN Scanner

unul în cazul genitiv, ambele articulate cu articole hotărâte, reprezintă un indice temporal, iar cea de-a doua este un substantiv propriu precedat de prepoziție simplă, fiind un indice spațial. Se creează astfel un cronotop care marchează preferința poetului pentru momentul nocturn, favorizând meditația, creația, eventual întoarcerea în trecut, precum şi pentru un spațiu aureolat de legendă şi mister.

Un argument semnificativ în analizarea titlului îl reprezintă faptul că în text apar mulți termeni din aceleaşi câmpuri lexicale: *al naturii (steluță, pustiuri, brazi, pădure, frunze, sau al luminii)*, respectiv *al luminii (steluță, glob rubinos, licurind, raze)*. Astfel, atât titlul, cât şi aceste câmpuri lexicale susțin tema operei.

De asemenea, ideea titlului este întărită de prezența în text a imaginilor artistice preponderent vizuale, care detaliază cadrul nocturn descris: *„ca o făclie"*, *„pădure-ntunecată"*, *„piramide de verdeață"*. Supremația astrului nocturn, idee principală a textului, este subliniată şi cu ajutorul figurilor de stil cum ar fi epitetul *„tainicele-i (raze)"*, care sporeşte misterul nopții, sau personificarea *„privirea-i peste lume aruncând"*.

Prin urmare, ținând seama de toate aceste elemente, putem considera că titlul textului exprimă şi anticipă complexitatea mesajului întregului text. (328 de cuvinte)

Subiectul al II-lea

A.

1. –Evenimentul istoric descris este bătălia de la Rovine.

– Numele sultanului care inițiază campania otomană în Țara Românească este Bayezid I Ildîrîm.

2. *Efectivele militare ale lui Bayezid sunt de peste 40 000 de oameni, cărora li s-au adăugat detaşamentele vasalilor sârbi Ştefan Lazarević (1402-1427), Konstantin Dragas (1355-1394/95) şi Marko Kraljević (1371-1394/95) (totalizând cca. 8 000 de oameni).*

3. *cuceresc* – diateza activă

fiind capturați – diateza pasivă

4. *un caracter* – complement direct/ acuzativ

sa – atribut adjectival/ acuzativ

existent – atribut adjectival/ acuzativ

cărora – complement indirect/ dativ

Scanned with OKEN Scanner

5. *Ca răspuns, Bayezid întreprinde o amplă campanie la nordul Dunării, cu efective militare de peste 40 000 de oameni* – propoziție principală

cărora li s-au adăugat detașamentele vasalilor sârbi – subordonată atributivă

6. Ni s-a spus[1]/ că vom pleca seara.[2]/

P_2 – propoziție subordonată subiectivă

B.

A cunoaşte trecutul național reprezintă o obligație a oricărui cetățean moral şi demn. Mă număr printre cei care consideră că este absolut necesar, util, obligatoriu să fim familiari cu istoria neamului, deoarece numai cei care cunosc trecutul pot ameliora viitorul, bazându-se pe experiența acumulată sau preluată de la ceilalți.

În primul rând, istoria ne oferă exemple de vitejie, curaj, patriotism, exemple de care avem nevoie pentru a ne motiva în dorința de a face din țara noastră un stat mai bun. De exemplu, cunoaşterea faptelor de vitejie ale lui Mircea cel Bătrân, dintre care bătălia de la Rovine rămâne legendară, poate constitui un impuls pentru cei fără valori bine sedimentate.

În al doilea rând, este o datorie morală să ne cunoaştem trecutul, în memoria celor care au plătit cu prețul vieții lor pentru libertatea noastră de astăzi. Numai în acest mod ne manifestăm conştiința de cetățeni conştienți de valoarea libertății.

Aşadar, istoria neamului este un permanent izvor de regăsire a sinelui. (161 de cuvinte)

Testul 14

Subiectul I

A.

1. *domneşti* – derivare progresivă de la cuvântul de bază „domn" cu sufixul *-esc*

boltite – adjectiv provenit prin conversiune din participiu verbal

2. *„clădire", „cat", „canat", „stâlpi"*

3. Profesorul este *drept* cu noi.

Scanned with OKEN Scanner

4. Cratima, semn ortografic, marchează rostirea împreună a substantivului comun *„porțile”* și a formei neaccentuate de pronume personal în cazul dativ, pentru micșorarea numărului de silabe și accelerarea tempoului rostirii.

5. de exemplu: *„tindă întunecoasă”*

6. Textul este o descriere de tip tablou, în care se regăsește tehnica detaliului; traiectoria privirii este de la planul exterior la cel interior. La nivel morfologic, predomină grupurile nominale substantiv-adjectiv (*„case domnești”, „ziduri late”, „ferestre mititele”*) sau verbele la imperfect, specific descrierii, cu rol evocativ (*„se aflau”, „se vedea”*).

B.

Descrierea este modul de expunere prin care un autor prezintă detaliat un aspect/element al realității. În raport cu descrierea științifică, descrierea artistică/literară se particularizează prin trăirile, emoțiile, sentimentele pe care autorul le proiectează asupra unei ființe/a unui colț din natură/fenomen/obiect prezentat, așadar prin viziunea unică asupra universului.

Textul dat este o descriere subiectivă/literară/artistică deoarece întrunește particularitățile unui astfel de discurs: este prezentat un cadru exterior prin numeroase imagini vizuale, se folosește tehnica detaliului, privitorul se află într-o ipostază contemplativă, traiectoria privirii evoluând de la planul exterior la cel interior.

În primul rând, un prim rol al descrierii este de a fixa cadrul narațiunii. elementul descris îl reprezintă o locuință domnească, așadar textul este o descriere de tip tablou, în care se evidențiază raportul realitate-ficțiune, deoarece autorul pornește de la o realitate banală, pe care o transfigurează artistic cu ajutorul imaginilor artistice preponderent vizuale (*„clădire pătrată”, „ziduri late în poale”, „tindă întunecoasă”*).

În al doilea rând, detaliile care individualizează viziunea autorului accentuează caracterul subiectiv al descrierii și subliniază atât mentalități ale epocii, cât și trăsături ale personajelor care locuiesc în imobilele descrise (*„această sală […], se numea horă și slujea întotdeauna ca loc de adăstare”*).

Astfel, textul dat evidențiază rolul important al descrierii în textul narativ. (186 de cuvinte)

Scanned with OKEN Scanner

Subiectul al II-lea

A.

1. – Țara în care s-a desfăşurat cercetarea este Japonia.

– Cele trei specii de animale comparate sunt ghepardul, pisica domestică şi câinele.

2. *Muşchii membrelor superioare, la ghepard, dețin cel mai consistent tip I de fibre musculare din toate cele trei specii de animale studiate. Ele produc o forță mică, dar sunt rezistente la oboseală, fiind potrivite pentru mersul lent. În schimb, muşchii membrelor posterioare au mai multe fibre de tip II – care sunt folosite mai mult pentru mersul rapid, având o forță mai rapidă de reacție, dar au o rezistență mai scăzută.*

3. *de a maximiza* – atribut verbal

conform studiului – substantiv în cazul dativ cu prepoziție

4. *ale animalului* – substantiv comun simplu/atribut substantival genitival

studiate – atribut adjectival/adjectiv variabil provenit din verb la participiu

rezistente – nume predicativ/adjectiv proprių-zis variabil

său – atribut adjectival/adjectiv pronominal posesiv

5. *Cercetătorii japonezi au strâns date noi şi interesante despre fibrele musculare ale animalului cunoscut pentru tehnica impresionantă* – propoziție principală

cu care se deplasează – propoziție subordonată atributivă

6. Cine nu învață [1]/ rămâne [2]/ cum nu e de dorit.[3]/

P_1 – propoziție subordonată subiectivă

P_2 – propoziție principală

P_3 – propoziție subordonată predicativă

B.

Flora, fauna şi menținerea echilibrului lor au devenit în ultimul timp o prioritate a planetei noastre. Mă număr printre cei care consideră că este foarte important să cunoaştem viața animalelor sălbatice, deoarece fauna reprezintă o componentă esențială a resurselor oricărei țări.

România dispune de una dintre cele mai bogate şi variate faune din Europa, conținând specii rare sau chiar unice pe continent. Cercetătorii pun la dispoziția celor interesați numeroase materiale care tratează modul de viață al animalelor sălbatice, informații necesare atât turiştilor dornici de a observa comportamentul diferitelor specii, cât şi elevilor şi studenților, în scopul

Scanned with OKEN Scanner

consolidării culturii lor generale. De exemplu, ghepardul face parte dintre animalele sălbatice care incită curiozitatea, în virtutea tehnicii impresionante cu care se deplasează şi a vitezei sale. Cu membrele sale lungi şi flexibile, în sprintul său, ghepardul petrece mai mult de jumătate din timp în aer.

Prin urmare, viaţa animalelor sălbatice ar trebui să rămână un subiect de un real interes. (157 de cuvinte)

Testul 15

Subiectul I

A.

1. *sever* ≠ blând

drept ≠ lejer

2. Prima virgulă separă o construcţie în cazul vocativ de restul enunţului, iar celelalte virgule au rolul de a delimita elementele unei enumeraţii.

3. Mama îl atenţionează pe copil că este ruşine să bage mâna în nas, apoi îi porunceşte să şadă frumos pentru că îl vede Madam Carol.

4. În acest fragment, directorul este un personaj principal, caracterizat în mod indirect prin faptele, replicile şi atitudinea sa. Severitatea tonului denotă autoritatea cu care doreşte să se impună în faţa macagiului, în timp ce faţă de familia regală abordează o exprimare protocolară, iar faţă de copii vrea să pară, în ochii celor prezenţi, un tată preocupat de educaţie.

5. Un indice spaţial din text este *„pe peron”*, iar un indice temporal îl reprezintă sintagma *„pe urmă”*.

6. Adresarea soţiei directorului cu apelativul *„dragă”* şi cu numărul singular faţă de un membru al Casei Regale denotă incapacitatea personajului feminin de a se adapta la situaţia de comunicare, ţinând cont de statutul interlocutorului şi de protocolul impus de aceasta.

B.

Genul epic cuprinde totalitatea operelor în versuri sau în proză în care autorul îşi exprimă în mod indirect ideile, atitudinile, sentimentele, prin intermediul acţiunii şi al personajelor.

Scanned with OKEN Scanner

Consider că fragmentul dat aparține genului epic pentru că întrunește trăsăturile unui astfel de discurs, precum prezența acțiunii, a instanțelor specifice, a indicilor spațio-temporali și a modurilor de expunere definitorii.

În primul rând, textul exprimă în mod indirect sentimentele de dezaprobare ale autorului față de comportamentul protagoniștilor, prin intermediul acțiunii și al personajelor. Astfel, acțiunea se compune din mai multe întâmplări care evoluează cronologic, pe principiul cauzalității: directorul unei gări de provincie își aduce soția și copiii pentru a întâmpina familia regală. În acest fragment, dintre momentele subiectului, este ilustrată desfășurarea acțiunii. Personajele sunt puțin numeroase (fragmentul aparținând unei schițe): Directorul, soția și copiii lui, *„Măriile Lor"*, macagiul.

În al doilea rând, acțiunea este plasată spațio-temporal, așa cum deducem din secvențele: *„pe peron"*, *„pe urmă"*.

În plus, modurile predominante de expunere sunt narațiunea și dialogul, cu rolul de a dramatiza acțiunea și de a contura portretele personajelor în mod indirect. De asemenea, la nivel morfologic, un element specific genului epic îl reprezintă utilizarea modurilor/timpurilor verbale cu roluri bine definite: predomină verbele la imperfect dacă este descriere/perfect compus și perfect simplu pentru planul principal al acțiunii și mai-mult-ca-perfectul pentru planul secundar al acțiunii.

Nu în ultimul rând, evenimentele sunt relatate de un narator, la persoana a III-a, omniprezent și omniscient, neimplicat afectiv.

Date fiind argumentele de mai sus, textul propus aparține genului epic. (251 de cuvinte)

Subiectul al II-lea

A.

1. – Autorul textului este Ioan Slavici, iar numele scriitorului pe care îl evocă autorul este Mihai Eminescu.

– Numele a două locuri în care a locuit Eminescu sunt: pe la biserica Sf. Constantin și Podul Mogoșoaiei.

2. *O singură femeie a fost pentru Eminescu nu numai om. Am spus că-n timpul când locuia pe la biserica Sf. Constantin, Eminescu era hotărât s-o ieie în căsătorie pe Veronica Micle, care rămăsese văduvă.*

Scanned with OKEN Scanner

3. *oameni* – nume predicativ al primului verb copulativ
au fost înzestrați – verb la diateza pasivă
4. *și* – atribut pronominal
simpatici – nume predicativ
clipe – complement direct
Sf. Constantin – atribut apozițional
5. *Pe timpul [...] ziaristul și scriitorul în genere erau un fel de oameni fără de rost* – propoziție principală
când trăia Eminescu – propoziție subordonată atributivă
6. O pânză [1]/ care se mișcă [2]/ pare [1]/ ceea ce văd.[3]/
P_1 – propoziție principală
P_2 – propoziție subordonată atributivă
P_3 – propoziție subordonată subiectivă

B.

A cunoaște detalii despre viețile sociale și familiale ale scriitorilor răspunde nevoii noastre de a da viață portretelor alb-negru ale autorilor studiați la școală. Mă număr printre cei care consideră că a cunoaște detalii din biografiile autorilor ne poate fi de folos în înțelegerea operelor lor, dar nu trebuie să cădem în capcana de a reduce interpretarea unei opere la găsirea unor corespondențe între operă și viața autorului respectiv.

În primul rând, cunoscând biografiile autorilor, putem înțelege și recunoaște mai ușor anumite aspecte ale operelor. De exemplu, citind despre biografia lui Mihai Eminescu, aflăm că încă din timpul copilăriei era un singuratic și că unica femeie cu care a intenționat să se căsătorească a fost Veronica Micle.

În al doilea rând, scriitorii par a prinde viață odată ce le aflăm defectele, slăbiciunile, pasiunile sau anecdotele vieții. Astfel, interesul nostru crește pentru că dintr-o dată ei nu mai sunt niște personalități care ne inhibă prin valoarea lor, ci și niște oameni cu o viață similară cu a noastră.

Așadar, nu numai personajele cărților prind viață în imaginația noastră, ci și autorii care le-au dat viață. (184 de cuvinte)

Scanned with OKEN Scanner

Testul 16

Subiectul I

A.

1. Cuvinte cu forme diferite față de cele din limba literară actuală: *primblare, strimtă, chiuieşte, nour, câni, pudruită, mănunt* (oricare două dintre ele).

2. Virgula se foloseşte după interjecția *hai* şi pentru a marca, a izola substantivul în vocativ *iubită* de restul propoziției.

3. – Cuvinte derivate:

săniuța – de la cuvântul de bază „sanie", cu sufixul diminutival *-uța*

zâmbirea – de la cuvântul de bază „a zâmbi", cu sufixul *-re*

sunătoarele (feminin plural articulat de la „sunător") – de la cuvântul de bază „a suna", cu sufixul *-tor*

înălbită (feminin de la „înălbit") – de la cuvântul de bază „alb", cu prefixul *-în* şi sufixele lexico-gramaticale *-i* şi *-t*.

4. Cuvintele din prima strofă care conțin hiat sunt: *caii, surugiul, săniuța*.

5. – Imagini auditive: *„Caii scutură prin aer sunătoarele lor salbe"; „Surugiul chiuieşte"; „s-aud câni la vânătoare"*.

– Imagini vizuale: *„sania (...) lasă urme albe"; „Prin o pulbere de raze, prin un nour de scântei"; „Pe câmpia înălbită, netedă, strălucitoare/Se văd insule de codri"; „lunca pudruită cu mănunt mărgăritar"; „o gingaşă mlădiță cu şirag de mărțişori"; „fulgi albi"*.

6. Rima versurilor date este împerecheată (pereche, alăturată), iar măsura, de câte 16 silabe pentru primele două versuri din fiecare strofă şi de 15 silabe pentru ultimele două.

B.

În opinia mea, textul dat se încadrează în specia pastelului, îndeplinind toate criteriile din definiția acestuia: specie literară a genului liric, în versuri, în care se descrie un peisaj, un tablou din natură, precum şi sentimentele poetului în raport cu acesta.

În primul rând, autorul îşi exprimă direct sentimentele. Eul liric îşi face simțită prezența în text prin cuvintele la persoana I: verbul *„trecem"* şi pronumele personal *„noi"*.

Scanned with OKEN Scanner

În al doilea rând, poezia se prezintă ca un monolog adresat iubitei, ce conține o descriere artistică de tip peisaj a iernii. Cuplul de îndrăgostiți contemplă, în timpul unei plimbări cu sania, farmecul acestui anotimp, surprins mai ales prin imagini vizuale („*Pe câmpia înălbită, netedă, strălucitoare/Se văd insule de codri*"; „*lunca pudruită cu mănunt mărgăritar*" etc.), dar şi auditive („*Caii scutură prin aer sunătoarele lor salbe*"; „*Surugiul chiuieşte; s-aud câni la vânătoare*") şi dinamice („*Saltă-o veveriță mică*"; „*Crengile-aninate-n cale ning steluțe şi se-ndoaie*"). Aşadar, peisajul nu este static, amorțit, ci animat, vesel, plin de viață, de sunete, de mişcare.

În plus, în afara imaginilor de diverse tipuri, amintesc, ca o trăsătură des întâlnită în pasteluri, prezența elementelor cromatice: „*urme albe*", „*fulgi albi*". Cum era şi firesc pentru acest anotimp, predomină non-culoarea *alb*.

În concluzie, pot afirma că, fiind specie a genului liric, descriere-tablou a unui peisaj de iarnă, cu imagini artistice diverse şi elemente cromatice, poezia *Sania* de Vasile Alecsandri este un pastel. (231 de cuvinte)

Subiectul al II-lea

A.

1. – Frecvența cu care trebuie practicată „*cura de teren*" pentru a fi eficientă este „*de măcar trei ori pe săptămână*".

– Beneficiile acestei „*cure de teren*" sunt creşterea tonusului fizic şi psihic, adaptarea la frig şi la variațiile climatice, în general.

2. Autorul articolului este Ilie Tudor şi fragmentul a apărut în revista „*Asul verde*".

3. *a creşte* – diateza activă, modul infinitiv

să nu ne udăm – diateza reflexivă, modul conjunctiv

4. *întotdeauna* – adverb de timp/ complement circumstanțial de timp

alergarea – substantiv comun (însoțit de articolul hotărât *-a*)/ complement direct

5. *când sănătatea sau temperatura nu ne permit* – propoziție subordonată circumstanțială de timp

6. Sunt convins [1]/ că fratele tău se va face[2]/ ceea ce îşi doreşte el mai mult [3]/.

P_3 – propoziție subordonată predicativă

B.

Iarna trecută mi s-a părut mult mai grea decât cele anterioare: a fost foarte frig, viscol... Trebuia să îmi fac mult curaj ca să mă „aventurez" afară. Dar,

Scanned with OKEN Scanner

după cum spune bunica, în orice lucru există şi o parte bună; trebuie doar să fii mai atent ca să sesizezi acele aspecte pozitive. De data aceasta, recunosc că am primit un pic de ajutor de la colegul meu de bancă. El m-a făcut să înțeleg că iarna asta nu a însemnat doar frig, viscol, ci şi bucurie, frumusețe...

Era o zi de duminică; eu stăteam posomorât(ă), privind pe geam şi urând iarna cu vremea ei dușmănoasă. Din fericire, m-a salvat Călin, colegul meu: mi-a telefonat şi m-a invitat la o plimbare prin parc, alături de alți câțiva colegi de clasă. La început, am ezitat din cauza frigului, dar el a insistat şi... bine a făcut! Mai târziu m-am bucurat că m-a convins să ies în parc.

Acolo era într-adevăr un peisaj de vis, ca în pastelurile lui Alecsandri: crengile pomilor erau încărcate cu zăpadă strălucitoare, ca şi cum ar fi fost milioane de diamante. Pătura de nea se întindea curată, neatinsă, cât vedeai cu ochii...

Dar n-am avut timp de prea multă visare, pentru că, pus pe şotii, ca întotdeauna, Călin a inițiat o bătaie cu bulgări. Am „încasat" câțiva, dar am şi dat! Toți râdeam, alergam, ne aruncam în zăpadă, aşa că am uitat de frig, chiar îmi era cald. Pentru că unii aduseseră săniile, ne-am tras reciproc cu ele pe aleile parcului, apoi ne-am dat pe un derdeluş. Când am mai obosit, ne-am plimbat în tăcere prin parc, admirând peisajul.

Călin deja îmi era un bun prieten, dar de atunci mi-a devenit una dintre ființele cele mai dragi. Nu voi uita că lui îi datorez descoperirea frumuseții iernii. (299 de cuvinte)

Testul 17

Subiectul I

A.

1. Cele două regionalisme fonetice sunt: *ghiavole* – diavole şi *scoboară-te* – coboară-te.

2. Virgula din structura „— *Nu-i acasă Ion, zise mătuşa Mărioara*" separă două propoziții în frază, dintre care cea de a doua (*zise mătuşa Mărioara*) este incidentă, reprezentând intervenția naratorului în cadrul vorbirii directe, al replicii personajului din dialog.

Scanned with OKEN Scanner

3. Termeni din familia lexicală a substantivului *grădina:* grădiniță, grădinar, grădinăreasă, a grădinări, grădinăresc (adj.), grădinărit.

4. Cuvinte care conțin diftong: *aproape, ziua, miaza-mare.*

5. Structurile care exprimă timpul de desfășurare a acțiunii sunt: *„Odată, vara, pe-aproape de Moși", „ziua miaza-mare", „de Duminica Mare".*

6. Modurile de expunere predominante în text sunt narațiunea și dialogul.

B.

Într-o zi de vară, personajul principal plănuiește să fure cireșe de la unchiul său din partea tatălui, Vasile.

Făcându-și un plan pentru a nu fi prins, el merge mai întâi la casa acestuia, unde se preface că îl caută pe vărul Ion, pentru a merge împreună la scăldat. Astfel, află că atât unchiul Vasile, cât și vărul Ion sunt plecați din sat, acasă fiind doar mătușa Mărioara.

Considerând că este un bun prilej pentru a-și pune intenția în aplicare, Nică se preface a pleca spre casă, dar de fapt se urcă în cireș și începe să culeagă fructe. Spre mirarea sa, aude amenințările mătușii, care se afla sub pom cu o nuia în mână. Ea aruncă spre micul hoț de cireșe cu bulgări de pământ, apoi încearcă să se urce după el, dar acesta coboară de pe o creangă și începe, în fugă, urmărirea prin cânepa ce se întindea în grădină, căci mătușa Mărioara se străduia să-l prindă.

După ce cânepa este culcată la pământ, fiind distrusă în acest fel, Nică profită de un moment în care mătușa se împiedică; sare gardul, se duce acasă și este foarte cuminte în restul zilei. (191 de cuvinte)

Subiectul al II-lea

A.

1. – Domeniul științific în care activa cercetătorul american Martin Seligman era psihologia.

– Concluziile cercetărilor recente asupra creierului: *„firea, caracterul omului, pot fi școlite".*

2. Numele autoarei este Dina Bran și sursa de unde a fost selectat fragmentul este revista *„Asul verde".*

3. *sufletului* – gen neutru, caz genitiv

studii – gen neutru, caz acuzativ

Scanned with OKEN Scanner

4. *primul* – numeral ordinal (cu valoare substantivală)/ subiect
psihologul – substantiv comun/ nume predicativ

5. *care a studiat sistematic* – propoziție subordonată atributivă
cum poate un om – propoziție completivă directă
să ajungă la deplina sa mulțumire sufletească. – propoziție completivă directă

6. Ei dansează [1]/ cum au văzut la școala de dans. [2]/
P_2 – propoziție subordonată cincumstanțială de mod

B.

Înainte de experiența pe care o voi povesti, cuvinte precum „ecologie", „natură" nu însemnau prea mult pentru mine.

Lucrurile s-au schimbat în mintea mea când o organizație ecologistă ne-a propus o colaborare, sub forma unei activități de voluntariat. Am mers într-o pădure de la marginea orașului, unde trebuia să plantăm puieți de copaci. Să plantezi copaci în pădure? Mi se părea un efort fără rost, ceva absurd.

Abia la fața locului am înțeles. Din pădurea falnică de altădată nu mai rămăseseră decât niște pâlcuri jalnice de copaci. Aceştia parcă cereau ajutor, sufocați fiind în gunoaiele lăsate de orășenii care ieşeau acolo la picnicuri, la sfârşit de săptămână sau în zilele de sărbătoare.

Cei din organizație ne-au mai explicat că mulți dintre copacii adulți fuseseră tăiați de hoții de lemne, aşa încât propunerea lor era să curățăm întâi pădurica rămasă, apoi să plantăm puieți de copaci, care să refacă vechea pădure.

Era vorba despre niște mici stejari, copaci specifici acestei zone geografice, încă din vechime, de sute de ani. Alături de colegii mei, am săpat gropile necesare plantării, apoi am luat fiecare câte patru-cinci pui de stejari şi i-am plantat. Câtă speranță era în copăceii aceia fragili, care abia îşi începeau existența în locul acela!... Îşi întindeau spre soare crenguțele firave, cum un prunc îşi întinde brațele către mamă... Abia aveau câteva frunzulițe, dar îmi imaginam că peste câțiva ani vor avea coroane bogate, vor fi puternici, frumoşi, ca şi strămoşii lor.

De atunci am simțit cumva, misterios, că parcă soarta mea e legată de a lor. De aceea le-am urat în gând mult noroc şi din când în când îi rog pe părinții mei să mergem cu maşina acolo, să-i vizităm, să mă asigur că le merge bine. De atunci cuvintele „natură", „responsabilitate", „speranță" au alt înțeles pentru mine. (298 de cuvinte)

Scanned with OKEN Scanner

Testul 18

Subiectul I

A.

1. De flori de *mai.*

Nu *mai* accept compromisurile în acest domeniu.

2. Cratima din structura *„Ieşi Zamfira-n mers isteț”* uneşte fonetic două cuvinte/părți de vorbire diferite (substantivul propriu *Zamfira* şi prepoziția *în*), adică arată (indică, marchează) rostirea într-o silabă a finalului primului cuvânt şi a cuvântului următor *(n)*: Zam-fi-ra-n (trei silabe).

Rolul cratimei este şi acela de a indica absența vocalei *î* din prepoziția *în*, dar şi de a contribui la păstrarea unor elemente prozodice ale versului în care se află: măsura de 8 silabe şi ritmul iambic.

3. Cuvinte obținute prin conversiune: *mulți, mult, multe* – din pronume nehotărâte în adjective pronominale nehotărâte); *mea* – din pronume posesiv în adjectiv pronominal posesiv.

4. – Cuvinte ce conțin diftong: *vai, părea* (Nu *încingea*!)

– Cuvinte ce conțin hiat: *mlădiul.*

5. Numele mirelui este Viorel, iar structura ce exprimă proveniența lui (locul de origine) este: *„Dintr-un afund de Răsărit.”*

6. Primele cinci versuri au câte 8 silabe, iar ultimul vers are 4 silabe.

B.

Genul epic cuprinde opere literare, în proză sau în versuri, în care autorul îşi exprimă în mod indirect (prin intermediul personajelor şi al întâmplărilor, circumscrise spațial şi temporal) sentimentele, gândurile, concepțiile despre viață.

Ca moduri de expunere, predomină, de obicei, narațiunea (ceea ce presupune prezența unui narator auctorial, impersonal, la persoana a III-a sau a unui narator-personaj, care povesteste subiectiv, la persoana I) şi dialogul, însă pot apărea şi descrierea, monologul. Pe parcursul textului, pot fi sesizate adesea anumite etape (momente ale subiectului) prin care acțiunea se dezvoltă: expoziționea, intriga, desfăşurarea acțiunii, punctul culminant şi deznodământul.

Balada cultă *Nunta Zamfirei,* din care a fost selectat fragmentul, prezintă personaje principale (cei doi miri) şi secundare (nuntaşii) implicate în eveni-

Scanned with OKEN Scanner

mentul nunții. Descrierea amănunțită a ceremonialului nupțial este precedată de o expozițiune care prezintă personajele şi situația inițială: *domnul,* craiul Săgeată, are, ca în basme, o fată neobişnuit de frumoasă, peţită în zadar de mulți feciori de seamă. Însă, în locul zmeilor din basme, care ar fi răpit-o (ceea ce ar fi constituit intriga), apare „alesul", Viorel. De aici totul decurge după un „scenariu" ideal: tinerii se plac, se îndrăgostesc, fac o nuntă hiperbolizată, ca în basme, la care participă toată suflarea țării, precum şi mulți alți oaspeți din toate colțurile lumii.

Narațiunea (la persoana a III-a, în cea mai mare parte) se îmbină cu descrierea atmosferei sărbătoreşti a nunții, cu descrierea-portret a miresei. Elementele, nuanțele lirice se „infiltrează" în text, împletindu-se cu epicul.

Organizarea textului sub formă de versuri şi, în consecință, prezența elementelor de prozodie (strofe, rimă, măsură, ritm) sau a figurilor de stil, a imaginilor artistice nu fac ca acest text să fie mai puțin epic, nefiind strict specifice liricului.

Aşadar, textul-suport se încadrează (preponderent) în genul epic, fiind o baladă cultă inspirată din basmele populare şi din ritualul nunții țărăneşti. (301 cuvinte)

Subiectul al II-lea

A.

1. – Componența alimentației omului primitiv era următoarea: *vânat, peşte, fructe,* adică alimente obținute prin activități de vânătoare, pescuit, cules.

– Consecințele benefice ale diversificării tipurilor de hrană acum circa 100.000 de ani au fost: *întărirea rezistenței omului la boli şi creşterea numerică a populațiilor.*

2. Titlul lucrării din care s-a citat fragmentul este *„Bolile şi analizele medicale pe înțelesul tuturor"*, iar autorul este dr. Ioan Năstoiu.

3. *se îmbolnăveau* – timpul imperfect, diateza reflexivă

a permis – timpul perfect compus, diateza activă

4. *(din) epoca* – substantiv (comun simplu) (însoțit de articolul hotărât *–a*)?/ atribut substantival prepozițional

alte – adjectiv pronominal nehotărât/ atribut adjectival

Scanned with OKEN Scanner

5. Ultima frază conține două propoziții principale aflate în raport de coordonare copulativă prin joncțiune.

6. Dinozaurii au trăit [1]/ înainte ca Terra să fie lovită de un asteroid devastator.[2]/

P_2 – propoziție subordonată circumstanțială de timp

B.

Textul citat prezintă consecințele schimbării modului de hrănire asupra sănătății oamenilor, în urmă cu aproximativ 100.000 de ani, adică „momentul" în care omul primitiv (vânător şi culegător al vegetației sălbatice) a devenit agricultor, cultivând plante şi domesticind, crescând animale.

Cerealele, laptele şi cantitatea sporită de carne au dus la creşterea rezistenței omului în fața bolilor. Acest lucru este de necontestat, căci cercetările ştiințifice o demonstrează: un om mai bine hrănit este mai rezistent.

Însă, în opinia mea, modul de hrănire al omului modern arată că un exces al acestor produse (mai ales când sunt mult prelucrate, rafinate, cu adaos de zahăr, grăsimi etc.) poate chiar să facă rău, mai ales când simplele, „demodatele", dar extrem de sănătoasele fructe şi legume proaspete sunt date uitării, în favoarea unor alimente mai moderne, mai complicate, dar mai sărace în vitamine şi minerale.

Prin această idee susțin, la fel ca şi autorul citat în fragmentul dat, că există o legătură puternică între alimentație şi sănătate. Un mod de hrănire echilibrat ne poate oferi toate elementele de care are nevoie organismul pentru o viață sănătoasă, însă orice lipsă sau exces ne poate afecta, îmbolnăvindu-ne.

În concluzie, pot afirma, adaptând un proverb celebru : „Spune-mi cu ce te hrăneşti, ca să-ți spun cât de sănătos eşti." (210 cuvinte)

Testul 19

Subiectul I

A.

1. *Ochii* ne asigură unul dintre cele mai importante simțuri. – *văzul* (sens propriu, de bază)

Scanned with OKEN Scanner

Un zar are între unu şi şase *ochi* pe fiecare latură. (sens propriu, secundar)

Stelele se aprinseseră pe boltă; părea că noaptea ne priveşte cu sute de *ochi* strălucitori. (sens figurat)

Observaţie! Pentru sensurile proprii secundare se acceptă şi forma de plural *ochiuri* (*două ochiuri, ochiuri de apă, ochiuri de geam, ochiuri ale unei plase, ochiuri ale unei ţesături* etc.).

2. În structura *s-adună* cratima uneşte fonetic două cuvinte/părţi de vorbire diferite (pronumele reflexiv *se* şi verbul *adună*), adică marchează rostirea într-o silabă a primului cuvânt (*s*) şi a începutului cuvântului următor: *s-a-du-nă* (trei silabe).

Rolul cratimei este şi acela de a indica absenţa (elidarea) vocalei *e* din pronumele reflexiv *se*, dar şi de a contribui la păstrarea unor elemente prozodice ale versului în care se află: măsura de 8 silabe şi ritmul trohaic.

3. Cuvinte obţinute prin conversiune:

ruptă, plecată, fermecată – din verb la participiu în adjectiv

lin – din adjectiv în adverb

toate – din pronume nehotărât în adjectiv pronominal nehotărât.

4. *bul-gări, tres-ti-a, tran-da-firi, al-baş-tri*

5. Elemente cosmice: *norii, lună.*

Elemente acvatice: *lac, valuri, unda, trestia* (poate fi acceptată ca plantă asociată mediului acvatic).

6. – Epitete: *„(umbră) fină"; „(bulgări) de lumină"; „lin (plecată)"; „(unda) fermecată".*

– Comparaţie: *„o umbră fină,/Ruptă de mişcări de valuri/Ca de bulgări de lumină".*

B.

Fragmentul dat se încadrează în genul liric. Acesta cuprinde opere literare în care autorul îşi exprimă în mod direct (fără personaje şi întâmplări) sentimentele, gândurile, concepţiile despre viaţă. De obicei, autorul se exprimă la persoana I, marcă a eului liric. Ca moduri de expunere, apar descrierea şi/sau monologul liric.

Textul eminescian *Crăiasa din poveşti* se prezintă ca o descriere de tip peisaj, dar şi de tip portret (al crăiesei). În acest scop, apar epitete cromatice: *(Trandafiri aruncă) roşii, (Păru-i) galben, (ochii ei) albaştri*, precum şi imagini, mai ales

Scanned with OKEN Scanner

vizuale, care impresionează prin delicatețe, prin detalii grațioase (jocurile luminii, umbrei): *„Lângă lac, pe care norii/Au urzit o umbră fină"; „Păru-i galben,/ Fața ei lucesc în lună"*.

În lipsa acțiunilor (din genul epic şi dramatic), accentul se pune pe atmosfera melancolică, de visare, de basm, la care contribuie atât elementele naturii (lacul, luna, trestia, norii – motive literare des întâlnite în lirica eminesciană), cât şi elementul uman (copila-crăiasă). De fapt, umanul şi naturalul par să se contopească. Delicata crăiasă face parte din peisaj (sau peisajul este umanizat şi „vrăjit" prin prezența ei), astfel încât nu trebuie considerată un personaj în adevăratul sens al cuvântului (ca în genul epic).

Fiind o descriere în versuri, fără personaje şi întâmplări, a unui tărâm fermecat, poezia *Crăiasa din poveşti* se înscrie în seria liricii eminesciene. (216 cuvinte)

Subiectul al II-lea

A.

1. – Cei doi regi ai dacilor amintiți în fragmentul dat sunt Duras Diurpaneus şi Decebal.

– Anii de desfăşurare a celor două războaie ce au condus la ocuparea Daciei de către romanii conduşi de împăratul Traian sunt 101-102 şi 105-106.

2. Structura care exprimă dificultățile cu care s-a confruntat Decebal în timpul domniei sale este: *a trebuit să facă față mai întâi atacurilor legiunilor romane trimise de Domițian ca represalii (...) şi apoi celor două războaie întreprinse de împăratul Traian.*

3. *a alunga* – modul infinitiv, conjugarea I

conducând – modul gerunziu, conjugarea a III-a

4. *noul* –atribut adjectival/ adjectiv propriu-zis (cu articol)

să facă față –predicat verbal/ locuțiune verbală

5. Prima frază conține două propoziții, cea de a doua (*că în iarna...*) fiind subordonată față de prima.

6. Oamenii simpli nu îşi doriseră acest <u>război</u>[1]/ care le distrugea viețile[2]/.

P_1 – propoziție principală

P_2 – propoziție subordonată atributivă

Scanned with OKEN Scanner

B.

Era o zi înnorată a anului 106. Parcă şi cerul se pregătea să plângă pentru soarta crudă a dacilor, care fuseseră învinşi de romani în bătălia finală. Se luptaseră bărbăteşte, până la ultimele resurse, pentru a-şi apăra neamul, dar romanii erau prea numeroşi, bine echipaţi şi instruiţi...

La insistenţele celor din suita sa, regele Decebal se salvase din capitala deja cucerită de romani, în speranţa că, fugind în munţi, va putea organiza de acolo o nouă armată, a nouă luptă de recucerire a teritoriului pierdut.

Ajungând într-un sat de oieri daci şi privind feţele celor rămaşi pe acasă (femei, copii, bătrâni), Decebal îşi zicea: „Nu are niciun rost să le mai dau tristele veşti... Chipurile văduvelor şi orfanilor îmi arată clar că au aflat tot... Totuşi, câteva cuvinte de îmbărbătare poate mai aşteaptă de la regele lor." Trecând peste oboseala drumului şi peste durerea provocată de răni, regele îşi adună ultimele puteri pentru a le vorbi supuşilor săi:

— Nu-i plângeţi pe cei morţi! Sufletele lor deja şi-au găsit liniştea lângă zeul nostru, Zalmoxis. Gândiţi-vă mai bine la soarta voastră! De se va putea, vom încerca să recuperăm ceea ce am pierdut. Iar de nu, atunci putem alege: ori o moarte demnă, de oameni liberi, ori mila romanilor, supunerea în faţa lor.

După aceste cuvinte, regele se retrase în coliba fruntaşilor satului, unde făcură sfat. Câteva zile aşteptă veşti de la cei pe care îi trimisese în împrejurimi, pentru a căuta sprijin, însă, aflând că romanii sunt pe urmele sale şi nedorind să fie târât în lanţuri pe străzile Romei, încălecă pe calul său şi luă drumul codrului... Ultimul rege al dacilor liberi nu a mai fost văzut niciodată. Unii spuneau că şi-ar fi luat singur zilele, pentru a se regăsi, ca om liber, cu tovarăşii săi, alături de Zalmoxis. (299 de cuvinte)

Testul 20

Subiectul I

A.

1. *să-nşiri ≠ să deşire*
să cerni ≠ să risipească
să pui (de mămăligă) ≠ să răstoarne

Scanned with OKEN Scanner

mare ≠ *mic*

dreaptă ≠ *stângă.*

2. În structura *„Neghiniță, gândul lumii”*, virgula desparte atributul apozițional *„gândul lumii”* de substantivul *„Neghiniță”.*

3. Cuvinte din familia lexicală a cuvântului *gândul:* a gândi, gândire, gânditor, îngândurat, gândit.

4. Cuvinte cu diftong din ultimul paragraf al textului: *oamenilor, adineauri, dreaptă.*

5. Structura care exprimă motivul ce o determină pe bătrână să vorbească singură uneori este: *„ca să-şi mai ţie de urât”.*

6. Modul de expunere predominant în textul dat este dialogul dintre bătrână şi Neghiniță (deşi la început pare a fi un monolog al *babei*).

B.

În opinia mea, fragmentul de text dat se înscrie în specia literară a basmului (cult), întrucât îndeplineşte criteriile presupuse de această specie literară: apartenența la genul epic, împletirea elementelor verosimile (credibile, reale) cu cele neverosimile (supranaturale, fantastice), apariția unei serii de motive literare specifice, existența unor formule proprii (inițiale, mediane, finale) etc.

În primul rând, încadrarea în genul epic se susține prin existența personajelor (baba şi uncheaşul, Neghiniță) şi a acțiunii care poate fi prezentată pe momentele subiectului. Expoziţiunea cuprinde motivul literar al cuplului fără urmaş, des întâlnit şi în alte basme (de exemplu, în *Tinereţe fără bătrâneţe şi viaţă fără de moarte*). Aşa cum se întâmplă de obicei în basme, această lipsă urmează a fi „acoperită” prin naşterea, apariția miraculoasă a eroului. În acest caz, personajul care dă titlul textului îşi face apariția într-un mod original şi comic: *baba* crede că vorbeşte singură, aşa cum obişnuia să facă în lipsa soțului, pentru a-şi ține de urât, dar, de fapt, purta un dialog cu Neghiniță, care, ascuns în urechea ei, îi aflase gândurile.

În al doilea rând, se remarcă prezența unei formule inițiale tipice: *a fost odată*, formulă ce are rolul de a introduce cititorul în lumea basmului.

În ultimul rând, menționez ca argument împletirea elementelor verosimile (baba şi moşneagul fără copii) cu cele fantastice (însăşi existența personajului

Scanned with OKEN Scanner

principal, mic cât un bob de neghină, care are capacitatea de a afla gândurile oamenilor).

În concluzie, fiind un text epic, cu elemente reale şi fantastice, cu o formulă inițială specifică, fragmentul dat se încadrează în specia basmului. (256 de cuvinte)

Subiectul al II-lea

A.

1. – Locul unde este situat noul sediu al Bibliotecii Naționale este *Bulevardul Unirii*.

– Numărul de săli de lectură date în folosință într-o primă fază este şapte.

2. Activitățile pe care le poate găzdui noul sediu al Bibliotecii Naționale, pentru diverse categorii de public, sunt: *expoziții, conferințe sau ateliere demonstrative, lucrul la proiecte comune al unor grupuri de elevi şi studenți, activități de after-school.*

3. *şcolară* – gen feminin, număr singular
diverse – gen feminin, număr plural

4. *şapte* – atribut adjectival/ numeral cardinal cu valoare adjectivală
elevilor – complement indirect/ substantiv comun

5. Ne vedem direct la teatru [1]/ sau ne întâlnim înainte altundeva [2]/?

6. Primul paragraf al textului citat conține o singură propoziție.

B.

— Psst, colega! Hei, tu, cu coperta colorată! se auzea în şoaptă dintr-un raft de la etajul trei al Bibliotecii Naționale.

— Salut, dă-mi voie să mă prezint: mă numesc „Aventurile lui Tom Sawyer" de Mark Twain şi povestesc, cui are curiozitatea să mă deschidă, aventurile pline de haz ale unui băiețel năzdrăvan din America. Tu cine eşti?

— Eu mă numesc simplu „Poezii", dar conținutul meu nu e deloc modest, pentru că versurile scrise în mine aparțin unuia dintre cei mai originali poeți români: Tudor Arghezi. Acum, că ne-am prezentat, îți mărturisesc că m-aş bucura să fim prietene, pentru că de câteva zile, de când am fost mutate din vechiul sediu al bibliotecii în acesta nou, m-am rătăcit de vechii mei vecini de

Scanned with OKEN Scanner

raft. Nu mai văd pe nimeni cunoscut şi mi-ar prinde bine nişte noi amici. Ştii, eu sunt foarte vorbăreaţă...

— Bună ziua, zise cu voce gravă o carte groasă, amestecându-se în vorbă. Eu sunt „Dicţionarul explicativ al limbii române", o lucrare serioasă care nu trebuie să lipsească din nicio bibliotecă şi la care oamenii apelează întotdeauna cu încredere atunci când vor să afle sensul unui cuvânt.

— Daaaaa, bun, am înţeles, tu eşti cea mai importantă dintre noi, zise ironic prima carte, făcându-i cu ochiul de pe copertă (care aparţinea figurii băieţelului american) celeilalte „surate". Şi? Cum vă place noul sediu? Mie mi se pare că totul miroase „a nou", nu e urmă de praf... I like it!

— Ia, gata cu trăncăneala, zise îngrijorat „Dicţionarul". Mi se pare că aud zgomot de paşi. Ştiţi că oamenii nu au aflat încă secretul nostru: că putem vorbi între noi ca şi ei... Acum linişte! Pe mai târziu! (274 de cuvinte)

Testul 21

Subiectul I

A.

1. *porneau* ≠ *stăteau, rămâneau*

libertate ≠ *dependenţă*

2. Rolul virgulei din structura dată este de a izola substantivul *„surioară"*, în cazul vocativ, de restul enunţului.

3. – Cuvânt format prin compunere: *numai* – alcătuit din adverbele de mod *nu* şi *mai*.

– Cuvinte formate prin conversiune: *toţi* – adjectiv pronominal nehotărât obţinut din pronume nehotărât simplu; *apus* – substantiv comun obţinut din participiul verbului *a apune*.

4. – Cuvânt care conţine diftong: *două*.

– Cuvânt care conţine triftong: *porneau*.

5. O trăsătură a muştelor, prezentă în text, este lenea/comoditatea.

6. – Personificarea: *„le zise albina lor"*.

– Epitetul: *„muşte sprintenele"*.

Scanned with OKEN Scanner

B.

Fabula este o specie a genului epic, în versuri sau în proză, care conține o scurtă povestire alegorică, în care sunt satirizate defecte omeneşti cu scopul de a fi îndreptate şi care se finalizează cu o morală explicită sau implicită, desprinsă din narațiune.

Consider că opera literară *Muştele şi albina*, de Al. Donici, aparține acestei specii literare, atât la nivelul structurii, cât şi al conținutului.

În primul rând, din punct de vedere structural, textul citat prezintă o scurtă narațiune dialogată la care iau parte personaje personificate, recrutate din lumea animalelor, respectiv muştele şi albina şi se finalizează cu o morală explicită, desprinsă din narațiune. Muştele îi propun albinei să plece împreună în străinătate, că *„pe-acolo-i numai vară"*, iar *„libertatea preadomneşte"*, considerând că în țara lor nu sunt tratate cum se cuvine, neavând parte de puțină destindere: *„Iar aice... oh! ce soartă!/Să trăieşti în țara ta, /–Aci vie, aci moartă,/Fără a te desfăta."*

Albina le refuză, subliniind faptul că munca ei aduce folos oamenilor, după cum reiese din replica pe care le-o dă: *„Pământenii, mic şi mare,/Ai mei faguri toți iubesc"*. În acelaşi timp, le explică faptul că, în orice țară s-ar afla, trebuie să-şi demonstreze valoarea, în special muncind cu seriozitate, dacă doresc considerația celor din jur. (*„Iar voi, oriunde vă-ți duce,/Dacă şi-n acele țări/Vreun bine nu-ți aduce,/Nu veți afla desfătări."*)

Ultima parte conține morala, explicită, prin care autorul formulează mesajul că munca atrage după sine nu numai respectul celorlalți, ci şi demnitatea personal: *„Acel ce pentru-a lui țară/În faptă face folos;/Orice rău îl împresoară,/ Nu o lasă bucuros;/Iar acel ce nu lucrează/La edificiul comun/Singur se expatriază,/ Căci nimic nu face bun."*

În al doilea rând, sunt prezente personajele alegorice prin intermediul cărora sunt satirizate defecte omeneşti. Astfel, muştele reprezintă comoditatea şi lenea, combinate cu o oarecare aroganță ori naivitate şi se află în antiteză cu albina care simbolizează hărnicia, modestia şi înțelepciunea. De asemenea, personajele propun şi atitudinea față de țara natală, muştele fiind indiferente iar albina dovedindu-şi patriotismul (*„Şi în țară-mi voi să mor"*).

În concluzie, opera literară *Muştele şi albina* de Alecu Donici este o fabulă, prezentând, prin alegorie, trăsături de caracter omeneşti şi transmițând un mesaj de ordin moralizator. (362 de cuvinte)

Scanned with OKEN Scanner

Subiectul al II-lea

A.

1. – Originea desenelor animate trebuie căutată în cărțile comice de benzi desenate ale anilor 1890.

– Primul desen animat (scurtmetraj) a fost: *Humorous Phases of Funny Faces.*

2. *Palierul comediilor animate a fost în ultima vreme destul de exploatat devenind, practic, o categorie pentru copiii... de toate vârstele.*

3. *filmele* – gen neutru, caz nominativ

comediilor – gen feminin, caz genitiv

4. *o categorie* – nume predicativ/ substantiv comun

toate – atribut adjectival/ adjectiv pronominal nehotărât simplu

5. *Însă, mileniul al treilea a debutat, în acest domeniu, cu o spectaculoasă diversificare a genului, filmele de animație depășind cu mult, ca țintă, copiii* – propoziție principală

după cum cunoaștem – propoziție subordonată circumstanțială de mod

6. Nu se ştie [1]/ cum vom rezolva această problemă. [2]/

P_1 – propoziție principală

P_2 – propoziție subordonată subiectivă

B.

Filmul animat își păstrează farmecul aparte, depășind granițele timpului sau ale vârstei și te transpune oricând, cu aceeași plăcere, în lumea lui inconfundabilă.

În opinia mea, desenul animat este un mod plăcut de a-ți petrece timpul liber, dar și o detașare de lumea reală. Ca iubitor al genului, urmăresc toate filmele apărute în ultimii ani, dar cel mai mult îmi plac desenele animate „clasice" datorită simplității și încărcăturii lor afective.

Desenul meu preferat este *„Beauty and the Beast (Frumoasa și Bestia)"*, bazat pe o poveste populară, publicată în secolul al XVIII-lea, într-un ziar din Franța. Povestea de dragoste dintre Belle, tânăra care își salvează tatăl, rămânând captivă în palatul înfricoșător al Bestiei și prințul transformat în monstru din cauza egoismului său, este cunoscută în toată lumea. Pe mine, însă, m-au impresionat mult personajele. Pe lângă protagoniștii absolut remarcabili se află slujitorii prințului deveniți sub puterea vrăjii o suită de obiecte: ceainicul, cestile, sfeșnicul, ceasornicul. Expresivitatea acestora, mimica și replicile au

Scanned with OKEN Scanner

fost atât de reuşite încât mi-au transmis sentimente „unice", de dragoste, respect, devotament şi onoare.

După vizionarea acestui film am simțit nevoia să mă documentez şi am aflat cu plăcere că acesta a fost premiat cu Globul de Aur în anul 1991. Consider că mesajul său, constând în puterea creatoare a iubirii, ajunge mai uşor în inimile spectatorilor dacă este transpus în lumea desenului animat.

În concluzie, ori de câte ori simțim nevoia să ne detaşăm de realitate şi să pătrundem în spațiul fictiv al poveştilor, putem alege filmul de desen animat. (252 de cuvinte)

Testul 22

Subiectul I

A.

1. *nestrăbătute* = neumblate

poamelor = *fructelor*

2. Linia de dialog marchează vorbirea directă.

3. – Cuvinte formate prin derivare: *merişor* – de la substantivul „măr" şi prefixul diminutival *-işor; trebuință* – de la verbul „a trebui" şi sufixul *-ință*.

– Cuvinte formate prin compunere:

Făt-Frumos – din substantivul „făt" şi adjectivul „frumos"

vreodată – din particula „vre" şi adverbul „odată"

îndată – din prepoziția „în" şi substantivul „dată".

4. *ea*, *ie*.

5. Făt-Frumos l-a cruțat pe lup. Drept răsplată, lupul i-a dăruit un merişor.

6. Făt-Frumos nu îl săgetează pe lup deoarece acesta îl atenționează că i-ar putea fi de folos.

B.

Specie a genului epic în proză, basmul, considerat de G. Călinescu „o *oglindire a vieții în moduri fabuloase*", prezintă întâmplări fantastice raportate la aspecte din realitate, la care iau parte personaje cu puteri supranaturale, exponente ale unor valori etice. Basmul popular are caracter anonim, oral, colectiv şi tradițional.

Scanned with OKEN Scanner

În opinia mea, fragmentul citat din opera literară *Lupul cel năzdrăvan şi Făt-Frumos* aparţine unui basm, deoarece are unele caracteristici ale acestei specii literare.

În primul rând prezintă întâmplări fantastice raportate la aspecte din realitate, la care iau parte personaje cu puteri supranaturale, exponente ale unor valori etice. Astfel, Făt-Frumos, personaj pozitiv, aflat în căutarea dreptăţii, doreşte să-l găsească pe hoţul merelor. Drumul său este călăuzit de lup, personaj ajutor, care *„îi arată drumul cel mai apropiat şi mai lesnicios"*, promiţându-i să-i fie de folos la nevoie: *„— Ţine, Făt-Frumos, acest merişor. Când vei avea trebuinţă de mine vreodată, să te uiţi la el, să gândeşti la mine şi eu îndată voi fi acolo."*

Personajele prezente în text sunt exponentele unor valori etice. Făt-Frumos îşi dovedeşte curajul mergând prin păduri *„nestrăbătute de picior de om"* şi ajungând în cetatea împăratului păsărilor, precum şi spiritul justiţiar, dorind să-l pedepsească pe hoţ. De asemenea, îşi arată mărinimia, deoarece îl cruţă pe lup când este rugat de acesta. Lupul, personajul ajutător specific basmului, are puteri supranaturale, promiţând să-l ajute pe erou, după cum reiese din replica: *„mult bine ţi-oi prinde vreodată"*.

În al doilea rând, aparţinând genului epic popular, basmul are caracter anonim, autorul său nemaifiind cunoscut, caracter oral, colectiv şi tradiţional. Oralitatea textului reiese din utilizarea regionalismelor (*megieşia, pădurei*), a diminutivelor (*merişor*), a expresiilor populare (*mult bine ţi-oi prinde vreodată, să gândeşti la mine*). Caracterul tradiţional este susţinut de prezenţa motivelor literare recurente în basm: furtul (*Lupul spuse că hoţul era împăratul păsărilor*), călătoria iniţiatică (*Făt-Frumos [...[porni cu credinciosul său [...[şi ajunse la cetatea în care se afla acea pasăre*), animalul ajutător (*lupul*), obiectele magice (*merişorul*), superioritatea mezinului.

În concluzie, având în vedere întâmplările fantastice relatate, prezenţa personajelor cu puteri supranaturale şi caracterul popular, fragmentul citat din opera literară *Lupul cel năzdrăvan şi Făt-Frumos* aparţine unui basm.

Subiectul al II-lea

A.

1. – Numele astrofizicienilor din Chicago sunt Dorian Abbot şi Eric Switzer.

– Denumirea dată descoperirii lor este: *planeta lupului de stepă*.

Scanned with OKEN Scanner

2. Numele autorului este Gabriel Tudor iar titlul articolului din care a fost extras fragmentul este *„Un lup singuratic, hoinărind prin stepa galactică”.*

3. *ar exista* – mod condițional-optativ, timp prezent

au refuzat – mod indicativ, timp perfect-compus

4. *ce* – subiect/ pronume relativ simplu

doi – atribut adjectival/ numeral cardinal cu valoare adjectivală

5. *Savanții americani au acceptat ideea* – propoziție principală

că este vorba, cel mai probabil, de un organism primitiv – propoziție subordonată atributivă

6. Mă gândesc ^{1}/ unde am putea petrece vacanța ^{2}/.

P_1 – propoziție principală

P_2 – propoziție subordonată completivă indirectă, introdusă prin adverbul relativ *unde*

B.

Anul 2359. Citisem despre *planeta lupului de stepă* în ziarul de ieri, dar nu credeam că cercetările ajunseseră atât de departe. Eram hotărât să aflu eu însumi ce se ascundea în spatele acestei ştiri. Aşa că am urcat în navă şi, după un zbor mai lung prin galaxie, am aterizat în partea de nord a planetei.

Păşeam acum pe un tărâm necunoscut. Totul în jur era alb-cenuşiu, cu sclipiri metalice. Din loc în loc, mici adâncituri în scoarță creau efecte de lumini şi umbre. Planeta era uşor încălzită, deşi, în unele locuri, mici oaze de apă aveau la suprafață bucăți de gheață. În ele se reflecta lumina într-un joc de curcubeu, difuzându-se în cercuri verzi, albastre, indigo. Am mers înainte încercând să descopăr o formă de viață. Nu se auzea decât foşnetul costumului meu. Dincolo de oaze se vedeau porțiuni cu denivelări care ascundeau ceva. Am mers în acea direcție, dar nu am găsit nimic decât alte denivelări, linii ondulate plicticos, care se multiplicau fără să se oprească undeva. M-am pregătit de întoarcere. În spatele meu, sunetul unui corp în cădere mi-a atras atenția. M-am întors instinctiv: lupul. Salturile sale agile, venite din spatele denivelărilor, păreau o continuare a onduleurilor, ca şi când dunele de gheață se năşteau atunci. Cu blana sclipind metalic, cu chipul fix şi privirile argintii, părea el însuşi un efect de lumină. Nu a venit spre mine, ci s-a pierdut în denivelări, aşa cum venise. Am vrut să-l fotografiez, dar nu am reuşit. Am părăsit planeta având convingerea că nu era lipsită de viață.

Scanned with OKEN Scanner

Testul 23

Subiectul I

A.

1. *a biruit* – a trecut, a promovat

să-i zdrobească – să-i distrugă

2. Rolul utilizării liniei de pauză în enunțul „— *N-ar fi fost mai bine, madam Georgescu – zic eu – să fi mers d. Georgescu în persoană la profesor*?" este de a izola o propoziție principală incidentă de restul frazei.

3. *(s-a)înțepenit* – cuvânt obținut prin derivare cu prefixul *în* de la adjectivul „țeapăn"

toate – adjectiv pronominal nehotărât obținut prin conversiune din pronume nehotărât

4. Cuvinte care conțin hiat: *greutate*, *străin*.

5. Doamna Georgescu are un fiu care nu a putut promova examenul la Morală. Aceasta îl roagă pe narator să meargă împreună la profesor acasă.

6. În opinia mamei sale, Ovidiu este *„simțitor"* și *„ambițios"*.

B.

Genul epic cuprinde operele literare în proză sau în versuri, caracterizate prin narativitate, prezentând întâmplări derulate într-o ordine logică și temporală, realizate de personaje și relatate de un narator.

În opinia mea, fragmentul extras din opera literară *Bacalaureat* de I.L. Caragiale aparține genului epic, având unele trăsături specifice.

În primul rând, în fragment se regăsesc personaje principale, participante la întâmplările din fragment (naratorul, doamna Caliopi Georgescu), dar și figurante (Virgiliu, Horațiu, Ovidiu, domnul Georgescu și profesorul). Doamna Georgescu i se plânge personajului-narator că profesorul îl persecută pe fiul ei, că îi *zdrobește* cariera și că băiatul e *simțitor*, fiind în stare să se prăpădească. Problema era că primise un 3 la Morală și că lui îi trebuia un 6. În consecință, doamna îl invită pe narator să se suie lângă dumneaei în trăsură pentru a merge la profesor, neomițând argumentul că se cunosc de multă vreme: *„Acu, dumneata îl cunoști pe Ovidiu de când era mic... Știi ce creștere i-am dat!..."*

Scanned with OKEN Scanner

În al doilea rând, se remarcă prezența narațiunii, ca mod de expunere specific operei epice, faptele fiind relatate într-o ordine logică și temporală. De asemenea, se observă prezența naratorului subiectiv, mărcile acestuia în text fiind pronumele și verbele de persoana I: *„și zicând acestea, cucoana îmi face loc lângă dumneaei în trăsură”*.

În concluzie, având în vedere prezența personajelor, a narațiunii și a naratorului, consider că fragmentul citat din opera literară bacalaureat, de I.L. Caragiale aparține genului epic.

Subiectul al II-lea

A.

1. – Numele profesorului care s-a îngrijit de amenajarea muzeului este Nicolae Simache.

– Marile creații dramatice ale scriitorului sunt: *„O noapte furtunoasă”*, *„O scrisoare pierdută”*, *„D'ale carnavalului”*, *„Conu Leonida față cu reacțiunea”*, *„Năpasta”*.

2. *Sunt expuse traduceri ale operei scriitorului în diferite limbi, afișe de interpretare ale comediilor lui Caragiale în lume: Franța, Japonia, Spania, Italia, Belgia.*

3. *absolvite* – adjectiv participial, caz genitiv

originale – adjectiv propriu-zis, caz nominativ

4. *este găzduit* – predicat verbal, verb predicativ

secolului – atribut substantival genitival, substantiv comun

5. *Pe hol un loc important îl ocupă bustul scriitorului, realizat de sculptorul Ion Jalea* – propoziție principală

și fotografiile unor mari actori care au dat viață eroilor lui Caragiale. – propoziție subordonată atributivă.

6. Știu [1]/ să interpretez textul literar. [2]/

P_1 – propoziție principală

P_2 – propoziție subordonată completivă directă

B.

Acum câțiva ani, școala noastră a organizat o excursie la Ploiești, pentru a vizita Casa memorială „I.L. Caragiale”. Am participat cu bucurie, știind că o vizită într-un astfel de loc nu presupune doar informarea propriu-zisă, ci și crearea unei punți între prezent și trecut.

Scanned with OKEN Scanner

Am pornit la drum dis-de-dimineață, deşi nu aveam o distanță foarte mare de parcurs. Colegii mei erau vorbăreți şi extrem de preocupați de jocurile de pe gadgeturile pe care le aduseseră cu ei, aşa că tot drumul am privit pe fereastră gândindu-mă la ce vom face în ziua aceea. Între timp începuse să plouă, aşa că nu credeam că va fi distractiv.

În scurt timp am ajuns şi am intrat într-o curte mică în care era amplasat pe un soclu de piatră bustul scriitorului I.L. Caragiale. Casa memorială primise titulatura „Muzeul I.L. Caragiale". Am fost întâmpinați de un ghid amabil care ne-a condus prin toate încăperile. Am văzut o adevărată colecție documentară de „momente" din viața acestuia: fotografii de familie, publicații, obiecte personale, mobilier vechi şi chiar afişe cu reprezentațiile pieselor sale în epocă. Incursiunea în acest spațiu unic a fost însoțită de explicațiile ghidului, care au dat cu adevărat culoare întregului ansamblu. Am aflat multe detalii legate de prieteniile cu ceilalți scriitori, de relațiile familiale, detalii care mi-au conturat mai clar în minte profilul marelui dramaturg.

Deodată, un zgomot metalic venit dintr-una din încăperi ne-a întrerupt liniştea. Am mers să vedem ce se întâmplase. Un coleg luase stiloul scriitorului de pe birou, pentru a vedea cum scrie şi pentru a-l fotografia. Din neatenție, îl scăpase pe jos. Liniştea era mai profundă decât înainte. Ne aşteptam la amenzi şi la mustrări, dar în loc de toate acestea, ne-am trezit invitați pe rând să scriem cu stiloul şi să ne simțim... în timpul lui Caragiale. A fost emoționant momentul, mai ales că stiloul era neştirbit, probabil nemuritor, iar ghidul, amabil ca până atunci.

După ce am făcut fotografii, am părăsit muzeul păstrând mult timp în minte imaginile zilei, care între timp se înseninase.

Testul 24

Subiectul I

A.

1. *pricepe* – înțelege

deplin – complet, total

2. Cratima, semn ortografic, marchează rostirea legată a două părți de vorbire diferite, pronumele demonstrativ *asta* şi forma scurtă a verbului *a fi*.

Scanned with OKEN Scanner

3. – Cuvânt format prin compunere: *decât* – din prepoziția „de" și adverbul de mod „cât".

– Cuvinte formate prin conversiune:

deplin – adverb de mod obținut din adjectiv compus

datorită – prepoziție obținută din verb la participiu

întâmplător – adverb de mod obținut din adjectiv propriu-zis.

4. Cuvinte care conțin diftong: *taina, învăluia, numaidecât.*

5. Naratorul aterizează pe planeta Micului Prinț.

Micul Prinț îl întreabă pe vizitator de pe ce planetă vine.

6. Personajul-narator se supără deoarece nu-i place să fie luat în derâdere.

B.

Micul Prinț, personajul principal din acest fragment, al cărui nume se regăsește în titlu, este o apariție încântătoare, mai ales prin modul jucăuș și entuziast de a descoperi tot ceea ce intervine nou în viața lui. Întâlnirea cu naratorul care tocmai căzuse cu avionul îi dă ocazia să învețe, dar curiozitatea lui este tipică unui copil, plină de nerăbdare: *„Micul prinț, care îmi punea o mulțime de întrebări, părea că niciodată nu le aude pe-ale mele."*

Aflând ce este acela un avion și în ce constă zborul (*„Cum! Ai căzut din cer?"*), devine ironic și vădit amuzat, dar reflectează la cele aflate.

În conturarea personajului, autorul utilizează atât procedeele directe, cât și pe cele indirecte de caracterizare. Despre Micul Prinț naratorul afirmă că are un *„drăgălaș hohot de râs"*, trăsătură fizică devenită aproape emblematică pentru caracterul său. Atitudinile și replicile sale evidențiază inteligența, umorul, dar și caracterul sociabil: *„Atunci și tu vii tot din cer! De pe ce planetă ești?"* În relația cu naratorul este prietenos, deși ușor ironic, exprimându-și sincer părerile: *„Ce e drept, cu asta nici nu poți să vii prea de departe..."*

În concluzie, Micul Prinț este un personaj fascinant, misterios, o posibilă ipostază a autorului.

Subiectul al II-lea

A.

1. – Carnavalul de la Veneția este vechi de 1000 de ani.

– Cel mai des întâlnite măști sunt *bauta* și *moretta*.

Scanned with OKEN Scanner

2. *Un alt moment cheie al evenimentului păstrat până azi a rămas parada de început, deschisă de „doge" şi de soția acestuia, urmați de personaje istorice.*

3. *este croită* – diateza pasivă, modul indicativ

a rămas – diateza activă, modul indicativ

4. *baluri* – subiect/ substantiv comun

organizate – atribut adjectival/ adjectiv participial

5. *Centrul distracției rămâne însă Piața San Marco, centrul istoric al oraşului* – propoziție principală

care palpită alături de mulțimea de turişti şi de localnici. – propoziție subordonată atributivă

6. Citesc toate informațiile [1]/ ca să ştiu mai mult. [2]/

P_1 – propoziție principală

P_2 – propoziție subordonată circumstanțială de scop, introdusă prin conjuncția subordonatoare *ca să*

B.

Am ajuns în vara trecută, pentru prima oară, la Veneția, împreună cu părinții mei. Oraşul se dezvăluia privirilor noastre ca o pânză nesfârşită de gondole, poduri şi clădiri pastelate, apărute odată cu marea.

În ziua aceea începea vestitul carnaval şi mă mai puteam bucura de Veneția pentru câteva ore, fiindcă în ziua următoare, în zori, decolam. Magnific! Tobele au început să vestească deschiderea oficială. Ne-am amestecat prin mulțime. Peste tot era un amalgam de măşti triste, vesele, fixe, strălucitoare, decorate cu pene ori pictate strident, unele sobre, geometrice, în alb şi negru, altele asortate cu straie lucioase, rânjind malițios. M-a atras o mască stacojie, cu pene gri şi gene perlate. Am cumpărat-o şi mi-am potrivit-o pe față.

Numărul oficial cu care începeau serbările era *Zborul Îngerului.* O fată brunetă, îmbrăcată în roşu, cu două aripi albe, s-a lansat în zbor de pe Turnul Campanile. Zborul era scurt, rapid, ca o zvâcnire a unui arc de lumină. Urma să aterizeze în mijlocul grădinii, dar de data aceasta aterizarea urma să fie chiar în mijlocul mulțimii. Au început focurile de artificii. Am început să aplaud. Fata s-a lansat, dar aripile nu i s-au deschis. Lumea a început să urle înspăimântată. Poliția şi pompierii erau pregătiți să intervină, dar căderea era inevitabilă. Ajunsă la aproape doi metri de pământ, căderea s-a încetinit, iar

Scanned with OKEN Scanner

aripile i s-au deschis. Fata a aterizat lin, spre încântarea mulțimii care a început să aplaude frenetic.

Deodată, lângă mine a apărut o mască identică: stacojie, cu pene gri, gene perlate... Parcă ar fi fost perechea din oglindă. M-am oprit speriat, apoi am auzit vocea din spatele ei:

— Ciao! Sono Lucia!

Am rămas nemişcat. În faţa mea era o fată brunetă, îmbrăcată în roşu, cu două aripi albe.

Testul 25

Subiectul I

A.

1. *blând* = *lin*

răsare = se iveşte, apare

2. Rolul cratimei în structura *„-mi bate”* este de a marca rostirea legată a două părți de vorbire diferite, căderea vocalei *î* precum şi de a menține metrica versului.

3. *tainic* – cuvânt format prin conversiune (adverb din adjectiv)

uscate – cuvânt format prin conversiune (adjectiv provenit din verb la participiu)

naltul – cuvânt format prin conversiune (substantiv comun din adjectiv propriu-zis)

dulceață – cuvânt format prin derivare cu sufixul *-eață* de la adjectivul *„dulce”*.

4. Cuvinte care conțin diftong: *băiet, cutreieram.*

5. Ritmul poeziei este iambic, iar măsura ultimului vers este de 11 silabe.

6. – Epitet: *freamăt lin.*

– Metafora: *rai din basme.*

B.

În opinia mea, versurile citate reprezintă exprimarea lirică a iubirii față de natură, sentiment adânc, în care se oglindesc toate tainele sufletului: dorul, tristețea, bucuria, exuberanța.

Scanned with OKEN Scanner

În primul rând, modul în care este redată mişcarea naturii reflectă identificarea totală a eului cu universul, perceput nu numai vizual (*Răsare luna,-mi bate drept în faţă*), ci şi olfactiv (*un miros venea adormitor*) sau muzical (*Blând îngânat de-al valurilor glas*).

În al doilea rând, aceste versuri oferă imaginea purităţii copilăriei, la care cititorul e invitat să reflecteze, recuperând momentele fericite, refăcând armonia cu universul. Amintirea devine în poezie un mod de a exista *altfel*, dintr-o altă perspectivă a timpului. Versul *„Un rai din basme văd printre pleoape"* deschide metaforic această încercare, dizolvând limita dintre prezent şi trecut.

În concluzie, poezia *Fiind băiet, păduri cutreieram* de Mihai Eminescu exprimă chiar din titlu nostalgia unui timp unic, în care percepţia universului şi relaţia cu natura erau mai profunde, dar şi o invitaţie în lumea visului, văzut ca mod de a fi.

Subiectul al II-lea

A.

1. – Elementele indispensabile amenajării grădinii japoneze sunt: apa sub formă de iaz sau fântână (izvor); pietrele decorative care, în genere, au o formă triunghiulară; felinarele din piatră; gardul natural; podul arcuit care să ducă spre insulă; pavilionul sau terasa pentru servirea ceaiului.

– O tehnică tradiţională folosită în grădina japoneză este cea de combinare a pietrelor.

2. Titlul articolului din care a fost extras fragmentul este *Amenajarea grădinii japoneze*, iar site-ul pe care a apărut acesta este www.gradinarit.pasiunea.Eu.

3. *grădinii* – gen feminin, caz dativ

tipuri – gen neutru, caz nominativ

4. *primul* – atribut adjectival, numeral ordinal cu valoare adjectivală

construirea – complement indirect, substantiv comun

5. *Se spune* – propoziţie principală

că idealul de amenajare a unei grădini japoneze este natura – propoziţie subordonată subiectivă

6. Ziua [1]/ când am primit bicicleta [2]/ a fost minunată.[1]/

P_1 – propoziţie principală

P_2 – propoziţie subordonată atributivă

Scanned with OKEN Scanner

B.

Grădina japoneză din Parcul Herăstrău este o adevărată oază de armonie, de liniște și de puritate într-o realitate anostă și uneori mult prea zgomotoasă. Mi-a trecut prin minte acest gând într-o după-amiază de vară, când rătăceam pe aleile Parcului Herăstrău. Atenția mi-a fost atrasă de o cărăruie îngustă, care lega asfaltul cenușiu de un spațiu în care se zăreau semnele unei naturi sălbatice. Am urmat șirul de pietre rotunde și mari, străjuite de un gărduleț din tulpini egale de bambus.

În capăt se deschidea privirii un spațiu perfect organizat, simplu. În dreapta erau plantați arbuști variați ale căror ramuri, nuielușe subțiri și asimetrice, păreau arcuri frânte sub greutatea frunzișului, dar în același timp libere, puternice, căutând și găsind soarele. În stânga se întindea o pajiște verde, tăcută, care asculta răbdătoare vântul sau poate uneori ploaia. În mijlocul grădinii, rotund și singur, un ochi de apă sclipea liniștit, înconjurat de pietre mari, rotunde ca el. Peste el trecea un pod mic, din lespezi alungite, dreptunghiulare, simple.

Am așteptat primele linii ale apusului pe una dintre pietrele de lângă apă. Spațiul acesta, aparent primitiv, era încărcat de simboluri, așa cum aveam să citesc mai târziu. Nu era numai un decor, era o întreagă lume, fără nimic artificial în ea, adâncă și pură...

Testul 26

Subiectul I

A.

1. – Cuvinte derivate: *costisitoare; nemăsurat.*

– Cuvinte obținute prin conversiune: *acest; avutul.*

2. Virgula delimitează substantivul în vocativ „mamă" de restul propoziției.

3. Primele cuvinte care conțin diftongi: *ți-am, numai.*

4. – Epitet: *(cheltuieli) nebunești.*

– Metaforă: *fundul sufletului.*

5. Modurile de expunere prezente în fragmentul dat sunt narațiunea și dialogul.

Scanned with OKEN Scanner

6. Odată rămas fără avere, Abu-Hasan rămâne şi fără prieteni. Aceştia îl evitau, devenind indiferenți, chiar dacă prietenul lor se afla într-un moment de cumpănă. Abu-Hasan fusese fericit când avusese prieteni alături de el, dar sentimentul de mâhnire pe care îl trăieşte acum pare să îi sfâşie sufletul. Întotdeauna dezamăgirile marchează oamenii profund, iar amintirile plăcute se pierd uşor în negura timpului.

B.

Abu-Hasan, personajul principal, este fiul unui negustor bogat, un tânăr care moşteneşte o avere însemnată după moartea tatălui său.

Personajul este caracterizat indirect, prin fapte, atitudine şi relațiile cu alte personaje, iar trăsăturile caracteriale sunt puse în evidență treptat, dezvăluind trăirile eroului, atunci când află că are prieteni falşi.

Ținut *„sub străşnicie”* de tatăl său, protagonistul doreşte *„să-şi petreacă vremea în chipul cel mai plăcut”*, dar dă dovadă de chibzuință, luând decizia de a-şi împărți averea în două: o parte care să-i asigure traiul şi cealaltă pe care s-o risipească pe distracții.

Prietenos şi generos, el adună *„o ceată de vârsta şi de teapa lui”*, organizează petreceri costisitoare, *„cu mâncări şi băuturi care de care mai rare şi mai scumpe”*, iar banii sunt risipiți în scurt timp. Odată rămas fără avere, Abu-Hasan rămâne şi fără prieteni, iar mâhnirea şi dezamăgirea profundă pun stăpânire pe sufletul său. Astfel, Abu-Hasan este caracterizat indirect prin atitudinea pe care o adoptă față de amicii săi, conştientizând că relațiile cu tinerii se bazaseră doar pe interese materiale şi că, în realitate, nu avusese niciun prieten adevărat, ci numai parteneri pentru petreceri. (186 de cuvinte)

Subiectul al II-lea

A.

1. – Autorul textului este Claudia Chelu.

– Zona în care este situat oraşul este valea superioară a Râului Prahova, în județul Prahova, la poalele Masivului Caraiman.

2. – Titlul articolului este *„Buşteni, atracție turistică indiferent de anotimp”*.

– Titlul publicației în care a apărut articolul este *„Gazeta de Olt”*.

3. *aceste* – adjectiv pronominal demonstrativ de apropiere, caz nominativ

deosebită – adjectiv propriu-zis, caz acuzativ

Scanned with OKEN Scanner

4. *care* – subiect

facilitează – predicat verbal

5. *Nu este exclus* – propoziție principală

ca regele Carol I să fi fost și el atras de această energie misterioasă [...]. – propoziție subordonată subiectivă

6. Hotărârea este [1]/ să plece. [2]/

P_1 – propoziție principală

P_2 – propoziție subordonată predicativă (introdusă prin conjuncția subordonatoare *să*)

B.

De curând am vizitat orașul Sinaia, un vestit centru cultural al țării, cu o arhitectură deosebită și un patrimoniu muzeistic de excepție. Este un tărâm de vis, care te cheamă cu vraja sa în lumea magică a poveștilor.

Situată pe Valea Prahovei, la poalele munților Vârful cu Dor, Sinaia este supranumită și „Perla Carpaților" pentru peisajele superbe și pentru condițiile deosebite de practicare a sporturilor de iarnă. Ceea ce încântă cu adevărat privirea sunt Munții Bucegi, situați la vest, ca un uriaș „scut de pază" al așezării, care domină orașul printr-un perete abrupt de peste 1000 m.

Sinaia este una dintre cele mai importante stațiuni de odihnă din țară, oferind, în toate anotimpurile, cele mai bune condiții de petrecere a timpului liber, dar și de tratament. Este un oraș renumit atât pentru practicarea sporturilor de iarnă și a drumețiilor montane, cât și pentru calitățile curative ale zonei, mai ales ale aerului proaspăt și curat.

Am aflat că Sinaia are un climat subalpin, cu veri răcoroase și ierni blânde. Stratul de zăpadă persistă de la sfârșitul lui septembrie până la finele lui martie și rămâne un adevărat punct de atracție pentru împătimiții sporturilor de iarnă.

Dacă ajungeți în Sinaia aveți mai multe opțiuni; pârtiile deservite de transportul pe cablu (teleschi/telescaun/telecabină) vă stau la dispoziție pentru a vă conduce către peisajul magnific al altitudinilor de la Cota 1400-2000, în timp ce Castelul Peleș, Casa Memorială George Enescu, Casa de vânătoare Foișor și Mănăstirea Sinaia sunt doar câteva dintre obiectivele turistice, care vă pot reține atenția.

În concluzie, nimic nu se compară cu frumusețea acestor locuri, iar dacă aveți o clipă de răgaz merită să vă bucurați de magia acestui colț de rai. (280 de cuvinte)

Scanned with OKEN Scanner

Testul 27

Subiectul I

A.

1. *ne-îm-pă-cat; su-flet*

2. Virgula delimitează vocativul „drăguță" de restul propoziției.

3. Cuvinte care conțin diftong: *Doamne, voia.*

4. – Epitet: *(fața) blândă; (barba) albă.*

– Personificare: *că-n piept inima-mi se frânge.*

5. Modurile de expunere prezente în text sunt narațiunea și dialogul.

6. Constantin Brâncoveanu trăiește momente cruciale, care-i răscolesc sufletul. Fiii săi sunt uciși pe rând, iar tatăl îndurerat se adresează divinității: — *Doamne, fie-n voia Ta!* Astfel, gestul creștinesc al domnitorului sugerează credința nestrămutată în Dumnezeu, tăria cu care îndură destinul, puterea de a accepta cu demnitate și curaj moartea.

B.

Un personaj bine conturat este Constantin Brâncoveanu, domnitorul patriot, devenit simbol al creștinismului românesc, prin acțiunile sale politice și diplomatice purtate pentru independența țării.

Voievodul român este caracterizat atât direct, cât și indirect, prin fapte, atitudine și relațiile cu alte personaje, iar trăsăturile caracteriale sunt puse în evidență treptat, dezvăluind trăirile eroului.

Portretul fizic este sumar, dar simbolic: *„barba albă"* devine simbolul bătrâneții, dar și al înțelepciunii, iar *„fața blândă"* constituie un veritabil reper al sufletului său.

Personalitatea complexă a voievodului român este conturată indirect, iar trăsătura dominantă a eroului este credința sa nestrămutată în Dumnezeu: *„Brâncoveanu se scula/[...] La icoane se-nchina."*

Fin cunoscător al psihologiei dușmanului, el își trezește feciorii și-i îndeamnă să se apere de tirania pașei, dar totul pare a fi zadarnic, întrucât sunt prinși de turci și duși la Istanbul, unde vor fi uciși pe rând.

Adevărata forță morală și caracterul său puternic se dezvăluie în confruntarea cu sultanul, iar momentul apoteotic îl constituie uciderea celor patru fii.

Scanned with OKEN Scanner

Brâncoveanu trăieşte momente cruciale, care-i răscolesc sufletul. Fiii săi sunt ucişi pe rând, iar tatăl îndurerat se adresează divinităţii („*Doamne, fie-n voia Ta!*"), acceptându-şi resemnat destinul („*Creştin bun m-am născut eu,/Creştin bun a muri vreu*").

În concluzie, Constantin Brâncoveanu este un personaj complex, particular, atât prin lumea căreia îi aparţine, cât şi prin valorile morale la care aderă, devenind un adevărat simbol al creştinismului românesc. (227 de cuvinte)

Subiectul al II-lea

A.

1. – Mesajul textului este prezentarea expoziţiei personale a pictorului băcăuan Doina Munteanu.

– Anotimpul expus în tablouri este toamna.

2. – Titlul articolului este „*Peisaje şi culori de toamnă în noua expoziţie semnată Doina Munteanu*".

– Titlul publicaţiei în care a apărut articolul: „*Ziarul de Gardă*".

3. *vrea* – verb predicativ, modul indicativ, timpul prezent

să organizeze – verb predicativ, modul conjunctiv, timpul prezent

4. *vernisajul* – subiect

a pictorului – atribut substantival genitival

5. *Vreau* – propoziţie principală

să o felicit pe Doina Munteanu pentru sensibilitatea [...] – propoziţie subordonată completivă directă

cu care pictează – propoziţie subordonată atributivă

6. Cine munceşte mult [1]/ are rezultate deosebite. [2]/

P_1 – propoziţie subordonată subiectivă (introdusă prin pronumele relativ *cine*)

P_2 – propoziţie principală

B.

Pe 20 septembrie 2011, şcoala noastră a primit invitaţia de a participa la o expoziţie de pictură a tinerelor talente, care s-a desfăşurat în foaierul Teatrului Naţional şi în cadrul căreia micii artişti plastici au expus tablouri cu o tematică variată. Mi-a atras atenţia un tablou de toamnă, proiectat pe fundalul unui

Scanned with OKEN Scanner

peisaj simplu, în care toamna picta copacii goi şi picura pete ruginii peste întreg pământul.

Privind în ansamblu, puteai observa razele cândva aurii ale soarelui, care acum luminau din ce în ce mai slab covorul de frunze aşternut prin grădinile jefuite de frumuseţea trandafirilor. Observam fiecare detaliu şi eram fascinată de culorile toamnei fără egal: de la galbenul pal sau roşul de foc până la frunzele ruginii, ce se legănau agale în bataia uşoară a vântului.

În prim-plan, zăream ramurile copacilor împodobite de lumină şi culoare, iar pădurea întreagă părea îmbrăcată într-o platoşă de aramă. În plan secund, observam norii cenuşii care prevesteau lacrimile lui octombrie ce udă întreg pământul şi anunţă tristeţea de neînvins a lunii noiembrie.

Eram fascinată de magia acestui tablou şi pentru o clipă am simţit că trăiesc în mijlocul acelei naturi mirifice, dar visul a fost spulberat repede de vocea puternică a unui coleg care anunţa încheierea vizitei. (205 de cuvinte)

Testul 28

Subiectul I

A.

1. – diftong: *toamnă*

– triftong: *ploioasă*

2. Semnul exclamării marchează o frază exclamativă, un monolog adresat, un îndemn ce ascunde semnificaţii poetice profunde, exprimând deopotrivă suferinţa naturii şi a poetului.

3. – Măsura: 14 silabe.

– Rima: împerecheată.

4. – Epitete: *triste (glasuri), mocnita (jale).*

– Personificare: *Suspină trist în urmă, foşnindu-şi frunza moartă,/Salcâmul de la poartă.*

5. Modurile de expunere prezente în text sunt descrierea şi monologul adresat/liric.

6. Versurile constituie o meditaţie pe tema trecerii ireversibile a timpului şi exprimă încercarea poetului de a surprinde imaginea anotimpului toamna, în

Scanned with OKEN Scanner

toată complexitatea sa. Astfel, imaginile exterioare – *„frunza moartă”, „salcâmul”* – se oglindesc adânc în sufletul poetului, provocându-i nostalgie, tristețe, durere, așa încât eul contemplator se simte acum abandonat, iar natura participă afectiv la stările sale de spirit.

B.

Genul liric cuprinde totalitatea operelor în care predomină subiectivitatea, emoția, exprimarea directă, oferind cititorului posibilitatea regăsirii de sine, prin reflecție, contemplație și trăire.

În opinia mea, tematica operei *Salcâmul* de Ștefan Octavian Iosif corespunde ariei consacrate a genului liric, poezia fiind o meditație pe tema trecerii ireversibile a timpului și a dispariției sentimentelor omenești: iubirea, speranța, duioșia. Construit sub forma unui monolog liric adresat, textul are ca temă evidențierea trăirilor provocate de contemplarea unui tablou de toamnă, exprimând încercarea poetului de a surprinde imaginea anotimpului în toată complexitatea sa.

În primul rând, deși inițial poemul pare construit sub forma lirismului obiectiv, mărcile lexico-gramaticale ale prezenței eului liric sunt ușor de identificat în text, atât prin pronumele personale la persoana I plural (*„ne”*), cât și prin persoana a II-a singular, remarcându-se nevoia de implicare a cititorului, de a-l face părtaș la suferința naturii: *„te-apasă”, „te străbat”*.

În al doilea rând, registrul stilistic este complex, așa încât cuvintele comunică prin simboluri și figuri de stil. Astfel, epitetele *„priveghiuri lungi”, „triste glasuri”, „mocnita jale”* și personificările *„în sfeșnic lumânarea/Se luptă-n întuneric”, „Suspină trist în urmă, foșnindu-și frunza moartă/Salcâmul de la poartă...”* ascund semnificații poetice profunde, care surprind stările de spirit ale eului liric, imaginile exterioare oglindindu-se adânc în sufletul poetului, provocându-i nostalgie, tristețe, durere. De asemenea, punctele de suspensie apar ca o prelungire a suferinței naturii și a trăirilor poetului. Vibrând cândva la bucuriile naturii, eul contemplator se simte acum abandonat și singur (*„Ne lasă și cocorii!”*), însă găsește puterea să le adreseze un ultim îndemn: *„Fugiți, fugiți departe, întârziate stoluri”*. Este evidentă reacția pe care eul poetic o are în fața imaginii unei păduri lipsite de cântec, de viață, proiectând totul pe fundalul unui peisaj sumbru (*„liniștea ploioasă...”*) în care nimic nu mai seamănă cu viața de odinioară a întregii naturi.

Scanned with OKEN Scanner

În concluzie, textul *Salcâmul* de Ştefan Octavian Iosif este o operă lirică atât prin complexitatea mesajului, cât şi prin varietatea registrului stilistic, îndemnând cititorul la reflecţie, contemplare, explorare a spaţiului imaginar. (330 de cuvinte)

Subiectul al II-lea

A.

1. – Evenimentul se va desfăşura la Centrul Regional de Afaceri din Timişoara.

– Perioada în care se va desfăşura evenimentul este 15-17 martie, între orele 10-20.

2. – Titlul articolului este *„Bookfest, salonul internaţional al cărţii, la prima ediţie în Timişoara”.*

– Denumirea publicaţiei în care a apărut articolul este *„Opinia Timişoarei”.*

3. *prima* – numeral ordinal cu valoare adjectivală, caz nominativ

internaţional – adjectiv propriu-zis, caz genitiv

4. *lansări* – subiect

de carte – atribut substantival prepoziţional

5. *Actriţa Ramona Olosz îi va ajuta pe cei mici* – propoziţie principală

să descopere personaje memorabile din cărţi recent publicate în cadrul MINI-BOOKFEST. – propoziţie subordonată circumstanţială de scop

6. Gândul [1]/ că pleacă [2]/ nu-mi dă pace [1]/.

P_1 – propoziţie principală

P_2 – propoziţie subordonată atributivă (introdusă prin conjuncţia subordonatoare *că*)

B.

În opinia mea, lectura joacă un rol important în viaţa adolescenţilor, devenind un instrument complex care dezvoltă posibilitatea de comunicare între oameni, un ecou al capacităţilor de gândire şi limbaj. Gustul pentru lectură nu vine de la sine, ci se formează printr-o muncă asiduă a factorilor educaţionali (familia şi şcoala), prin răbdare, perseverenţă, continuitate şi voinţă.

În primul rând, lectura contribuie într-o mare măsură la îmbogăţirea cunoştinţelor elevilor, la formarea unui vocabular activ, complex, la dezvoltarea dragostei de ţară şi la educarea sentimentelor estetice. Aşadar, lectura îi învaţă pe elevi să gândească, să comunice şi să interacţioneze cu semenii,

Scanned with OKEN Scanner

cultivă sensibilitatea şi imaginaţia, modelează caractere şi contribuie la educaţia moral-cetăţenească, ajutând omul în aspiraţiile sale spre autodepăşire. Scopul lecturii este acela de a forma progresiv un tânăr capabil să înţeleagă lumea, să-şi exprime gândurile, stările, sentimentele, opiniile, să fie sensibil la frumosul din natură şi la cel creat de om.

În al doilea rând, în timpul lecturii, între cititor şi autor se realizează o strânsă relaţie; ei se întâlnesc în atmosfera şi conflictul povestirii, iar cititorul se regăseşte în personajele cărţii şi trăieşte parcă sentimentele autorului. Aşadar, nimic nu se compară cu bucuria de a ţine în mână o carte, cu plăcerea unei cărţi savurate pe îndelete în lumina caldă de amurg. De altfel, în timpul lecturii suntem ţinuţi departe de lumea reală şi ne cufundăm într-o lume a fanteziei, a imaginaţiei, iar lectura trezeşte cititorului o gamă variată de trăiri şi emoţii care culminează cu o stare generală de satisfacţie.

În concluzie, la vârsta adolescenţei cititul ar trebui să constituie o provocare, lectura unei cărţi oferind cititorului prilej de reflecţie şi de meditaţie. (274 de cuvinte)

Testul 29

Subiectul I

A.

1. – Cuvânt derivat: *schimbătoare*.

– Cuvânt compus: *deodată*.

2. Punctele de suspensie de la sfârşitul strofei a treia marchează ieşirea din planul imaginaţiei şi coborârea în realitate. Aşadar, deşi eul liric se alătură visătorilor care vor să pătrundă tainele înaltului, ale universului îndepărtat, finalul poemului îl readuce pe poet în planul concretului, al realităţii, oferind cititorului o perspectivă inedită asupra lumii înconjurătoare.

3. – Măsura: 9/8 silabe.

– Rima: încrucişată.

4. – Epitet: *(gând) nebun*

– Personificare: *...ş-acuma norii/Au tras perdeaua către munte*.

Scanned with OKEN Scanner

5. Modurile de expunere prezente în text sunt descrierea şi monologul adresat/liric.

6. Versul citat surprinde tema iubirii, ipostaza eului liric îndrăgostit care simte nevoia de a fi aproape de persoana iubită. Puntea de culori a curcubeului îi provoacă poetului o stare de visare, de încântare, de meditație. Epitetul *„gând nebun"* prezintă entuziasmul poetului care, pentru o clipă, consideră că are forța de a modela universul, de a construi lumi posibile, pornind de la spațiul concret al realității. Aşadar, spațiul terestru este bine conturat (*„casa mea"*, *„casa ta"*), iar celălalt rămâne unul nedefinit, comparat poate cu un gând *„nebun"*, un vis, o dorință de înălțare.

B.

Titlul poemului (*„Curcubeul"*) este un element definitoriu al textului şi devine sugestiv pentru întreaga creație lirică. Astfel, curcubeul apare ca o structură ambivalentă, motivând atât tema, cât şi mesajul poemului. În sens concret, curcubeul este un fenomen interesant, care se manifestă prin apariția pe cer a unei palete de culori, ce impresionează prin formă şi nuanțe.

Pe de o parte, ca motiv literar, în poemul lui Dimitrie Anghel curcubeul este, în mod simbolic, o punte ce asigură legătura dintre eul liric şi cititor, întrucât lumina sa pare să contureze pe deplin spațiul imaginației poetice. În plan sugestiv, lumina acestui curcubeu redă strălucirea, culoarea, dar şi visul, înălțimea, forța, tăria de a urca.

Pe de altă parte, curcubeul devine o proiecție a dorinței de iubire. În planul creației, poetul aspiră la iubire (*„Să urc tăriile cereşti"*), pendulând între cele două lumi (reală – imaginară), accentuând forța devastatoare a sentimentului de dragoste. Apariția subită a curcubeului (*„Un curcubeu a-ntins o punte"*) oferă poetului un nou orizont, pe fundalul căruia pare să fie proiectat un nou cuplu de îndrăgostiți, *„puntea de lumină"* fiind o metaforă ce sugerează legătură dintre ei (*„casa mea pân'la a ta"*).

De asemenea, curcubeul poate fi considerat un arc de triumf, o adevărată izbândă în planul iubirii, reflectată puternic în sufletul eului liric.

În finalul poemului, dezamăgirea pare să-şi facă apariția, toate visele fiind zadarnice, întrucât norii distrug *„frumoasa punte"* şi destramă *„gândul nebun"* al încercării poetului de a-şi depăşi limitele.

Scanned with OKEN Scanner

În concluzie, titlul poemului este un element de compoziție încărcat de semnificații, ce asigură o strânsă legătură între eul poetic şi creația literară, proiectând cititorul pe fundalul ficțiunii artistice şi oferindu-i posibilitatea unor variate interpretări. (276 de cuvinte)

Subiectul al II-lea

A.

1. – Deschiderea oficială a patinoarului are loc duminică seara, la ora 19.00.

– Directorul general A.L.P.A.B se numeşte Radu Popa.

2. – Titlul articolului este *„Se deschide patinoarul din Parcul Cişmigiu”.*

– Publicația în care a apărut articolul este *„România Liberă”.*

3. *vor dori* – verb predicativ, modul indicativ, timpul viitor propriu-zis (viitor I)

să închirieze – verb predicativ, modul conjunctiv, timpul prezent

4. *duminică* – complement circumstanțial de timp

deschiderea – subiect

5. *Îi aşteptăm cu drag, în Parcul Cişmigiu, pe toți cei* – propoziție principală

care sunt pasionați de acest sport – propoziție subordonată atributivă

6. Se gândeşte [1]/ cum va proceda la examen. [2]/

P_1 – propoziție principală

P_2 – propoziție subordonată completivă indirectă (introdusă prin adverbul relativ *cum*)

B.

Păstrez şi acum în minte imaginea unui peisaj mirific de iarnă, surprins în amurg. Afară ningea liniştit, iar stratul de zăpadă creştea văzând cu ochii, acoperind totul cu mantia sa albă. Întreg peisajul părea cufundat într-o lume magică. Totul era încremenit într-un alb fără de sfârşit.

Marea de alb ce mă înconjura schimbase hainele ruginii ale toamnei cu unele de gală, albe şi curate. Aleile, neumblate încă, anunțau amorțirea naturii. Parcul îşi aştepta parcă vizitatorii să-i treacă pragul, pentru a împărtăşi cu fiecare dintre ei bucuria sosirii iernii. Câțiva brazi încărcați de nea vegheau de jur-împrejur liniştea tabloului hibernal. Chiar şi becurile sau felinarele aleilor păreau să resimtă greutatea stratului de zăpadă.

Scanned with OKEN Scanner

Priveam atent paleta de culori care pusese stăpânire pe întreg ținutul: albul zăpezii nuanțat de galbenul purpuriul al lunii, la care se adăugau nuanțele de mov şi albastru ce reflectau fidel cerul.

Într-un târziu am înțeles că iarna îşi marcase teritoriul şi se declarase stăpână absolută a întregii naturi. Pentru o clipă m-am lăsat învăluit de lumina caldă a lunii, care îmi inspirase atâta încredere, vrând parcă să descopăr un sens ascuns, un semn tăinuit al naturii.

Mi-am dat seama că nimic nu se compară cu frumusețea acestui peisaj, cu senzația plăcută de calm şi linişte pe care am resimțit-o la începutul lui decembrie, în mijlocul unui colț de rai. (222 de cuvinte)

Testul 30

Subiectul I

A.

1. – Cuvânt derivat: *ghintulețe*.

– Cuvânt obținut prin conversiune: *tot (trupul)*.

2. Punctele de suspensie marchează o pauză psihologică a vorbitorului/personajului, instaurând o tăcere semnificativă, sugestivă pentru intențiile sămădăului, şi având rolul de a-l intimida pe Ghiță.

3. *cârciumarul* – 11 litere, 10 sunete

orişicine – 9 litere, 9 sunete

4. – Epitet: *(om) uscățiv*.

– Enumerație: *un om [...] înalt, uscățiv şi supt la față*.

5. Modurile de expunere prezente în text sunt descrierea şi dialogul.

6. Încă de la început, Lică Sămădăul se dovedeşte a fi un personaj complex, un spirit al răului, autoritar, care îşi impune regulile pe un ton dur, amenințător: *„eu voiesc să ştiu"*; *„cred că ne-am înțeles?"*.

Deşi este conştient de eventualele primejdii, Lică îşi asumă riscul şi doreşte să stăpânească locurile, să dețină autoritatea şi să-şi exercite puterea, insistând chiar şi asupra celor mai mici detalii: *„cine umblă pe drum, cine trece pe aici, cine ce zice şi cine ce face"*.

Scanned with OKEN Scanner

B.

Un personaj bine conturat în fragmentul dat este Lică Sămădăul, un spirit al răului, omul care exercită o dominație fascinantă asupra celorlalte personaje.

Sămădăul este caracterizat atât direct, cât și indirect, prin fapte, atitudine și relațiile cu alte personaje, iar trăsăturile caracteriale sunt puse în evidență treptat, dezvăluind adevăratele sale intenții.

Portretul fizic este sugestiv și constituie un reper al caracterului său puternic, dur: *„un om de treizeci și șase de ani, înalt, uscățiv și supt la față, cu mustața lungă, cu ochii mici și verzi"*. Folosind tehnica detaliului, naratorul obiectiv conturează portretul personajului, insistând atât asupra trăsăturilor fizice, cât și a celor morale. Desprins din rândul sămădăilor, Lică se individualizează prin statutul social, este porcar, dar unul bogat care are vestimentația îngrijită, atent aleasă: *„era porcar, însă dintre cei ce poartă cămașă subțire și albă cu floricele, pieptar cu bumbi de argint și bici de carmajin, cu codorîștea de os împodobit cu flori tăiate și cu ghintulețe de aur"*.

Lică este un personaj orgolios, autoritar și își impune regulile în orice situație. Astfel, prin autocaracterizare el își dezvăluie adevăratul caracter: *„Multe se zic despre mine... multe vor fi adevărate și multe scornite... Eu voiesc să știu totdeauna cine umblă pe drum, cine trece pe aici, cine ce zice și cine ce face, și voiesc ca nimeni afară de mine să nu știe."*

Atitudinea impunătoare a lui Lică atrage atenția cititorului, iar dialogul său cu Ghiță dezvăluie un caracter complex, un om rău și periculos, cinic și brutal, un amestec ciudat de cruzime și mister. (255 de cuvinte)

Subiectul al II-lea

A.

1. – Ineditul acestui proiect prevede ca cele patru familii să nu beneficieze de dotările epocii moderne, ci să trăiască precum în Evul Mediu.

– Comunitățile care vor participa la acest proiect sunt: română, maghiară, sârbă și germană.

2. – Titlul articolului este *„Muzeul Satului Bănățean, un muzeu viu. Proiect inedit prin care mai multe familii vor trăi ca în Evul Mediu."*

– Titlul publicației în care a apărut articolul este *„Opinia Timișoarei"*.

3. *satul* – substantiv comun, simplu, caz nominativ

Scanned with OKEN Scanner

le – pronume personal, formă neaccentuată, caz acuzativ

4. *epocii* – atribut substantival genitival

să trăiască – predicat verbal

5. vor identifica familiile [1]/ care vor locui în aceste case [2]/ ce urmează a fi recondiționate [3]/.

P_3 – propoziție subordonată atributivă

6. Se spune [1]/ că vremea va fi frumoasă [2]/.

P_1 – propoziție principală

P_2 – propoziție subordonată subiectivă (introdusă prin conjuncția subordonatoare *că*)

B.

Anul trecut mi-am petrecut vacanța de vară la bunici, într-o superbă zonă din sudul țării. Păstrez şi astăzi în minte ziua în care am decis să mă plimb prin împrejurimile satului. Farmecul locurilor de odinioară, aerul proaspăt şi îmbietor al dimineților de vară atunci când roua căpăta înfățişarea unor mărgăritare ce umpleau de vrajă întreg ținutul sunt numai câteva detalii care mă fac şi acum să tresar de emoție şi încântare.

Răcoarea dimineții îmi dădea fiori, dar primele raze ale soarelui îşi făceau timid apariția pentru a cufunda totul într-o atmosferă solemnă. Câmpia părea fără margini şi totuşi, în mod ciudat, mă simțeam aproape de orizont.

Nimic nu se compară cu momentul magic al răsăritului. Discul de aur venea parcă din infinit şi într-o clipă acoperea totul, pentru ca în scurt timp să devină atotputernic. În răcoarea dimineții, totul stătea neclintit: nicio adiere de vânt, niciun zgomot în aer, nicio urmă de viață. Era însă liniştea dinaintea furtunii. Treptat, larma punea stăpânire peste sat. La tot pasul zăreai oameni grăbiți, gata pentru o nouă zi de muncă. Într-o clipă, totul se transformase.

Numai câmpia se regăsea într-un dans armonios antrenată în bătaia vântului, creând senzația unei mări în mişcare. Priveam atent paleta de culori a ținutului. De la galbenul auriu al grânelor, la verdele crud al porumbului, la care se adăugau nuanțele de mov şi albastru ce reflectau fidel cerul, totul părea să contureze o lume aparte.

În cele din urmă am înțeles taina locurilor. Dacă ştii să asculți, fiecare petec de pământ îşi depănă povestea, vrând parcă să te facă să descoperi istoria încărcată a locului. (267 de cuvinte)

Scanned with OKEN Scanner

Testul 31

Subiectul I

A.

1. *fecior* – fiu

numaidecât – imediat

2. În secvența dată, virgula desparte substantivul în vocativ (*„om cu picioare”*) de restul propoziției.

3. În secvența dată, cuvinte care conțin diftongi: *piatră, fereastră, venea*.

4. Familia de cuvinte pentru *copilaș*: copil, copilăros, copilărie, a copilări, copiliță, copilandru, copilăresc.

5. – Repetiție: *și merse și merse*.

– Comparație: *iute ca săgeata*.

6. Două moduri de expunere din fragmentul citat dialogul și narațiunea.

B.

În opinia mea, textul *Cele trei rodii aurite* este un basm, specie a genului epic în proză, de mari dimensiuni, în care sunt prezentate acțiuni realiste, dar și fabuloase, și în care sunt antrenate forțe ale binelui și ale răului aflate în conflict.

În primul rând, apartenența la basm a acestui fragment este relevată de prezența formulei inițiale: *„A fost odată un împărat, și avea un fecior”*, formulă care marchează timpul nedeterminat în care are loc acțiunea basmului. În plus, această formulă introduce un alt element specific basmului: împăratul cu fiul său, cel care va deveni eroul înzestrat cu bunătate, vitejie și curaj.

În al doilea rând, un alt element specific basmului este cifra magică 3, menționată în fragment de două ori: prima dată în blestemul rostit de babă – *„trei rodii aurite”*, unde rodiile sunt obiecte cu puteri miraculoase, iar *„dorința de a le vedea și de a le avea”* reprezintă intriga care va determina călătoria eroului. A doua oară cifra 3 apare în cererea pe care fiul o face împăratului pentru *„trei rânduri de haine de fier”* pe care le va folosi în acea *„călătorie mare”* ce se va finaliza cu nunta de trei zile a fiului de împărat cu fata cu părul de aur.

În concluzie, trăsăturile mai sus prezentate justifică încadrarea textului în specia basmului. (218 cuvinte)

Scanned with OKEN Scanner

Subiectul al II-lea

A.

1. – Animalele emblematice ale Australiei sunt: cangurii şi ornitorincii.

– Consecinţele introducerii plantei africane invazive în Australia:

• nu poate fi consumată nici de marsupiale şi nici de vitele fermierilor;

• este o sursă importantă pentru uriaşele incendii necontrolate care au loc din ce în ce mai des în savanele australiene;

• determină costuri uriaşe şi măsuri distructive faţă de mediu pentru eliminarea ei.

2. – Titlul articolului este *„Elefanţii… singura salvare a ecosistemului australian”*.

– Locul apariţiei articolului este site-ul revistei online *Ştiinţă şi tehnică*.

3. *a salva* – verb la modul infinitiv, conjugarea I

(nu) ştie – verb la modul indicativ, conjugarea a IV-a

4. *relocarea* – subiect

de elefanţi – atribut substantival prepoziţional

5. *prin care iarba africană invazivă poate fi eliminată* – propoziţie subordonată atributivă

care pot duce la distrugerea totală a mediului – propoziţie subordonată atributivă

6. Întrebarea zilei era[1]/ care concurent va ajunge primul la linia de sosire [2]/.

P_1 – propoziţie principală

P_2 – propoziţie subordonată predicativă

B.

În a cincea dimineaţă în savana australiană, la prima rază de soare, am pornit toţi spre sudul văii, acolo unde, din cauza incendiului provocat de temperaturile extrem de ridicate, se rătăciseră câteva animale. Zona era ierboasă şi aerul pe care îl respiram ne ardea dureros. La un moment dat, discuţiile aprinse în care eu traduceam când pentru fermieri, când pentru profesor, încetară brusc. În faţa noastră, la câţiva paşi, un pui de elefant prins între nişte tufişuri încâlcite, cu picioarele şi trompa înţepenite în ierburile dese şi înalte, se zbătea disperat să scape din strânsoare. Atunci, pe nepregătite, profesorul a ţâşnit dintre noi, s-a înfipt hotărât în pământ, a rotit cu mişcări ample şi sigure maceta improvizată şi a eliberat grijuliu trompa firavă a puiului obosit şi încrezător în omul ce-l scoase blând spre lumină. Am rămas impresionat de iuţeala şi precizia profesorului.

Scanned with OKEN Scanner

Fețele fermierilor arătau încordare, admirație și respect față de miracolul înfăptuit. Eram convins că prietenul meu acționase instinctiv, la fel ca pe meleagurile natale, fără a se gândi la uralele și laudele cu care a fost răsplătit. (180 de cuvinte)

Testul 32

Subiectul I

A.

1. *ușori* ≠ grei

mă așez ≠ mă ridic

2. În secvența menționată, virgula are rolul de a despărți părțile de propoziție aflate în raport de coordonare prin juxtapunere: *țintă; lung; părăsind.*

3. – Cuvinte obținute prin conversiune:

lin – adverb obținut prin conversiune din adjectivul *lin*

aer – adverb obținut prin conversiune din substantivul *aer*

-ntunecată – adjectiv obținut prin conversiune din participiul verbului *a (se) întuneca.*

– Cuvinte obținute prin derivare:

pletoasă = de la substantivul „plete" și sufixul *-oasă*

trecător = de la verbul „a trece" + sufixul *-tor.*

4. *prun-diș; în-con-voa-ie; no-ur; ple-toa-să*

5. – Comparații: *Aburii ușori ai nopții <u>ca fantasme</u> se ridică; râul luciu se-nconvoaie sub copaci <u>ca un balaur</u>.*

– Epitet: *o șopârlă <u>de smarald</u>.*

– Personificări: *o <u>salcie</u> pletoasă lin pe baltă <u>se coboară</u>; Și privesc cum <u>apa</u> [...] <u>adoarme</u> la bulboace.*

6. Rima: împerecheată; măsura: 16 silabe.

B.

Poezia *Malul Siretului* din ciclul *Pasteluri* de Vasile Alecsandri prezintă descrierea unui tablou de natură pe care autorul îl contemplă admirativ. Titlul pastelului reprezintă esența textului prin cuvintele-cheie *„malul"* și *„Siretul"* (râul), indici spațiali, singurele care apar de două ori în text alături de *„lunca"*. Prezentarea dimineții de vară în Lunca Siretului prin prisma sentimentelor autorului deter-

Scanned with OKEN Scanner

mină abundența imaginilor artistice, realizate prin intermediul figurilor de stil precum personificarea, comparația, epitetul. Râul, elementul central al poeziei, este asemănat cu un balaur: *„Râul... ca un balaur”*. Registrul imaginativ, predominant vizual, conține: comparații (aburii *„ca fantasme se ridică”*), epitete calificative (aburii *„ușori”*, râul *„luciu”*, solzii *„de aur”*, nour *„trecător”*, șopârlă *„de smarald”*) sau personificatoare (salcie *„pletoasă”*, viespe *„sprintioară”*) și personificări (râul *„se-nconvoaie”*, apa *„adoarme”*, lunca *„clocotește”*). Contemplarea râului prilejuiește meditația poetului asupra trecerii inexorabile a timpului: *„Și gândirea mea furată se tot duce-ncet la vale/Cu cel râu care-n veci curge, făr-a se opri din cale”*. (150 de cuvinte)

Subiectul al II-lea

A.

1. – Primul articol despre astrofizicianul britanic Stephen Hawking a apărut în *„Revista Magazin”*, în 1980.

– Subiectul cărții astrofizicianului britanic Stephen Hawking îl reprezintă formarea Universului și Timpul.

2. Titlul articolului este *„La 70 de ani, Stephen Hawking coboară din Univers”*. Acesta a apărut în *„Revista Magazin”*.

3. *articol* – genul neutru, cazul nominativ

cărți – genul feminin, cazul genitiv

4. *reușind* – complement circumstanțial de cauză

un astrofizician – complement direct

5. *că lumea a descoperit „cazul” Stephen Hawking în 1980* – propoziție subordonată completivă directă

sau

după ce revista „Time” a publicat un articol despre cartea unui strălucit fizician teoretician – propoziție subordonată circumstanțială de timp

sau

care urma să apară – propoziție subordonată atributivă

6. Îi plăcea ^{1}/ ca zilele călduroase de vară să le petreacă la umbra sălciilor ascultând glasul naturii. ^{2}/

P_1 – propoziție principală

P_2 – propoziție subordonată subiectivă

Scanned with OKEN Scanner

B.

Nadia Comăneci este prima gimnastă din lume care a obținut nota 10 la un concurs internațional: Olimpiada de la Montreal din 1976. Pe atunci avea 14 ani, era destul de înaltă pentru o gimnastă, cu ochii mari, părul șaten, nu foarte lung, legat cu funde albe. Atletică, dar și grațioasă, încânta cu zborul avântat și sigur peste aparate.

La vârsta la care alte fetițe se mai jucau cu păpușile, Nadia muncea enorm, alături de colegele și prietenele ei cele mai bune. Ambițioasă, relua de nenumărate ori un exercițiu, sub privirea extrem de exigentă a antrenorilor, atingând astfel perfecțiunea. Nu de puține ori a concurat făcând abstracție de rănile care o ardeau ca niște tăciuni încinși; durerea fizică conta prea puțin când erau în joc culorile naționale.

Peste ani, Nadia a rămas aceeași fată modestă, pentru care succesul înseamnă muncă, sacrificii, câteodată durere, dar întotdeauna tricolorul românesc pe cel mai înalt podium. (151 de cuvinte)

Testul 33

Subiectul I

A.

1. *să biruiască* ≠ să piardă

viu ≠ *plec*

2. Semnul exclamării marchează sfârșitul unei propoziții exclamative.

3. – Cuvinte obținute prin conversiune:

urecheatul – substantiv obținut din adjectivul „*urecheat*”;

ușoară – adverb obținut prin conversiune din adjectivul „*ușoară*”;

– Cuvinte obținute prin derivare:

biruința – de la verbul „a birui” + *-ința*

înălțimea – de la adjectivul „înalt” + *-imea*.

4. Diftongii din cuvintele date:

războaie – oa, ie; *câinii* – âi, ii.

Scanned with OKEN Scanner

5. Personificări: *Auzind astea, leul strânse a sa oştire; Strigară tigrii, urşii, şi cu un cuvânt toate/Lighioanele-acelea; dar mi se pare/Că nu prea sânt puternic, căci pătimesc de tuse.*

6. *leul* – autoritar sau puternic; *vulpea* – şireată; *câinii* – credincioşi; *iepurele* – slab, fricos; *urşii* – viteji; *tigrii* – agresivi, feroce

B.

Morala explicită a fabulei *„Dreptatea leului"*, aşa cum apare în finalul textului, este că dreptatea aparţine întotdeauna celui mai puternic: *„...cei puternici oriunde au dreptate"*. Puterea poate fi dată de funcţie (*„mpăratu"*, *„înălţimea ta"*), de şiretenie (*„Ce-are a face! răs-punse,/Înălţimea ta eşti/Oricât de slab pofteşti"*) sau de forţa fizică (*„...tigrii, urşii, ...toate/Lighioanele-acelea ce erau mai colţate"*).

„Iepurile, sărmanu" – despre care ştim că se teme şi de umbra lui – este prezentat în antiteză cu aceştia, ipotetic puternici, deoarece invocă diverse pretexte pentru a evita responsabilitatea (*„Că nu prea sunt puternic, căci pătimesc de tuse"*; *„Dar şi puterea noastră/E îndestul de proastă"*), care în realitate sunt slabi şi laşi. El este, însă, considerat de toţi *„cel mai tare"* şi cel mai potrivit pentru a împlini *„porunca cerească"*.

Devine astfel evidentă, ca în orice fabulă, intenţia autorului de a satiriza aspectele negative ale societăţii (laşitate, prefăcătorie, linguşeală etc.) personificate de lumea animalelor din pădure. (153 de cuvinte)

Subiectul al II-lea

A.

1. – Lacul cartografiat în 1993 de specialiştii britanici de la University College din Londra se află în Antarctica.

– Contaminarea apelor lacului trebuie evitată pentru că apele lacului sunt de o extremă puritate şi pot conţine forme de viaţă, probabil nemaiîntâlnite.

2. – Titlul articolului este *„Lacurile secrete ale Antarcticii"*.

– Locul apariţiei articolului este site-ul *Revistei Magazin*.

3. *britanici* – genul masculin, cazul nominativ

de radare – genul neutru, cazul acuzativ

4. *e împărţit* – predicat nominal

cu adâncimi – atribut substantival prepoziţional

Scanned with OKEN Scanner

5. *ce constă în diminuarea presiunii din tubul ataşat instalaţiei de foraj la o mică distanţă de suprafaţa apei, pentru a-i permite* – propoziţie subordonată atributivă

sau

să îngheţe – propoziţie subordonată completivă directă

sau

să fie extrasă sub formă de carotă – propoziţie subordonată completivă directă

6. Întrebarea [1]/ cât mai avem până la cabană [2]/ ne-o puneam toţi [1]/.

P_1 – propoziţie principală

P_2 – propoziţie subordonată atributivă

B.

Este o dimineaţă de septembrie. Peste ţărmul cufundat în aburi, ca un ceasornic, farul îşi trimite razele în larg. Treptat, bâzâitul ţânţarilor acoperă briza ce mângâie în treacăt nisipul răcoros. Deodată, o săgeată străpunge perdeaua nopţii. Întâi o dungă palidă, apoi un curcubeu timid şi deodată izbucneşte ca un jăratic cercul de aur al soarelui gata să încălzească cu razele sale o nouă zi. În zare, doi pelicani se contopesc cu apele întunecate ale mării şi cu cele tulburi ale fluviului. Valuri nerăbdătoare încep să bată malul sărat presărat de urmele pescăruşilor plecaţi după bancurile de peşti. Scoici felurite aştern covorul fin, afânat de urme de paşi. Pe un plaur, un smarald săltăreţ urmăreşte uimit unduirile unui uriaş şarpe de apă avid de căldură. Dintre dune, păşesc alene, spre valuri, câteva vaci însetate. Unghiuri negre străbat seninul spre lacurile azurii. Un mânz sprinten înţeapă valurile, bucurându-se de o nouă zi. (150 de cuvinte)

Testul 34

Subiectul I

A.

1. *dispare* ≠ apare

depărtare ≠ apropiere

2. Punctul şi virgula marchează o pauză mai mare decât cea reprezentată de virgulă, dar nu şi sfârşitul comunicării. Semnul exclamării marchează intonaţia propoziţiei exclamative.

Scanned with OKEN Scanner

3. *primăvară* – adverb obținut prin conversiune din substantivul „primăvară"

liniştită – adjectiv obținut prin conversiune din participiul verbului „a liniști"

ca – prepoziție obținută prin conversiune din adverb

răcoroasă – adjectiv obținut prin derivare de la substantivul „răcoare" şi sufixul *-oasă*

mângâioasă – adjectiv obținut prin derivare de la verbul „a mângâia" şi sufixul *-oasă*

dispare – verb obținut de la verbul „a părea" şi prefixul *-dis*

4. Cuvinte care conțin diftongi: *noaptea, răsunau, sângeroase, deşteptau.*

5. – Comparație: *„Noaptea-i dulce-n primăvară, liniştită, răcoroasă,/Ca-ntr-un suflet cu durere o gândire mângâioasă"; „un foc tainic străluceşte/Ca un ochi ros de balaur care-adoarme şi clipeşte".*

– Repetiție: *când şi când.*

– Epitet: *(gândire) mângâioasă; timpuri negre, crude; foc tainic; lupte sângeroase.*

– Metaforă: *insule de nori.*

– Personificare: *cerul dispare.../Scuturând din a lui poale lungi şi repezi meteori.*

6. Poezia are rima împerecheată iar măsura ultimului vers este de 15 silabe.

B.

În opinia mea, textul *Noaptea* de Vasile Alecsandri este un pastel, specie a genului liric în versuri, în care se zugrăveşte un tablou din natură, prin intermediul căruia autorului îşi exprimă discret sentimentele.

În primul rând, apartenența la specie a poeziei este relevată de faptul că modul de expunere predominant este descrierea realizată prin procedee de expresivitate artistică şi imagini adresate simțurilor. Este descrisă o noapte de primăvară, liniştită şi răcoroasă, tulburată doar de strălucirea unui foc tainic, de chemarea unui lung bucium, lătratul fricos al unui câine şi corul a mii de broaşte.

În acest sens, se remarcă comparații precum *„Ca-ntr-un suflet cu durere o gândire mângâioasă,", „un foc tainic străluceşte/Ca un ochi roş de balaur care-adoarme şi clipeşte"*, metafora *„mari insule de nori"*, epitetele „noapte *dulce*, *liniştită* şi *răcoroasă*", „gândire *mângâioasă*", „suflet *cu durere*", *„lungi şi repezi* meteori", „foc *tainic*", „timpuri *negre, crude*", „lupte *sângeroase*", inversiunile *„lungi şi repezi* meteori", *„lung* bucium", *„lung* hor", personificarea *„cerul dispare* sub mari insule

Scanned with OKEN Scanner

de nori,/*Scuturând din a lui poale* lungi şi repezi meteori", repetiția *„Când din culme-n culme", „Când şi când".*

Alături de imaginile vizuale realizate prin figurile de stil menționate, extrem de sugestive sunt şi imaginile auditive *„un lung bucium se aude", „buciumele răsunau", „un câine latră", „mii de broaşte în lung hor orăcăiesc".*

În al doilea rând, poezia este un pastel, deci o operă lirică, deoarece prin zugrăvirea tabloului nopții scriitorul îşi exprimă propriile sentimente şi trăiri în corelație cu aspectele descrise.

Sub răsfirarea insulelor de nori întrerupte de scânteierile meteorice, eul liric contemplă melancolic revenirea la viață, atât a naturii – reflectată de răcoarea frunzişului copacilor şi corul broaştelor –, cât şi a universului uman – ale cărui indicii sunt focul tainic ce străluceşte pe deal, sunetul buciumului dinspre munți. Melancoliei şi dorului li se alătură nostalgia timpurilor trecute când chemarea buciumului era, de fapt, chemarea la luptele „sângeroase" pentru apărarea țării. În opoziție cu trecutul, prezentul în prag de primăvară este liniştit, marcat de bucuria renaşterii. Iarna trecutului lasă locul primăverii prezentului optimist.

Aceste aspecte sunt completate de elementele de versificație care construiesc muzicalitatea interioară a poeziei, respectiv rima împerecheată, măsura de 16 silabe şi ritmul trohaic.

În concluzie, trăsăturile prezentate, respectiv descrierea ca mod principal de expunere realizată prin procedee de expresivitate artistică şi imagini adresate simțurilor, precum şi prezența eului liric, justifică încadrarea textului în specia pastel. (397 de cuvinte)

Subiectul al II-lea

A.

1. – Accesul la internet este furnizat prin cabluri submarine întinse pe fundurile oceanelor.

– Compania GMS reprezintă cel mai mare instalator mondial de cabluri submarine.

2. – Titlul articolului este: *„Cine şi cum are grijă de „Internetul nostru cel de toate zilele"?"*

– Titlul publicației este site-ul revistei *„Ştiință şi tehnică".*

Scanned with OKEN Scanner

3. *lucru* – substantiv comun, genul neutru, numărul singular
finali – adjectiv propriu-zis, genul masculin, numărul plural
4. *prin care* – complement indirect (însoțit de prepoziția *prin*)
este furnizat – predicat verbal
5. *care nu sunt indestructibile* – propoziție subordonată atributivă
și care au nevoie de mentenanță – propoziție subordonată atributivă
6. Se așteptau [1]/ la orice era mai rău. [2]/
P_1 – propoziție principală
P_2 – propoziție subordonată completivă indirectă

B.

În opinia mea, internetul, cea mai importantă invenție a secolului XX, este folosit în prezent de milioane de oameni preponderent ca mijloc de comunicare și ca divertisment.

În realitate, internetul este, în primul rând, un mijloc de informare și documentare, fiindcă oferă nenumărate informații din toate domeniile, care pot fi utilizate în scop profesional sau personal, cu condiția respectării dreptului de autor, și fiindcă accesarea lui este facilă și aproape instantanee.

În al doilea rând, principalul avantaj al folosirii internetului îl reprezintă posibilitatea accesării acestuia oriunde și în orice moment. În același timp, internetul prezintă dezavantajul că, dacă rețeaua de cabluri submarine nu funcționează, toate eforturile sunt zadarnice: transferul de date și comunicațiile devin imposibile. Cu toate acestea, omenirea este tot mai dependentă de internet, deși mulți nu știu de unde vine și cum funcționează.

În concluzie, internetul rămâne în continuare cel mai utilizat mijloc de informare și documentare, de comunicare și divertisment. (153 de cuvinte)

Testul 35

Subiectul I

A.

1. *isprăvea* = termina
izbândă = victorie

Scanned with OKEN Scanner

2. În secvența dată, virgula desparte cele trei propoziții principale aflate în raport de coordonare prin juxtapunere.

3. – Cuvinte formate prin derivare cu prefix:

neclintit – adjectiv obținut prin derivare cu prefixul negativ *-ne* de la participiul clintit al verbului *„a clinti"*

neunit – adjectiv obținut prin derivare cu prefixul negativ *-ne* de la participiul clintit al verbului *„a uni"*.

– Cuvinte formate prin derivare cu sufix:

omenire – substantiv obținut de la substantivul *„om"* și sufixul *-enire*

vinovat – substantiv obținut de la substantivul *„vină"* și sufixul *-ovat.*

4. *ştiu-că, ne-clin-tit, broas-ca, ob-ştii*

5. Morala fabulei are rima împerecheată (1 cu 2, 3 cu 4).

Ultimul vers are măsura de 8 silabe.

6. Titlul fabulei *„Racul, broasca şi ştiuca"* de Alecu Donici prezintă personajele, sub masca cărora se ascund caractere umane și semnifică imposibilitatea atingerii unui țel comun fără înțelegere și unitate de acțiune: racul, care merge mereu înapoi, și ştiuca, un peşte răpitor (*„Nicio treabă nu se face/Cu izbândă şi cu pace"*).

B.

În opinia mea, textul-suport este o fabulă, specie a genului epic în versuri, în care sunt prezentate personaje-animale, prin intermediul cărora autorul satirizează aspecte negative ale societății umane.

Textul citat este o fabulă în primul rând prin folosirea narațiunii ca mod de expunere, ceea ce presupune personaje: *„Racu, broasca şi o ştiucă"*; un narator: *„Nu ştiu"*, *„am aflat"* și un fir narativ: *„Într-o zi s-au apucat,/De pe mal în iaz s-aducă/Un sac cu grâu încărcat"*.

În al doilea rând, personajele sunt animale prin care autorul satirizează aspecte negative ale lumii umane: îndărătnicia – racul care *„înapoi se da"*, inconsecvența – broasca ce *„tot în sus sălta"*, impulsivitatea și rapacitatea – ştiuca ce *„foarte se izbea"*. Oricât de mult s-ar strădui, cele trei personaje nu reuşesc să-şi atingă scopul, *„Căci se trage neunit"*.

În plus, structura textului este tipică fabulei, având două părți: întâmplarea propriu-zisă (racul, broasca și ştiuca încearcă să aducă pe mal un sac cu grâu) și morala (*„Când în obştii nu-i unire;/Nicio treabă nu se face/Cu izbândă şi cu pace"*).

Scanned with OKEN Scanner

În concluzie, trăsăturile prezentate justifică apartenența textului-suport la specia fabulei. (181 de cuvinte)

Subiectul al II-lea

A.

1. – Sistemul AEB se va implementa în două etape: montarea sistemelor AEB pe vehiculele comerciale până în noiembrie 2013, iar pe vehiculele de pasageri în 2014.

– Avantajele dotării vehiculelor cu sisteme AEB sunt reducerea accidentelor în trafic cu 27% şi reducerea costurilor presupuse de accidentele rutiere cu între 5 miliarde şi 8 miliarde de euro.

2. – Titlul articolului: *Până în 2014, toate autovehiculele Europei vor avea în dotare sistemul de frânare autonomă.*

– Acesta a apărut pe site-ul revistei *Ştiinţă şi tehnică.*

3. *plănuieşte* – verb predicativ, diateza activă, conjugarea a IV-a

se estimează – verb predicativ, diateza reflexivă, conjugarea I

4. *o combinație* – complement direct

(pentru) a măsura – complement circumstanțial de scop

5. *că nu se încearcă forțarea imediată a producătorilor în sensul implementării sistemului AEB* – propoziție subordonată completivă directă

sau

că cel mai bun mod de a asigura o evaluare pentru siguranță de cinci stele a autoturismelor începând cu 2014 este – propoziție subordonată atributivă

sau

ca acestea să includă tehnologia frânării de urgență autonome – propoziție subordonată predicativă

6. Mergea cu drag [1]/ <u>la oricine</u> îl invita. [2]/

P_1 – propoziție principală

P_2 – propoziție subordonată circumstanțială de loc

B.

În opinia mea, consecventă preocupării sale față de siguranța cetățeanului în circulație, Comisia Europeană va impune în următorii doi ani montarea

Scanned with OKEN Scanner

sistemului AEB pe toate vehiculele noi, fapt lăudabil în contextul creşterii numărului de accidente rutiere soldate cu victime.

În primul rând, implementarea sistemului AEB va conduce la reducerea cu 27% a accidentelor de circulaţie, contribuind astfel la salvarea vieţii a aproape 8.000 de oameni pe an şi la creşterea gradului de siguranţă în trafic.

În al doilea rând, montarea sistemelor AEB, întâi pe vehiculele comerciale, apoi pe cele de pasageri, va avea drept consecinţă reducerea costurilor determinate de accidente cu între 5 şi 8 miliarde de euro şi, implicit, economii la bugetele statelor membre.

În concluzie, începând cu 2014, montarea sistemelor AEB va deveni nu numai obligatorie pentru toate vehiculele din Uniunea Europeană, ci va constitui şi criteriul principal într-o evaluare pentru o siguranţă de cinci stele a autoturismelor. (150 de cuvinte)

Testul 36

Subiectul I

A.

1. *mărunt* – scund, scurt, mic

asfinţitul – apusul

2. În structura *„să-şi strice ochii"*, cratima uneşte fonetic două cuvinte/părţi de vorbire diferite (conjuncţia şi pronumele reflexiv), adică arată (indică, marchează) rostirea într-o silabă a celor două cuvinte. Rolul cratimei este şi acela de a indica absenţa (elidarea) vocalei *î* din pronumele reflexiv *îşi*.

3. Diftongii din cuvintele date: *oa*, *ie*.

4. – Metaforă: *Făt-Frumos al visului.*

– Comparaţie: *linuri ca focul.*

5. Verigă poartă haine specifice lăutarilor. Cântecul îl transfigurează.

6. *o venghiercă roşie fără mâneci, o cămaşă de pânză ţărănească*

B.

Fragmentul citat se caracterizează prin descriere ca mod principal de expunere, având ca „obiect" personajul masculin, Verigă Ţiganul, căruia i se evidenţiază trăsăturile fizice. Prin urmare, descrierea este una de tip portret.

Scanned with OKEN Scanner

Trăsăturile fizice sunt specifice. Personajul este *„nici prea înalt, nici prea mărunt, oacheş de tot şi cam buzat, el nu era nici urât, nici frumos”*. Există, însă, detalii ale fizonomiei care trimit spre portretul moral: *„în urechea stângă, un cercel de argint”*; *„În ochii lui se aprindea un soare puternic”*; *„ochi înecați de soare”*. Din aceste observații, se pare că este cochet, pasional, într-un anume fel genial. Hainele sunt pitoreşti, tradiționale, iar diversitatea culorilor sugerează şi vitalitate.

Trăsăturile morale se asociază unei personalități puternice, care, în ciuda statutului aparent nefavorabil la acea vreme, captează interesul prin pasiunea şi forța cu care cântă: *„Să se fi uitat vreo fată la Verigă, în acea clipă n-ar mai fi văzut pe țigan.”*

În al doilea rând, remarcăm faptul că în evidențierea trăsăturilor personajului predomină substantivele, însoțite frecvent de determinanți adjectivali: *„venghiercă (roşie)”*, *„arnici (albastru)”*, *„pânză (țărănească)”*, *„frunze (... verzi)”*, *„ochilor (albaştri)”* etc.

Nu în ultimul rând, cu ajutorul figurilor de stil se creează imagini artistice vizuale. Se remarcă epitetele cromatice *„cercel de argint”*, *„razele de argint”*, sugerând, unul, cochetăria personajului, celălalt vraja produsă de cântecul său. Comparația *„linuri ca focul”* ilustrează, pe lângă culoare, spiritul pasional al țiganului. Metafora *„Făt-Frumos al visului”* contribuie (ca şi *„ochi înecați de soare”*) la realizarea unei „transfigurări” a imaginii celui ce se transformă sub influența muzicii, modificând şi percepția celorlalți.

În concluzie, predominarea descrierii ca mod de expunere, asociată cu realizarea unor imagini artistice cu ajutorul figurilor de stil, susține încadrarea fragmentului din textul *Verigă Țiganul* în categoria textelor descriptive literare. (286 de cuvinte)

Subiectul al II-lea

A.

1. – Cartea din care a fost selectat fragmentul este: *Aromaterapia – terapie prin uleiuri esențiale*.

– Numele celor două state americane sunt California şi Texas.

2. Structura care descrie procesul de obținere a uleiului este: *„presarea la rece a sâmburilor”*.

3. *ulei* – substantiv comun simplu în cazul nominativ, numărul singular

Scanned with OKEN Scanner

caise – substantiv comun simplu, cazul acuzativ (impus de prepoziție), numărul plural

4. *asemănător* – nume predicativ exprimat prin adjectiv

de caise – atribut substantival prepozițional exprimat prin substantiv comun simplu

5. *...este extras prin presarea la rece a sâmburilor* [1]/ *şi conține acizi graşi nesaturați, incluzând acidul linoleic* [2]/ .

Este de culoare galben pal [1]/ *şi nu are miros, cu o textură uşoară* [2]/ .

6. George a rămas [1]/ cum îl ştiam. [2]/

P_1 – propoziție principală

P_2 – propoziție subordonată predicativă

B.

Când şi cum am apărut pe lume nu mai ştiu. Îmi amintesc doar că m-am trezit într-o hărmălaie de nedescris. Toate fructele strigau:

— E timpul! E timpul!

— Despre ce este vorba? am întrebat timid.

— Cum, nu ştii? Ne vor culege, ne vor transforma în cele mai dulci lucruri, au strigat, orgolioase, fructele.

Nici acum nu înțeleg de ce strigau tot timpul.

— Dar noi, sâmburii? Cu noi ce se va întâmpla? am îndrăznit din nou...

— Cu noi au planuri diferite, a spus, încetişor, un alt sâmbure. Se pare că suntem prea tari pentru mâncat.

Am căzut în câteva minute, toți, toate, în nişte lădițe. Peste doar câteva ore, eram doar noi, sâmburii, zornăind într-o altă ladă, mult mai mare. „Acum e-acum...", mi-am zis, tremurând de emoție.

Acum aştept. Nu ştiu exact ce. Văd doar un afiş mare, pe care scrie „camera de presare la rece a sâmburilor". Asta, sincer, mă cam sperie. (151 de cuvinte)

Testul 37

Subiectul I

A.

1. – Cuvânt compus: *înspre*.

Scanned with OKEN Scanner

– Cuvinte obținute prin conversiune: *umilit, luminat.*

2. Virgula izolează un substantiv în cazul vocativ de restul enunțului.

3. – *Picioarele*: 10 litere, 9 sunete.

– *cugetând*: 8 litere, 8 sunete.

4. – Epitete: *fața (sa) cea sfântă şi luminată, mâinile sale făcătoare de minuni.*

– Comparație: *fața (unuia strălucea) ca (alba) lumină (a soarelui).*

5. Modurile de expunere prezente în fragment sunt: narațiunea şi descrierea.

6. Apartenența la genul epic este susținută de prezența naratorului (obiectiv), de narațiune ca mod de expunere şi de existența personajelor (Dumnezeu, Sf. Petrea).

B.

Fixat într-un timp mitic, al începuturilor, în care granițele dintre cer şi pământ nu erau ferme, Sfântul Petre, apostolul, apare în fragment definit metaforic drept *„umbra celui luminat"*, în opoziție cu Divinitatea al cărei portret este unul solar (antiteză).

Ca şi în portretul Domnului, şi în acela al Sf. Petre se remarcă două coordonate: cea umană (umil, cu picioarele înfierbântate de arşița pustiului) şi cea superioară. Comportamentul personajului este semnificativ. El ascultă *„pe cugete doina izvorului plângător"* şi, convins, se pare, de o existență anterioară a acestuia, îi cere o minune lui Dumnezeu.

Limbajul sugerează smerenia în fața celui superior, dar şi încrederea în forța cuvântului divin.

Subiectul al II-lea

A.

1. – Mănăstirea Cocoş şi Mănăstirea Neamț.

– Titlul articolului este *Mănăstirea Cocoş.*

2. *Mănăstirea Cocoş este situată în județul Tulcea, la o distanță de aproximativ 6 km de comuna Niculițel.*

3. *încep* – modul indicativ, timpul prezent

să construiască – modul conjunctiv, timpul prezent

4. *români* – atribut adjectival exprimat prin adjectiv propriu-zis

pământul – complement direct exprimat prin substantiv comun, simplu

Scanned with OKEN Scanner

5. *ce cumpără pământul de lângă dealul Cocoşului* – propoziție subordonată atributivă

şi încep – propoziție subordonată atributivă

să construiască, cu încuviințarea organelor administrative locale musulmane, locul de rugăciune şi adăposturile. – propoziție subordonată completivă directă

6. Este important [1]/ să parcurgi toată materia pentru examen [2]/.

P_1 – propoziție principală

P_2 – propoziție subordonată subiectivă

B.

Într-o zi a anului 1833, pe un drum prăfuit de țară, se puteau zări trei călugări (căci veşmintele îi făceau uşor de recunoscut), mergând obosiți şi căutând cu privirile un loc de popas.

— Frate Gherontie, zise unul dintre aceştia, mi se pare că am găsit ce căutam.

— Crezi, frate Isaia? întrebă cu un zâmbet cald cel numit Gherontie. Aici totul pare uscat...

Într-adevăr, locul părea pustiu sau, mai bine zis, pustiit. Iarba scurtă, arsă de soare, nu se clintea deloc sub zăduful amiezei. Câțiva ciulini, iscați cine ştie de unde, amenințau să li se prindă de veşminte. Pământul era bolovănos şi roşiatic, bulgării făceau înaintarea şi mai grea. Praful era atotstăpânitor...

— Ştii bine, Gherontie, că de noi depinde ca locul să rodească, dacă vom şti să aruncăm sămânța, ca în pilda semănătorului, pe pământ bun.

— Că bine zici, frate Visarioane, încuviință Gherontie. Ar trebui să căutăm semne ale Domniei, să cerem învoire pentru ridicarea lăcaşului. Numai să afle dreptcredincioşii creştini că am sosit, se vor găsi oameni de omenie să ne ajute... (172 de cuvinte)

Testul 38

Subiectul I

A.

1. *nădejdii* – credinței, speranței, încrederii

tezaur – comoară, odor

Scanned with OKEN Scanner

2. *încet* (din structura *pas încet*) – adjectiv provenit prin conversiune dintr-un adverb de mod

strălucitori – derivat cu sufixul *-tor* de la verbul *„străluci”*, la care s-a adăugat desinența de plural (*i*)

îngropatul – adjectiv provenit din verb la participiu

3. Diftongii din cuvintele date sunt *oa*, respectiv *ei*.

4. Rolul cratimei în structura *„Şi se-mpleteşte albă dimineață”* este acela de a uni două cuvinte/părți de vorbire diferite (pronumele reflexiv şi verbul), marcând elidarea vocalei „î”, micşorarea numărului de silabe (a măsurii versului). Rezultatul este şi păstrarea ritmului.

5. Modul de expunere predominant este descrierea.

6. Rima este încrucişată, ritmul este iambic.

B.

În opinia mea, citatul din poezia *Dascălul* de Octavian Goga ilustrează particularitățile unui text descriptiv, prezentând sugestiv particularități ale personajului la care face referire titlul.

În primul rând, se evidențiază descrierea ca mod principal de expunere, având ca „obiect” dascălul, figură emblematică, ale cărei trăsături fizice şi morale se evocă.

Trăsăturile fizice sunt pozitive, fiind semnul unui suflet curat: *„cu fața ta blajină,/Cu zâmbet bun, cu ochi cumințişi limpezi”*.

Trăsăturile morale se asociază unui ideal de puritate sufletească, comparația *„(moşneag) ca un sfânt”* fiind foarte sugestivă din acest punct de vedere.

În evidențierea trăsăturilor personajului predomină substantivele, însoțite frecvent de determinanți adjectivali, mulți cu valoare expresivă, de epitet: *„fața blajină”; „ochi cumințişi limpezi, strălucitori”*. De altfel, aceste figuri de stil contribuie la realizarea unei imagini artistice a dascălului pentru care vârsta este un semn al înțelepciunii şi seninătății, şi nu un semn de slăbiciune. Se poate observa că trăsăturile fizice se armonizează, cu ajutorul epitetului (cum ar fi *„tâmpla… curată”*), cu cele morale.

În concluzie, predominarea descrierii ca mod de expunere, asociată cu realizarea unor imagini artistice cu ajutorul figurilor de stil, susține încadrarea fragmentului din textul *Dascălul* în categoria descrierilor literare de tip portret. (197 de cuvinte)

Scanned with OKEN Scanner

Subiectul al II-lea

A.

1. – Un alt nume pentru Kinkajou este *„ursul de miere”*.

– Creatura își folosește „puterea” pentru a-și omorî prada și pentru a se deplasa în condiții de vizibilitate redusă.

2. Autorul articolului este Petra Dinescu.

Titlul articolului este *„10 creaturi bizare din pădurea amazoniană”*.

3. *locuitor* – substantiv comun, simplu, genul masculin, cazul nominativ

volți – substantiv comun, simplu, genul masculin, cazul acuzativ

4. *acestea* – subiect exprimat prin pronume demonstrativ de apropiere

Amazonului – atribut substantival genitival, exprimat prin substantiv propriu

5. *Trăiește în copaci și mănâncă fructe.*

sau

să apuce fructele atârnate în copaci și să mănânce nectarul din flori.

6. Cei doi [1]/ care au întârziat [2]/ erau prietenii mei. [1]/

P_1 – propoziție principală

P_2 – propoziție subordonată atributivă

B.

În opinia mea, există o foarte strânsă legătură între animale și mediul lor de viață, o bună parte din caracteristicile lor fizice și comportamentale explicându-se prin nevoia de a supraviețui în diverse condiții, unele extreme.

În primul rând, așa cum *„ursul de miere”*/*„kinkajou”* s-a dezvoltat ca animal arboricol, cu o coadă și o limbă lungi pentru a se putea hrăni cu fructele preferate, există și alte animale, cu alte caracteristici, determinate de locul în care trăiesc: cameleonul și molohul își schimbă nu doar culoarea, ci și mersul, pentru a-și deruta adversarii; urșii polari sunt perfect adaptați atât la frigul pătrunzător de la Pol, cât și pentru înot (în ciuda unor dimensiuni impresionante), focile constituind hrana de lor bază. Și exemplele pot continua în lumea insectelor sau a vietăților marine.

În al doilea rând, omul însuși este rezultatul adaptării la mediu, căci fiecare rasă are calități, predispoziții diferite, comportamente deosebite, rezistență diferită la condițiile climatice, de la șerpașii care pot trăi la altitudini foarte mari în Nepal, până la triburile care viețuiesc în deșert.

Scanned with OKEN Scanner

În concluzie, una dintre cele mai importante caracteristici ale viețuitoarelor de pe Terra este capacitatea acestora de a se adapta la mediu pentru a supraviețui. (198 de cuvinte)

Testul 39

Subiectul I

A.

1. *emoționată* = mișcată

serviciu = favoare

2. *mea* (din structura *strada mea)* – adjectiv pronominal posesiv obținut, prin conversiune, din pronumele posesiv

umbrelușei – obținut prin derivare cu sufix *-uță* de la substantivul *umbrelă*; remarcăm și articolul hotărât cu forma de genitiv *ei*.

3. Diftongii din cuvintele date sunt *ie*, respectiv *ai*.

4. Primele două virgule marchează separarea structurii în cazul vocativ de restul enunțului, iar a treia desparte propoziția incidentă de restul enunțului.

5. Madam Caliopi Georgescu întâlnește personajul-narator.

Doamna îi cere personajului-narator un serviciu.

6. Motivul pentru care madam Georgescu înfige cu putere vârful umbrelușei în spinarea birjarului este acela de a-l determina să oprească trăsura.

B.

Caliopi Georgescu, personajul feminin al fragmentului citat, reprezintă, fără îndoială, o „personalitate puternică", lucru sugerat prin mijloace indirecte de caracterizare. Se remarcă, la nivelul limbajului, insistența, sugerată, pe de o parte, de verbul „de obligare" *„trebuie"* sau de forma imperativă *„să nu ...lași"*, pe de altă parte prin repetiția verbului *„poți"*. Deși nu i-a spus interlocutorului despre ce este vorba, presupune că acesta o poate ajuta și oprește, din față, obraznic am putea spune, orice posibil răspuns negativ. Comportamentul sugerează o voință puternică, nedublată, din nefericire, de o educație pe măsură. Caliopi înfige energic umbrelușa în spinarea birjarului pentru a-l soma să oprească trăsura.

Scanned with OKEN Scanner

Finalul fragmentului clarifică oarecum situația, motivând insistența cucoanei. Ea are nevoie de o vorbă bună pentru un elev al cărui profesor pare a fi bun prieten cu naratorul-personaj. Fapta este, în esență, imorală, dar nu ne surprinde după un schimb de replici semnificativ pentru lipsa de educație. (151 de cuvinte)

Subiectul al II-lea

A.

1. – Locul apariției articolului este site-ul *www.timp-liber.acasa.ro*.

– Subiectul articolului este *„Museo de Reina Sofia"*.

2. *Museo de Reina Sofia este un muzeu de artă vestit care găzduieşte opere de Pablo Picasso şi Salvador Dali.*

3. *muzeu* – substantiv comun simplu, gen neutru, cazul nominativ

opere – substantiv comun, simplu gen feminin, cazul acuzativ

4. *liberă* – nume predicativ exprimat prin adjectiv propriu-zis

orar – atribut adjectival exprimat prin adjectiv propriu-zis

5. *care găzduieşte opere de Pablo Picasso şi Salvador Dali* – propoziție subordonată atributivă

6. Fie vii cu noi $^{1}/$, fie rămâi acasă $^{2}/$.

B.

Am vizitat Castelul Peleş în vacanța de vară, într-o dimineață de iulie (era mult mai cald decât acum), împreună cu părinții şi sora mea mai mică.

M-au impresionat turnul central, înalt de 66 de metri, mulțimea camerelor bogat decorate, intrările numeroase şi scările interioare. Am remarcat chiar şi o sală de teatru, cu scenă, cu 60 de locuri şi o lojă centrală. Ghidul ne-a arătat ceea ce am înțeles că reprezenta o noutate absolută în epocă: plafonul de sticlă mobil al holului de onoare şi încălzirea centrală. Nota dominantă era aceea de fast şi grandoare, turiştii fiind copleşiți de frumusețea şi rafinamentul fiecărui detaliu. Căutam cu ochii minții intrările secrete, culoarele tainice, pline de torțe din filmele pentru aventuri.

Am rămas cu impresia că acest castel este o sursă de inspirație nesfârşită, care ne obligă, prin simpla sa prezență, la un alt fel de a fi, de a ne raporta la ceilalți, la noi, la frumos. (155 de cuvinte)

Scanned with OKEN Scanner

Testul 40

Subiectul I

A.

1. Cuvinte cu forme diferite față de cele din limba literară actuală: *zbor, pintre, împregiur, dismiardă.*

2. În structura *„Şi pe-ntinderea pustie, fără urme, fără drum"*, cratima uneşte fonetic două cuvinte/părți de vorbire diferite (prepoziția şi substantivul), adică marchează rostirea într-o silabă a unui cuvânt şi a primei silabe a celui de-al doilea.

Rolul cratimei este şi acela de a indica absența (elidarea) vocalei *„î"* din substantivul *„întinderea"*, de a diminua numărul silabelor din vers, aşadar de a modifica măsura şi ritmul.

3. – Cuvinte derivate: *tinerețe; argintie; depărtare.* Exemplu de explicație: Cuvântul *tinerețe* este un derivat cu sufix (*ețe*) de la *tânăr.*

– Cuvânt obținut prin conversiune: adverbul *voios* (de la adjectivul *voios*).

4. Cuvinte care conțin diftong: *troi<u>e</u>ne, călăt<u>oa</u>re.*

5. Rima primelor patru versuri este împerecheată (*aa bb*), iar măsura acestora este de 16 (primele două versuri), respectiv 15 silabe (ultimele două versuri) .

6. – Epitete: *„(flori) de gheață"; „(zale) argintie".*

– Metaforă: *„oceanul de ninsoare".*

– Comparație: *„Ca fantasme (albe) plopii".*

B.

În opinia mea, poezia lui Vasile Alecsandri evocă, după cum reiese încă din titlu, tabloul iernii, sugerând o relație strânsă între anotimp şi sufletul omenesc şi optimismul celui din urmă.

În text apar cuvintele care denumesc sentimente, trăiri prezente alături de cele care descriu natura: *„fiori", „anii trecători", „voios".*

Se observă elemente comune peisajului exterior (al iernii) şi celui interior (al sufletului omenesc): *„Soarele rotund şi palid se prevede printre nori/Ca un vis de tinerețe pintre anii trecători".* Imaginile sunt predominant vizuale. Repetiția verbului *„ninge"* susține impresia copleşitoare produsă de ninsoare. Formele inversate *„cumplita iarnă"* şi *„doritul soare"* sau *„voios răsună"* sugerează spaima în fața

Scanned with OKEN Scanner

iernii şi, respectiv, speranţa şi tonusul optimist din final ale omului. Enumerarea *„pe câmp, pe dealuri, împregiur, în depărtare"* realizează imaginea supremaţiei Albului. Epitetele *„(soarele) rotund şi palid"* şi *„(anii) trecători"* conturează imaginea unui peisaj văzut prin ochii omului-spectator, cu soarele umanizat, *„palid"*, şi iarna ce aminteşte de viaţa care trece fără să îţi dai seama, parcă.

Cu toate acestea, dacă primele strofe descriu iarna ca pe o *„urgie"*, având dimensiuni cosmice, ultima strofă a poeziei este „finalul fericit", optimist, în care omul revine în peisaj cu sania şi clinchetul zurgălăilor (imagine vizuală şi auditivă).

În concluzie, pastelul *Iarna* reface, până la un punct, paralelismul om-natură, dinamismul interior fiind determinat de ritmurile naturii.

Subiectul al II-lea

A.

1. – Dolinele au un aspect de depresiune în formă de pâlnie.
– Cauza formei de pâlnie a dolinelor este dizolvarea rocilor de la suprafaţă.

2. Numele site-ului de pe care a fost extras articolul: www.wikipedia.ro.

3. *formând* – verb la modul gerunziu, conjugarea I (a forma)
este – verb la modul indicativ, conjugareaa IV-a (a fi)

4. *Dolina* – subiect exprimat prin substantiv comun, simplu
elementar – atribut adjectival exprimat prin adjectiv propriu-zis

5. *în care densitatea este de 200-400 pe km²* – propoziţie subordonată atributivă
să acopere 300.000 m² pe km² – propoziţie subordonată completivă directă.

6. A plecat devreme [1]/ să cumpere fructe proaspete [2]/.
P_1 – propoziţie principală
P_2 – propoziţie subordonată circumstanţială de scop

B.

Am fost dintotdeauna fascinat de câmpie, oricât de neobişnuit ar părea. Vastitatea câmpiei, „platitudinea" acesteia ne situează, în opinia mea, exact acolo unde ne aflăm în comparaţie cu natura. Suntem mici, aproape neglijabili. Câmpia nu ne mai oferă iluzia înălţimii, cel puţin nu a înălţimii fizice.

Câmpia are, ca şi deşertul, mirajele ei („apa morţilor"), linia orizontului rămânând mereu tentantă şi inaccesibilă. Are momente de un calm aproape

Scanned with OKEN Scanner

absolut şi zile de teroare a zăpezilor sau a valurilor de căldură care copleşesc, fără oprelişte, totul. Are culori unice, într-un echilibru minunat cu ritmurile naturii. Mersul printr-o câmpie vastă este la fel de solicitant ca ascensiunea unui munte. Cere efort şi repere pentru a te putea orienta. Cere răbdare, ambiţie, pentru a-ţi revela tainele. Ca şi viaţa.

Cred că şesul, câmpia, este un termen necesar de comparaţie pentru a determina unde ne aflăm, simbolic, între mare şi munte, între „sus" şi „jos", între cer şi pământ. (153 de cuvinte)

Testul 41

Subiectul I

A.

1. *iubesc* ≠ *urăsc*

dobitoc = *prost*

2. *pără* (până); *nemică* (nimic).

3. *n-ai* – diftong

primejdie – hiat

4. *Te plângi de manierile mele, îmi zici că sunt mânioasă* – caracterizare directă, portret moral făcut de Leonil.

Leonil, nădăjduiesc că ţi-i ţine parola – caracterizare indirectă prin limbaj.

5. În textul-suport, comicul are, în primul rând, drept sursă, numele. Aglăiţa trimite la o persoană needucată, din spaţiul rural, iar diminutivarea sugerează o uşoară vulgaritate. În al doilea rând, limbajul este şi el o sursă a comicului. Se remarcă, din acest punct de vedere, împletirea registrului arhaic („*pără*", „*nemică*", „*inimei*", „*slugeriul*") cu cel popular-regional („*ţapăn*", „*me*"), dar şi cu elemente de jargon („*parola*").

6. – Inversiune: *iubită (Aglăiţă).*

– Epitet: *(vorbeşte-i) ţapăn.*

B.

În opinia mea, opera *Farmazonul din Hârlău* de Vasile Alecsandri este o comedie, specie a genului dramatic în versuri sau în proză, în care sunt înfă-

Scanned with OKEN Scanner

ţişate personaje, caractere, moravuri sociale etc., într-un mod care stârneşte râsul, având final fericit şi un sens moralizator.

În primul rând, ca în orice operă dramatică, modul de expunere specific este dialogul, înaintea fiecărei replici este indicat numele personajului care o rosteşte: *„AGLAIŢA: Nu ne alungă turcii... Putem şede."* şi se remarcă prezenţa didascaliilor, ca modalităţi de intervenţie directă a autorului: „(Închinându-se:) *Sărut mânele...*".

În plus, apar personaje (Leonil, Aglaiţa şi Garoafa) şi un conflict dramatic (între Aglaiţa şi Leonil, care se iubesc). Fata îi reproşează tânărului că nu a cerut-o de soţie mai devreme, deoarece acum se confruntă cu posibilitatea de a fi obligată de părinţi să se mărite cu un necunoscut. Leonil îi promite că va pune capăt acestei situaţii insuportabile.

În al doilea rând, prin conţinut şi prin modul de rezolvare a conflictului, textul se subsumează categoriei estetice a comicului. Sunt prezente mai multe modalităţi de realizare: comicul de situaţie (servitoarea Garoafa este atât de legată de stăpâna sa, încât problemele fetei devin şi ale ei: *„Îl urâm din fundul inimei, şi pun rămăşag dinainte că-i..., deşi nu dobitoc de tot, da cel puţin prost."*; comicul de nume: diminutivul *Aglaiţa* trimite la o tânără răsfăţată, dintr-o familie fără prea multă educaţie). Comicul de limbaj este realizat prin: pronunţarea defectuoasă a unor termeni („*me*", „*mânele*", „*manierile*", „*şăde*"), prin invenţia de cuvinte („*norocirea*") sau prin utilizarea jargonului („*parola*").

În concluzie, trăsăturile mai sus prezentate justifică încadrarea textului-suport în specia comediei. (265 de cuvinte)

Subiectul al II-lea

A.

1. – Autorul este de părere că, atunci *„când organele de simţ sunt atât de fine încât nimic nu le poate scăpa şi în acelaşi timp atât de precise încât pot percepe fiecare element al compoziţiei, avem de-a face cu ceea ce numim delicateţea gustului, atât în sens literal, cât şi în sens metaforic."*

– În opinia autorului, Frumuseţea şi Urâţenia aparţin sentimentelor legate de interior sau exterior.

2. Fragmentul a fost extras din lucrarea intitulată *Eseuri morale, politice şi literare* a autorului *David Hume*.

Scanned with OKEN Scanner

3. *trebuie* – verb predicativ

totuşi – adverb de mod

căror – pronume relativ

lor – pronume personal

4. *aceste* – atribut adjectival

manifesta – complement direct

5. *Când organele de simţ sunt atât de fine* – propoziţie subordonată circumstanţială de timp

încât nimic nu le poate scăpa – propoziţie subordonată circumstanţială consecutivă

6. *Să fi venit la şcoală*[1]/, ai fi aflat noul orar.[2]/

P_1 – propoziţie subordonată condiţională

B.

Dacă frumuseţea s-a născut în vechea Eladă din spuma valului întors la ţărm, magia cărţii redă spendoarea braţelor pierdute de Veneră. Venus din Milo era acolo, întruchipare a liniilor perfecte, armonie a gândului de artist, netezime de forme săpate în marmură, reflecţie a dorinţelor de frumos ale omenirii. Braţele însă se pierduseră undeva în vibraţii de timp şi legendă.

În cărţi, cu fiecare poveste, cu fiecare ritm avântat de cuvânt, cu fiecare fior al imaginaţiei ţesând imagini şi sonorităţi, regăsim deseori ceea ce părea a fi în veci pierdut: clipe de frumuseţe întreagă, neştirbită de timp.

Câte fapte ce ne restabilesc credinţa în onoare şi curaj, câte iubiri grele de sacrificiu şi dăruire de sine, câte călătorii întru mirajul depărtatelor! Ce toamne grele de culori pe rod, ce ierni scăldate în argint de stele, ce primăveri vibrând de verde crud, ce ploi de vară de aducere aminte! Tentacule de gând, coloane pure străjuind misterul şi frumuseţea lumii. (157 de cuvinte)

Testul 42

Subiectul I

A.

1. *trist* = mâhnit, întunecat, mohorât

o să se strice = o să se înrăutăţească

Scanned with OKEN Scanner

2. La nivel gramatical, punctele de suspensie marchează o pauză în discursul personajului. La nivel stilistic, acestea potențează sentimentele de îngrijorare, dar şi de neputință ale Doamnei Maria. Pe de o parte, aceasta ar dori să-şi împiedice soțul să-şi pună încă o dată viața în primejdie, dar pe de altă parte, este conştientă că pentru Ştefan apărarea Moldovei este o datorie sfântă, pe care o va îndeplini cu orice preț, în ciuda vârstei şi a stării de sănătate precare.

3. *a îngriji* – format prin derivare de la cuvântul de bază *„grijă"*, cu prefixul vechi, negativ, „în"

ta – format prin conversiune de la pronume posesiv, la adjectiv pronominal posesiv

4. *căci* – 4 litere, 4 sunete; *picior* – 6 litere, 5 sunete

5. Indicațiile de regie sunt elemente de formă specifice textului dramatic, care apar între paranteze, singurele ipostaze în care autorul „dramatic" se exprimă în mod direct. Numite şi „didascalii", acestea sunt sugestii oferite de autor regizorului şi actorilor care vor pune în scenă piesa. În textul-suport, cele trei indicații de regie surprind, cu ajutorul narațiunii, elemente care privesc comportamentul personajelor, elemente ce se constituie şi în modalități de caracterizare indirectă a acestora.

6. – Epitet: *(apune) trist.*

– Metafore: *toamna, baltă de sânge.*

B.

În opinia mea, opera *Apus de soare* de Barbu Ştefănescu Delavrancea aparține genului dramatic, în care autorul se exprimă în mod indirect, prin intermediul personajelor, care sunt antrenate în derularea unor evenimente, într-un anumit timp şi spațiu, creația literară având ca mod de expunere dominant dialogul şi fiind destinată reprezentării scenice.

În primul rând, textul face parte din actul I, scena V, înaintea fiecărei replici este indicat numele personajului care o rosteşte („ŞTEFAN: *Pocuția...*") şi se remarcă prezența didascaliilor, ca modalități de intervenție directă a autorului (*„Îi ia mâinile amândouă"*; *„Face câțiva paşi, apăsând ceva mai adânc pe piciorul drept"*).

În al doilea rând, modul de expunere specific este dialogul, iar prezența acestuia impune prezența elementelor de oralitate a stilului: construcții în cazul

Scanned with OKEN Scanner

vocativ („*Stăpânul meu*"; „*Moldovo*"), interjecții („*Oh!*"), verbe la modul imperativ („*Uită-te*"; „*Rămâi*"), exclamații și interogații („*Rămâi, stăpâne!*"; „*Ce picior?*").

În plus, se remarcă prezența personajelor, Ștefan și Doamna Maria, și a unui conflict dramatic între cei doi, datorat hotărârii domnitorului Moldovei de a pleca la luptă în ciuda vârstei și a stării precare de sănătate. Doamna încearcă să-l convingă să se protejeze, dar pentru Ștefan destinul său și destinul țării sunt legate întru veșnicie. Evenimentele sunt plasate într-un cadru spațio-temporal marcat prin indici specifici: „*toamna a sosit*"; „*de Moldova*".

În concluzie, trăsăturile mai sus prezentate justifică încadrarea textului-suport în genul dramatic. (223 de cuvinte)

Subiectul al II-lea

A.

1. – Mitul poate fi considerat a fi adevărat atunci când își dovedește eficiența.

– Mitul poate fi considerat a fi un ghid, deoarece ne spune ce trebuie să facem ca să avem o viață mai bogată.

2. Lucrarea din care a fost extras fragmentul citat se intitulează *O scurtă istorie a mitului* și a fost scrisă de Karen Armstrong.

3. *ne* – pronume personal (formă neaccentuată)

deplin – adverb de mod

înseamnă – verb copulativ

acceptat – adjectiv determinativ (provenit din verb la participiu)

4. *primul* – atribut adjectival

un ghid – nume predicativ

5. *Dacă nu îl aplicăm la propria noastră situație* – propoziție subordonată circumstanțială condițională

și dacă nu îl facem o realitate în propria noastră viață – propoziție subordonată circumstanțială condițională

6. Scrie încă foarte urât[1]/, deși s-a străduit din răsputeri cu temele de caligrafie.[2]/

P_2 – propoziție subordonată circumstanțială concesivă

B.

La început era doar marea, cu valuri zbuciumate ce alergau în van către nimic, și cerul înstelat spre care piscuri lichide se înălțau ca invitație la dans.

Scanned with OKEN Scanner

Cu fiecare mileniu ce trecea, cerul se îndrăgostea de abisul tăcut şi brun de dedesubt şi ploaia lui roditoare făcea să crească din adânc nisipul fin, ce deveni pământ.

În coamele de unde verzi, întâiul zeu ghici mireasma ierbii. Şi ea crescu din stele aruncate pe uscat. De-atunci încolo zbaterea mării îşi găsi liman şi adăpost, spărgându-se în mii de scânteieri albastre de ţărmul proaspăt şi îmbietor.

Şoapta sărată se ridică apoi spre cer, sclipire translucidă, şi din unirea ei cu umbra unui nor se făcu soare binefăcător. Din dorul său cu galbene luciri pentru o perlă desfăcută dintr-o scoică, în cerul nopţii se ivi o palidă minune..., icoana dulce şi firavă-a blândei lune. (141 de cuvinte)

Testul 43

Subiectul I

A.

1. *făgăduiesc* = promit

iute = irascibil

2. Semnul exclamării marchează, în secventa dată, intonaţia specifică unei urări (structură exclamativă eliptică de predicat).

3. Cele două cuvinte în care apar un diftong, respectiv un hiat sunt: *mai*, *răţoi*.

4. Guliţă se enervează.

Luluţa îl ironizează.

5. Modul de expunere dominant în fragmentul dat este dialogul.

6. Guliţă este mânios din cauză că, în ciuda limitelor sale evidente, reuşeşte să înţeleagă faptul că Luluţa îl ironizează.

B.

În opinia mea, textul dat se încadrează în genul dramatic, reunind principalele trăsături ale acestuia.

În primul rând, textul literar cunoaşte o organizare specifică, evidenţiindu-se în debut scena (ca subdiviziune a actului dramatic) – scena III. Scrise între paranteze, apar şi didascaliile, indicaţii dramatice propuse de către autor [„*GULIŢĂ* (îmblânzindu-se)"; „*LULUŢA* (oprindu-l)"].

Scanned with OKEN Scanner

În al doilea rând, modul de expunere dominant este dialogul, schimb de replici între personaje pe baza căruia se constituie acțiunea. Acesta reprezintă modalitatea principală prin care se evidențiază profilul moral, trăsăturile personajelor. Astfel, replicile lui Guliță sugerează un om incapabil să își controleze emoțiile, impulsiv (*„Iar râzi de mine?... mă duc acasă..."*), în timp de Luluța este ironică, sugerând probleme fizionomice, dar și de caracter ale interlocutorului (*„Ei! nu te mai răţoi aşa, că nu-ţi şade bine. Hai mai bine să ne jucăm împreună"*; *„Numai să nu te uiți drept la mine, că iar mă umflă râsul"*). Limbajul eroilor are funcție critică, ajutându-ne să îi încadrăm într-o anumită categorie (cocheta, înapoiatul).

În concluzie, modul de expunere predominant și structura specifică determină încadrarea fragmentului în genul dramatic, contrastul dintre aparență și esență, între ceea ce personajele vor să pară și ceea ce reprezintă, comicul de situație (*„Numai să nu te uiți drept la mine, că iar mă umflă râsul"*) sau de limbaj (*„struncinată"*) susținând apartenența la specia comedie. (219 cuvinte)

Subiectul al II-lea

A.

1. – Tratamentul va fi reînnoit în absența unei vindecări clare.

– Pare greu de crezut că bolnavii înghit mai multe antibiotice diferite în cursul aceluiaşi an.

2. Autorul lucrării este Christopher Vasey, iar titlul acesteia este *Alternative naturale la antibiotice*.

3. *vindecări* – substantiv comun de genul feminin, cazul genitiv
doza – substantiv comun de genul feminin, cazul nominativ

4. *antibiotice* – complement direct exprimat prin substantiv comun
aceluiaşi – atribut adjectival exprimat prin adjectiv demonstrativ de identitate

5. *Deşi pare greu de crezut* – propoziție subordonată circumstanțială concesivă

6. A rămas atât de mult în încăpere[1]/, încât toți au văzut ce face[2]/.
P_2 – propoziție subordonată circumstanțială consecutivă

B.

O întâmplare fericită

În cabinetul domnului doctor Petrescu atmosfera era tensionată. Elena Miron se afla de zile întregi internată în spital în stare gravă.

Scanned with OKEN Scanner

— Nu cred că mai are mult timp, spunea deseori medicul, cu o umbră de durere pe chip.

Îşi dorea să o ajute, însă operaţia pe care trebuia să i-o facă pacientei era una complicată şi cu puţine şanse de reuşită.

Doctorul Petrescu a decis însă, în cele din urmă, că nu trebuie ratată şansa la viaţă, oricât de mică ar fi părut aceasta. A intrat aşadar în operaţie.

În faţa sălii de operaţie, domnul Miron se plimba îngândurat, palid. Nu se putea opri. Le promisese copiilor că mama lor se va face bine, dar acum nu mai era aşa de sigur. I se părea că lumea s-a oprit, că timpul nu mai curge...

— Domnule Miron, soţia dumneavoastră a fost salvată, a spus, radiind de fericire, doctorul Petrescu, apărut de nu se ştie unde în faţa sa.

— Vă mulţumesc din inimă! Nu ştiu ce să spun...

— Nu trebuie să spuneţi nimic. Înţeleg ce simţiţi.

— Familia mea vă rămâne îndatorată, a spus Miron. Zâmbea cu toată faţa şi, în acea clipă, doctorul Petrescu şi-a amintit a suta oară de ce a ales meseria aceasta atât de grea şi de... frumoasă. (209 cuvinte)

Testul 44

Subiectul I

A.

1. *istorie* – ştiinţa care studiază trecutul umanităţii; întâmplare

faţă – chip; suprafeţele unui poliedru; prima parte a unei file; învelitoare, cuvertură; partea de deasupra a unui obiect, corp

2. În secvenţa dată, ghilimelele marchează reproducerea exactă a enunţului din scrisoarea pe care Trahanache a primit-o de la fiul său.

3. – Cuvânt obţinut prin conversiune: *meu* – adjectiv pronominal posesiv obţinut prin conversiune din pronume posesiv.

– Cuvinte obţinute prin derivare:

corupţie – format prin derivare cu sufixul *-ţie* de la adjectivul *„corupt”*

mişelie – format prin derivare cu sufixul *-ie* de la adjectivul *„mişel”*.

4. Diftongii din cuvintele date sunt: *oa*, *ea*.

5. dialogul, monologul dramatic

Scanned with OKEN Scanner

6. Comicul de limbaj este realizat prin:

– ticuri verbale: *„Ai puțintică răbdare”*;

– greşeli de vocabular: pronunțarea greşită a unor neologisme şi a unor cuvinte obişnuite datorită etimologiei populare sau a lipsei de proprietare a termenilor – *„momental”*, *„enteres”*, *„soțietate”*, *„prințipuri”*;

– greşeli gramaticale şi de logică: truisme – *„unde nu e moral, acolo e corupție”*; pleonasme – *„o soțietate fără prințipuri, va să zică nu le are”*;

– diversitatea şi amestecul stilurilor: familiar, publicistic, administrativ, oratoric.

B.

Caracterizarea personajului dramatic se poate realiza atât direct, pe baza indicațiilor scenice, prin portretul fizic, moral şi psihologic, cât şi indirect printr-o varietate de modalități precum limbajul folosit şi numele pe care le poartă.

În primul rând, individualizarea şi caracterizarea personajului dramatic sunt realizate prin limbajul folosit presărat de forme greşite ale cuvintelor, erori de exprimare, ticuri verbale ce denotă incultura sau trăsăturile psihologice ale personajelor. Sugestiv din acest punct de vedere este Trahanache care stâlceşte neologismele – *soțietate, prințipuri*, încalcă normele gramaticale prin truismul *„unde nu e moral, acolo e corupție”*, tautologia *„enteresul şi iar enteresul”*, cacofonia *„va să zică că nu le are”*. În plus, ticul său verbal *„ai puțintică răbdare”* denotă viclenia ascunsă care, prin tergiversare, vrea să câştige timp pentru găsirea unei soluții.

În al doilea rând, indicațiile scenice (didascaliile) contribuie la conturarea portretului personajului dramatic. În acest sens, remarcăm notarea stărilor de spirit ale personajului, care *„e mişcat”* sau care are abilitatea, *„reflexul politic”*, de a discuta particularizat – *„îi face semn să expedieze pe Pristanda”*.

Nu în ultimul rând, personajul dramatic este caracterizat prin numele pe care îl poartă şi care, de cele mai multe ori, permite autorului să-i definească trăsătura dominantă a caracterului. Astfel, Zaharia Trahanache este conturat atât prin prenume – *Zaharia* aminteşte de zahariseală ce sugerează atitudinea dulceagă şi ramolismentul de care dă dovadă, cât şi prin nume – *Trahanache* provenit din „trahana”, termen denumind coca moale. În fapt, personajul este maleabil, uşor de modelat de către alții sau de *„enteres”*.

Scanned with OKEN Scanner

Toate aceste modalități, alături de multe altele, contribuie la conturarea personajului dramatic ce definește, în operele lui Caragiale, diferite tipuri umane prin care stigmatizează aspectele negative ale societății. (279 de cuvinte)

Subiectul al II-lea

A.

1. – Arborii de măslin se cultivă în regiunea mediteraneană din Antichitate.

– La Nisa au loc „Festivalul trufelor" și „Festivalul uleiului de măsline".

2. Fragmentul este extras din articolul *Cum se construiește Paradisul* și a apărut în revista *Terra Magazin* în numărul din aprilie 2011.

3. *măslinului* – substantiv comun, genul masculin, cazul genitiv

conținutul – substantiv comun, genul neutru, cazul acuzativ

4. *cultivarea* – subiect

toată – atribut adjectival

5. *pe care au fost plantate noi generații de arbori de măslin* – propoziție subordonată atributivă

ale căror fructe, prin presare, dau uleiul de măsline, nelipsit în bucătăria mediteraneană – propoziție subordonată atributivă

6. Să-mi dea și luna de pe cer,[1]/ și tot nu mai merg cu ei la munte.[2]/

P_1 – propoziție subordonată circumstanțială concesivă

P_2 – propoziție principală

sau

Nu este atât de grăbit[1]/ să ia orice mașină.[2]/

P_1 – propoziție principală

P_2 – propoziție subordonată circumstanțială consecutivă

B.

Cultivarea arborilor de măslin este una din cele mai vechi tradiții în regiunea mediteraneană, datând încă din Antichitate. Se realizează pe terenurile terasate de pe versanții abrupți. Din fructele presate se obține uleiul de măsline, folosit în bucătăria mediteraneană și foarte apreciat pentru calitățile sale benefice asupra aparatului cardiovascular.

În opinia mea, uleiul de măsline este benefic sănătății dacă este consumat rece, în salate, pentru că astfel nu își pierde conținutul de vitamine A și E, spre

Scanned with OKEN Scanner

deosebire de uleiul de floarea-soarelui care este recomandat mai mult pentru prăjit. Pe de altă parte, uleiul de măsline a început să fie din ce în ce mai mult folosit şi la noi în ţară, deşi nu există o tradiţie în acest sens.

Aşadar, o alimentaţie sănătoasă nu poate fi lipsită de grăsimi vegetale, cu atât mai mult cu cât uleiul, în special cel de măsline, are un rol important în prevenirea bolilor cardiovasculare. (151 de cuvinte)

Testul 45

Subiectul I

A.

1. *amurg* – apus

prizonier – ostatic

2. Rolul liniei de pauză din secvenţa dată este de a marca rostirea legată a două cuvinţe, de a marca elidarea unei vocale.

3. *pământ* – pământean, pământesc, pământiu, pământos, pământeancă, pământenesc, împământeni, a împământa, împământare, împământenire

4. – Cuvinte care conţin diftongi: *unii, asemenea, noaptea, eu, soarelui.*

– Cuvinte care conţin hiat: *ştiinţa, ziua.*

5. – Comparaţie: *„Vitoria fâlfâi cu braţele ca din aripi după el.”; „Cuţui i se puse în faţă, poprindu-l cu braţele încordate, ca pe un mal.”*

– Epitet: *„lucirea amurgului”, „urlet fioros”, „mormăiri sălbatice”, „ochi umezi”.*

– Repetiţie: *„încet-încet”.*

6. Punctul culminant al romanului *Baltagul* de Mihail Sadoveanu este reprezentat de momentul în care Calistrat Bogza îşi mărturiseşte vina şi plăteşte cu moartea pentru fapta sa.

B.

În opinia mea, fragmentul dat aparţine genului epic, deoarece ideile şi sentimentele autorului sunt exprimate indirect, prin intermediul naraţiunii, acţiunii şi al personajelor iar modul principal de expunere este naraţiunea.

În primul rând, apartenenţa la genul epic a fragmentului dat este relevată de folosirea naraţiunii ca mod principal de expunere, ceea ce presupune per-

Scanned with OKEN Scanner

sonaje (Gheorghiță, Calistrat, Cuțui, Vitoria Lipan, Bogza, femeile, preotul, Calistrat, subprefectul, jandarmii, câinele), un narator evidențiat prin folosirea verbelor la persoana a III-a (*avea, se făcu, boceau, stropiră, întrebă, vorbeau*) și un fir narativ: Vitoria intuiește că Bogza este ucigașul și îndeamnă pe Gheorghiță să elibereze câinele, Bogza este atacat de flăcău și de câine dar oamenii intervin să-l salveze, rănit, Bogza își mărturisește crima și cere iertarea muntencei.

În al doilea rând, autorul își face cunoscute ideile și sentimentele prin intermediul personajelor, prin conturarea lor și a acțiunilor pe care le întreprind: Vitoria Lipan este o munteancă dură („*Munteanca întrebă cu voce dură*"), cu mintea ageră, ce deduce singură cine este ucigașul soțului ei („*- mi se pare că pe baltag e scris sânge și acesta-i omul care a lovit pe tatu-tău*"); Bogza este violent („*în gospodarul cel mare izbucnise crâncenă mânie*", „*Se zvârli cu capul pe ușa deschisă, mugind.*"), dar cu frica lui Dumnezeu în fața morții, recunoscându-și crima și motivul pentru care a săvârșit-o; Cuțui dă dovadă de un caracter slab, fiind primul care recunoaște adevărul verbal („*Vreau să mărturisesc.*"), dar și prin faptul că îl împiedică pe Bogza să iasă („*Cuțui i se puse în față, poprindu-l cu brațele încordate, ca pe un mal.*").

Nu în ultimul rând, acțiunea este delimitată în timp – din amurg până la lăsarea întunericului („*Prin lucirea amurgului*", „*Se făcuse întuneric*") și în spațiu – o casă țărănească cu prispă și șură, cu grădină și o ogradă cu o căsuță mică în fund.

Pentru toate aceste motive, putem aprecia că fragmentul dat aparține genului epic. (312 cuvinte)

Subiectul al II-lea

A.

1. – Componentele esențiale ale unei alimentații sănătoase sunt proteinele, glucidele și lipidele.

– Condițiile pentru care un aliment este cu adevărat bun pentru om sunt: să fie gustos, să fie hrănitor și să nu ne îmbolnăvească.

2. Titlul articolului din care a fost extras fragmentul este „*Scapă cine... știe*" și a apărut în revista *Terra Magazin*, în numărul din aprilie 2011.

3. *altă* – adjectiv determinativ, genul feminin, cazul nominativ

Scanned with OKEN Scanner

acesta – pronume demonstrativ de apropiere, genul masculin, cazul nominativ

4. *lipidele* – subiect

sănătoşi – nume predicativ

5. *Ca acest proces să se desfăşoare corect,*[1]*/ sunt necesare alimente de foarte bună calitate.*[2]*/*

P_1 – propoziție subordonată circumstanțială de scop

P_2 – propoziție principală

6. De-ar fi cald afară,[1]/ aş merge la mare.[2]/

P_1 – propoziție subordonată circumstanțială condițională

P_2 – propoziție principală

sau

De-ar învăța o lună verbele neregulate la engleză,[1]/ tot nu le-ar ține minte.[2]/

P_1 – propoziție subordonată circumstanțială concesivă

P_2 – propoziție principală

B.

Alimentația joacă un rol extrem de important în dezvoltarea şi menținerea unui corp sănătos, iar o alimentație sănătoasă, caracterizată prin echilibru, diversitate şi moderație, pe de o parte, furnizează nutrienții necesari care dau energie organismului, iar pe de altă parte, reduce riscul apariției unor boli.

În opinia mea, mâncarea de tip fast-food prezintă avantaje şi dezavantaje. Unele din principalele avantaje constau în economia de timp – având masa gata pregătită, ne putem organiza mai eficient activitățile – şi în faptul că aceste produse sunt mai ieftine decât o masă gătită sau cea bio. În plus, această mâncare pare mult mai gustoasă şi are un aspect mult mai atrăgător.

Pe termen lung însă, mâncarea de tip fast-food nu se remarcă decât prin atribute senzoriale – gust, aromă, culoare, textură – fără a avea şi celelalte două calități necesare unei alimentații sănătoase, respectiv calitate nutritivă şi inocuitate. Dezavantajele mâncării de tip fast-food constau în riscul foarte mare de apariție a obezității în rândul celor care consumă acest fel de mâncare, mai ales în rândul tinerilor, în crearea dependenței şi, nu în ultimul rând, în influențarea negativă a vieții sociale şi de familie.

Scanned with OKEN Scanner

În concluzie, pentru a avea un organism sănătos şi o minte ageră este important să mâncăm echilibrat, variat şi moderat, dar şi să evităm mâncarea de tip fast-food. (214 cuvinte)

Testul 46

Subiectul I

A.

1. *galben* = palid

mă pomenesc = mă trezesc

2. În secvența data, cratima are rolul de a permite pronunțarea împreună a două părți de vorbire, pentru a menține un ritm alert al rostirii.

3. *ruptă* – cuvânt obținut prin conversiune, adjectiv provenit din verbul la participiu *„rupt”*

unsprezece – cuvânt obținut prin compunere din numeralul *„un”*, prepoziția *„spre”* şi numeralul *„zece”*.

4. Două cuvinte cu diftong: *coboară*, *fereastră*.

5. Dialogul este un mod de expunere folosit adesea în genul dramatic, devenind în fragmentul dat modalitate de caracterizare a personajelor, opunând disperarea lui Rică nepăsării manifestate de Spiridon.

6. Tema discuției dintre personaje este salvarea lui Rică.

B.

Genul dramatic reuneşte textele menite a fi reprezentate pe scenă. Absența mărcilor lexico-gramaticale ale eului liric şi a celor ale naratorului este compensată de prezența indicațiilor scenice, prin care este precizat cadrul desfăşurării acțiunii, mişcarea scenică sau maniera în care se rosteşte o replică.

Fragmentul din opera dramatică *O noapte furtunoasă* de I. L. Caragiale face parte din actul al II-lea, scena a VIII-a, remarcându-se astfel structura specifică genului dramatic. În egală măsură, replicile personajelor sunt precedate de numele acestora.

În primul rând, acțiunea din fragmentul dat se dezvoltă în jurul unui conflict dramatic. Criza evocată de Rică în povestirea retrospectivă cu care

Scanned with OKEN Scanner

începe fragmentul generează o stare de tensiune dramatică, care declanşează reacţia disperată în faţa lui Spiridon. În contrast cu disperarea vizitatorului neaşteptat este liniştea lui Spiridon, care îl ascultă cu detaşare. Reacţiile personajelor sunt puse în evidenţă prin dialog, principalul mod de expunere în textul dramatic.

În al doilea rând, se observă prezenţa indicaţiilor scenice. La începutul fragmentului acestea au rolul de a fixa cadrul desfăşurării acţiunii şi de a introduce o descriere a personajului, relevantă pentru starea lui de spirit: *„Coboară încet pe fereastră pe unde a ieşit; este prăfuit de var, ciment şi cărămidă; părul îi este în neorânduială; pălăria ruptă; e galben şi tras la faţă."* În finalul fragmentului, prin indicaţiile scenice se insistă asupra gesturilor pline de patetism ale personajului *„pune mâna la frunte şi caută în gând"*, devenind modalitate de caracterizare a personajului.

În concluzie, fragmentul dat aparţine genului dramatic prin trăsăturile menţionate anterior. (252 de cuvinte)

Subiectul al II-lea

A.

1. – Festivalul a fost organizat de o echipă de 200 de persoane în parteneriat cu instituţii şi voluntari.

– Ţările de origine ale voluntarilor au fost: Japonia, Ungaria, Bulgaria, Coreea de Sud, Canada, Georgia, Germania şi Republica Moldova.

2. Titlul articolului este *A fost stabilită data pentru ediţia din 2016 a Festivalului Internaţional de Teatru de la Sibiu*, iar sursa de unde a fost preluat este *adevărul.ro*.

3. *au prezentat* – diateza activă, modul indicativ

a fost completată – diateza pasivă, modul indicativ

4. *care* – pronume relativ cu funcţia sintactică de subiect

de echipa – substantiv precedat de prepoziţie, cu funcţia sintactică de complement de agent

5. *să mulţumesc în primul rând echipei* – propoziţie subordonată completivă directă

care nu se văd – propoziţie subordonată atributivă

6. Crede că ştie,[1]/ dar că nu-l încurajăm.[2]/

Scanned with OKEN Scanner

B.

Poate că nu m-am gândit că excursia la Braşov avea să fie atât de interesantă când am plecat cu autocarul, pentru că nu bănuiam că în Piața Sfatului se desfăşura un *Festival de Teatru pentru Copii*.

Pe măsură ce mă apropiam de centrul oraşului agitația creştea şi vedeam foarte mulți copii care se precipitau spre Biserica Neagră. Am iuțit pasul şi am descoperit în mijlocul oraşului vechi o mulțime multicoloră, jongleuri şi acrobați pe biciclete, sau picioare imense din lemn.

M-am îndreptat spre scena amenajată lângă fântâna din Piața Sfatului şi m-am aşezat, alături de colegii de clasă cu care eram în excursie pe bancile destinate publicului. Era în plină desfăşurare un spectacol de marionete cu piesa *Ursul păcălit de vulpe* de Ion Creangă. Mi-am amintit textul pe care îl ştiam şi m-a amuzat pățania plină de tâlc a ursului.

Deşi n-am asistat la tot spectacolul, pentru că autocarul trebuia să plece, m-a încântat atmosfera de la *Festivalul de Teatru pentru Copii,* care dădea un aer de veselie oraşului Braşov. (170 de cuvinte)

Testul 47

Subiectul I

A.

1. *a depărta* = a alunga

dintâi = înainte

2. Semnul exclamării din secvența dată are rolul de a marca atât intonația specifică unui enunț exclamativ, cât şi pe cea a unei interjecții în enunț.

3. – Cuvânt care conține hiat: *voind*.

– Cuvânt care conține diftong: *iasă*.

4. Iorgu îi face declarații de dragoste Zoiței. Soțul femeii apare pe neaşteptate.

5. Dintre indicii spațio-temporali din text se pot reține: *„zi şi noapte”*, *„în ceasornic”*.

6. Iorgu este ascuns de Zoița în ornic pentru a nu fi descoperit de soțul ei.

Scanned with OKEN Scanner

B.

Genul dramatic cuprinde toate operele literare menite a fi reprezentate pe scenă. Acestea au o structură specifică, iar absența mărcilor eului liric sau ale naratorului este compensată de prezența indicațiilor scenice.

Fragmentul din *Iorgu de la Sadagura* de Vasile Alecsandri se încadrează în acest gen literar, prin trăsăturile sale definitorii.

În primul rând, se remarcă structurarea specifică acestui tip de text, precizată de la începutul fragmentului care face parte din actul II, scena VIII. De asemenea, replicile personajelor sunt de fiecare dată precedate de numele acestora, iar modul de expunere este dialogul.

În egală măsură, se observă prezența indicațiilor scenice referitoare la mișcarea scenică, gesturile personajelor (*„deschide ornicul"*), dar și la modul în care sunt rostite replicile (*„în parte"*). Unele indicații scenice devin mijloc de caracterizare a personajelor, insistându-se asupra gesturilor patetice ale lui Iorgu, sau asupra atitudinii duplicitare a Zoiței. De exemplu, contrastul dintre ceea ce spune și ceea ce gândește Zoița este evidențiat prin indicația *„în parte"*, marcând viclenia personajului feminin care rostește pentru sine *„Am câștigat rămășagul"*.

În al doilea rând, se observă anticiparea conflictului dramatic, care pune în lumină moravurile vremii la care acțiunea se referă. Zoița cochetează cu Iorgu, nerefuzând categoric declarațiile de dragoste ale acestuia, care sunt ridicule prin banalitatea lor. Clișee precum *„Zi și noapte te visez"*, ori adresări pline de patetism precum *„îngeraşule"*, sugerează ipocrizia lui Iorgu.

În concluzie, fragmentul extras din piesa de teatru *Iorgu de la Sadagura* de Vasile Alecsandri se încadrează în genul dramatic, având o structură specifică și un conflict dramatic generat de situația ridicolă a personajelor, relevând opoziția dintre ceea ce își declară și ceea ce simt. (270 de cuvinte)

Subiectul al II-lea

A.

1. – După 1970 a fost interzisă comercializarea pieilor de tigru.

– Braconierii s-au înmulțit din cauza faptului că o piele de tigru se vindea cu un preț foarte mare.

2. Titlul articolului este *Maiestatea sa, tigrul* și a apărut în publicația *Terra Magazin*.

Scanned with OKEN Scanner

3. *masacre* – genul neutru, cazul nominativ

tigrilor – genul masculin, cazul genitiv

4. *unele* – adjectiv pronominal nehotărât, funcție sintactică de atribut adjectival

Catastrofală – adjectiv propriu-zis, funcție sintactică de nume predicativ

5. *În perioada anilor 1920-1940 [...] vânătorile de tigri [...] nu au avut consecințe foarte grave asupra animalelor* – propoziție principală

când India era încă o colonie britanică – propoziție subordonată atributivă

care erau de fapt masacre organizate în toată regula – propoziție subordonată atributivă

6. De mă vei chema,[1]/ voi veni.[2]/

P_1 – propoziție subordonată condițională

B.

Era o zi caniculară de vară. Norii se risipiseră, lăsând loc soarelui care încingea asfaltul orașului.

Excursia la *Grădina Zoologică* păruse o idee bună, dar acum mă plimbam printre cuști și copaci fără o țintă precisă. Lei, tigri, girafe și fel de fel de animale se ascundeau cum puteau de soarele amiezii.

Deodată se aude un țipăt care îmi alertează auzul și mă îndrept, nu fără oarece uimire, spre locul de unde auzisem acel sunet ciudat. Un băiețel, la capătul unei alei, dădea semn că ceva rău se întâmplase. Lângă el o femeie, probabil mama, încerca să-l liniștească.

Ajunsă lângă el m-am interesat de cauza incidentului, încercând să mă fac utilă. Printre lacrimi, copilul de vreo 5 ani mi-a spus că se apropiase prea mult de cușca maimuțelor și un babuin îi furase un măr din mână.

Cu greu mi-am stăpânit reacția de uimire care m-a cuprins gândindu-mă cum putuse copilul să traverseze șanțul din fața cuștii fără ca un adult să îl vadă. Am încercat să îl liniștesc și am reușit să-l fac să înceteze plânsul.

L-am văzut după o jumătate de oră pe o altă alee, jucându-se. Uitase incidentul care alertase atenția celor care se plimbau, ca și mine, pe aleile grădinii zoologice. (205 cuvinte)

Scanned with OKEN Scanner

Testul 48

Subiectul I

A.

1. *adânci* = importante

deosebire = diferență

2. Virgula, semn de punctuație, marchează raportul de coordonare adversativ, fiind impusă de prezența conjuncției coordonatoare *„dar”*.

3. *cavalerism* – cuvânt format prin derivare cu prefixul abstract *-ism* de la substantivul comun *„cavaler”*

noastre – cuvânt format prin conversiune, adjectiv pronominal de la pronumele posesiv *„noastre”*

4. Cuvinte având în structură diftong: *eu, oi*.

5. Modul de expunere dominant în fragment este dialogul.

6. Personajele care iau parte la acțiune sunt: Georgică, Olguța, conu Grigore, părintele Ilie.

B.

Genul dramatic reuneşte textele menite a fi reprezentate pe scenă. Absența mărcilor lexico-gramaticale ale eului liric şi a celor ale naratorului este compensată de prezența indicațiilor scenice, prin care este precizat cadrul desfăşurării acțiunii, mişcarea scenică sau maniera în care se rosteşte o replică.

Fragmentul din opera dramatică *Muşcata din fereastră* de Victor Ion Popa face parte din scena a V-a, remarcându-se astfel structura specifică genului dramatic. În egală măsură, încă de la începutul fragmentului, replicile personajelor sunt precedate de numele acestora.

În primul rând, acțiunea din fragmentul dat se dezvoltă în jurul unui conflict dramatic. Georgică se declară emancipat şi se amuză pe seama aspectului surorii sale şi a preotului Ilie. Atitudinea adolescentului este relevată de replicile celor prezenți la discuție, care pretind respectul cuvenit statutului lor. Reacțiile personajelor sunt puse în evidență prin replici vii, dincolo de care se recunosc tipologiile personajelor.

În al doilea rând, se observă prezența dialogului ca mod de expunere dominant în textul dramatic prin care se prezintă relațiile dintre cei prezenți

Scanned with OKEN Scanner

în scenă, devenind astfel modalitate de caracterizare a personajului. Limbajul lui Georgică este ironic, dar ne dăm seama din resemnarea Olguței și fanfaronada tânărului că între ei este o simplă tachinare între frați, tolerată de fată.

În concluzie, fragmentul dat aparține genului dramatic prin trăsăturile menționate anterior. (215 cuvinte)

Subiectul al II-lea

A.

1. – Cetatea Râșnov controla prin poziția sa strategică accesul în Transilvania.

– Programul de vizitare pe timp de iarnă este 9.00-17.00.

2. Titlul articolului este *Cetatea Râșnov, magnet pentru turiști* și a fost preluat din revista *Historia*.

3. *au venit* – diateza activă, modul indicativ

a fost supravegheat – diateza pasivă, modul indicativ

4. *care* – pronume relativ, funcție sintactică de complement direct

o – pronume personal, funcție sintactică de complent direct

5. *Prima mențiune documentară despre cetatea Râșnov datează din anul 1335* – propoziție principală

când, cu ocazia unei noi năvăliri a tătarilor în Țara Bârsei a fost pustiit întregul ținut, în afară de cetate – propoziție subordonată atributivă

care fiind puternic fortificată a rezistat atacurilor, salvând viața locuitorilor refugiați între zidurile ei – propoziție subordonată atributivă

6. Întrebarea [1]/ dacă va veni [2]/ era pe buzele tuturor[1]/.

P_2 – propoziție subordonată atributivă

B.

Canicula din București ne făcuse să alegem pentru weekend Predealul. Mi s-a părut că decizia mamei nu fusese tocmai inspirată, pentru că mi-aș fi dorit să particip la un festival de muzică ce se desfășura în Parcul Herăstrău.

Am plecat la munte cu părinții cu toate că mai eram puțin supărată. Nu aveam să știu că ei aveau în plan să vizităm cetatea Râșnov. Am descoperit că exact în acea perioadă cetatea găzduia un festival dedicat filmului istoric și pe lângă proiecțiile din timpul zilei se desfășurau concerte spre seară.

Scanned with OKEN Scanner

Am urcat aleea pavată care duce spre cetate şi am auzit muzică din curtea cetății. Viora şi chitara acustică parcă sunau dintr-o altă epocă acolo, între zidurile bătrânei cetăți. Mi-a plăcut să descopăr că printre cei care susțineau concerte în aer liber erau şi unii pe care îi cunoşteam din auzite, iar acum puteam să-i ascult.

Nu am regretat plecarea la Râşnov, pentru că o audiție în acel decor mi s-a părut că are ceva magic. (160 de cuvinte)

Testul 49

Subiectul I

A.

1. *întrebă* = interogă

a guverna = a conduce

2. Cratima, ca semn de punctuație, are rolul de a permite pronunțarea a două cuvinte împreună, pentru un ritm alert al rostirii.

3. *dreptate* – cuvânt format prin derivare de la adjectivul „drept" cu sufixul *-ate*

încercare – cuvânt format prin conversiune prin substantivizarea infinitivului lung al verbului *„a încerca"*

4. *zicea* – cinci litere, patru sunete

încercare – nouă litere, nouă sunete

5. Rima este îmbrățişată.

6. Două moduri de expunere evidente în textul suport sunt narațiunea şi dialogul.

B.

Fabula este specia genului epic în versuri, în care sunt satirizate vicii umane general-valabile, cu scopul îndreptării acestora. Cu un evident caracter alegoric, fabula prezintă o întâmplare la care iau parte animale sau obiecte, dincolo de care se recunosc tipologii umane.

Textul *Ursul şi vulpea* de Grigore Alexandrescu pune în lumină setea de putere care determină un discurs demagogic pe tema binelui public.

Reperele spațio-temporale sunt neprecizate, accentuându-se astfel impresia de generalitate a faptelor narate. Tocmai de aceea, dialogul debutează brusc,

Scanned with OKEN Scanner

fără o expoziţiune care să prezinte un context spaţio-temporal. Replicile sunt vii, dezvăluind tipologiile personajelor. Discursul demagogic al ursului probează setea de putere a acestui personaj, iar docilitatea cu care ascultă vulpea face trimitere la ipostaza omului de rând, dispus să asculte laudele celor puternici.

Ultimele versuri ale acestui text reprezintă morala explicită, în care se dezvăluie perspectiva asupra celor care vizează o poziţie socială înaltă, fără să aibă în vedere binele public, ci mărirea lor. Declaraţiile ursului despre schimbarea de regim ca reacţie la dictatura tigrului devin un discurs despre un regim politic la fel de dictatorial, în care doar metodele de oprimare sunt diferite.

În concluzie, caracterul alegoric al textului şi personificarea personajelor dincolo de care se întrevăd tipologii umane sunt argumente pentru încadrarea textului dat în specia fabulei. (212 cuvinte)

Subiectul al II-lea

A.

1. – Cetatea romană amintită în fragment este Arutela.

– Austriecii au deschis în 1717 drum pe Valea Oltului.

2. Titlul articolului este *Cum arăta Valea Oltului acum un secol. Priveliştea care taie respiraţia îi atrăgea pe turişti şi în urmă cu 100 de ani*, iar autorul este Mugurel Manea.

3. *a fost construită* – diateza pasivă, modul indicativ

s-a oprit – diateza reflexivă, modul indicativ

4. *i* – pronume personal, funcţia sintactică de complement direct

nimeni – pronume negativ, funcţia sintactică de subiect

5. *fără să-i cheme nimeni* – propoziţie subordonată circumstanţială de mod

să fie în mijlocul naturii şi istoriei – propoziţie subordonată completivă directă

6. Cântă[1]/ cine vrea[2]/.

P_2 – propoziţie subordonată subiectivă

B.

În zorii zilei, la revărsatul luminii asupra coamelor înverzite, am pornit în excursie la Căciulata. Mănunchiul strălucitor al razelor de soare ilumina tot orizontul. Peste dealuri şi munţi năvălise un văl de aur care ridica valuri de ceaţă din văi.

Scanned with OKEN Scanner

În zare se profilau piscurile Carpaților, iar în vale vedeam șerpuind alene apele învolburate și negre ale bătrânului Olt. Înaintam cu greu pe coama dealului și priveam uimit cum soarele se reflecta în boabele de mărgăritare pe iarba înrourată. Copacii se mișcau ușor în bătaia vântului. Șoapte aduse de vânt... Deodată, o ploaie se dezlănțui din norii ce împânziseră cerul. Am avut norocul de a descoperi pe pajiștea unde mă găseam un fag cu ramuri masive sub care m-am adăpostit până ce a trecut ploaia de vară.

Când am ajuns la mânăstirea Stânișoara era deja prânz și mă simțeam bine după mersul în mijlocul naturii și pentru că scăpasem de ploaia torențială. (152 de cuvinte)

Testul 50

Subiectul I

A.

1. *păşind* = călcând

duios = blând

2. Cratima are rolul de a marca pronunțarea împreună a două cuvinte prin elidarea unui sunet și evitarea unui hiat.

3. *alb* – cuvânt obținut prin conversiune, substantiv din adjectiv propriu-zis

deodată – cuvânt obținut prin compunere din prepoziția *„de”* și adverbul *„odată”*.

4. Cuvânte care conțin diftong: *alaiul, coboar-*.

5. Măsura versurilor date este de 14-13 silabe, iar rima este îmbrățișată.

6. – Epitet cromatic: *(crestele) albastre*.

– Comparație: *cozile... ca un ghiveci*.

B.

Pastelul este specia genului liric, în versuri, în care un tablou din natură este descris cu ajutorul figurilor de stil și al imaginilor artistice, evidențiind sentimentele celui care îl contemplă.

Termenul *„pastel”* este preluat din artele plastice, unde desemnează un tablou realizat într-o anumită tehnică, iar în literatură descrierea colțului din natură se realizează în special cu ajutorul epitetelor.

Scanned with OKEN Scanner

În primul rând, titlul textului propus ca suport este relevant pentru specia literară din care acesta face parte. În prima strofă se descrie parada păunilor, creându-se o imagine vizuală care inspiră solemnitate şi noblețe. Eleganța sugerată de mânda privelişte a păsărilor are un efect profund asupra lectorului, fiind plasată într-un spațiu familiar, sugerat prin epitetul *„albe romaniţe"*. Dominanta cromatică a primei strofe este cea albastră, o culoare privită în acest context dintr-o perspectivă meditativă.

Totuşi, atmosfera redată inițial se preschimbă în ultima strofă, odată cu apariția unui personaj animalier, măgarul, şi a imaginii auditive *„zbierând duios"*. Acesta este asemănat, în tristețea sa neînțeleasă, cu regale Midas, un personaj mitic sugerând lăcomia. Se reia motivul culorii albastre, fiind contrat un contrast între cadrul intim din început şi melancolia din finalul textului. Astfel, această culoare este privită din două perspective, cea a atmosferei solemne şi cea a tristeții.

În al doilea rând, în textul propus ca suport se remarcă frecvența grupului nominal (*„mândre păunițe"*, *„vechiul rege"*) şi a imaginilor vizuale împletite cu cele dinamice *„priveşte, vin păunii cu crestele albastre"*. Modurile de expunere sunt descrierea, specifică oricărui pastel, dar apare monologul liric adresat care accentuează nota confesivă a discursului liric.

În concluzie, textul *Pastel* de Dimitrie Anghel se încadrează în specia literară a cărei denumire o evocă prin titlu, prezentând un peisaj redat prin limbajul expresiv. (283 de cuvinte)

Subiectul al II-lea

A.

1. – Personajele piesei de teatru sunt Pierre şi François.

– Veber a ecranizat piesa de teatru.

2. Autorul este Liviu Ornea, iar titlul este *Am întâlnit şi români fericiți. La Dineu cu proşti.*

3. *proşti* – gen masculin, cazul acuzativ

suită – gen feminin, cazul nominativ

4. *lui* – pronume personal, funcția sintactică de atribut pronominal genitival

aranjate – adjectiv participial, funcția sintactică de atribut adjectival

5. *e suficient* – propoziție principală

Scanned with OKEN Scanner

să-i arăți, de preferință din față, într-un decor cuminte, clasic, de mult bun-gust – propoziție subordonată subiectivă

și sala e în delir – propoziție principală

6. Desigur[1]/ că vine[2]/.

P_2 – propoziție subordonată subiectivă

B.

Pentru că stagiunea s-a deschis de curând, mi-am cumpărat bilete la un spectacol despre care auzisem că ar fi remarcabil și în care joacă actori cunoscuți. Mai precis la *„Dineu cu proști"*, piesă pusă în scenă la Teatrul Național.

Întotdeauna am îndrăgit comediile franțuzești, dar acest spectacol mi-a depășit orice așteptare. Ropote de aplauze și hohote de râs răsunau în întreaga sală pentru că atât textul, cât și jocul actorilor a fost impresionant. Horațiu Mălăele, într-un rol magistral și Ion Caramitru au alcătuit un duet actoricesc care m-a făcut să mă gândesc la bucuria de a fi actor. Subiectul este simplu, deoarece o răsturnare de situație face ca cel păcălit (prostul care trebuia prezentat la un dineu pentru amuzamentul celor „inteligenți", îl pune pe cel care îi întinsese o „capcană" într-o situație stranie, plină de haz, în care chiar el va deveni „prostul"). Dincolo de firul acestei întâmplări rămâne comicul de situație și mai ales cel de limbaj, care fac deliciul spectacolului.

Am descoperit în sala de spectacol un coleg de clasă. Mi-a făcut plăcere să putem vorbi despre piesă a doua zi, la școală. Ne-am gândit să propunem pentru *„Școala Altfel"* să mergem la un spectacol de teatru cu doamna dirigintă și colegii de clasă. (206 cuvinte)

Scanned with OKEN Scanner

Cuprins

Argument 5

Modele de subiecte – 50 de variante 7

Sugestii de răspuns 179

Testul 1 181
Testul 2 183
Testul 3 186
Testul 4 188
Testul 5 191
Testul 6 193
Testul 7 196
Testul 8 198
Testul 9 201
Testul 10 203
Testul 11 206
Testul 12 209
Testul 13 212
Testul 14 214
Testul 15 217
Testul 16 220
Testul 17 222
Testul 18 225
Testul 19 227
Testul 20 230
Testul 21 233
Testul 22 236
Testul 23 239
Testul 24 241
Testul 25 244
Testul 26 246
Testul 27 249
Testul 28 251
Testul 29 254
Testul 30 257
Testul 31 260
Testul 32 262
Testul 33 264
Testul 34 266
Testul 35 269
Testul 36 272
Testul 37 274
Testul 38 276
Testul 39 279
Testul 40 281
Testul 41 283
Testul 42 285
Testul 43 288
Testul 44 290
Testul 45 293
Testul 46 296
Testul 47 298
Testul 48 301
Testul 49 303
Testul 50 305

Scanned with OKEN Scanner

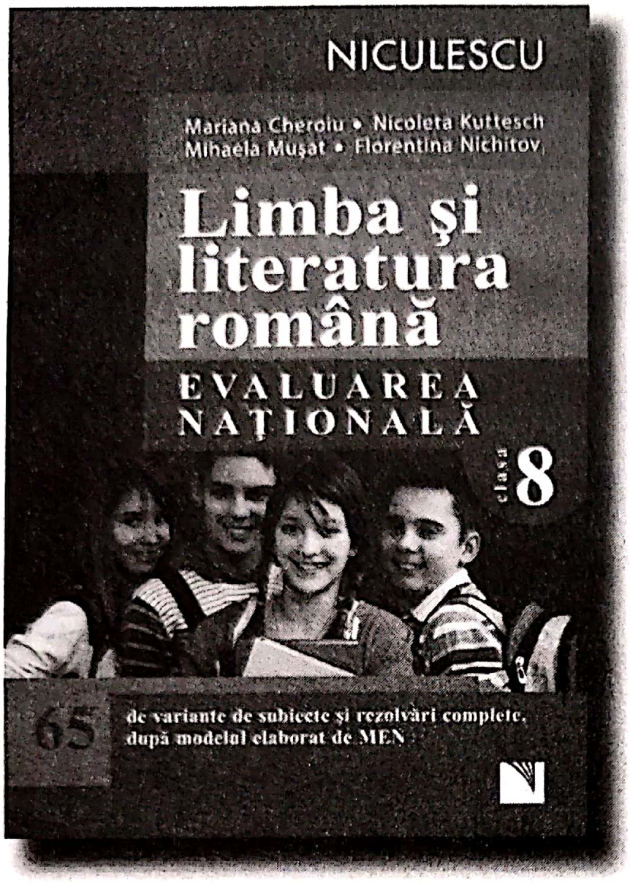

Format: 16 x 23 cm
Număr de pagini: 344
ISBN: 978-606-38-0154-9

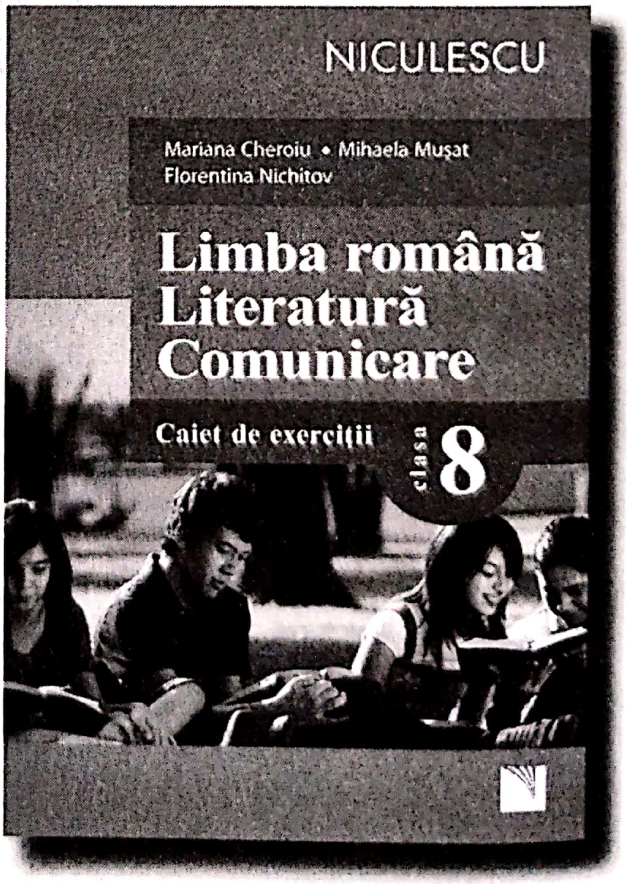

Format: 16 x 23 cm
Număr de pagini: 160
ISBN: 978-973-748-809-1

Scanned with OKEN Scanner

ROZICA ȘTEFAN
VALERIA BUDUIANU
CĂLINA-CRISTINA IRIMIE
VIORICA BAIBARAC
OANA-DANA CIORĂNEANU
DANA-MARGA RADU

MATEMATICĂ

EVALUAREA NAȚIONALĂ

clasa 8

Ghid de pregătire

Consultant: Prof.univ.dr.mat.em.
OCTAVIAN STĂNĂȘILĂ

Scanned with OKEN Scanner

• Format: 16 x 23 cm
• Nr. pag.: 136
• ISBN: 978-606-38-0031-3

Scanned with OKEN Scanner

NICULESCU

Citim. Ştim.

Lucrarea de faţă completează seria auxiliarelor şcolare de limba şi literatura română pentru clasele V-VIII apărută la Editura NICULESCU, mizând pe aceeaşi formulă a parteneriatului elev-profesor, condiţie a unui demers didactic complet şi eficient.

Această carte cuprinde **50 de teste**, care au fost elaborate în conformitate cu programele şcolare pentru clasele V-VIII şi cu programa pentru Evaluarea Naţională. Testele sunt însoţite de **rezolvări complete**, conţinutul şi structurarea itemilor respectând formula subiectelor de examen.

Textele-suport variate, aparţinând unor genuri şi specii literare diverse, precum şi rezolvările complete fixează competenţele-cheie în vederea susţinerii Evaluării Naţionale.

ÎN ACEEAŞI SERIE:

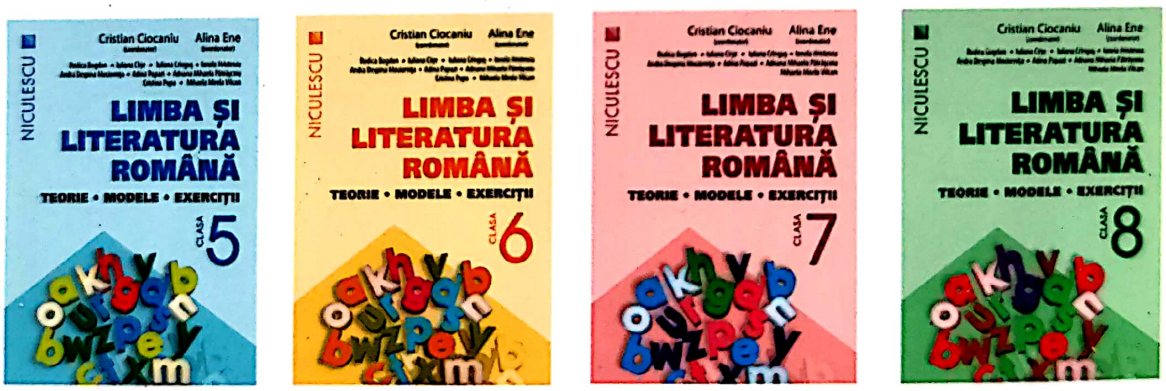

ÎN CONFORMITATE CU PROGRAMA APROBATĂ DE MINISTERUL EDUCAŢIEI NAŢIONALE

www.niculescu.ro

ISBN 978-606-38-0152-5

9 786063 801525

15,90 Lei

Scanned with OKEN Scanner